

การยางแห่งประเทศไทย
Rubber Authority of Thailand

แผนปฏิบัติการ ด้านยางพารา พ.ศ.2566 – 2580

ประจำปีงบประมาณ 2566
การยางแห่งประเทศไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๑
ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ	๒
๒.๑. นโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศ (ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ).....	๒
๒.๒. นโยบายที่เกี่ยวข้องกับยางพารา.....	๕
๒.๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยางพารา.....	๗
๒.๔. Bio-Circular-Green Economy (BCG Model)	๘
ส่วนที่ ๓ ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	๑๒
๓.๑. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)	๑๒
๓.๒. บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกที่สำคัญ	๑๓
ส่วนที่ ๔ สารสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐	๒๖
๔.๑. วิสัยทัศน์ (Vision).....	๒๖
๔.๒. พันธกิจ (Mission)	๒๖
๔.๓. เป้าหมายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐	๒๖
๔.๔. ยุทธศาสตร์ (Strategy)	๒๗
๔.๕. ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์	๒๗
๔.๖. แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐.....	๒๙
๔.๗. กลไกการขับเคลื่อน การติดตามประเมินผล การบริหารความเสี่ยงและปัจจัยความสำเร็จ.....	๗๖
ภาคผนวก	๗๘
๑. สถานการณ์อุตสาหกรรมยางพาราในระดับโลก	๗๙
๒. สถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทย.....	๑๐๐
๓. สถานการณ์อุตสาหกรรมยางพาราในประเทศไทย	๑๐๓
๔. ห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่คุณค่ายางพาราไทย	๑๒๑
๕. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis).....	๑๒๓
๖. การวิเคราะห์ Five Force Model	๑๒๕
๗. การวิเคราะห์ Diamond Model.....	๑๒๖

๘. การวิเคราะห์คู่เปรียบเทียบในอุตสาหกรรมยางพารา	๑๓๑
๙. การวิเคราะห์แนวโน้มอย่างสังเคราะห์.....	๑๓๐
๑๐. การวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ยางพาราในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕	๑๓๓
๑๑. สรุปสาระสำคัญของการประชุม สัมภาษณ์ และสัมมนา.....	๑๓๖
๑๒. การวิเคราะห์ SWOT ของยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี.....	๒๒๒
๑๓. การทบทวนและประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของ ยุทธศาสตร์ยางพาราในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕.....	๒๒๕
๑๔. ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของยุทธศาสตร์ยางพารา ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕.....	๒๕๘
๑๕. คำสั่งคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี.....	๒๗๗
๑๖. คำสั่งคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ ที่ ๑/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี เพิ่มเติม.....	๒๗๙
๑๗. คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ที่ ๒/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี.....	๒๘๐

สารบัญภาพ

ภาพที่ ๒-๑ การสร้างมูลค่าเพิ่มภายใต้ BCG Model	๙
ภาพที่ ๓-๑ พีระมิตประชากรของประเทศเมียนมาร์ ไทย และเวียดนาม.....	๑๕
ภาพที่ ๓-๒ พีระมิตประชากรของประเทศกัมพูชา ไทย และลาวภาพที่	๑๕
ภาพที่ ๓-๓ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งหมดจำแนกตามสาขาวิชา	๑๗
ภาพที่ ๓-๔ รถยนต์ไฟฟ้ากับการเปลี่ยนแปลงของยางล้อรถยนต์	๒๓
ภาพที่ ๓-๕ สถิติระดับน้ำทะเล และระดับน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือนของไทย	๒๔
ภาพที่ ๓-๖ ความเสี่ยงระดับโลกที่มีความน่ากังวลจากการสำรวจของ World Economic Forum... ..	๒๕

สารบัญตาราง

ตารางที่ ๔-๑ เป้าหมายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านยางพารา.....	๓๒
พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐ แต่ละระยะ	
ตารางที่ ๔-๒ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๑	๓๔
ตารางที่ ๔-๓ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๑	๓๗
ตารางที่ ๔-๔ แผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ที่ ๑	๓๘
ตารางที่ ๔-๕ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๒	๔๕
ตารางที่ ๔-๖ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๒	๔๘
ตารางที่ ๔-๗ แผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพ	๔๙
และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน	
ตารางที่ ๔-๘ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๓	๕๔
ตารางที่ ๔-๙ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๓	๕๗
ตารางที่ ๔-๑๐ แผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ที่ ๓	๕๘
ด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม	
ตารางที่ ๔-๑๑ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๔	๖๑
ตารางที่ ๔-๑๒ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๔	๖๕
ตารางที่ ๔-๑๓ แผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ที่ ๔	๖๖
ด้านการพัฒนาตลาดและช่องทางการจัดจำหน่าย	
ตารางที่ ๔-๑๔ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๕	๖๙
ตารางที่ ๔-๑๕ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๕	๗๓
ตารางที่ ๔-๑๖ แผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน	๗๔

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

การยางแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านยางพาราของประเทศในการขับเคลื่อนยางพาราทั้งระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศผู้นำการผลิตยาง และผลิตภัณฑ์ยาง คุณภาพสากล” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ “ยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพ การแข่งขันด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี บนพื้นฐานของการเติบโตอย่างยั่งยืนที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม” ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ แผนปฏิบัติการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี นโยบายของภาครัฐ กฎหมายต่าง ๆ รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ โดยแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ มีพันธกิจที่ต้องดำเนินการรวม ๘ ประการ ดังนี้ (๑) พัฒนาเกษตรกรชาวสวนยาง/สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางให้มีความเข้มแข็ง และมีรายได้ที่มั่นคง (๒) ส่งเสริมการผลิตยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราให้มีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากล (๓) ส่งเสริม การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า (๔) ส่งเสริมการดำเนิน ธุรกิจแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการแปรรูปยาง /ไม้ยางพารา (๕) พัฒนาระบบตลาด และช่องทางการจัดจำหน่ายยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (๖) ส่งเสริมการใช้ยางภายในประเทศ (๗) ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับยางพาราทั้งระบบให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสมบูรณ์ถูกต้อง มีความชัดเจน และมีความทันสมัย และ (๘) ปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ/กฎหมาย และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา

สำหรับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ ประกอบด้วย ๕ ประเด็น คือ (๑) ลดจำนวนพื้นที่ปลูกยางในพื้นที่ไม่เหมาะสมจาก ๕.๙ ล้านไร่ ในปี ๒๕๖๔ ลงเหลือ ๑.๔ ล้านไร่ ในปี ๒๕๘๐ (๒) เพิ่มปริมาณผลผลิตยางจาก ๒๒๔ กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๓๖๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี ๒๕๘๐ (๓) เพิ่มสัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ จากร้อยละ ๑๓.๖ ในปี ๒๕๕๙ เป็นร้อยละ ๒๘.๐ ในปี ๒๕๘๐ (๔) เพิ่มมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ ยางพาราจาก ๒๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๘๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๘๐ และ (๕) เพิ่ม รายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางจาก ๑๑,๙๘๔ บาท/ไร่/ปี ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๑๙,๘๐๐ บาท/ไร่/ปี ในปี ๒๕๘๐

ดังนั้น การยางแห่งประเทศไทยได้จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ ไว้ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง และสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง (๒) การเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน (๓) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม (๔) การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย (๕) การพัฒนาปัจจัยสนับสนุน เพื่อให้การดำเนินงานด้านยางพาราของประเทศดำเนินไป อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ นำไปสู่การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมยางพาราของประเทศ อย่างยั่งยืนต่อไป

ส่วนที่ ๒

ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ

การยางแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ โดยมีความสอดคล้องกับนโยบายระดับโลกและนโยบายระดับประเทศได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ นโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศ (ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ)

๒.๑.๑ แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เป็นแผนการพัฒนาประเทศที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาประเทศให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตามเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ๖ ด้านด้วยกัน ได้แก่ ๑) ด้านความมั่นคง ๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ ๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยด้านที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราไทย คือ ด้านที่ ๒ ๔ และ ๕

ด้านที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสนับสนุน และส่งเสริมให้อุตสาหกรรมยางพาราของไทยให้มีศักยภาพ และความสามารถในการแข่งขันเพิ่มสูงขึ้นเป็นสิ่งจำเป็น โดยผ่านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์ และลดต้นทุนการผลิตให้สามารถแข่งขันได้

ด้านที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เกษตรกรชาวสวนยางต้องมีโอกาสที่จะเข้าถึงคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ ด้วยการมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และมีการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรชาวสวนยาง และเพิ่มขีดความสามารถสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง เพื่อนำไปสู่สังคมที่มีความเสมอภาค

ด้านที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การผลักดันให้อุตสาหกรรมยางพารา และเกษตรกรชาวสวนยาง มีการเติบโตบนฐานของการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการฟื้นฟูและลดผลกระทบทางลบจากอุตสาหกรรมยางที่มีต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๑.๒ แผนระดับที่ ๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓

การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ภายใต้แนวคิดในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ เศรษฐกิจสร้างคุณค่า และสังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นพัฒนา ๔ ด้าน ดังนี้ ๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๒) สังคมแห่งโอกาส และความเสมอภาค ๓) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน ๔) ปักจียสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ

ด้านที่ ๑ ด้านเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบไปด้วย ๖ หมายความว่า คือ หมายความว่าที่ ๑ ผู้นำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป โดยมีการปรับโครงสร้างให้ผลผลิตภาพและผลตอบแทนสูง เกษตรกรเข้าถึงช่องทางการตลาดที่หลากหลาย มีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ แหล่งน้ำ รวมไปถึงเทคโนโลยีชีวภาพที่จะถูกวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความก้าวหน้าของอุตสาหกรรม หมายความว่าที่ ๒ จุดหมายของการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและความยั่งยืน มีภาพลักษณ์ในฐานะจุดหมายการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและความยั่งยืน มีจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะ กิจกรรมหลากหลาย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ช่วยในการกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชน หมายความว่าที่ ๓ เป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า ที่มีการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และทักษะแรงงานอย่างต่อเนื่อง เพิ่มจำนวนสถานีอัดประจุไฟฟ้าภายในประเทศให้เพียงพอและครอบคลุมปริมาณการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น รวมถึงมีมาตรการรองรับและแผนรองรับผู้ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่านที่ชัดเจน หมายความว่าที่ ๔ เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพครบวงจร มีชื่อเสียงในการให้บริการการแพทย์ชั้นสูง อาทิ โรคนเฉพาะทาง บริการความงาม และการส่งเสริมสุขภาพ มีการลงทุนวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีขั้นสูง รวมถึงมีระบบสาธารณสุขที่มีคุณภาพมีการจัดสรรทรัพยากรได้เพียงพอต่อผู้รับบริการจากทั้งในและต่างประเทศ หมายความว่าที่ ๕ เป็นประตูการค้าการลงทุนและโลจิสติกส์ของภูมิภาค โดยมีกฎระเบียบ กระบวนการนำเข้าส่งออก และข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศที่เอื้อต่อการทำธุรกิจ และลดต้นทุนโลจิสติกส์ได้ รวมถึงเสริมสร้างผู้ประกอบการให้มีความสามารถในการแข่งขันในระดับสากลได้ และหมายความว่าที่ ๖ เป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์และบริการดิจิทัลของอาเซียน มีการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรมทั้งซอฟต์แวร์และดิจิทัลคอนเทนต์ ประชาชนมีทักษะทางดิจิทัล มีโครงสร้างพื้นฐานและปักจียแวดล้อมที่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจดิจิทัล รวมทั้งมีระบบเฝ้าระวังและป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์

ด้านที่ ๒ สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค ประกอบไปด้วย ๓ หมายความว่า ได้แก่ หมายความว่าที่ ๗ SMEs วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเพื่อสังคมเติบโตอย่างต่อเนื่อง ลดความเหลื่อมล้ำระหว่าง SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่ เพิ่มขีดความสามารถของ SMEs และสามารถใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพได้ มีบทบาทในภาคส่งออก สามารถเชื่อมโยงกับ GVCs วิสาหกิจเพื่อสังคมขยายตัว และวิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพ สามารถสร้างมูลค่าได้ หมายความว่าที่ ๘ พื้นที่และเมืองมีความเจริญทันสมัย และน่าอยู่ ลดความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ทั้งในด้านเศรษฐกิจและบริการสาธารณะ มีพัฒนาเศรษฐกิจตามศักยภาพพื้นที่ และเชื่อมโยงระหว่างเมืองและชนบท พื้นที่เมืองหลักมีโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ อปท.ชุมชน ภาคเอกชนมีศักยภาพและบทบาทในการพัฒนาพื้นที่และเมือง และหมายความว่าที่ ๙ ความยากจนข้ามรุ่นลดลงและได้รับความคุ้มครองทางสังคมอย่างเพียงพอ คนจนข้ามรุ่นลดลง มีฐานข้อมูลที่ระบุปัญหาและมีมาตรการการช่วยเหลือแบบมุ่งเป้า

นโยบายการเงินการคลังและกฎหมายส่งเสริมการกระจายรายได้ ทุกคนเข้าถึงดิจิทัลอย่างทั่วถึง เด็กยากจนเข้าถึงการศึกษาในระดับที่สูงกว่าภาคบังคับ และมีความคุ้มครองทางสังคมเพียงพอ และเหมาะสม

ด้านที่ ๓ วิถีชีวิตที่ยั่งยืน ประกอบไปด้วย หมายเหตุหมายเลขที่ ๑๐ เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ขยะและน้ำเสียได้รับการจัดการที่ถูกต้อง และหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น พลังงานหมุนเวียนเป็นแหล่งพลังงานหลักสำหรับการผลิตไฟฟ้าของประเทศ ผลิตภัณฑ์มาจากวัสดุเหลือใช้และปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ในปริมาณต่ำได้รับการสนับสนุนในด้านการผลิตและจูงใจผู้บริโภค และหมายเหตุที่ ๑๑ ลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ พื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงได้รับการจัดการ ให้มีความเสี่ยงน้อยลง ป่าและพื้นที่ชุ่มน้ำได้รับการอนุรักษ์ ระบบจัดการภัยทุกระดับได้รับการปรับปรุง ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป้าหมายการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและสภาพอากาศเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนพัฒนาพื้นที่ ทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการรับมือภัยธรรมชาติ

ด้านที่ ๔ ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ ประกอบไปด้วย ๒ หมายเหตุ คือ หมายเหตุที่ ๑๒ กำลังคนมีสมรรถนะสูงตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต ระบบการศึกษามีคุณภาพ สามารถพัฒนาทักษะสำคัญและเอื้อต่อการสร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สถาบันอุดมศึกษา ปรับบทบาทให้สามารถพัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัย กลไกการพัฒนาฝีมือนโยบายการจัดการกำลังคน ภายใต้งบประมาณสูงวัยและระบบฐานข้อมูลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หมายเหตุที่ ๑๓ ภาครัฐมีสมรรถนะสูง ภาครัฐบูรณาการอย่างเป็นเอกภาพ โครงสร้างภาครัฐมีความยืดหยุ่น และมีความยั่งยืนทางการคลัง การบริหารงานภาครัฐและการให้บริการสาธารณะปรับปรุงรูปแบบดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ กฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการภาครัฐทันสมัย สนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาและติดตามตรวจสอบการพัฒนาประเทศ

โดยส่วนที่มีความเชื่อมโยงและมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมยางพาราโดยตรง คือ ด้านที่ ๑ หมายเหตุที่ ๑ ด้านที่ ๒ หมายเหตุที่ ๗ และ ๘ และด้านที่ ๓ และส่วนที่จะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมยาง คือ ด้านที่ ๑ หมายเหตุที่ ๓, ๔ และ ๕ และด้านที่ ๔

๒.๑.๓ แผนระดับที่ ๓ แผนปฏิบัติการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญและสถานการณ์ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม แผนปฏิบัติการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี ประกอบไปด้วยประเด็น การพัฒนา ๕ ประเด็น ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร (๒) ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร (๓) สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียม

ทางสังคมเกษตร (๔) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ (๕) พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร

สำหรับประเด็นการพัฒนาที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราไทย มีจำนวน ๔ ประเด็น ประกอบด้วย ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร

๒.๒ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับยางพารา

๒.๒.๑ นโยบายประกันรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง

รัฐบาลได้มีการดำเนินโครงการประกันรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางจากราคายางที่ไม่เสถียร โดยได้มีการดำเนินการมาแล้วทั้งสิ้น ๓ ระยะด้วยกัน ซึ่งในส่วนของระยะที่สองได้มีการจ่ายเงินชดเชยให้กับเกษตรกรชาวสวนยางเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑,๔๖๖,๔๒๗ ราย โดยมีกรอบวงเงิน ๗,๕๔๓,๒๓๕,๕๒๙ บาท ส่วนในระยะที่สาม ได้มีการแบ่งสัดส่วนรายได้ เจ้าของสวนร้อยละ ๖๐ และแรงงานกรีดยางร้อยละ ๔๐ ของรายได้ทั้งหมด รายละไม่เกิน ๒๕ ไร่ และได้มีการกำหนดประกันราคาดังนี้ ยางแผ่นดิบคุณภาพดี ๖๐ บาทต่อกิโลกรัม น้ำยางสด (DRC ๑๐๐%) ๕๗ บาทต่อกิโลกรัม ยางก้อนถ้วย (DRC ๕๐%) ๒๓ บาทต่อกิโลกรัม รวมเป็นวงเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๑๐,๐๖๕,๖๘๗,๖๔๕ บาท

๒.๒.๒ นโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปลูกแทน

เป็นนโยบายควบคุมปริมาณการผลิตยางพารา โดยส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางโค่นยางเก่า ต้นยางที่ทรุดโทรมเสียหาย หรือต้นยางที่ให้ผลผลิตน้อย แล้วปลูกแทนด้วยต้นยางพันธุ์ดีให้ผลผลิตสูง หรือพืชสำคัญทางเศรษฐกิจอื่นตามที่เหมาะสมกับพื้นที่ โดยได้รับเงินสนับสนุนจากงบประมาณและกองทุนพัฒนายางพารา โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีเกษตรกรต้องการโค่นยางพาราจำนวน ๔๗๐,๐๐๐ ไร่ ทั้งนี้มีหลักเกณฑ์สำคัญคือ ต้องมีต้นยางอายุมากกว่า ๒๕ ปีขึ้นไป โดยเจ้าของสวนยางจะได้รับเงินสนับสนุนไร่ละ ๑๖,๐๐๐ บาท

๒.๒.๓ นโยบายสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่ผู้ประกอบการไม้ยางและผลิตภัณฑ์

การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ทำให้โรงงานในประเทศจีน ซึ่งเป็นแหล่งส่งออกไม้ยางหลักและสำคัญของไทย ต้องหยุดการผลิต และระงับการนำเข้าไม้ยางจากประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อโรงงานแปรรูปไม้ยางของไทยขาดสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจ ขายสินค้าราคาต่ำกว่าต้นทุน และอาจต้องปิดกิจการสูงถึงร้อยละ ๖๐ ของจำนวนโรงงานแปรรูปไม้ยางทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาเสถียรภาพทางการเงิน และความอยู่รอดของผู้ประกอบการ จึงได้มีการให้การสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่ผู้ประกอบการไม้ยางและผลิตภัณฑ์ ซึ่งรัฐบาลจะมีการสนับสนุนชดเชยดอกเบี้ยในอัตราตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินร้อยละ ๓ ต่อปี จำนวนไม่เกิน ๖๐๐ ล้านบาท จากวงเงินกู้ ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท

๒.๒.๔ นโยบายชะลอการขยายตัวของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง เพื่อรักษาเสถียรภาพรายกาย

นโยบายมีวัตถุประสงค์เพื่อชะลอปริมาณผลผลิตยางพาราออกสู่ตลาด รวมถึงเพื่อให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง มีสภาพคล่องทางการเงินในระหว่างรอขายผลผลิต ช่วยลดความเสี่ยงจากการผันผวนของรายกายให้มีเสถียรภาพมากขึ้น และเป็นการยกระดับราคาซื้อขายยางในตลาดเกิดการแข่งขันที่เป็นไปตามกลไกตลาด โดยเป้าหมายให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ขึ้นทะเบียนกับการยางแห่งประเทศไทยรับหน้าที่บริหารจัดการยางของสมาชิก มีสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่เข้าร่วมโครงการรวม ๗๙ สถาบัน จำนวนสมาชิก ๔๕,๘๐๐ ราย ซึ่งชนิดยางที่เข้าร่วมได้แก่ ยางก้อนถ้วย และน้ำยางสด เป้าหมายของระยะนี้ที่ ๒๐,๓๐๐ ตัน โดยจะใช้งบประมาณจากกองทุนพัฒนา ๔๙(๓) เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการเสริมสภาพคล่องให้กับสถาบันเกษตรกรรวมทั้งสิ้น ๒๗๖.๐๖๖ ล้านบาท

๒.๒.๕ นโยบายสนับสนุนสินเชื่อผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง

สาระสำคัญ คือ การให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง เป็นวงเงินสินเชื่อทั้งสิ้น ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการยางขึ้นปลายน้ำ ในการขยายกำลังการผลิตปรับเปลี่ยนเครื่องจักรการผลิต ซึ่งต้องเป็นผู้ประกอบการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางต่างๆ รวมไปถึงผลิตภัณฑ์ถ่มมือยางธรรมชาติ โดยเป็นการกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ และรัฐจะชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินร้อยละ ๓ ต่อปี ตลอดระยะเวลาโครงการ ๑๐ ปี (ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๙) ซึ่งจะทำให้มีปริมาณการใช้ยางในประเทศเพิ่มมากขึ้น จากเดิม ๖๐,๐๐๐ ตัน/ปี เป็น ๑๐๐,๐๐๐ ตัน/ปี

๒.๒.๖ นโยบายสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่ผู้ประกอบการ กิจการยาง (ยางแห้ง)

สาระสำคัญ คือ การจ่ายชดเชยดอกเบี้ยให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องและลดต้นทุนทางการเงินให้แก่ผู้ประกอบการยาง (ยางแห้ง) ที่รับซื้อยางจากเกษตรกรชาวสวนยาง และสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง โดยกำหนดเป้าหมายให้ผู้ประกอบการยางสามารถซื้อผลผลิตยางแห้งได้ไม่น้อยกว่า ๓๕๐,๐๐๐ ตัน (คิดราคาเฉลี่ยปี ๒๕๖๔ ยางแผ่นดิบราคา ๕๗ บาทต่อกิโลกรัม) ซึ่งรัฐบาลจะชดเชยดอกเบี้ยในการขอสินเชื่อเพื่อซื้อผลผลิตยางแห้งจากเกษตรกรชาวสวนยางในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี วงเงินงบประมาณ ๖๐๓.๕๐ ล้านบาท

๒.๒.๗ นโยบายส่งเสริมการใช้ยางของหน่วยงานภาครัฐ

นโยบายที่มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีการนำผลิตภัณฑ์ยางพารามาใช้ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ มีระยะเวลาโครงการ ตุลาคม ๒๕๖๒-กันยายน ๒๕๖๕ โดยมีเป้าหมายส่งเสริมการใช้น้ำยางสด ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน โดยกำหนดให้ใช้วัตถุดิบจากยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ขึ้นทะเบียนกับการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) หรือที่ กยท. จัดหา/ซื้อจากเกษตรกรชาวสวนยาง และสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง หรือยางพาราของรัฐที่ กยท. เก็บรักษาไว้ ซึ่งในปี

พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการใช้น้ำยางสด จำนวน ๑๒๙,๓๐๖.๓๓๘ ตัน จากเป้าหมาย ๑๖๗,๒๖๑.๖๐๘ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๓๑ ของจำนวนเป้าหมาย โดยนำไปใช้เพื่อการสร้างถนน ที่นอน หมอน ถุงมือ รองเท้า อุปกรณ์เกี่ยวกับการจราจร เป็นต้น ส่วนปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเป้าหมายการใช้น้ำยางสด ๙๐,๓๗๘.๑๐ ตัน คาดว่าจะใช้งบประมาณ ๔๑,๔๙๖.๙๒๐ ล้านบาท โดยนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ อาทิ พื้นสนาม ปืนจำลอง รองเท้าทรงสูง หล่อย่าง ยางนอก ถนน อุปกรณ์อำนวยความสะดวก ยางรองเท้าบูต ถุงมือ หมอน ที่นอน ถุงยางอนามัย สายยาง หุ่นจำลองช่วยชีวิตพื้นฐาน

๒.๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยางพารา

๒.๓.๑ พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒ มีเจตนารมณ์เพื่อควบคุมและกำกับดูแล การประกอบธุรกิจเกี่ยวกับยางให้เป็นระบบ ครบวงจร ตั้งแต่การผลิต การค้า และการแปรรูปยาง ตลอดจนการตลาดยางให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และเกิดความเป็นธรรมต่อเกษตรกร และผู้เกี่ยวข้อง และมีกรมวิชาการเกษตรเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ คือ การกำหนดให้ต้องมีการขออนุญาตในการทำกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับยาง ดังนี้

- การนำเข้าหรือส่งออกซึ่งต้นยาง ดอก เมล็ด หรือตาของต้นยาง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยางที่อาจใช้เพาะพันธุ์ได้ (มาตรา ๑๘-๑๙)
- การนำยางเข้าใน ผ่าน หรือออกจากเขตควบคุมการขนย้ายยาง (มาตรา ๒๐)
- การขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า (มาตรา ๒๑)
- การค้ายาง หมายถึง ผู้ที่ซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนยาง และหมายความรวมถึงการซื้อยาง ขายยาง ตามตราสารที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้ออกตราสารนั้น หรือโดยประการอื่น แต่ไม่รวมถึงผู้ทำสวนยาง ขายน้ำยางสด ยางก้อน เศษยางหรือยางแผ่นดิบ ซึ่งเป็นผลผลิตจากสวนยางของตน (มาตรา ๒๒)
- การตั้งโรงทำยาง หมายถึง สถานที่ที่ใช้น้ำยางสด ยางก้อน เศษยาง หรือยางแผ่นดิบ มาแปรรูปเป็นน้ำยางข้น ยางแผ่นผึ่งแห้ง ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ยางเครพ ยางดิบ ชนิดอื่นๆ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกัน และหมายความรวมถึงสถานที่ที่ผลิตยางผสม แต่ไม่รวมถึงสถานที่ที่ทำยางแผ่นดิบ (มาตรา ๒๕)
- การนำเข้ามามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ยกเว้นเพื่อเป็นตัวอย่าง และมีน้ำหนักไม่เกิน ๕ กิโลกรัม (มาตรา ๒๖)
- การจัดให้มีการวิเคราะห์หรือการทดสอบคุณภาพยาง (มาตรา ๒๗)

๒.๓.๒ พระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ การจัดตั้งองค์กรกลางรับผิดชอบดูแลการบริหารจัดการเกี่ยวกับยางพาราของประเทศทั้งระบบอย่างครบวงจร มีเอกภาพสามารถดำเนินการไปได้อย่างเป็นอิสระ คล่องตัว และใช้ยางพาราและผลิตผลจากยางพาราให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ คือ การจัดตั้งกองทุนพัฒนายางพารา เพื่อวิจัย ช่วยเหลือด้านวิชาการ รักษาระดับราคายางพารา สนับสนุนการปลูกแทน และร่วมมือกับต่างประเทศจัดตั้งนิติบุคคล

๒.๓.๓ ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๖๔

กำหนดให้ยางพารา ได้แก่ น้ำยางสด ยางก้อน เศษยาง น้ำยางข้น ยางแผ่น ยางแท่ง และยางเครพ เป็นสินค้าควบคุม ทำให้ผู้ประกอบการยางที่การซื้อยาง ๕,๐๐๐ กิโลกรัมขึ้นไป ต่อเดือน ต้องแจ้งปริมาณรับซื้อ ขาย ใช้ และคงเหลือ แก่กรมการค้าภายใน

๒.๓.๔ ร่างพระราชบัญญัติการแบ่งปันผลประโยชน์ยางพารา พ.ศ....

ร่างพระราชบัญญัติการแบ่งปันผลประโยชน์ยางพารา มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดระบบบริหารจัดการควบคุมการผลิต จำหน่าย และแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากยางพารา โดยมีสาระสำคัญ คือ การจดทะเบียนเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร จัดทำทะเบียนเกษตรกรและที่ดินที่ใช้ในการปลูกยางพารา และจัดตั้งกองทุนแบ่งปันผลประโยชน์ยางพารา โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ศึกษา วิจัย พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการจำหน่ายยางพารา
- รักษาเสถียรภาพของอุตสาหกรรมยางพาราเพื่อประโยชน์ของเกษตรกร โรงงานและผู้จัดจำหน่ายยางพารา เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ
- รักษาเสถียรภาพของราคายางพาราที่ใช้ในประเทศ
- เป็นกองทุนสวัสดิการเพื่อการก้ำยืมสำหรับเกษตรกร โรงงาน และผู้จัดจำหน่ายยางพารา
- จัดทำประกันภัยตามธรรมชาติให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิก
- ให้ความคุ้มครองผลกำไรแก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของผลกำไรต่อไร่ที่ควรจะได้รับ

๒.๔ Bio-Circular-Green Economy (BCG Model)

BCG Model เป็นโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ ที่สร้างสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจกับความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ โดยได้มีการนำองค์ความรู้มาต่อยอดฐานความเข้มแข็งภายในของประเทศไทย คือ ความหลากหลายทางชีวภาพและความอุดมสมบูรณ์ด้านการเกษตร ที่มีการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตไปสู่การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อรักษาความมั่นคงทางวัตถุดิบ สมดุลของสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยประกอบไปด้วย ๓ เศรษฐกิจ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว

เศรษฐกิจชีวภาพ คือ การพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างคุ้มค่า ควบคู่ไปกับการรักษาสมดุลทางสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในหลากหลายสาขามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ หรือก่อให้เกิดนวัตกรรม

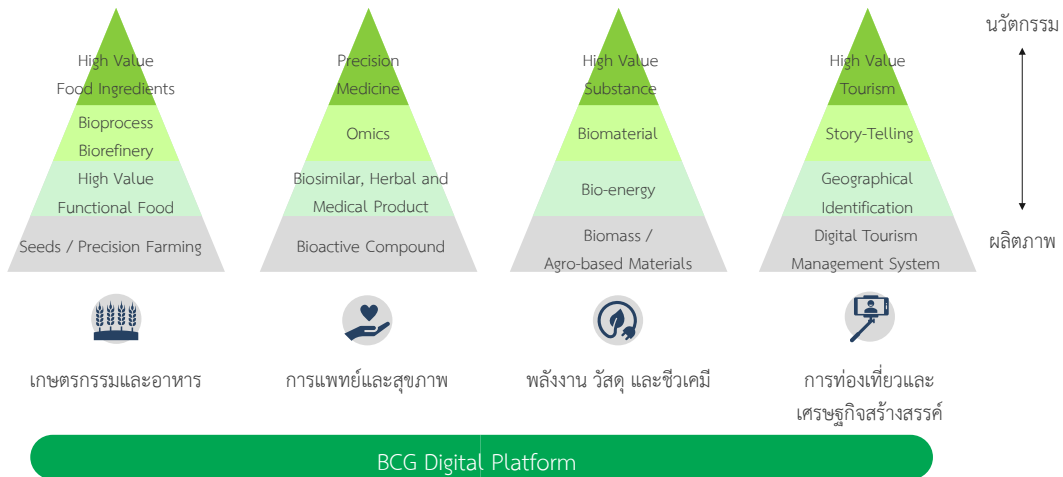
เศรษฐกิจหมุนเวียน คือ ระบบเศรษฐกิจที่มีการวางแผนให้ทรัพยากรในระบบการผลิตทั้งหมดสามารถกลับคืนสู่สภาพเดิมและนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เพื่อรับมือกับปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรในอนาคต เศรษฐกิจหมุนเวียนมีความแตกต่างจากระบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมที่เน้นการใช้ทรัพยากร การผลิต และการสร้างของเสีย ในรูปแบบของเศรษฐกิจที่เป็นเส้นตรง (Linear Economy)

เศรษฐกิจสีเขียว คือ รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างสมดุล นำไปสู่ความยั่งยืนและความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับสากล

โดย BCG Model ได้ครอบคลุมห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของ ๔ อุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ และการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ บูรณาการเข้าด้วยกัน เป็นฐานการสร้างมูลค่าเพิ่มขนาดใหญ่ของประเทศ ซึ่งในปัจจุบันมีสัดส่วนใน GDP ถึงร้อยละ ๒๑ และเกี่ยวข้องกับอาชีพและการจ้างงานของคนในประเทศมากกว่า ๑๖.๕ ล้านคนในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศ นำไปสู่การสร้างมูลค่ากว่า ๔.๔ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔ ของ GDP และก่อให้เกิดการจ้างงาน ๒๐ ล้านคน

ภาพที่ ๒-๑ การสร้างมูลค่าเพิ่มภายใต้ BCG Model

การสร้างมูลค่าเพิ่มในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับ BCG Model

ที่มา: ศูนย์ข่าว BCF in Action การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของประเทศไทย เพื่อเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (2561)

การผลักดันการพัฒนาภายใต้ BCG Model ต้องผนึกกำลังการทำงานในรูปแบบของ “จตุรภาคี” (Quadruple Helix) ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ- เอกชน/ชุมชน/สังคม/มหาวิทยาลัย/สถาบันวิจัย-เครือข่ายต่างประเทศ เพื่อเลือกรับ พัฒนาต่อยอด และปรับใช้ องค์ความรู้และเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับบริบทของไทย ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ๒ ส่วน คือ ๔ ตัวขับเคลื่อน X ๔ ตัวส่งเสริม (๔ Drivers X ๔ Enablers)

โดย ๔ ตัวขับเคลื่อน ประกอบด้วย

- ๑) การพัฒนา ๔ สาขายุทธศาสตร์ ได้แก่ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ และการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- ๒) การเตรียมกำลังคน ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประกอบการ ผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น BCG สตาร์ทอัพ ผู้ประกอบการเชิงนวัตกรรม สมาร์ทฟาร์มเมอร์ ผู้ให้บริการมูลค่าสูง ผู้พัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง และผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์
- ๓) การพัฒนาเชิงพื้นที่ ได้แก่ ระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือ (NEC) ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NEEC) ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) และระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (SEC)
- ๔) การพัฒนาเทคโนโลยีและองค์ความรู้ขั้นแนวหน้าผ่านความร่วมมือกับหน่วยงานวิจัยหลายหน่วยงาน ภาครัฐ และภาคเอกชน

และ ๔ ตัวส่งเสริม ประกอบด้วย

- ๑) การปลดล็อกข้อจำกัดทางกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ เช่น Regulatory Sandbox วัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ พ.ร.บ.ความหลากหลายทางชีวภาพ และพ.ร.บ.ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม
- ๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ธนาคารทรัพยากรชีวภาพ (Biobank) โครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ (NQ) โรงงานต้นแบบระดับขยายขนาด (Pilot Plant) ระบบการคำนวณสมรรถนะสูง (High Performance Computing) รองรับการประมวลผล AI & Big Data และโครงข่ายการเชื่อมโยงต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
- ๓) การสร้างความสามารถของกำลังคน ผ่านโครงการ เส้นทางอาชีพ BCG ชุดทักษะ BCG หลักสูตร BCG หลักสูตร Non-degree Programs และสร้างนวัตกรรม Digital Deep Tech
- ๔) ยกระดับเครือข่ายพันธมิตรต่างประเทศ ในเวทีระดับโลกที่เกี่ยวข้องกับ BCG องค์การระหว่างประเทศ สถาบันการศึกษาชั้นนำระดับโลก สถาบันวิจัยชั้นนำระดับโลก และบริษัทเทคโนโลยีดิจิทัลชั้นนำของโลก

ทั้งนี้ปัจจัยเอื้อหนุนที่สำคัญ สำหรับ BCG Model ในประเทศไทย คือ ๑) ความอุดมสมบูรณ์ของวัสดุชีวภาพ ที่ประเทศไทยเป็นผู้นำในการผลิตผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญสำหรับผลิตภัณฑ์ในระบบเศรษฐกิจชีวภาพ ๒) โครงสร้างพื้นฐานที่ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ ไม่ว่าจะเป็น อุทยานวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย Bio Polis ใน EECi และหน่วยงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ๓) พื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ในประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วย

- ๑) ชลบุรี: Palm Bio Complex
- ๒) ฉะเชิงเทรา: Bio Hub Asia และ Blue Olio Tech City Industrial Estate
- ๓) นครสวรรค์: Bio Complex
- ๔) ขอนแก่น: Bio Economy Industrial Estate
- ๕) สุราษฎร์ธานี: Center of Bio Excellence (CoBE)

ส่วนที่ ๓

ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเป้าหมายการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนจากองค์การสหประชาชาติ (United Nations) เพื่อเป็นแนวคิดธุรกิจหรือการดำเนินธุรกิจในยุคปัจจุบัน มีหลากหลายประเทศทั่วโลกเข้าร่วมลงนาม โดย SDGs มีวัตถุประสงค์เพื่อยุติความยากจน ปกป้องพิทักษ์โลก ทำให้ทุกคนมีความสุขและความมั่งคั่งอย่างยั่งยืน มีทั้งหมด ๑๗ เป้าหมาย (Goals) ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายย่อยหรือเป้าประสงค์ (Targets) ๑๖๙ เป้าประสงค์ และพัฒนาตัวชี้วัด (Indicators) จำนวน ๒๓๒ ตัวชี้วัด เพื่อติดตามความก้าวหน้าของเป้าประสงค์ โดยเป้าหมายทั้ง ๑๗ เป้า มีดังนี้

เป้าหมายที่ ๑ ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่

เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย

เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ ๕ บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศและให้อำนาจของผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน

เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลให้มีการจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๗ สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้และยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๙ สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทนทาน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ฟื้นฟูและสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย ภัยคุกคามเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ทุกคนเข้าถึง ความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ

เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมความเข้มแข็งให้แก่นักการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วน ความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำหรับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรม ยางพาราไทย จำนวน ๙ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑ ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริม เกษตรกรรมที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพ สำหรับทุกคนในทุกวัย เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับ ทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับทุกคน เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๓ ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้ กับ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพ เป็นทะเลทราย ภัยคุกคามเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลาย ทางชีวภาพ

๓.๒ บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกที่สำคัญ

Megatrends หรือแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกที่ครอบคลุมในหลากหลายมิติ ที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ ซึ่งประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

ขีดความสามารถของมนุษย์ในด้านเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้น (Powering human augmentation) โดยมีเทคโนโลยีที่สำคัญ คือ ๕G, Edge Computing, Next-generation Batteries, Precision Sensors และ Quantum Computing

ก้าวข้ามโลกาภิวัตน์ (Beyond Globalization) โลกมีการเผชิญกับอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษี Non-tariff barriers (Technology cold war) ในการค้าระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น เกิดกระแส ประชานิยม ชาตินิยม และการปกป้อง ซึ่งเกิดจากความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น และแนวโน้มในการทำให้เป็นภูมิภาค โดยมีประเทศหลัก คือ จีนและอินเดียที่เน้นการพึ่งพาตนเองมากขึ้น

ประชากร Gen Z ที่เพิ่มขึ้น (Gen Z Rising) ซึ่งในประเทศเศรษฐกิจชั้นนำและประเทศกำลัง พัฒนาอย่างคงดำเนินการมาไม่นาน สังคมเริ่มหันไปสู่สังคมอนุรักษ์นิยม เกิดความเชื่อมั่นในธุรกิจ และความรู้สึกกดดันให้ประสบความสำเร็จในประเทศกำลังพัฒนา อีกทั้งมีความมุ่งมั่นสู่ความยั่งยืน และความกังวลด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการเป็นยุคดิจิทัล

ผลกระทบต่อสภาพอากาศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (Exponential climate impacts) การเกิดภาวะคลื่นความร้อน ก่อให้เกิดการสูญเสียผลผลิตในภาคการเกษตร จนสร้างความไม่เท่าเทียมกันของรายได้ เกิดความไม่มั่นคงด้านอาหาร จากการกลายเป็นทะเลทรายในหลายพื้นที่ และการเผชิญกับความเปราะบาง (Urbanization) ที่อาจเกิดน้ำท่วมชายฝั่งภายในปี ๒๐๕๐ จากการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล

ประชานิยมและชาตินิยม (Populism and Nationalism) จากความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและการโยกย้ายงาน เกิดการแทรกแซงของรัฐบาลและการสนับสนุนภายในประเทศ อีกทั้งยังมีแนวคิดริเริ่ม “Made in China ๒๐๒๕” เพื่อส่งเสริมการผลิตในประเทศในภาคส่วนเทคโนโลยีขั้นสูง ตั้งแต่การบินและอวกาศไปจนถึงหุ่นยนต์ของประเทศจีน ซึ่งแข่งขันโดยตรงกับสหรัฐอเมริกา และ “Made in India” ที่ให้ความสำคัญกับการผลิตภายในประเทศ

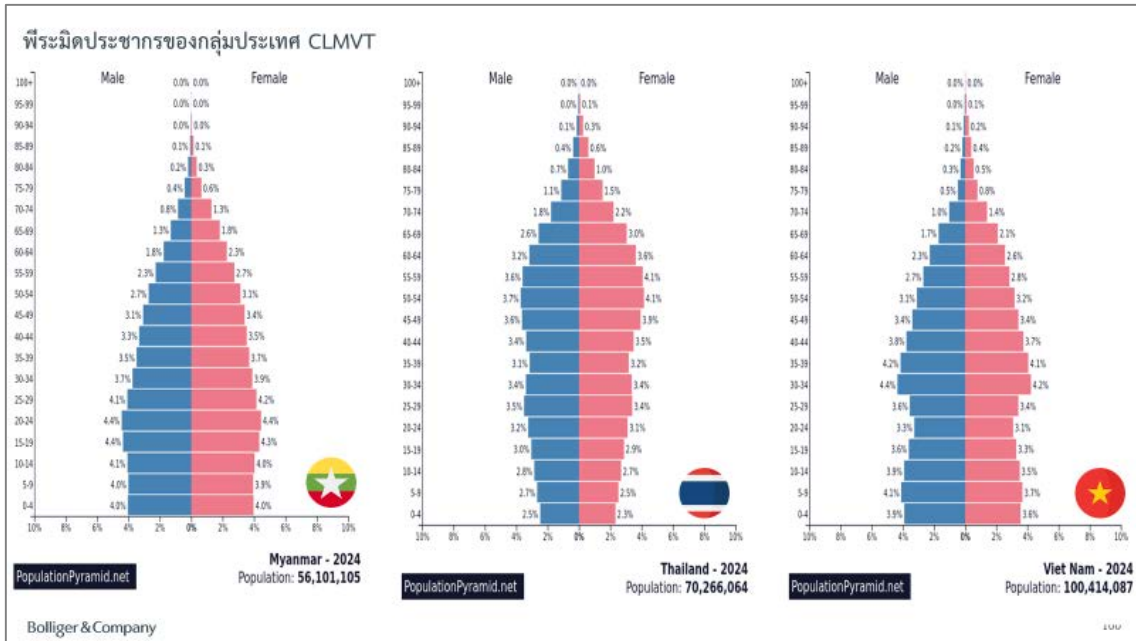
สงครามเย็นทางเทคโนโลยี (The Technomic Cold War) ซึ่งเกิดจากการแข่งขันเพื่อเป็นผู้นำเทคโนโลยีรุ่นต่อไป (dominate the next generation of technology) เช่น AI, ซูเปอร์คอมพิวเตอร์, ยานยนต์ไฟฟ้า โดยรัฐบาลแห่งชาติได้มีการกำหนดเป้าหมายของบริษัทแพลตฟอร์ม และนักลงทุนต่างชาติ ในพื้นที่โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่สำคัญ เช่น 5G, AI และการจดจำใบหน้า ซึ่งมีตัวอย่างจากกรณีสหรัฐอเมริกา แบนบริษัทต่างชาติจากจีนและรัสเซีย หรือกรณีกองทัพสหรัฐสั่งแบนสมาชิกไม่ให้ใช้บริการแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียที่ผลิตในจีน เช่น TikTok เนื่องจากกังวลด้านความปลอดภัย

สงครามไซเบอร์และสารสนเทศ (Cyber and Information Warfare) แนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นของการโจมตีทางไซเบอร์ เพื่อเหตุผลทางการเงินหรือเป้าหมายทางการเมืองอื่น ๆ ที่ทำให้รัฐบาลต้องมีการร่วมมือกับ non-state actors เพื่อปกปิดการมีส่วนร่วม (mask their involvement) โดยสงครามไซเบอร์ ขยายเป้าหมายเกินกว่าด้านการทหารและโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีธุรกิจที่ได้รับผลกระทบเป็นหลักประกัน ในรูปแบบของการบิดเบือนข้อมูลและไม่กำหนดเป้าหมายโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ ข้อมูล หรือเงิน

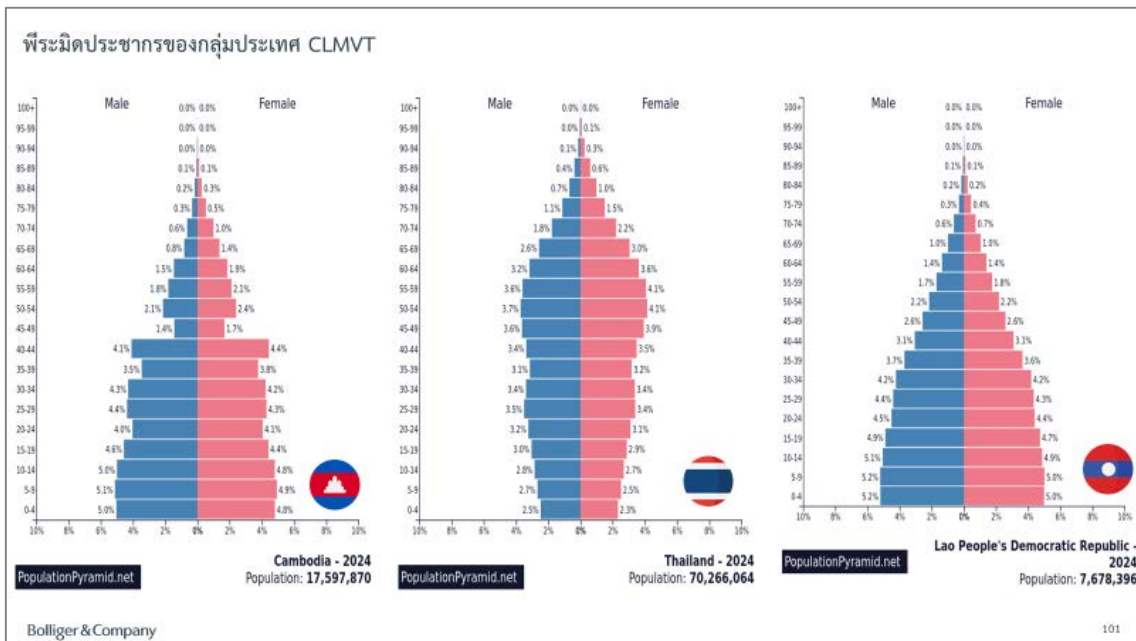
๓.๒.๑ สังคมสูงวัย

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัย นำมาซึ่งความท้าทายในหลายด้าน ทั้งการลดลงของจำนวนแรงงานที่ส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การสร้างความมั่นคงทางการเงินหลังวัยเกษียณ รวมไปถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยประเทศไทย ได้มีการก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุเต็มรูปแบบแล้วในปี ๒๕๖๔ โดยมีการคาดการณ์ว่าประเทศไทยจะมีสัดส่วนผู้สูงอายุในช่วงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป สูงถึงร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งหมด คิดเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๓ ล้านคน และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ ประเทศไทยจะมีผู้สูงอายุเป็น ๑ ใน ๓ ของประชากร หรือมีผู้สูงอายุจำนวน ๒๐ ล้านคน ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มประเทศ CLMV ที่ยังมีประชากรวัยหนุ่มสาวเป็นสัดส่วนที่มาก และมีผู้สูงวัยเป็นส่วนน้อย ซึ่งทำให้อุตสาหกรรมยางของไทยต้องเผชิญกับการขาดแคลนแรงงานในการกรีดยาง และจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าวมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ ๓-๑ พีระมิตประชากรของประเทศเมียนมาร์ ไทย และเวียดนาม

ภาพที่ ๑-๒ พีระมิตประชากรของประเทศกัมพูชา ไทย และลาว

ทั้งนี้การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุถือเป็นประเด็นสำคัญในมิติของการสาธารณสุข และเศรษฐกิจในระดับบุคคล ธุรกิจ และสังคม โดยมีประเด็นที่ต้องคำนึงถึง ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงอายุคน (Intergenerational Relationships) ความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างคนในสังคมที่มีช่วงอายุแตกต่างกันเป็นปัจจัยสำคัญในการนำไปสู่สังคมที่ดีมีความสุข

เมืองสำหรับผู้สูงอายุ (Longevity-Ready Cities) พื้นที่เมืองที่ออกแบบมาเพื่อสำหรับคนทุกคนในสังคมจะเป็นโอกาสทางสุขภาพที่ดีและนำไปสู่อายุขัยที่มากขึ้น

การมีอายุยืนกับการศึกษา (Longevity and Education) การสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับคนทุกช่วงวัยจะช่วยสร้างโอกาสให้แก่คนในสังคม

วิถีการดำเนินชีวิต ความแข็งแรง และอายุยืน (Lifestyle, Fitness and Longevity) การดำเนินชีวิตอย่างกระฉับกระเฉงเป็นสิ่งสำคัญ และปัญหาด้านการเข้าถึงอาหารที่ดีจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข

เทคโนโลยี นวัตกรรม และอายุยืน (Technology Innovation and Longevity) เครื่องมือทางกายภาพและดิจิทัล ช่วยเพิ่มการเข้าถึงระบบสาธารณสุข และลดความเปราะบางเพียงอย่างเดียว

ทำงานยาวนานขึ้น (Working Longer) สนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อสร้างโอกาสในการทำงานที่มากขึ้นสำหรับผู้สูงอายุ

การดูแลสุขภาพ และอายุที่ยืนยาว (Healthcare and Long Lives) การขยายตัวของโทรเวชกรรม (Telemedicine) เพิ่มการเข้าบริการทางสุขภาพให้แก่ทุกคนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุ

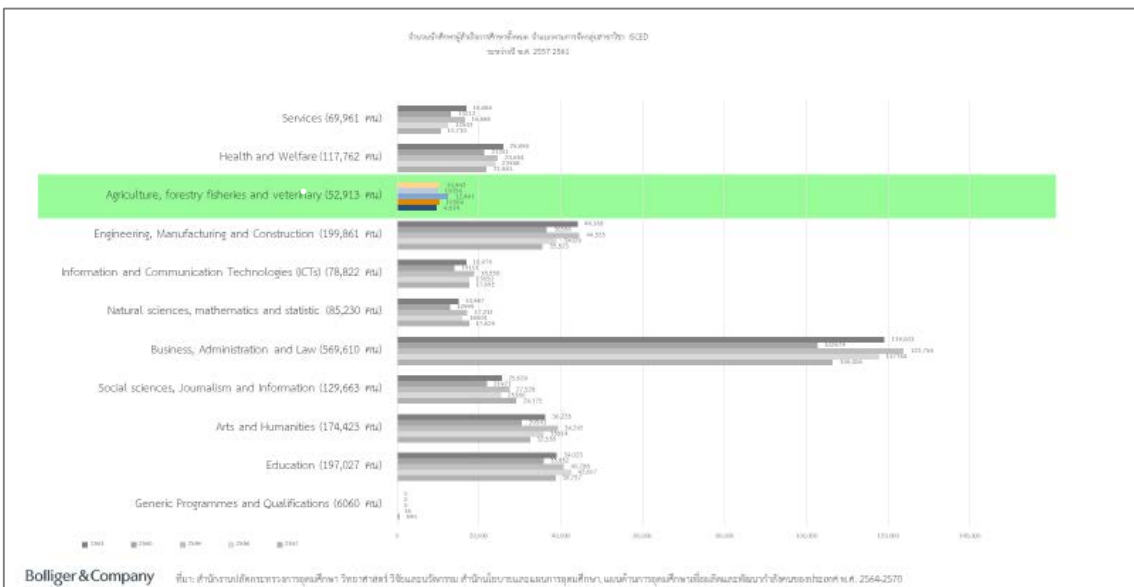
ความมั่นคงทางการเงินกับการสูงวัย (Financial Security and Ageing) เนื่องจากความเหลื่อมล้ำทางรายได้และความไม่แน่นอนที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้หลายคนพบกับความยากลำบากในยามเกษียณ

นอกจากนี้ผู้สูงอายุ ยังมีพฤติกรรมที่มีความแตกต่างไปจากช่วงวัยอื่น ทำให้มีรูปแบบการบริโภคและการดำรงชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ ก่อให้เกิดความท้าทายและโอกาสของธุรกิจในการปรับตัวเพื่อรองรับการขยายตัวของตลาดผู้สูงอายุ ข้อมูลจากรายงาน Getting Older-Our Aging World โดย IPSOS แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของผู้สูงอายุในประเทศไทยให้ความสำคัญกับการออกกำลังกาย และการใช้จ่ายด้านอาหาร ซึ่งกิจกรรมที่ผู้สูงอายุชาวไทยให้ความสนใจและชื่นชอบ คือ การออกกำลังกาย มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๕๖ ของการสำรวจทั้งหมด รองลงมา คือ การท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ ๔๙ ถัดมาเป็นการเพาะปลูก หรือทำสวน คิดเป็นร้อยละ ๓๔ ตามมาด้วยการเยี่ยมญาติ หรือเพื่อน ร้อยละ ๒๗ และสุดท้ายคือ การร่วมกิจกรรมชุมชนคิดเป็นร้อยละ ๒๒ ในส่วนของพฤติกรรมด้านการใช้จ่ายใช้สอย จากการสำรวจพบว่า ค่าใช้จ่ายที่ผู้สูงอายุให้ความสำคัญ คือ ค่าอาหารภายในบ้าน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๙๕ ของการสำรวจทั้งหมด รองลงมาคือ การรับประทานอาหารนอกบ้าน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗๘ ซึ่งเท่ากับรายจ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน จากนั้นตามด้วยรายจ่ายด้านเสื้อผ้าคิดเป็นร้อยละ ๗๓ เท่ากับรายจ่ายที่ใช้ไปกับกิจกรรมเพื่อความผ่อนคลาย

ด้วยการก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย และพฤติกรรมของผู้สูงอายุที่เป็นเอกลักษณ์จากช่วงวัยอื่น ทำให้ความต้องการผลิตภัณฑ์และบริการสำหรับผู้สูงอายุ มีความแตกต่างไปจากช่วงวัยอื่น การสร้างสินค้าจากยางจึงต้องมีลักษณะและรูปแบบที่พร้อมต่อการตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ

โอกาสในการเข้าถึง Young Smart Famers การก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยทำให้ศักยภาพของแรงงานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยางพาราลดลง การเข้าถึงฐานแรงงานกลุ่มใหม่จึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มคนวัยหนุ่มสาวที่มีศักยภาพ และให้ความสนใจด้านการเกษตร จากข้อมูลของแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ พบว่าในช่วงปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ มีจำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในสาขาด้านการเกษตร ป่าไม้ การประมง และสัตวแพทย์ เป็นจำนวนทั้งหมด ๕๒,๙๑๓ คน ซึ่งมีจำนวนน้อยที่สุดในบรรดาสายการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ภาพที่ ๓-๓ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งหมดจำแนกตามสาขาวิชา

อย่างไรก็ตามประเทศไทยมีเป้าหมายในการพัฒนามุ่งเข้าสู่การเกษตรขั้นสูง และให้ความสำคัญกับกลุ่มอุตสาหกรรมด้านชีวภาพ ใน ๔ ด้านหลัก เกษตรกรรมและอาหาร สุขภาพ อุตสาหกรรมการผลิต และพลังงานชีวภาพ โดยสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ด้านการเกษตรเกี่ยวกับปุ๋ยและการขยายพันธุ์พืช การทำเกษตรแบบดั้งเดิม (Traditional Farming) และนำไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) ทำให้ความต้องการแรงงานสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพเพิ่มสูงขึ้น โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม คาดการณ์ว่าจะมีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้น ๑๔,๙๐๗ ตำแหน่งในอีก ๕ ปีข้างหน้า ด้วยเหตุนี้เองจึงแสดงให้เห็นถึงโอกาสจากกลุ่มแรงงานใหม่ที่มีศักยภาพ

๓.๒.๒ เทรนด์ด้านเทคโนโลยีในอนาคต

จากการสำรวจของ EY Consulting พบว่าเทรนด์สำคัญทางด้านเทคโนโลยี คือ การนำ SynBio หรือชีวนวัตกรรมมาใช้ ที่อาจส่งผลให้อาจทำลายอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดในโลก เช่น การดูแลสุขภาพ (health care), อาหาร (food), และสารเคมี (chemicals) รวมถึงช่วยจัดการกับโรคเรื้อรัง (chronic disease), การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change), ความมั่นคงด้านอาหาร (food security), และความท้าทายระดับโลกอื่นๆ (pressing global challenges) โดยมีตัวอย่าง เช่น

Personalized therapies ความพยายามในการรักษาโรคมะเร็ง จำนวนสิทธิบัตร SynBio ประจำปี ๒๕๖๓ เน้นเรื่องมะเร็งเพิ่มขึ้น ๕ เท่า ระหว่างปี ๒๕๕๗ ถึง ๒๕๖๑ การบำบัดด้วยยีนเฉพาะบุคคลจะย้ายจากผู้ป่วย (cellular Material) ไปยัง Factory (personalization) และกลับไปผู้ป่วย (administration) ซึ่งจะทำให้ซับซ้อนด้านเภสัชกรรมต้องทำงานร่วมกันในรูปแบบใหม่อย่างไม่มีข้อผิดพลาด ในขณะที่เดียวกันก็รับประกันความเป็นส่วนตัวของข้อมูลของผู้ป่วย

Sustainable manufacturing SynBio นำไปสู่การผลิตทางชีวภาพที่มีประสิทธิภาพ โดยนำเสนอวิธีที่ยั่งยืนมากขึ้นในการสร้างหรือปรับปรุงเสื้อผ้า อาหาร ยา พลังงาน เคมีภัณฑ์ สินค้าอุปโภคบริโภค และวัสดุก่อสร้าง การผลิตสามารถเกิดขึ้นได้ใกล้เคียงกับความต้องการโดยใช้ปัจจัยการผลิตชีวภาพในท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ห่วงโซ่อุปทานสั้นลง ลดการใช้พลังงาน เพิ่มความยืดหยุ่น และลดความจำเป็นในการใช้ปิโตรเคมีเป็นปัจจัยการผลิต โดยประสิทธิภาพของธรรมชาติช่วยลดของเสียที่เกิดขึ้น เนื่องจาก SynBio จะสังเคราะห์เฉพาะสิ่งที่ต้องการเท่านั้น

COVID-๑๙ response วัคซีน Synbio ไม่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังไวรัสในทุกรูปแบบ ใช้พื้นที่ในการผลิตน้อย ใช้ปริมาณน้อยลง และสามารถเพิ่มขนาดการผลิตได้เร็วขึ้น

Biosensors เซ็นเซอร์ที่ซับซ้อนด้วย Synbio สามารถนำมาใช้ในการระบุโรคและความเสี่ยงอื่น ๆ ในร่างกายและสิ่งแวดล้อม มีบริษัทแห่งหนึ่งเปิดตัวชิป CRISPR ที่ใช้กราฟีน ซึ่งตรวจจับการกลายพันธุ์ของยีนใน DNA แม้ว่าครั้งแรกจะถูกนำมาใช้งานในทางการแพทย์ แต่ภายหลังก็ได้มีการนำมาใช้เพื่อตรวจหา DNA ในสิ่งแวดล้อมได้ เช่น ใช้ระบุศัตรูพืชในทุ่งนา

Optimized food production เทคโนโลยี CRISPR สามารถปรับปรุง DNA ของพืชได้อย่างรวดเร็ว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ขนาด การต้านทานโรค รส กลิ่น ความทนทานต่อความแห้งแล้ง และคุณลักษณะที่สำคัญอื่นๆ พืชผลบางชนิดกำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนา เช่น ถั่วเหลืองที่สามารถทนแล้งได้ ข้าวสาลีที่มีกลูเตนต่ำ ส่วนงานที่อยู่ระหว่างการปรับปรุง คือ การปรับปรุง microbiome ของดินเพื่อลดความจำเป็นในการใส่ปุ๋ย ปรับปรุงความทนทานต่อความแห้งแล้ง และลดการใช้สารกำจัดศัตรูพืชให้น้อยที่สุด

เทคโนโลยีสำคัญที่ช่วยในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เทคโนโลยีที่จะมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนช่วยเหลือให้สังคมโลกสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ สามารถแบ่งได้เป็น ๕ ประเภทด้วยกันได้แก่ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีนาโน เทคโนโลยีประสาท เทคโนโลยีสีเขียว และเทคโนโลยีอื่นๆ โดยแต่ละประเภทมีรายละเอียดเทคโนโลยี ดังนี้

เทคโนโลยีชีวภาพ

- ๑) เทคโนโลยีชีวภาพ, Genomics และ Proteomics
- ๒) เทคโนโลยีการตัดต่อยีน และการออกแบบรหัสพันธุกรรมแบบกำหนดเอง
- ๓) สิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม
- ๔) เซลล์ต้นกำเนิด และวิศวกรรมมนุษย์ (Stem Cell and Human Engineering)
- ๕) การเร่งปฏิกิริยาทางชีวภาพ (Bio-catalysis)
- ๖) ชีววิทยาสังเคราะห์ (Synthetic Biology)
- ๗) เทคโนโลยีทางการเกษตรที่ยั่งยืน

โดยเทคโนโลยีเหล่านี้จะสร้างโอกาสและผลลัพธ์ให้แก่ พืชที่เป็นอาหาร ด้านสุขภาพ ยา วัสดุ สิ่งแวดล้อม และเชื้อเพลิง

เทคโนโลยีดิจิทัล

- ๑) Big Data
- ๒) Internet of Things
- ๓) เทคโนโลยี ๕G
- ๔) การพิมพ์สามมิติ
- ๕) แพลตฟอร์ม Cloud Computing
- ๖) เทคโนโลยีข้อมูลเปิด
- ๗) Free and Open Source
- ๘) หลักรัฐออนไลน์
- ๙) การจำลองในระดับจุลภาค (Micro-simulation)
- ๑๐) การจำหน่ายแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Distribution)
- ๑๑) System Combining Radio
- ๑๒) GIS และ Remote Sensing Data
- ๑๓) เทคโนโลยีการแบ่งปันข้อมูล
- ๑๔) เทคโนโลยีสื่อสังคมออนไลน์
- ๑๕) แอปพลิเคชันมือถือ
- ๑๖) ระบบการชำระเงินก่อนใช้งาน และมิเตอร์อัตโนมัติของสาธารณูปโภค
- ๑๗) เทคโนโลยีเฝ้าระวังทางดิจิทัล (Digital Monitoring)
- ๑๘) เทคโนโลยีความปลอดภัยดิจิทัล

โดยเทคโนโลยีเหล่านี้จะสร้างโอกาสและผลลัพธ์ให้แก่การพัฒนา (Development), การจ้างงาน (Employment), การผลิต (Manufacturing), เกษตรกรรม (Agriculture), สุขภาพ (Health), เมือง (Cities), การเงิน (Finance), การมีส่วนร่วมในการปกครอง (Governance Participation), การศึกษา (Education), วิทยาศาสตร์ (Science), การตรวจสอบสิ่งแวดล้อม

(Environmental Monitoring), ประสิทธิภาพทรัพยากร (Resource Efficiency), เครือข่ายสังคมออนไลน์และการทำงานร่วมกัน (Social Networking and Collaboration)

เทคโนโลยีนาโน

- ๑) การสร้างระดับนาโน (Nano-imprint Lithography)
- ๒) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีนาโนสำหรับการบำบัดน้ำเสีย การกลั่นน้ำทะเล และพลังงานแสงอาทิตย์(เซลล์แสงอาทิตย์วัสดุนาโน)
- ๓) วัสดุนาโนอินทรีย์และอนินทรีย์ เช่น กราฟีน ท่อนาโนคาร์บอน

โดยเทคโนโลยีเหล่านี้จะสร้างโอกาสและผลลัพธ์ในด้าน พลังงาน (Energy), น้ำ (Water), สารเคมี (Chemical), อิเล็กทรอนิกส์ (Electronics), อุตสาหกรรมการแพทย์และเภสัชกรรม (Medical and Pharmaceutical Industries), ประสิทธิภาพสูง (High Efficiencies), การประหยัดทรัพยากร (Resource Saving), พลังงาน น้ำ เคมี อิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมการแพทย์และเภสัชกรรม ประสิทธิภาพสูง การประหยัดทรัพยากร การบรรเทา CO₂ (CO₂ Mitigation)

เทคโนโลยีประสาท

- ๑) ระบบดิจิทัลอัตโนมัติ
- ๒) เทคโนโลยีอัจฉริยะ
- ๓) การจำลองการคำนวณของสมองมนุษย์
- ๔) ระบบ Cognitive Computing
- ๕) Meso-science Powered Virtual Reality

โดยเทคโนโลยีเหล่านี้จะสร้างโอกาสและผลลัพธ์ในด้าน สุขภาพ (Health), ความปลอดภัย (Safety/Security) (e.g. Electricity Theft), ประสิทธิภาพที่สูงขึ้น (Higher Efficiency), การประหยัดทรัพยากร (Resource Saving), งานรูปแบบใหม่ (New Types of Jobs), การผลิต (Manufacturing), การศึกษา (Education)

เทคโนโลยีสีเขียว

- ๑) เศรษฐกิจหมุนเวียน เช่น เทคโนโลยีการผลิตซ้ำ ยืดอายุผลิตภัณฑ์ การบูรณาการระบบแบบรวมศูนย์และระบบกระจายอำนาจสำหรับการให้บริการ เทคโนโลยีพลังงานต่ำและลดการปล่อยมลพิษ
- ๒) ด้านพลังงาน เช่น วิธีการใหม่ในการใช้พลังงานไฟฟ้า การแยกเกลือออกจากน้ำ เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ขนาดเล็ก เทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียน หลอดไฟ LED และการวัดขั้นสูง
- ๓) ด้านการขนส่ง เช่น โครงสร้างพื้นฐานการขนส่งสาธารณะแบบบูรณาการ ยานยนต์ไฟฟ้า เชื้อเพลิงไฮโดรเจน
- ๔) ด้านน้ำ เช่น เทคโนโลยีการบำบัดน้ำแบบเคลื่อนที่ การกำจัดน้ำเสีย และการวัดขั้นสูง
- ๕) ด้านอาคาร เช่น เทคโนโลยีอาคารที่ยั่งยืน และที่อยู่อาศัยแบบ Passive Housing

- ๖) ด้านการเกษตร เช่น เทคโนโลยีการเกษตรที่ยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ชีวภาพและการแปรรูป เทคนิคการชลประทาน Bio-organometallics และ Biomimetic Analogs of Nitrogenize

โดยเทคโนโลยีเหล่านี้จะสร้างโอกาสและผลลัพธ์ในด้านสิ่งแวดล้อม (Environment), ภูมิอากาศ (Climate), ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity), การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน (Sustainable Production and Consumption), พลังงานทดแทน (Renewable Energy), วัสดุ และทรัพยากร (Materials and Resources), อากาศและน้ำที่สะอาด (Clean Air and Water), พลังงานและความมั่นคงทางน้ำและอาหาร (Energy and Water and Food Security), การจ้างงาน เพื่อการพัฒนา (Development Employment), สุขภาพ (Health), ความเท่าเทียม (Equality)

เทคโนโลยีอื่น ๆ

- ๑) เทคโนโลยีอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ (Assistive Technologies for People with Disabilities)
- ๒) นวัตกรรมทางการแพทย์ (Radical Medical Innovation)
- ๓) เทคโนโลยีวิศวกรรมทางธรณี Geo-engineering Technologies (e.g. for iron fertilization of oceans)
- ๔) Alternative Social Technologies
- ๕) ห้องปฏิบัติการ (Fabrication Laboratories)
- ๖) เทคโนโลยีการขุด (New Mining/extraction Technologies in Oceans, Polar, Glacier Zones and Others)
- ๗) เทคโนโลยีการขุดในทะเลลึก (Deep Sea Mining Technologies)

โดยเทคโนโลยีเหล่านี้จะสร้างโอกาสและผลลัพธ์ในด้านการรวมกัน (Inclusion), การพัฒนา (Development), สุขภาพ (Health), สิ่งแวดล้อม (Environment), การบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change Mitigation), ความพร้อมของทรัพยากร (Resource Availability)

การขยายตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า

จากรายงานของ Bloomberg NEF ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ข้อมูลการคาดการณ์การเติบโตของสัดส่วนการขยายรถยนต์ที่นั่งส่วนบุคคลที่เป็น EV ของประเทศต่างๆ ทั่วโลก พบว่า ทั้งในระยะสั้น (๕ ปี) และในระยะยาว (๒๐ ปี) ประเทศจีนและประเทศในสหภาพยุโรปจะเป็นประเทศสองลำดับแรกที่มีสัดส่วนการขยายรถยนต์ไฟฟ้าส่วนบุคคลที่สูงที่สุด โดยจีนจะสามารถมีสัดส่วนได้สูงถึง ๑๕% สหภาพยุโรปเกือบถึง ๑๐% ในระยะสั้น ขณะที่ประเทศอื่นยังมีสัดส่วนน้อยกว่า ๕% แต่ในระยะยาวหลายประเทศทั่วโลกสามารถมีสัดส่วนที่สูงเกือบถึง ๖๐% ในขณะที่สหภาพยุโรปอยู่ที่ ๖๕% และจีน ๗๐%

เมื่อพิจารณาสัดส่วนการขายของยานยนต์ไฟฟ้าในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พบว่า ทั้งในระยะสั้น (๕ ปี) และระยะกลาง (๑๐ ปี) ทุกประเทศมีอัตราการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนการขายยานยนต์ไฟฟ้าที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลกแต่ในระยะยาว (๒๐ ปี) แม้ว่าสัดส่วนการขายรถส่วนบุคคลจะยังมีอัตราการเติบโตที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลก แต่สำหรับประเทศไทยและเวียดนาม รถเพื่อการพาณิชย์ รถบัสและรถ ๒ ล้อ จะมีการเติบโตใกล้เคียงหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลก

สอดคล้องกับรายงานของสำนักงานพลังงานระหว่างประเทศ (International Energy Agency) ที่ระบุว่า ยอดขายรถยนต์ไฟฟ้าทั่วโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้น ๒ เท่าจากปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มาอยู่ที่ ๖.๖ ล้านคัน โดยร้อยละ ๕๓ ของยอดขายทั่วโลก อยู่ที่ประเทศจีน ร้อยละ ๓๓ อยู่ในตลาดยุโรป และร้อยละ ๑๑ อยู่ในตลาดสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ ยอดขายยานยนต์ไฟฟ้าคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘.๖ ของยอดขายรถยนต์ไฟฟ้าทั่วโลก ปัจจุบันคาดว่ามียานยนต์ไฟฟ้าที่อยู่ระหว่างการใช้งานทั่วโลกราว ๑๖ ล้านคัน

นอกจากนี้จากรายงานของวิจัยกรุงศรีพบว่า เหตุผลที่คนตัดสินใจใช้รถยนต์ไฟฟ้า เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่ถูกกว่า เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า แต่ยังคงมีข้อจำกัดในเรื่องของสถานีชาร์จไฟที่ยังมีจำนวนไม่ครอบคลุม ระยะเวลาการชาร์จที่นาน และราคาแบตเตอรี่ไฟฟ้าที่ยังสูงกว่ารถยนต์สันดาป โดยจากการสำรวจของวิจัยกรุงศรี พบว่ามากกว่าร้อยละ ๘๐ ของผู้ตอบแบบสอบถามในประเด็นเรื่องการวางแผนการซื้อรถยนต์ในช่วง ๕ ปี ข้างหน้า และรถยนต์ไฟฟ้าประเภท BEV เป็นรถที่ผู้บริโภคให้ความสนใจสูงสุด โดยความต้องการรถยนต์ไฟฟ้าจะเริ่มเกิดขึ้นในปี ๒๐๒๒-๒๐๒๓ ในช่วงนี้ความต้องการกระจุกอยู่ที่รถยนต์ไฟฟ้าที่มีราคาระดับปานกลางถึงสูง จากนั้นความต้องการรถยนต์ไฟฟ้าจะเร่งตัวขึ้นในปี ๒๐๒๔ เป็นต้นไป ลักษณะของรถยนต์ไฟฟ้าที่เป็นที่ต้องการขยับลงมาที่รถขนาดเล็กและมีราคาถูกลง โดยทั้งลักษณะของรถยนต์ที่เป็นที่ต้องการและกลุ่มลูกค้าเป้าหมายมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลา

ความต้องการรถไฟฟ้าที่เร่งตัวทั่วโลกนำไปสู่การพัฒนาของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์เพื่อรองรับคุณลักษณะของรถยนต์ไฟฟ้าที่แตกต่างจากรถยนต์สันดาป โดยคุณลักษณะของรถยนต์ไฟฟ้าที่ส่งผลต่อยางล้อยานพาหนะ^๑ มีดังนี้

- ๑) **รถยนต์ไฟฟ้าแทบไม่มีเสียงรบกวนขณะขับขี่** ทำให้ยางรถยนต์ไฟฟ้าต้องลดเสียงรบกวนจากถนนให้ได้มากที่สุดเพื่อรักษาความเงียบในการขับขี่ ทำให้ยางล้อต้องมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ชดเชยการลดเสียง ด้วยการเพิ่มร่องขอบล้อด้วยลวดลายดอกยางแบบพิเศษ และเพิ่มสารประกอบดูดซับเสียงหรือโพลีเอทิลีน
- ๒) **รถยนต์ไฟฟ้ามีแรงบิดสูงและกำลังส่งสูง** ตั้งแต่เริ่มสตาร์ทรถ เนื่องจากรถยนต์ไฟฟ้ามีอัตราเร่งเริ่มต้นที่มากกว่าและกำลังส่งสูงตั้งแต่ออกรถ ทำให้รถออกตัวได้เร็วและตอบสนองสมรรถนะในการขับขี่ได้ดีกว่า ซึ่งแรงบิดที่สูงทำให้การสึกหรอของยางล้อสูงขึ้นตามไปด้วย ทำให้ยางล้อรถยนต์ไฟฟ้าต้องมีคุณสมบัติการยึดเกาะ การบังคับเลี้ยว และการเบรกที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้มีการออกแบบ

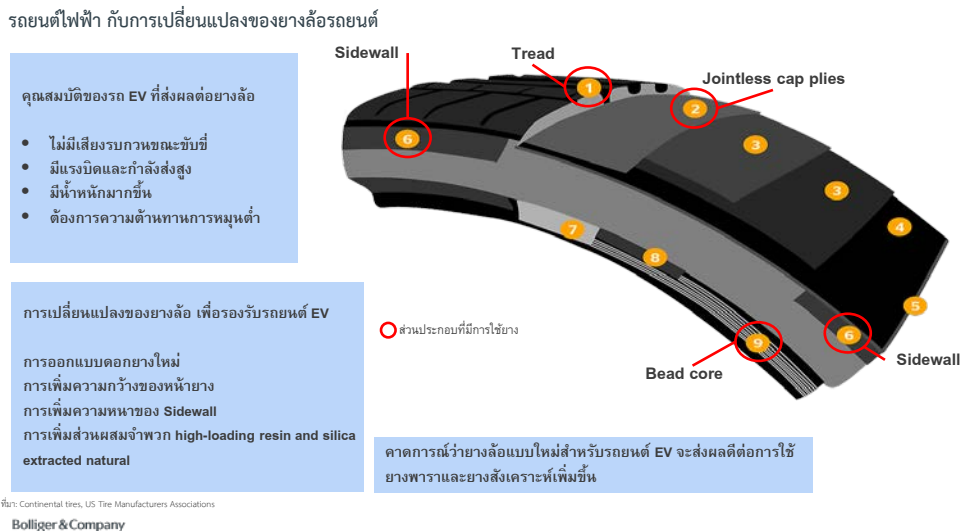
¹ US Tire Manufacturers Associations

ดอกยางด้วยรูปแบบเฉพาะเพื่อลดการลื่นและการเสียดสีที่ผิดปกติ และเพิ่มส่วนผสมของซิลิกาเข้ากั้อย่าง เพื่อให้มีคุณสมบัติการยึดเกาะที่ดีขึ้น

- ๓) **รถยนต์ไฟฟ้ามีน้ำหนักมากขึ้นจากแบตเตอรี่ขนาดใหญ่** น้ำหนักรถที่มากกว่ารถยนต์สันดาป ส่งผลให้จุดศูนย์ถ่วงต่ำและยางสึกหรอเร็วขึ้น ทำให้ต้องผลิตยางล้อที่ทนต่อน้ำหนักที่หนักกว่ารถยนต์สันดาปทั่วไป เพิ่มความกว้างของหน้ายางและความหนาของแก้มยาง
- ๔) **รถยนต์ไฟฟ้าต้องการความต้านทานการหมุนที่ต่ำ** เพื่อให้สูญเสียพลังงานน้อยลงและวิ่งได้ไกลขึ้น เนื่องจากแรงต้านการหมุนของล้อ จะมีผลต่อการใช้พลังงานในการขับเคลื่อนที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ต้องมีการออกแบบยางที่มีแรงต้านทานการหมุนที่ต่ำ และประหยัดพลังงานมากขึ้น

สำหรับการเปลี่ยนแปลงของยางล้อรถยนต์ไฟฟ้าที่มีผลกระทบต่อปริมาณการใช้ยางธรรมชาติในยางล้อนั้น คาดการณ์ว่าจะส่งผลดีต่อการใช้อย่างธรรมชาติมากยิ่งขึ้น แต่ไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนเนื่องจากผู้ผลิตยางล้อแต่ละรายมีเทคโนโลยี เทคนิค และกรรมวิธีการผลิตเพื่อตอบสนองต่อคุณลักษณะของรถยนต์ไฟฟ้าที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตาม การเข้ามาของรถยนต์ไฟฟ้าจะทำให้เกิดความต้องการรถยนต์คันใหม่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อความต้องการยางล้อที่มากขึ้นตามไปด้วย

ภาพที่ ๓-๔ รถยนต์ไฟฟ้ากับการเปลี่ยนแปลงของยางล้อรถยนต์

๓.๒.๓ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

สภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลให้แนวโน้มการเกิดภัยธรรมชาติและสภาพอากาศผันผวนอย่างรุนแรงสูงมากขึ้น โดยมีผลกระทบที่เลวร้ายลง เนื่องจากผลผลิตของสินค้าเกษตรของไทยมีความผันแปรตามสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศอย่างรุนแรงส่งผลให้ ภาคการเกษตร

และปศุสัตว์ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ในขณะที่ชุมชนเมืองได้รับผลกระทบจากภาวะภัยแล้งที่อาจส่งผลกระทบต่อการจัดหาน้ำสะอาดให้แก่เมือง และมลภาวะทางอากาศที่เลวร้ายลงส่งผลกระทบต่อสาธารณสุข ผลผลิตทางการผลิตและการใช้ไฟฟ้าของคนเมือง นอกจากนี้ระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้นส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรชายฝั่งที่ทวีความรุนแรงขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัยบริเวณชายฝั่ง อีกทั้งส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวของไทยที่เป็นทะเลเป็นหลักอีกด้วย แต่ละประเทศต่างออกมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งอาจจะมีผลกระทบทางเศรษฐกิจเชิงลบจากมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Response Measures) โดยเฉพาะผลกระทบต่อประเทศกำลังพัฒนา ทำให้กระทบต่อรูปแบบการดำเนินธุรกิจแบบเดิม

ภาพที่ ๓-๕ สถิติระดับน้ำทะเล และระดับน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือนของไทย

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจาก Megatrend ด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โดยผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในภาคการเกษตรนั้น พบว่าทำให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลง หรือเกิดความเสียหาย และทำให้เกิดธุรกิจสินค้าเกษตรจากฟาร์มสู่ผู้บริโภคโดยตรง มุ่งเน้นสินค้าเกษตรออร์แกนิก เกิดการผลิตสินค้าเกษตรในเมือง เชื้อเพลิงชีวภาพจากพืชและมูลสัตว์มีบทบาทมากยิ่งขึ้น อาศัยเทคโนโลยีชีวภาพ มีการ Certificate สินค้าเกษตร เช่น มาตรฐานปาล์ม มาตรฐานผลิตข้าวที่ยั่งยืน เป็นต้น

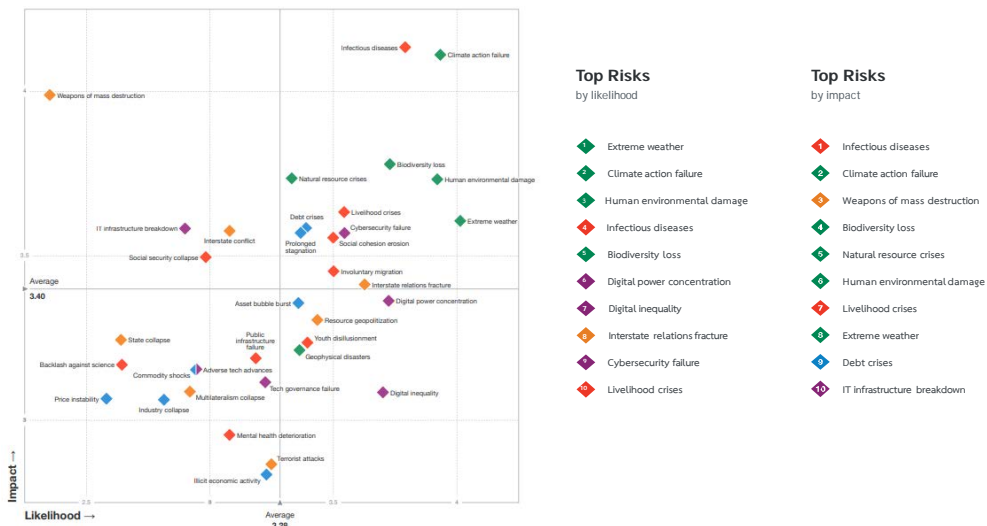
ในภาคอุตสาหกรรมผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ก่อให้เกิดแนวโน้มธุรกิจใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็น ธุรกิจการผลิตเชื้อเพลิงจากขยะ อาหารแปรรูป บรรจุภัณฑ์คาร์บอนต่ำ วัสดุก่อสร้างสมัยใหม่ สารเคมี เคมีภัณฑ์ และพลาสติก พลาสติกรีไซเคิล เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก เครื่องปรับอากาศและสารทำความเย็น สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ยานยนต์อัตโนมัติ และชิ้นส่วนยานยนต์ ยานยนต์ไฟฟ้า และแบตเตอรี่สมัยใหม่

ในภาคบริการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของธุรกิจบริการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ ธุรกิจก่อสร้างคาร์บอนต่ำ ธุรกิจบริหารจัดการพลังงาน ธุรกิจให้คำปรึกษาด้านการจัดการธุรกิจเพื่อสิ่งแวดล้อม เช่น ธุรกิจประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ เป็นต้น ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจการจัดการหรือฟื้นฟูป่าไม้ ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อม ธุรกิจบริการแบ่งปันยานยนต์ (Carpool/ Car Sharing) ธุรกิจหมุนเวียนเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รวมไปถึงธุรกิจการบิน การเดินเรือ

นอกจากนี้ จากรายงาน The Global Risk Report ๒๐๒๑ โดย World Economic Forum พบว่า ความเสี่ยงระดับโลกที่มีความน่ากังวล โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยเมื่อมีการจัดลำดับตามความเป็นไปได้ที่น่าจะเกิดขึ้นมากที่สุด คือ สภาพอากาศรุนแรง ความล้มเหลวในการจัดการสภาพภูมิอากาศ ความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากมนุษย์ โรคระบาด การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ความเข้มข้นของพลังดิจิทัล และความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล หากจัดเรียงตามขนาดของผลกระทบที่เกิดขึ้น มีรายละเอียดดังนี้ โรคระบาด ความล้มเหลวในการจัดการสภาพภูมิอากาศ อาวุธทำลายล้างสูง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และวิกฤติด้านทรัพยากรธรรมชาติ

ภาพที่ ๓-๖ ความเสี่ยงระดับโลกที่มีความน่ากังวล จากการสำรวจของ World Economic Forum

ความเสี่ยงระดับโลกที่มีความน่ากังวล จากการสำรวจของ World Economic Forum

Bolliger & Company ที่มา: The Global Risk Report 2021, WEF

ส่วนที่ ๔

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

การยางแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการและขับเคลื่อนด้านยางพาราของประเทศไทย แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ไว้ดังนี้

๔.๑ วิสัยทัศน์ (Vision)

“ประเทศผู้นำการผลิตยาง และผลิตภัณฑ์ยางคุณภาพสากล”

๔.๒ พันธกิจ (Mission)

ประกอบด้วย ๘ พันธกิจ ดังนี้

- (๑) พัฒนาเกษตรกรชาวสวนยาง/สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางให้มีความเข้มแข็ง และมีรายได้ที่มั่นคง
- (๒) ส่งเสริมการผลิตยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราให้มีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากล
- (๓) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า
- (๔) ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา
- (๕) พัฒนาระบบตลาด และช่องทางการจัดจำหน่ายยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (๖) ส่งเสริมการใช้ยางภายในประเทศ
- (๗) ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับยางพาราทั้งระบบให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสมบูรณ์ถูกต้อง มีความชัดเจน และมีความทันสมัย
- (๘) ปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ/กฎหมาย และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา

๔.๓ เป้าหมายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

ได้กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ไว้ดังนี้

- (๑) จำนวนพื้นที่ปลูกยางในพื้นที่ไม่เหมาะสม: ลดจำนวนพื้นที่ปลูกยางในพื้นที่ไม่เหมาะสมจาก ๕.๙ ล้านไร่ ในปี ๒๕๖๔ ลงเหลือ ๑.๔ ล้านไร่ ในปี ๒๕๘๐
- (๒) ปริมาณผลผลิตยาง: เพิ่มปริมาณผลผลิตยางจาก ๒๒๔ กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๓๖๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี ๒๕๘๐
- (๓) สัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ: เพิ่มสัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศจากร้อยละ ๑๓.๖ ในปี ๒๕๕๙ เป็นร้อยละ ๒๘.๐ ในปี ๒๕๘๐
- (๔) มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา: เพิ่มมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพาราจาก ๒๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๘๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๘๐

(๕) รายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง: เพิ่มรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางจาก ๑๑,๙๘๔ บาท/ไร่/ปี ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๑๙,๘๐๐ บาท/ไร่/ปี ในปี ๒๕๘๐

๔.๔ ยุทธศาสตร์ (Strategy)

- แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้
- (๑) การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง
 - (๒) การเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน
 - (๓) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม
 - (๔) การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย
 - (๕) การพัฒนาปัจจัยสนับสนุน

๔.๕ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ กำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย กลยุทธ์ แนวทางการพัฒนา แผนงาน/โครงการ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ไว้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้นและสม่ำเสมอ
๒. สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางมีความเข้มแข็งและเป็นที่ยึดเหนี่ยวของเกษตรกรชาวสวนยางได้
๓. สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางมีการบริหารงานแบบมืออาชีพ และมีขีดความสามารถในการทำธุรกิจ
๔. เกษตรกรชาวสวนยางรุ่นใหม่มีความพร้อมที่จะรับสืบทอดกิจการต่อจากบิดามารดา

กลยุทธ์ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ ดังนี้

- ๑.๑ การเพิ่มรายได้ครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางและการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรชาวสวนยางสู่การเป็น Smart Farmer
- ๑.๒ การส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางและการสนับสนุนการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่
- ๑.๓ การพัฒนาสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางให้มีการบริหารงานแบบมืออาชีพ และมีขีดความสามารถในการทำธุรกิจ
- ๑.๔ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้กับกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๖ ประเด็น ดังนี้

๑. สวนยางที่ปลูกในพื้นที่ป่าหมดไป
๒. สวนยางเก่าที่ต้นยางเสื่อมสภาพมีจำนวนพื้นที่ลดลง
๓. ปริมาณผลผลิตยางต่อไร่เพิ่มสูงขึ้น
๔. ต้นทุนในการผลิตยางลดลง

๕. ผลิตภัณฑ์ยางพาราที่ได้รับมาตรฐานมีจำนวนเพิ่มขึ้น
๖. พื้นที่สวนยางพาราที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนมีจำนวนเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ ดังนี้

- ๒.๑ การบริหารจัดการพื้นที่การผลิตและปริมาณผลผลิตยางพารา
- ๒.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา
- ๒.๓ การพัฒนาคุณภาพ และยกระดับมาตรฐานสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. มีผลงานวิจัย/นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับยางพาราจำนวนมากขึ้น
๒. มีสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์เกี่ยวกับยางพาราจำนวนมากขึ้น
๓. มีนักวิจัยหน้าใหม่ที่ทำงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวข้องกับยางพาราจำนวนมากขึ้น
๔. มีผลิตภัณฑ์ยางพาราที่พัฒนาต่อยอดมาจากผลงานวิจัยจำนวนมากขึ้น

กลยุทธ์ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ ดังนี้

- ๓.๑ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา และการพัฒนา/จัดหาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกี่ยวกับยาง/ไม้ยางพารา
- ๓.๒ การเพิ่มจำนวนนักวิจัย และการต่อยอดผลงานวิจัยในเชิงพาณิชย์
- ๓.๓ การพัฒนา/การจัดหาเทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือระบบการบริหารจัดการเพื่อรองรับการขาดแคลนแรงงานคนในสวนยาง
- ๓.๔ การประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ และประชาคมวิจัยระดับนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาตลาดและช่องทางการจัดจำหน่าย

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๖ ประเด็น ดังนี้

๑. เกษตรกรชาวสวนยาง/สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางขายผลผลิตได้ในราคาที่เป็นธรรม
๒. ตลาดยางที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบจริงของประเทศไทยเป็นตลาดที่ทั่วโลกใช้ในการอ้างอิง
๓. ผลิตภัณฑ์ยางพารามีตลาดภายในประเทศและต่างประเทศรองรับมากขึ้น
๔. มูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยางพาราเพิ่มขึ้น
๕. ข้อมูลสารสนเทศด้านยางพาราเป็นเอกภาพ
๖. ช่องทางการจัดจำหน่ายยางพาราเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ ดังนี้

- ๔.๑ การพัฒนาตลาดยางที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบจริงให้เป็นตลาดที่ทั่วโลกใช้ในการอ้างอิง
- ๔.๒ การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยางพาราภายในประเทศ
- ๔.๓ การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยางพาราในต่างประเทศ

๔.๔ การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านยางพารา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาปัจจัยสนับสนุน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๖ ประเด็น ดังนี้

๑. มีกฎหมาย/กฎระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา
๒. มีโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรองรับและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา
๓. มีกำลังคนเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมยางพารา
๔. มีจำนวนผู้ประกอบการแปรรูปยาง/ไม้ยางพาราเพิ่มมากขึ้น
๕. มีการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมยางพาราเพิ่มขึ้น
๖. ปริมาณการใช้ยางภายในประเทศเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ ดังนี้

- ๕.๑ การปรับปรุงแก้ไข และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยางพารา
- ๕.๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- ๕.๓ การพัฒนาบุคลากร
- ๕.๔ การส่งเสริมการใช้ยางภายในประเทศ และการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพารา

๔.๖ แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐

เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

จากเดิมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านยางพารา ระยะ ๒๐ ปี ได้กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ไว้ดังนี้

๑. จำนวนพื้นที่ปลูกยาง

ลดลงจาก ๒๓.๓ ล้านไร่ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เหลือ ๑๘.๔ ล้านไร่ ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐

๒. ปริมาณผลผลิตยาง

เพิ่มขึ้นจาก ๒๒๔ กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็น ๓๖๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐

๓. สัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ

เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๓.๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นร้อยละ ๓๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐

๔. มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา

เพิ่มขึ้นจาก ๒๕๐,๐๐๐ ล้านบาท/ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็น ๘๐๐,๐๐๐ ล้านบาท/ปี ในปี ๒๕๘๐

๕. รายได้จากการทำสวนยาง

เพิ่มขึ้นจาก ๑๑,๙๘๔ บาท/ไร่/ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็น ๑๙,๘๐๐ บาท/ไร่/ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐

เป้าหมายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ ได้กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ไว้ ๕ ด้าน พร้อมตัวชี้วัดความสำเร็จ จำนวน ๕ ตัวชี้วัด ซึ่งครอบคลุมเป้าหมายในการขับเคลื่อนตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์แล้ว หากแต่การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ และเพื่อให้เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยในปัจจุบัน จึงขอเสนอให้มีการปรับปรุงเป้าหมายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ ดังต่อไปนี้

เป้าหมายด้านจำนวนพื้นที่ปลูกยางให้มีพื้นที่เท่ากับ ๑๘.๔ ล้านไร่ และปริมาณผลผลิตยางเท่ากับ ๓๖๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี ๒๕๘๐ เป็นแนวทางที่ต้องมีการดำเนินงานควบคู่กันไป เพราะเมื่อมีการลดพื้นที่ปลูกยางหรือลดจำนวนต้นยางต่อไร่แล้ว จะทำให้ปริมาณผลผลิตยางมีปริมาณลดลง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นในการลดพื้นที่ปลูกยางที่ไม่เหมาะสมจากการวิเคราะห์ความเหมาะสมของสภาพดิน ปริมาณน้ำฝน แร่ธาตุต่างๆ รวมถึงการบุกรุกป่าในพื้นที่อุทยาน โดยอาศัยการวิเคราะห์จาก Agri-map การใช้นโยบายช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกยางในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เท่านั้น และการประกาศกฎระเบียบจากหน่วยงานภาครัฐอย่างชัดเจน เพื่อเป็นการบังคับใช้อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ภาครัฐจำเป็นต้องใช้การสำรวจที่ครอบคลุมพื้นที่และเกษตรกรอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและแม่นยำ โดยเฉพาะการนำข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมมาใช้เก็บข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นด้านรายได้จากการทำสวนยางเดิมยังไม่ครอบคลุมถึงรายได้จากการทำสวนยางยั่งยืนหรือจากการทำอาชีพเสริม จึงไม่สะท้อนถึงรายได้ที่เกษตรกรชาวสวนยางได้รับจริง จึงควรมีการเพิ่มรายได้ตรงส่วนนี้เข้าไปในตัวชี้วัดด้วย

นอกจากนี้ เมื่อมีการลดพื้นที่ปลูกยางจะส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตต่อไร่ของเกษตรกรผู้ปลูกยาง และส่งผลกระทบต่อรายได้จากการทำสวนยางอีกด้วย ซึ่งการรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทำให้เห็นถึงแนวทางการทบทวนเป้าหมายของตัวชี้วัดนี้ ซึ่งปริมาณผลผลิตเกิดจากความแตกต่างกันของพื้นที่ปลูกของแต่ละภาค คุณภาพของพันธุ์ยาง องค์ความรู้ด้านการปลูกและการกรีดยางอย่างถูกวิธี เพื่อให้รายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องส่งเสริมการทำสวนยางยั่งยืน เพื่อสร้างรายได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยเฉพาะการสร้างสวนยางยั่งยืนต้นแบบที่สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ อันจะแสดงให้เห็นเกษตรกรชาวสวนยางประจักษ์และเข้าใจถึงประโยชน์ที่จะได้รับ

เป้าหมายด้านการใช้อย่างภายในประเทศและมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพาราเป็นเป้าหมายที่สามารถดำเนินการควบคู่กันไป โดยการเพิ่มการแปรรูปชั้นกลางในรูปของยางแท่งและน้ำยางข้นที่มีคุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐานสากล และการดึงดูดการลงทุนของภาคอุตสาหกรรมจากต่างประเทศเพื่อผลิตเป็นสินค้าขั้นสุดท้ายและส่งออกไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก เพื่อตอบสนองต่อความต้องการยางแท่งและน้ำยางข้นของโลก โดยเฉพาะการส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรและสถาบันการเกษตรให้สามารถแปรรูปและได้รับรองมาตรฐาน โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐเพื่อนำผลิตภัณฑ์ยางที่ได้รับการแปรรูปมาใช้ในโครงการของภาครัฐ จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับ

ให้มีความเหมาะสม รวมถึงการให้สิทธิประโยชน์ต่อนักลงทุนต่างชาติในอุตสาหกรรมยางเป้าหมาย เพื่อเกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้ประกอบการของไทยต่อไป

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐ จึงเสนอให้ปรับเชิงยุทธศาสตร์ไว้เป็นตัวชี้วัดจำนวน ๕ ตัวชี้วัด โดยแต่ละตัวชี้วัดได้มีการกำหนดเป้าหมายเป็น ๓ ระยะๆ ละ ๕ ปี ดังนี้

๑. จำนวนพื้นที่ปลูกยางในพื้นที่ไม่เหมาะสม: แผนปฏิบัติการด้านยางพารา ตั้งเป้าหมายว่าจะลดจำนวนพื้นที่ปลูกยางจาก ๕.๙ ล้านไร่ ในปี ๒๕๖๔ ลงเหลือ ๑.๔ ล้านไร่ ในปี ๒๕๘๐
๒. ปริมาณผลผลิตยาง: แผนปฏิบัติการด้านยางพารา ตั้งเป้าหมายว่าจะเพิ่มปริมาณผลผลิตยางจาก ๒๒๔ กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๓๖๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี ๒๕๘๐
๓. สัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ: แผนปฏิบัติการด้านยางพารา ตั้งเป้าหมายว่าจะเพิ่มสัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศจากร้อยละ ๑๓.๖ ในปี ๒๕๕๙ เป็นร้อยละ ๒๘.๐ ในปี ๒๕๘๐
๔. มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา: แผนปฏิบัติการด้านยางพารา ตั้งเป้าหมายว่าจะเพิ่มมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพาราจาก ๒๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๘๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๘๐
๕. รายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง: แผนปฏิบัติการด้านยางพารา ตั้งเป้าหมายว่าจะเพิ่มรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางจาก ๑๑,๙๘๔ บาท/ไร่/ปี ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๑๙,๘๐๐ บาท/ไร่/ปี ในปี ๒๕๘๐

ตารางที่ ๔-๑ เป้าหมายในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ ในแต่ละระยะ

ตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๕๙)	คาดการณ์ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	เป้าหมายระยะ		
				๖ - ๑๐ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๑ - ๑๕ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๖ - ๒๐ ปี (๒๕๗๖ - ๒๕๘๐)
(๑) จำนวนพื้นที่ปลูกยางในพื้นที่ไม่ เหมาะสม	ล้านไร่	N/A	๕.๙	๔.๙ (๒ แสนไร่/ปี)	๓.๔ (๓ แสนไร่/ปี)	๑.๔ (๔ แสนไร่/ปี)
(๒) ปริมาณผลผลิตยาง	กิโลกรัม/ไร่/ปี	๒๒๔	๒๒๘ (ข้อมูลจาก สศก.)	๒๘๕	๓๒๐	๓๖๐
(๓) สัดส่วนการใช้ยาง ภายในประเทศ	ร้อยละ	๑๓.๖	๑๑.๗๕ (๒.๑๘๘๑ ล้านตัน)	๑๘.๐	๒๒.๕	๒๘.๐
(๔) มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ ยางพารา เมื่อสิ้นสุดแผนแต่ละ ระยะ	ล้านล้านบาท	๐.๒๕๐๐	๑.๗๕๕๒	๐.๖	๐.๗	๐.๘
(๕) รายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง	บาท/ไร่/ปี	๑๑,๙๘๔	๑๓,๖๘๐	๑๕,๖๗๕	๑๗,๖๐๐	๑๙,๘๐๐

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ ได้มีการกำหนดแนวทางการพัฒนา ยางพาราไทยทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนายางพาราไทย อย่างต่อเนื่องและสามารถพัฒนาความเข้มแข็งต่อห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่คุณค่ายางพาราของประเทศไทย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเสนอให้แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ เช่นเดียวกับยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ดังนี้

- (๑) การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง
- (๒) การเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน
- (๓) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- (๔) การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย
- (๕) การพัฒนาปัจจัยสนับสนุน

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ กำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย กลยุทธ์ แนวทางการพัฒนา แผนงาน/โครงการ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ไว้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้นและสม่ำเสมอ
๒. สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางมีความเข้มแข็งและเป็นที่ยึดเหนี่ยวของเกษตรกรชาวสวนยางได้
๓. สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางมีการบริหารงานแบบมืออาชีพ และมีขีดความสามารถ ในการทำธุรกิจ
๔. เกษตรกรชาวสวนยางรุ่นใหม่มีความพร้อมที่จะรับสืบทอดกิจการต่อจากบิดามารดา

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย: ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย ดังตารางที่ ๔-

ตารางที่ ๔-๒ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๑

ตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๕๙)	คาดการณ์ ผลการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	เป้าหมายระยะ		
				๖ - ๑๐ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๑ - ๑๕ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๖ - ๒๐ ปี (๒๕๗๖ - ๒๕๘๐)
(๑) รายได้จากการทำสวนยาง (รายได้จากการทำสวนยาง + รายได้จาก อาชีพเสริม) (รายได้จากการทำสวนยาง/ไร่/ปี พื้นที่สวนยางเฉลี่ยต่อครัวเรือน)	บาท/ไร่/ปี	๑๑,๙๘๔	๑๓,๖๘๐	๑๕,๖๗๕	๑๗,๖๐๐	๑๙,๘๐๐
(๒) ร้อยละของเกษตรกรชาวสวนยางที่มี รายได้จากการทำสวนยางยั่งยืน(พัฒนา วิธีการสำรวจรายได้จากการทำสวนยาง ยั่งยืน)	ร้อยละ	N/A	๓.๒๔ (๔๖,๖๓๕ ราย)	๑๐.๐	๒๐.๐	๔๐.๐
(๓) จำนวนเกษตรกรชาวสวนยางยกระดับ เป็น Smart Farmer	ราย	๐	๒๙,๘๔๓	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
(๔) พื้นที่สวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่ (สะสม) ทั้งจัดตั้ง/ดูแลต่อเนื่อง	ไร่	N/A	๓๗๖,๔๒๒.๔๐	๑๕๐,๐๐๐/ ๓๐๐,๐๐๐	๑๘๐,๐๐๐/ ๓๖๐,๐๐๐	๒๑๖,๐๐๐/ ๔๓๒,๐๐๐
(๕) สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ผ่าน ตัวชี้วัดระดับมาตรฐานดีไปเป็นดีมาก	สถาบัน	N/A	-	๑๒๐	๑๖๘	๒๗๐

กลยุทธ์ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ และมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑.๑: การเพิ่มรายได้ครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางและการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรชาวสวนยางสู่การเป็น Smart Farmer

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางลดจำนวนต้นยางในสวนยาง และทำสวนยางยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือการส่งเสริมการปลูกจำนวนต้นยางตามหลักวิชาการ
- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางทำเกษตรโดยใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และปรับเปลี่ยนไปเป็นเกษตรกรแบบเต็มเวลา (Fulltime Farmer)
- พัฒนาทักษะเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสวนยาง และความรู้ด้านการตลาด
- พัฒนา “กองทุนรักษาเสถียรภาพรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง” ขึ้นในประเทศไทย

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- พัฒนาทักษะที่ถูกต้องเกี่ยวกับการคัดเลือกพันธุ์ยาง การปลูกยาง การดูแลรักษาต้นยาง การกรีดยาง และการแปรรูปยางขั้นต้นถึงขั้นกลาง และสร้างทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการ ให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง
- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสวนยาง เช่น การให้ปุ๋ยตามค่าการวิเคราะห์ดิน ระบบน้ำหยดในสวนยาง เทคนิคการกรีด/ระบบการกรีด และเทคโนโลยีรีมโพล์ เป็นต้น
- ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และพัฒนาทักษะที่ถูกต้องในการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา
- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางทำบัญชีครัวเรือน และสร้างวินัยการออม

กลยุทธ์ที่ ๑.๒: การส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางและการสนับสนุนการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ส่งเสริม สนับสนุนและจูงใจให้เกษตรกรชาวสวนยางรวมกลุ่มกันบริหารจัดการในรูปแบบแปลงใหญ่ โดยการรวมสิทธิในแปลงที่ดินของเกษตรกรชาวสวนยางแต่ละรายให้เป็นทุนปรับเปลี่ยนพันธุ์ยางที่ปลูก บริหารจัดการแบบองค์รวม และส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางทำงานเป็นแรงงานในสวนยางแปลงใหญ่ (เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางนำเวลาว่างไปสร้างให้เกิดรายได้ และแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในสวนยาง)
- พัฒนาสินเชื่อ หรือเครื่องมือทางการเงินเพื่อสนับสนุนการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

- ส่งเสริมและสร้างเสริมให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางพาราขยายวงกว้างไปทั่วประเทศ จัดหาเทคโนโลยี/นวัตกรรมเพื่อนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และลดต้นทุน

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางเป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง หรือรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางทั้งในรูปแบบธรรมชาติ หรือการจดทะเบียน
- เชื่อมโยงสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางทุกระดับ/ทุกพื้นที่เข้าด้วยกันเป็นเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางระดับจังหวัด
- พัฒนาสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางต้นแบบเพื่อใช้เป็นสถานที่ศึกษาดูงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเป็นส่วนประชาสัมพันธ์
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้นำสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางเข้าไปมีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบาย ทั้งในระดับจังหวัด ระดับภาค และประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๑.๓: การพัฒนาสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางให้มีการบริหารงานแบบมืออาชีพ และมีขีดความสามารถในการทำธุรกิจ

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ถ่ายทอดเทคโนโลยี/นวัตกรรมในการแปรรูปยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา
- พัฒนาระบบการบริหารงานภายในและระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง
- ส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการทำธุรกิจ
- ส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางจัดทำแผนธุรกิจที่ครอบคลุมทั้งแผนการผลิต แผนการตลาด แผนการเงิน และบริหารความเสี่ยง

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้กับผู้บริหารและคณะกรรมการของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง เช่น ความรู้และทักษะด้านการทำธุรกิจ/การตลาด, การบริหารจัดการ, การเขียนโครงการ/การเขียนแผนธุรกิจ, การบริหารความเสี่ยงโดยใช้กลไกตลาด ซื่อซื่อซื่อซื่อ เป็นต้น
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการตั้งบริษัทร่วมทุนระหว่างสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง กับบริษัทเอกชนหรือกับสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางด้วยกันเอง เพื่อขยายขอบเขต การทำธุรกิจให้กว้างขึ้น
- สนับสนุนให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อเป็นการลด ต้นทุนในการทำธุรกิจ

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

กลยุทธ์ ๑.๘: การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพห่วงโซ่มูลค่าเกษตรกรชาวสวนยางรูปใหม่

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- พัฒนาทักษะในการทำธุรกิจให้ครอบคลุมทั้งด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด
- ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และพัฒนาทักษะที่ถูกต้องในการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา
- พัฒนาทักษะเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสวนยาง

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- พัฒนาทักษะที่ถูกต้องเกี่ยวกับการคัดเลือกพันธุ์ยาง การปลูกยาง การดูแลรักษาต้นยาง การกรีดยาง และการแปรรูปยางขั้นต้น
- เชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางรุ่นใหม่ในแต่ละพื้นที่ผ่านกิจกรรมการประชุม/สัมมนา เพื่อสร้างเครือข่ายหรือผลักดันให้เป็นผู้นำสถาบันเกษตรกร
- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางรุ่นใหม่เข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการจริง หรือเข้ารับการฝึกบริหารงานในสถาบันเกษตรกร
- ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางรุ่นใหม่

ตารางที่ ๔-๓ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๑

ชื่อหน่วยงาน	กลยุทธ์			
	๑.๑	๑.๒	๑.๓	๑.๔
การยางแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓	✓
กรมส่งเสริมการเกษตร	✓	✓	✓	✓
กรมส่งเสริมสหกรณ์	✓	✓	✓	
กรมพัฒนาที่ดิน	✓			✓
สถาบันการเงิน		✓	✓	
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	✓		✓	
สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย			✓	✓
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม			✓	✓
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย			✓	✓
สมาคมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา/ไม้ยางพารา			✓	✓

ตารางที่ ๔-๔ แผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ที่ ๑
ด้านการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง และสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง

กลยุทธ์	ชื่อแผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
๑.๑	(๑) โครงการส่งเสริม สนับสนุน เพื่อการปลูกแทนด้วยพืชเศรษฐกิจชนิดอื่น	จำนวนพื้นที่	ไร่	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๒) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้เกษตรกรชาวสวนยาง	จำนวนเกษตรกรชาวสวนยาง	ราย	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๓) โครงการพัฒนาอาชีพชาวสวนยางรายย่อยเพื่อความยั่งยืนในพื้นที่ปลูกยางที่ได้รับผลกระทบจากโรคใบร่วงชนิดใหม่	เกษตรกรชาวสวนยางของจำนวนพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากโรคใบร่วงชนิดใหม่	ไร่	๑๒,๙๐๐	-	-	การยางแห่งประเทศไทย
	(๔) โครงการแปลงต้นแบบการเรียนรู้การกรีดยางหน้าสูง เพื่อเพิ่มศักยภาพการให้ผลผลิต และเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมยาง	แปลงต้นแบบการกรีดยางหน้าสูง	แปลง	๒๐	๒๐	๒๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๕) กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตยาง	จำนวนเกษตรกรชาวสวนยางที่เข้ารับการอบรม	ราย	๔๕,๔๗๕	๔๕,๔๗๕	๔๕,๔๗๕	การยางแห่งประเทศไทย
	(๖) กิจกรรมส่งเสริมและสาธิตการผลิตปุ๋ยหมัก พ.ด.	สาธิตการจัดทำปุ๋ยหมัก	จังหวัด	๕๐	๕๐	๕๐	กรมพัฒนาที่ดิน
	(๗) โครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (Smart Farmer)	Smart farmer เพิ่มขึ้นจากเป้าหมายปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๑๕	ราย	๒๘,๗๕๐	๒๘,๗๕๐	๒๘,๗๕๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๘) โครงการสนับสนุนเกษตรกรชาวสวนยางต้นแบบด้วยเกษตรกรรมยั่งยืน	จำนวนเกษตรกรชาวสวนยางที่เข้าร่วมโครงการ	ราย	๖๐๐	๖๐๐	๖๐๐	การยางแห่งประเทศไทย

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

กลยุทธ์	ชื่อแผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
	(๙) โครงการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพการทำสวนยาง	จำนวนเกษตรกรชาวสวนยางที่เข้าร่วมโครงการได้รับการวัดความรู้ด้านวิชาชีพการทำสวนยาง	ราย	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๑๐) โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	จำนวนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายได้รับการอบรมการจัดทำบัญชี	ราย	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	๑๒,๕๐๐	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
๑.๒	(๑) โครงการส่งเสริมเกษตรกรชาวสวนยางรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง / กิจกรรมจัดตั้งสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง	จำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่จดทะเบียนบนเป็นนิติบุคคล	สถาบัน	๓๕	๓๕	๓๕	การยางแห่งประเทศไทย
	(๒) โครงการส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางในการดำเนินกิจกรรมหรือธุรกิจ	๑. จำนวนผู้นำเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางของ กยท. ทุกระดับ ที่เข้าร่วมการประชุมสัมมนา	ราย	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	๗,๕๐๐	การยางแห่งประเทศไทย
		๒. จำนวนของการจัดประชุมสัมมนาผู้นำสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่แปรรูปและพัฒนาผลผลิตยางพารา	ครั้ง	๓๕	๓๕	๓๕	
๓. จำนวนของการศึกษาดูงานของผู้นำสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง		ครั้ง	๑๐	๑๐	๑๐		
	(๓) โครงการดำเนินการจัดประชุมเครือข่าย	๑. จำนวนของการจัดประชุมคณะกรรมการเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง กยท. ระดับประเทศ	ครั้ง	๓๐	๓๐	๓๐	การยางแห่งประเทศไทย

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

กลยุทธ์	ชื่อแผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
		๒. จำนวนของการจัดประชุมคณะกรรมการเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง กยท. ระดับเขต (๗ เขต)	ครั้ง	๒๑๐	๒๑๐	๒๑๐	
		๓. จำนวนของการจัดประชุมคณะกรรมการเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง กยท. ระดับจังหวัด/สาขา	ครั้ง	๒,๔๐๐	๒,๔๐๐	๒,๔๐๐	
	(๔) โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง	๑. ผู้บริหารของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางได้รับการพัฒนาสมรรถนะ	ราย	๑,๗๕๐	๑,๗๕๐	๑,๗๕๐	การยางแห่งประเทศไทย
		๒. จำนวนสถาบันที่ได้รับการจัดทำแผนธุรกิจสำหรับสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง	สถาบัน	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	
	(๕) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางและผู้ประกอบกิจการยางการพัฒนาด้านธุรกิจเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางและผู้ประกอบกิจการยาง	ธุรกิจ start up ที่ใช้เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมในการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา	ราย	๑๕	๑๕	๑๕	การยางแห่งประเทศไทย
	(๖) กิจกรรม เสริมสร้างแรงจูงใจให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง พัฒนาไปสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืน	จำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัล	รางวัล	๓๕	๓๕	๓๕	การยางแห่งประเทศไทย
	(๗) โครงการส่งเสริมการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่	จำนวนเนื้อที่สวนยางของเกษตรกรชาวสวนยางที่เข้าร่วมโครงการ	ไร่	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

กลยุทธ์	ชื่อแผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
	(๗.๑) จัดตั้งแปลงใหญ่ยางพารา (แปลงปีที่ ๑) (เป้าหมาย ๕๐,๐๐๐ ไร่)	กิจกรรมที่ ๑ จำนวนแปลงที่ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลรายแปลง ผ่านการรับรองจาก SC บันทึกข้อมูลในระบบ Co-farm.doae.go.th	แปลง	๖๕๐	๖๕๐	๖๕๐	กรมส่งเสริมการเกษตร
		กิจกรรมที่ ๒ จำนวนแปลงที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิก ด้านการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และศักยภาพเกษตรกร	แปลง	๖๕๐	๖๕๐	๖๕๐	การยางแห่งประเทศไทย
		กิจกรรมที่ ๓ จำนวนแปลงที่ได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	แปลง	๖๕๐	๖๕๐	๖๕๐	
	(๗.๒) ดูแลแปลงเดิม (แปลงปีที่ ๒) จำนวน ๑๒๕ แปลง	กิจกรรมที่ ๑ จำนวนแปลงที่ดำเนินการทบทวนบัญชีรายชื่อและข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก ประเมินผล เก็บข้อมูล ผลผลิต ต้นทุนการผลิต คุณภาพ การตลาด และปรับปรุงข้อมูลในระบบ Co-farm.doae.go.th	แปลง	๖๒๕	๖๒๕	๖๒๕	กรมส่งเสริมการเกษตร
		กิจกรรมที่ ๒ จำนวนแปลงที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด	แปลง	๖๒๕	๖๒๕	๖๒๕	การยางแห่งประเทศไทย

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

กลยุทธ์	ชื่อแผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
		กิจกรรมที่ ๓ จำนวนแปลงที่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต /วัสดุ อุปกรณ์ การเรียนรู้/การเพิ่มมูลค่าสินค้า	แปลง	๖๒๕	๖๒๕	๖๒๕	
	(๗.๓) ดูแลแปลงเดิม (แปลงปีที่ ๓) จำนวน ๑๕๕ แปลง	กิจกรรมที่ ๑ จำนวนแปลงที่ดำเนินการ ทบทวนบัญชีรายชื่อและข้อมูลพื้นฐานของ สมาชิก ประเมินผล เก็บข้อมูล ผลผลิต ต้นทุนการผลิต คุณภาพ การตลาด และ ปรับปรุงข้อมูลในระบบ Co-farm.doae.go.th	แปลง	๗๗๕	๗๗๕	๗๗๕	กรมส่งเสริมการเกษตร
		กิจกรรมที่ ๒ จำนวนแปลงที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต การบริหารจัดการกลุ่ม การ เชื่อมโยงการตลาด	แปลง	๗๗๕	๗๗๕	๗๗๕	
		กิจกรรมที่ ๓ จำนวนแปลงที่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต /วัสดุ อุปกรณ์ การเรียนรู้/การเพิ่มมูลค่าสินค้า	แปลง	๗๗๕	๗๗๕	๗๗๕	การยางแห่งประเทศไทย
๑.๓	(๑) โครงการสนับสนุนเงินทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพการ ดำเนินธุรกิจสหกรณ์	สหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการฯ นำเงินกู้ไปใช้ ตรงตามวัตถุประสงค์	แห่ง	๗๕	๗๕	๗๕	กรมส่งเสริมสหกรณ์
	(๒) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์เรียนรู้เพื่อ เป็นจุดสาธิตกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง (Smart Learning Center)	มีการพัฒนาศูนย์เรียนรู้เป็น Smart Learning Center	แห่ง	๕	-	-	การยางแห่งประเทศไทย

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

กลยุทธ์	ชื่อแผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
	(๓) กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอุตสาหกรรมยางและเศรษฐกิจยาง/การปฏิบัติการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางจากยางพารา	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการอบรม	ราย	๗๐๐	๗๐๐	๗๐๐	การยางแห่งประเทศไทย
๑.๔	(๑) โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรชาวสวนยางรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ภายใต้แนวคิดลูกยางคีนคีน (New Young Blood Plus Idea)	พัฒนา Young Smart Farmer	ราย	๖,๗๕๐	๖,๗๕๐	๖,๗๕๐	การยางแห่งประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๖ ประเด็น ดังนี้

๑. สวนยางที่บุกรุกพื้นที่ป่าหมดไป
๒. สวนยางเก่าที่ต้นยางเสื่อมสภาพมีจำนวนพื้นที่ลดลง
๓. ปริมาณผลผลิตยางต่อไร่เพิ่มสูงขึ้น
๔. ต้นทุนในการผลิตยางลดลง
๕. ผลิตภัณฑ์ยางพาราที่ได้รับมาตรฐานมีจำนวนเพิ่มขึ้น
๖. พื้นที่สวนยางพาราที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนมีจำนวนเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย: ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ประกอบด้วย ๖ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

ตารางที่ ๔-๕ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๒

ตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๕๙)	คาดการณ์ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	เป้าหมายระยะ		
				๖ - ๑๐ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๑ - ๑๕ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๖ - ๒๐ ปี (๒๕๗๖ - ๒๕๘๐)
(๑) จำนวนพื้นที่ปลูกยางในพื้นที่ไม่เหมาะสม	ล้านไร่	N/A	๕.๙	๔.๙ (๒ แสนไร่/ปี)	๓.๔ (๓ แสนไร่/ปี)	๑.๔ (๔ แสนไร่/ปี)
(๒) พื้นที่สวนยางเก่าที่โค่นและปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดี	ไร่/ปี	๔๐๐,๐๐๐	๑๕๓,๓๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
(๓) ปริมาณผลผลิตยางต่อไร่	ก.ก./ไร่/ปี	๒๒๔	๒๒๘ (ข้อมูลจาก สศก.)	๒๘๕	๓๒๐	๓๖๐
(๔) จำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ผลิตรายแปรรูปและได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP	แห่ง	๑๗	๔๗	๔๕	๖๐	๘๐
(๕) จำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ได้รับการส่งเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยาง	แห่ง	N/A	๑๐	๓๐	๖๐	๑๐๐
(๖) พื้นที่สวนยางที่อยู่ในระบบการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต	ล้านไร่	N/A	-	๑	๑๐	๑๘
(๗) ต้นทุนการผลิตยางลดลง (ที่มาศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธันวาคม ๒๕๖๓)	ร้อยละ	๑๓,๑๖๒.๒ บาทต่อไร่	-	๕	๕	๕

กลยุทธ์ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ และมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๒.๑: การบริหารจัดการพื้นที่การผลิตและปริมาณผลผลิตยางพารา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- เร่งจัดทำข้อมูลพื้นที่สวนยางที่บุกรุกพื้นที่ป่าให้มีความชัดเจน โดยใช้ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม
- กำหนดมาตรการ และบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาสวนยางที่บุกรุกพื้นที่ป่า
- จัดทำแผนที่การเพาะปลูกยางตามอายุของต้นยาง และความเหมาะสมของพื้นที่ พร้อมทั้งประมาณการปริมาณผลผลิตของทั้งโลก
- ศึกษาและกำหนดมาตรการเพื่อจำกัดพื้นที่การเพาะปลูกยางพาราใหม่ร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ
- กำหนดเขตพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับเพาะปลูกยาง (พื้นที่ Zoning) เพื่อระงับ/เปลี่ยนการปลูกยางในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นพืชอื่น
- กำหนดให้การปลูกยางใหม่จะต้องมาขึ้นทะเบียนก่อนปลูก พร้อมกำหนดเงื่อนไขการปลูก เพื่อได้รับสิทธิการส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกแทนในอนาคต
- ให้อำนาจแก่เกษตรกรชาวสวนยางที่สามารถลดพื้นที่เพาะปลูกยางได้ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเพื่อลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐในระยะยาว
- ส่งสัญญาณให้เกษตรกรชาวสวนยางทราบถึงความสำคัญของมาตรฐานสากล เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในระยะยาว

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- โคนต้นยางเก่า และปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดี รวมถึงการจัดพื้นที่เพื่อทำการเกษตรแบบผสมผสาน

กลยุทธ์ที่ ๒.๒: การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ส่งเสริม สนับสนุน และจูงใจให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางบริหารจัดการสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่
- ส่งเสริม สนับสนุน และจูงใจให้เกษตรกรชาวสวนยางปลูกยางพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูง และมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ หรือกำหนดสัดส่วนของพันธุ์ยางในการส่งเสริม และสนับสนุนการปลูกแทน
- ให้รางวัลกับเกษตรกรชาวสวนยางที่สามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ได้ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเพื่อลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐในระยะยาว

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตและแปรรูป เพื่อให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของผลผลิตให้ดีขึ้น
- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางเก็บข้อมูลต้นทุนการผลิต และพัฒนาให้เกษตรกรมีความสามารถในการลดต้นทุนการผลิต
- ลดต้นทุนด้าน Logistic ในกระบวนการผลิต แปรรูป และการส่งออกยาง/ผลิตภัณฑ์ยางพารา
- สนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำในการปรับเปลี่ยนเครื่องจักร เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต

กลยุทธ์ที่ ๒.๓: การพัฒนาคุณภาพ และยกระดับมาตรฐานสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทาน

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- เร่งส่งเสริม และสนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนยางยื่นขอใบรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (FSC/PEFC/มอก. ๑๔๐๖๑)
- กำหนดคุณภาพ/มาตรฐานของยางแปรรูปขั้นต้นให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการปลายทาง และส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพยางแปรรูปขั้นต้นเพื่อให้ได้มาตรฐานดังกล่าว
- ส่งเสริม และสนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนยางที่แปรรูปยาง ปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพยางแปรรูปให้ได้มาตรฐาน GAP และ GMP
- ให้รางวัลกับเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้ายาง/ไม้ยางได้ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเพื่อลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐในระยะยาว

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการผลิต และแปรรูปยางและผลิตภัณฑ์ยางพารา
- ทบทวน และกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) สำหรับสินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์ยางพาราทุกประเภทให้เทียบเท่ามาตรฐานระดับสากล
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ยางพาราให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) และมาตรฐานสากล
- ผลักดันให้ผู้ประกอบการใช้ประโยชน์จากห้องปฏิบัติการ หรือศูนย์ทดสอบและรับรองคุณภาพยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีอยู่อย่างเต็มที่
- ปรับปรุงกระบวนการในการขอใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพาราให้มีความสะดวกและรวดเร็ว

ตารางที่ ๔-๖ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๒

ชื่อหน่วยงาน	กลยุทธ์		
	๒.๑	๒.๒	๒.๓
การยางแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	✓	✓	✓
กรมป่าไม้	✓		
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	✓		
สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ	✓		
กรมพัฒนาที่ดิน	✓		
กรมวิชาการเกษตร	✓	✓	✓
กรมส่งเสริมการเกษตร	✓	✓	✓
สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย	✓	✓	✓
สถาบันการเงิน		✓	
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม		✓	✓
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม		✓	✓
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย		✓	✓
สมาคมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา/ไม้ยางพารา	✓	✓	✓
สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม			✓
หน่วยงานรับรองมาตรฐาน FSC/PEFC/CoC			✓

ตารางที่ ๔-๗ แผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ที่ ๒
ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน

กลยุทธ์	กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
๒.๑	(๑) กิจกรรม ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้	๑. จำนวนพื้นที่ป่าในความรับผิดชอบได้รับ การลาดตระเวนตรวจตราป้องกันการบุกรุก ทำลายป่า	ล้านไร่/ปี	๖๑	๖๑	๖๑	กรมป่าไม้
		๒. จำนวนพื้นที่ที่มีสภาพป่าในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ที่ต้องรักษา	ล้านไร่/ปี	๓๔.๑๔	๓๔.๑๔	๓๔.๑๔	
	(๒) กิจกรรม พัฒนาศักยภาพการป้องกันรักษาป่า	ร้อยละของพื้นที่ป่าที่รับผิดชอบได้รับการ ลาดตระเวนตรวจสภาพป่าและสามารถป้องกัน รักษาการบุกรุกพื้นที่ป่า	ร้อยละ	๘๐	๘๐	๘๐	กรมป่าไม้
	(๓) กิจกรรม การติดตามพื้นที่เพาะปลูกยางพาราประเทศไทย จากข้อมูลดาวเทียม	แผนที่ปลูกยางพาราของประเทศไทย	ชุด	๑	๑	๑	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
	(๔) กิจกรรม การติดตามพื้นที่เพาะปลูกยางพาราโลก จากข้อมูลดาวเทียม	แผนที่ปลูกยางพาราของทั่วโลก	ชุด	๑	๑	๑	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
	(๕) โครงการการเพิ่มผลผลิตและชะลอการโค่นช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางเพื่อการปลูกแทน	จำนวนพื้นที่	ไร่	๖๕,๗๕๐	๖๕,๗๕๐	๖๕,๗๕๐	การยางแห่งประเทศไทย
		ผลผลิตเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	๓๐	๓๐	๓๐	

กลยุทธ์	กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
	(๖) กิจกรรมปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดี	จำนวนพื้นที่	ไร่	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๗) โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่ ชาวสวนยางและผู้ประกอบกิจการยาง	จำนวนครั้งที่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ	ครั้ง	๘,๐๖๐	๘,๐๖๐	๘,๐๖๐	การยางแห่งประเทศไทย
๒.๒	(๑) กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตยาง	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการอบรม	ราย	๑๑,๑๐๐	๑๑,๑๐๐	๑๑,๑๐๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๒) โครงการสนับสนุนสินเชื่อผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง (วงเงิน ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท = ยาง ๑๐๐,๐๐๐ ตัน)	ปริมาณการใช้ภายในประเทศเพิ่มขึ้น	ตัน	๑๐๐,๐๐๐	-	-	การยางแห่งประเทศไทย
	(๓) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้แก่ผู้ประกอบการกิจการยาง (ยางแห้ง) เพื่อรับซื้อยางจากเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง	รับซื้อผลผลิตยางแห้งของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง (สะสม)	ตัน	๓๕๐,๐๐๐	-	-	การยางแห่งประเทศไทย
	(๔) โครงการการพัฒนาผลผลิตภาพการเกษตรอุตสาหกรรมตามยุทธศาสตร์เป้าหมาย (ยางพารา)	ลดต้นทุนเพิ่มผลผลิตภาพ	กิจการ	๔๐	๔๐	๔๐	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
๒.๓	(๑) กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพในกระบวนการผลิตยาง	จำนวนผู้เข้ารับการอบรม	ราย	๙,๔๕๐	๙,๔๕๐	๙,๔๕๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๒) โครงการการสนับสนุนเกษตรกรและผู้ประกอบการในการเพิ่มประสิทธิภาพ	๑. จำนวนกลุ่มเกษตรกร/ผู้ประกอบการผู้ผลิตยางที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GMP	แห่ง	๓๕	๓๕	๓๕	การยางแห่งประเทศไทย

กลยุทธ์	กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
	การแปรรูปยางการยกระดับมาตรฐานองค์กรด้านอุตสาหกรรมยาง	๒. จำนวนกลุ่มเกษตรกร/ผู้ประกอบการยางแผ่นรมควันอัดก้อน ที่รักษาการรับรองมาตรฐาน GMP	แห่ง (คงสถานะ/ปี)	๒๑	๒๑	๒๑	
	(๓) โครงการการจัดทำระบบบริหารงานคุณภาพ ISO ๙๐๐๑ ของสถาบันเกษตรกรที่ได้รับมาตรฐาน GMP	จำนวนสถาบันเกษตรกรที่สามารถรักษาสถานะมาตรฐาน ISO ๙๐๐๑	แห่ง (คงสถานะ/ปี)	๘	๘	๘	การยางแห่งประเทศไทย
	(๔) โครงการการวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานแผ่นยางปิดช่องว่างระหว่างขานชालากับประตูไฟฟ้า (ผลงานต่อเนื่องจากโครงการปี ๖๕)	๑. จำนวนผลงานวิจัย	เรื่อง	๑	-	-	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
		๒. จำนวนผลงานต่อยอดเชิงพาณิชย์/นำไปใช้ประโยชน์	ผลงาน	๑	-	-	
	(๕) โครงการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของกรวยยางธรรมชาติ เทอร์โมพลาสติกกันจราจร	๑. จำนวนผลงานวิจัย	เรื่อง	๑	-	-	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
		๒. จำนวนผลงานต่อยอดเชิงพาณิชย์/นำไปใช้ประโยชน์	เรื่อง	๑	-	-	
	(๖) โครงการส่งเสริมการทำสวนยางตามมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน	จำนวนพื้นที่ยื่นขอการรับรองมาตรฐานได้	ไร่	๒๔๙,๗๐๕	๒๔๙,๗๐๕	๒๔๙,๗๐๕	การยางแห่งประเทศไทย
	(๗) โครงการขับเคลื่อนเพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการสวนยางตามหลัก GAP	จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP	ไร่	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๘) โครงการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิตของการยางแห่งประเทศไทย	สามารถดำเนินการยื่นขอรับการขึ้นทะเบียน	ไร่	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๙) โครงการ(ย่อย) วิจัยและพัฒนาการควบคุมคุณภาพห้องปฏิบัติการทดสอบ	๑. ได้วิธีการสุ่มตัวอย่างยางแท่งเอสทีอาร์ สำหรับการทดลองสิ่งสกปรก เพื่อการรับรองคุณภาพยางแท่งเอสทีอาร์	ร้อยละ	๑๐๐	-	-	กรมวิชาการเกษตร

กลยุทธ์	กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
	ยางแท่งเพื่อการลดต้นทุนและสนับสนุนการส่งออก (๒๕๖๕-๒๕๖๗)	๒. ได้วิธีผลิตรายอย่างอิงภายในสำหรับการทดสอบปริมาณไนโตรเจนและปริมาณสิ่งระเหย	ร้อยละ	๑๐๐	-	-	
	(๑๐) โครงการย่อยที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพห้องปฏิบัติการทดสอบน้ำยางชั้นเพื่อการส่งออก (๒๕๖๕-๒๕๖๗)	การทดสอบเปรียบเทียบระหว่างห้องปฏิบัติการน้ำยางชั้น เพื่อพัฒนาความสามารถของห้องปฏิบัติการ	ร้อยละ	๑๐๐	-	-	กรมวิชาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. มีผลงานวิจัย/นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับยางพาราจำนวนเพิ่มมากขึ้น
๒. มีสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์เกี่ยวกับยางพาราจำนวนเพิ่มมากขึ้น
๓. มีนักวิจัยหน้าใหม่ที่ทำงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวข้องกับยางพาราจำนวนเพิ่มมากขึ้น
๔. มีผลิตภัณฑ์ยางพาราที่พัฒนาต่อยอดมาจากผลงานวิจัยจำนวนเพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย: ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

ตารางที่ ๔-๘ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๓

ตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๕๙)	คาดการณ์ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	เป้าหมายระยะ		
				๖ - ๑๐ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๑ - ๑๕ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๖ - ๒๐ ปี (๒๕๗๖ - ๒๕๘๐)
(๑) จำนวนนักวิจัยหน้าใหม่ที่ทำงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวข้องกับยางและผลิตภัณฑ์ยางพาราเป็นครั้งแรก	คน/ปี	N/A	๓๕๘	๕๐	๖๐	๗๐
(๒) จำนวนผลงานวิจัย/นวัตกรรม (ชิ้นงาน/เทคโนโลยี) ที่เกี่ยวข้องกับยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา	เรื่อง/คน/ปี	N/A	๔๓๑	๑.๕	๒	๒
(๓) ร้อยละของจำนวนผลงานตาม (๒) ที่จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา	ร้อยละ	N/A	๒๒.๒๒ (๕๐ เรื่อง)	๒๐.๐	๒๕.๐	๓๐.๐
(๔) ร้อยละของจำนวนผลงานตาม (๒) ที่พัฒนาต่อยอดเชิงพาณิชย์/นำไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ	N/A	๓๑.๑๑ (๕๖ เรื่อง)	๒๐.๐	๒๕.๐	๓๐.๐

กลยุทธ์ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ และมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๓.๑: การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา และการพัฒนา/จัดหาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกี่ยวกับยาง/ไม้ยางพารา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- วิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางที่เติบโตเร็ว ให้ผลผลิตสูง (ไม่ต่ำกว่า ๔๐๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี) มีเปอร์เซ็นต์ความเข้มข้นของน้ำยางสูง มีลำต้นใหญ่ (ปริมาณเนื้อไม้มาก) และทนทานต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง และโรคพืช
- วิจัยและพัฒนารูปแบบการปลูก และระบบการกรีดยางเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุด
- วิจัยและพัฒนาวิธีการและเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพยางก้อนถ้วย
- ผลักดันให้ภาครัฐออกมาตรการทางภาษีเพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา
- วิจัยและพัฒนาเครื่องมือและการรับรอง การขายคาร์บอนเครดิตจากสวนยาง เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิตในสวนยางตามแนวคิด BCG

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางชนิดใหม่ๆ โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ยางธรรมชาติ ในปริมาณมาก และ/หรือผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
- วิจัยและพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณสมบัติยางธรรมชาติร่วมกับยางสังเคราะห์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Rubber) และยางนาโนคอมโพสิต (Rubber Nanocomposites)
- วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากองค์ประกอบที่ไม่ใช่ยางในน้ำยาง (เช่น ไขมัน โพรตีน สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ เป็นต้น)
- ส่งเสริมการจัดหา Know How เทคโนโลยี และนวัตกรรมเกี่ยวกับยาง/ไม้ยางพารา จากต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๓.๒: การเพิ่มจำนวนนักวิจัย และการต่อยอดผลงานวิจัยในเชิงพาณิชย์

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการกำหนดโจทย์วิจัยจากปัญหา/ความต้องการของภาคธุรกิจเอกชน
- ผลักดัน และสร้างสิ่งจูงใจให้มีการนำเอาผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และต่อยอดในเชิงพาณิชย์ ผ่านนวัตกรรมการผลิตยาง

- เชื่อมโยงข้อมูล องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมระหว่างสถาบันการศึกษา /สถาบันวิจัย กับภาคธุรกิจเอกชน
- กำหนดหรือปรับปรุง ระเบียบข้อบังคับในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ให้เหมาะสมต่อภาคธุรกิจ

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- เพิ่มจำนวนนักวิจัยหน้าใหม่ที่ทำงานวิจัยและพัฒนา การพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกี่ยวข้องกับยางพารา โดยการผลักดันให้นักวิจัยที่ทำวิจัยเกี่ยวกับยางสังเคราะห์หันมาทำวิจัยเกี่ยวกับยางธรรมชาติ และยางคอมพาวด์ (Rubber Compound) เพิ่มมากขึ้น
- ผลักดันหน่วยงานด้านนวัตกรรมที่รวบรวมงานวิจัยและสื่อสารผลการวิจัยไปสู่สถาบันเกษตรกร
- สนับสนุนทุนสำหรับการศึกษาดูงาน ทุนสำหรับการแลกเปลี่ยน และทุนสำหรับการค้นคว้าวิจัยให้แก่นักวิชาการ/นักวิจัยที่ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวข้องกับยางพารา
- สนับสนุนให้มีการจัดงานสัมมนาทางวิชาการด้านยางพาราระดับนานาชาติขึ้นที่ประเทศไทยเป็นประจำทุกปี
- สนับสนุนให้นักวิจัย/ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงเงินทุนสนับสนุนการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยางพารา

กลยุทธ์ที่ ๓.๓: การพัฒนา/การจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือระบบการบริหารจัดการ เพื่อรองรับการขาดแคลนแรงงานคนในสวนยาง

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ศึกษา และวางแผนการพัฒนา/การจัดการเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับใช้ทดแทนแรงงานคนในสวนยางอย่างเป็นระบบ

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- พัฒนา/จัดการเทคโนโลยีในการให้ปุ๋ย ให้น้ำ และให้ยาฆ่าแมลงให้เหมาะสมกับสภาพความแตกต่างของภูมิประเทศและภูมิอากาศ โดยใช้เทคโนโลยี GPS ร่วมกับเทคโนโลยี Proximal Sensing
- พัฒนา/จัดการเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางดิบโดยใช้เทคโนโลยี GPS ร่วมกับจักรกลอัตโนมัติและเทคโนโลยีหุ่นยนต์ เช่น เครื่องกรีดยางอัตโนมัติ หุ่นยนต์ (Robot) หรือก๊าซเอทิลีน สำหรับใช้ในการกรีดยาง และการเก็บน้ำยาง

กลยุทธ์ที่ ๓.๔: การประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ และประชาคมวิจัยระดับนานาชาติ

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ประสานความร่วมมือ และผลักดันให้ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในสภาไตรภาคียางพาราระหว่างประเทศ (ITRC) บริษัท ร่วมทุนยางพาราระหว่างประเทศ จำกัด (IRCo) ตลาดกลางยางพาราระดับภูมิภาค (RRM) และการกำหนดปริมาณการผลิตร่วมกันผ่าน โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT: Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle)

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- สนับสนุนการเจรจาการค้าระหว่างประเทศในประเด็นเรื่องการค้าทางสินค้าที่เกี่ยวข้องกับยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา
- แสวงหาและประสานความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนายางพารากับองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับยางพารา และสถาบันวิจัยยางของประเทศต่างๆ
- ประสานความร่วมมือในการวิจัยยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา กับนักวิจัยยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราของสถาบันวิจัยยางทั่วโลกอย่างใกล้ชิด

ตารางที่ ๔-๙ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๓

ชื่อหน่วยงาน	กลยุทธ์			
	๓.๑	๓.๒	๓.๓	๓.๔
การยางแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓	✓
สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย	✓	✓	✓	✓
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	✓	✓	✓	✓
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	✓	✓		✓
สมาคมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา/ไม้ยางพารา	✓	✓		✓
กระทรวงการคลัง	✓			
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	✓			✓
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	✓			
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร			✓	✓
กรมส่งเสริมการเกษตร			✓	

ตารางที่ ๔-๑๐ แผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ที่ ๓
ด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่	ชื่อแผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
๓.๑	(๑) แผนงานวิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางที่เติบโตเร็ว และให้ผลผลิตสูง	จำนวนผลงานวิจัย	เรื่อง	๑๐	๑๐	๑๐	กยท., สถาบันการศึกษา/ สถาบันวิจัย
	(๒) แผนงานวิจัยและพัฒนารูปแบบการปลูกและระบบการกรีดยาง	จำนวนผลงานวิจัย	เรื่อง	๑๐	๑๐	๑๐	กยท., สถาบันการศึกษา/ สถาบันวิจัย
	(๓) แผนงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางชนิดใหม่ที่ใช้ยางธรรมชาติในปริมาณมาก	จำนวนผลงานวิจัย	เรื่อง	๑๐	๑๐	๑๐	กยท., สถาบันการศึกษา/ สถาบันวิจัย
	(๔) แผนงานวิจัยและพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณสมบัติยางธรรมชาติร่วมกับยางสังเคราะห์	จำนวนผลงานวิจัย	เรื่อง	๑๐	๑๐	๑๐	กยท., สถาบันการศึกษา/ สถาบันวิจัย
	(๕) แผนงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากองค์ประกอบที่ไม่ใช่ยางในน้ำยาง	จำนวนผลงานวิจัย	เรื่อง	๑๐	๑๐	๑๐	กยท., สถาบันการศึกษา/ สถาบันวิจัย
	(๖) แผนงานศึกษาและกำหนดมาตรการทางภาษีเพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนลงทุนทำวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับยางพารา	มูลค่าการลงทุนทำวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับยางพารา	ล้านบาท	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	กระทรวงการคลัง, การ ต่างๆ, หน่วยงานอื่นๆ
	(๗) แผนงานศึกษาและกำหนดมาตรฐานคาร์บอนเครดิตจากสวนยาง	จำนวนผลงานวิจัย	เรื่อง	๕	๑๐	๑๐	กยท., สถาบันการศึกษา/ สถาบันวิจัย

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

กลยุทธ์ที่	ชื่อแผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
	(๘) แผนงานส่งเสริมการผลิตพลังงานชีวมวลจากเศษไม้ยางพารา และการผลิตก้อนเชื้อเพลิงจากไม้ (Wood Pellet)	จำนวนผลงานวิจัย	เรื่อง	๑๐	๑๐	๑๐	กยท., สถาบันการศึกษา/ สถาบันวิจัย
๓.๒	(๑) แผนงานทุนสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราสำหรับกลุ่มนักวิจัยหน้าใหม่	จำนวนทุนสนับสนุนการวิจัย	ทุน	๑๕	๑๕	๑๕	การยางแห่งประเทศไทย
	(๒) แผนงานทุนสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราที่พัฒนาต่อยอดมาจากผลงานวิจัย	จำนวนทุนสนับสนุนการวิจัย	ทุน	๒๕	๒๕	๒๕	การยางแห่งประเทศไทย
	(๓) โครงการทุนสนับสนุนการจดสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์เกี่ยวกับยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา	จำนวนงานวิจัยที่ได้รับการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	เรื่อง	๑๐	๑๐	๑๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๔) โครงการจัดงานสัมมนาทางวิชาการด้านยางพารา ระดับนานาชาติ	จำนวนครั้งในการจัดงานสัมมนา	ครั้ง	๕	๕	๕	กยท., สถาบันการศึกษา/ สถาบันวิจัย
	(๕) แผนงานเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้เทคโนโลยี และนวัตกรรมระหว่างสถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัยกับภาคธุรกิจเอกชน	จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม	ครั้ง	๑๐	๑๐	๑๐	กยท., สถาบันการศึกษา/ สถาบันวิจัย, หน่วยงานภาคเอกชน
๓.๓	(๑) โครงการทุนสนับสนุนการพัฒนาระบบอัตโนมัติสำหรับการให้ปุ๋ย การให้น้ำ และวิธีการกำจัดศัตรูพืชในสวนยาง	จำนวนทุนสนับสนุนการวิจัย	ทุน	๓	-	-	กยท., สถาบันการศึกษา/ สถาบันวิจัย
๓.๔	(๑) แผนงานเพิ่มบทบาทของประเทศไทยในITRC, IRCo RRM และ IMT-GT	มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา	ล้านบาท/ปี	๔๕๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	กยท., กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาตลาดและช่องทางการจัดจำหน่าย

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๖ ประเด็น ดังนี้

๑. เกษตรกรชาวสวนยาง/สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางขายผลผลิตได้ในราคาที่เป็นธรรม
๒. ตลาดยางที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบจริงของประเทศไทยเป็นตลาดที่ทั่วโลกใช้ในการอ้างอิง
๓. ผลิตภัณธ์ยางพารามีตลาดภายในประเทศและต่างประเทศรองรับมากขึ้น
๔. มูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทผลิตภัณธ์ยางพาราเพิ่มขึ้น
๕. ข้อมูลสารสนเทศด้านยางพารามีความเป็นเอกภาพ
๖. ช่องทางการจัดจำหน่ายยางพาราเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย: ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

ตารางที่ ๔-๑๑ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๔

ตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๕๙)	คาดการณ์ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	เป้าหมายระยะ		
				๖ - ๑๐ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๑ - ๑๕ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๖ - ๒๐ ปี (๒๕๗๖ - ๒๕๘๐)
(๑) ปริมาณการซื้อขายยางในตลาดยาง กยท. ในแต่ละระยะ	ล้านบาท	๐.๑๕๐๐๐	๒.๒๙๕๘	๐.๗	๑.๐	๑.๔
(๒) มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา ^๒ (รวมไปถึงสินค้าจากยางพาราในชั้น กลางน้ำ และปลายน้ำ)	ล้านบาท	๐.๒๕๐๐๐	๐.๔๕	๐.๖	๐.๗	๐.๘

^๒ หมายเหตุ: ผลิตภัณฑ์ยางพารา ให้รวมไปถึงสินค้าจากยางพาราในชั้นกลางน้ำและปลายน้ำ

กลยุทธ์ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ และมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๔.๑: การพัฒนาตลาดยางที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบจริงให้เป็นตลาดที่ทั่วโลกใช้ในการอ้างอิง

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- เชื่อมโยงธุรกรรมการซื้อขายยางในตลาดกลางยางพาราแต่ละแห่งเข้ากับตลาดยางท้องถิ่น เพื่อสร้างข้อมูลด้านปริมาณและราคาให้ทั่วโลกนำไปใช้ในการอ้างอิง
- ศึกษา ออกแบบ และพัฒนาตราสารทางการเงินเพื่อใช้เป็นเครื่องมือซื้อขายยางพาราในรูปแบบของ “กองทุนอีทีเอพยางพารา (Rubber ETF)” ขึ้นในประเทศไทย พร้อมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน/ระบบข้อมูลสารสนเทศ (IT) และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ซื้อและผู้ขาย
- พัฒนาการตลาดยางเกรดพรีเมียมทั้งตลาดในระดับประเทศ และตลาดระดับภูมิภาค (เช่น ตลาดยางพาราระดับภูมิภาค (ITRC Regional Rubber Market: RRM) เพื่อจูงใจให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางหันมาผลิตยางแปรรูปให้ได้มาตรฐาน GMP
- ส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางนำสินค้าที่ได้มาตรฐาน GMP ไปขายในตลาดยางพาราระดับภูมิภาค (ITRC Regional Rubber Market: RRM)

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- เพิ่มจำนวนผู้ซื้อ/ผู้ขาย และปริมาณ/มูลค่าการซื้อขายในตลาดกลางยางพาราทุกแห่ง
- ศึกษา ออกแบบ และพัฒนาตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Marketplace) สำหรับการซื้อขายยางพารา
- ศึกษา และพัฒนาเครื่องมือสำหรับการตรวจหาค่า DRC ที่มีความเที่ยงตรงและแม่นยำ
- ศึกษา และพัฒนามาตรฐานในการคัดเกรด/การจัดชั้นยางแผ่นและยางก้อนถ้วย ให้มีความชัดเจน

กลยุทธ์ที่ ๔.๒: การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยางพารา
ภายในประเทศ

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- สำรวจข้อมูลความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ยางพาราของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราให้กับสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการคิดสรรผลิตภัณฑ์ยางพาราที่ผลิตโดยสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง
- จัดงานแสดงสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยางพารา (Thailand Rubber Expo) เป็นประจำทุกปี
- ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยางพาราในย่านแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ (โดยเน้นสินค้าประเภทหมอน/ที่นอนยางพารา) พร้อมกับพัฒนาระบบการขนส่งสินค้าไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก
- ผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐใช้ผลิตภัณฑ์ยางที่ผลิตจากสถาบันเกษตรกรและโรงงานภายในประเทศ
- ออกมาตรการด้านการเงินและการคลังเพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ
- ป้องกันและปราบปรามการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยางโดยการหลอกลวงผู้บริโภคว่าสินค้าทำมาจากยางพาราแท้ ๑๐๐%

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารากับผู้ซื้อที่อยู่ในประเทศไทย
- จัดทำฉลากรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ยางพารา โดยใช้แนวทางเดียวกับการจัดทำฉลากประหยัดไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

กลยุทธ์ที่ ๔.๓: การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยางพาราในต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ศึกษา/วิเคราะห์/วิจัยเพื่อค้นหาแนวโน้มและโอกาสในการขยายตลาดส่งออกสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยางพาราไปยังตลาดใหม่สำหรับประเทศไทยที่มีศักยภาพ
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราได้มีโอกาสนำสินค้าไปเปิดตลาดในต่างประเทศผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การเข้าร่วมงานแสดงสินค้า กิจกรรม Road Show กิจกรรมจับคู่ธุรกิจ เป็นต้น
- ผลักดันให้ภาครัฐออกมาตรการด้านการเงินเพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการเพิ่มการส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- จัดทำตราสินค้า (Brand) ของผลิตภัณฑ์ยางพารา ภายใต้ชื่อ “Rubber Product of Thailand” พร้อมทั้งทำการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ในประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมาย เพื่อให้ทั่วโลกยอมรับในคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ยางพาราจากประเทศไทย
- ผลักดันให้มีการจัดตั้งศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าประเภทยางพาราในประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมาย
- ผลักดันให้มีการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมการค้ายางพาราขึ้นในประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมาย

กลยุทธ์ที่ ๔.๔: การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านยางพารา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับยางพาราทั้งระบบที่จัดเก็บและเผยแพร่ โดยหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสมบูรณ์ถูกต้อง มีความชัดเจนทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึก และมีความทันสมัย พร้อมทั้งแบ่งปันข้อมูลสารสนเทศดังกล่าว ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจ
- วิเคราะห์สถานการณ์เร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับยางพารา พร้อมทั้งเผยแพร่ ชี้นำ และแจ้งเตือนให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับรู้ และปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
- ปรับปรุงระบบฐานข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยางพารา เพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถนำไปต่อยอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- สำรวจ และศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับต้นทุนในการผลิตยางธรรมชาติ
- จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยางและฐานข้อมูลทะเบียนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นฐานในการกำหนดมาตรการช่วยเหลือ

ตารางที่ ๔-๑๒ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๔

ชื่อหน่วยงาน	กลยุทธ์			
	๔.๑	๔.๒	๔.๓	๔.๔
การยางแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓	✓
สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย	✓			✓
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	✓			✓
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	✓			
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์	✓			
สำนักนายกรัฐมนตรี		✓		
หน่วยงานภาครัฐที่มีการใช้ผลิตภัณฑ์ยางพารา		✓		
สถาบันการเงิน		✓	✓	
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย		✓		
กรมการค้าภายใน		✓		
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ			✓	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม		✓	✓	
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		✓	✓	
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓	✓
สมาคมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา/ไม้ยางพารา	✓	✓	✓	✓
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	✓			✓
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม		✓		✓
กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ			✓	

ตารางที่ ๔-๑๓ แผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ที่ ๔
ด้านการพัฒนาตลาดและช่องทางการจัดจำหน่าย

กลยุทธ์	ชื่อแผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
๔.๑	(๑) โครงการพัฒนางานตลาดตามระบบบริหารงานคุณภาพ ISO	ตลาดกลางยางพาราสามารถรักษาสถานะมาตรฐานระบบงานควบคุมคุณภาพ ISO ๙๐๐๑ : ๒๐๑๕	ใบรับรอง/ปี	๓	๓	๓	การยางแห่งประเทศไทย
	(๒) โครงการสนับสนุนการบริหารงานตลาดกลางยางพารา	ปริมาณยางที่ซื้อขายผ่านตลาดยาง กยท. ทั้ง ๘ แห่ง	ตัน (สะสม)	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๓) โครงการสนับสนุนเครือข่ายตลาดยางพารา						การยางแห่งประเทศไทย
	(๓.๑) กิจกรรมจัดตั้งและขยายเครือข่ายตลาดกลางยางพารา	จำนวนตลาดเครือข่ายตลาดกลางยางพารา	แห่ง	๑,๑๖๕	๑,๑๖๕	๑,๑๖๕	
	(๓.๒) กิจกรรมสนับสนุนการบริหารจัดการตลาดยางพารา กยท.	ปริมาณยางที่ซื้อขายผ่านตลาดยาง	ตัน (สะสม)	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	
	(๔) โครงการจัดตั้งตลาดกลางไม้ยางพารา	ปริมาณไม้ยางผ่านตลาด	ไร่	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	การยางแห่งประเทศไทย
	(๕) โครงการความร่วมมือล้านช้าง - แม่โขง ระหว่างสถาบันวิจัยยาง ของสถาบันวิทยาศาสตร์การเกษตรร้อนของจีน (Chinese Academy of Tropical Agricultural Sciences: CATAS) และการยางแห่งประเทศไทย	รายงานผลการทดสอบอุปกรณ์การตรวจหาค่า DRC	ฉบับ	๑	-	-	การยางแห่งประเทศไทย
๔.๒	(๑) โครงการจัดงาน "มหกรรมยางพารา"	ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานไม่น้อยกว่า	ร้อยละ	๘๐	๘๐	๘๐	การยางแห่งประเทศไทย

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

กลยุทธ์	ชื่อแผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
๔.๓	(๑) โครงการแสวงหาความร่วมมือด้านยางพารา ระหว่างประเทศ (ด้านการพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย)	ความสำเร็จการเจรจาแลกเปลี่ยนความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ	องค์กร	๕	๕	๕	การยางแห่งประเทศไทย
	(๒) โครงการจับคู่เจรจาการค้าสินค้ายางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง	๑. จำนวนผู้ประกอบการไทยที่เข้าร่วม	ราย	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
		๒. มูลค่าสั่งซื้อ	ล้านบาท	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	
๔.๔	(๑) โครงการศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจยางพารา	มีศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจยางพารา	ศูนย์	๑	-	-	การยางแห่งประเทศไทย
	(๒) โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเชิงลึกอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางพารา	๑. ปรับปรุงฐานข้อมูลสำหรับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางพาราที่จัดทำในปี ๕๕ - ๖๕ (๑๑ ฐานข้อมูล)	งาน	๕	๕	๕	สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
		๒. รายงานสภาวะอุตสาหกรรมรายเดือน	ฉบับ	๔๕	๔๕	๔๕	
		๓. รายงานสภาวะอุตสาหกรรมรายไตรมาส	ฉบับ	๑๕	๑๕	๑๕	
		๔. รายงานสภาวะอุตสาหกรรมรายปี	ฉบับ	๕	๕	๕	สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
		๕. รายงานการเตือนภัยอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางพาราภาพรวม	ฉบับ	๔๕	๔๕	๔๕	
		๖. บทวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางและไม้ยางพารา	ฉบับ	๕	๕	๕	

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาปัจจัยสนับสนุน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๖ ประเด็น ดังนี้

๑. มีกฎหมาย/กฎระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา
๒. มีโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรองรับและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา
๓. มีกำลังคนเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมยางพารา
๔. มีจำนวนผู้ประกอบการแปรรูปยาง/ไม้ยางพาราเพิ่มมากขึ้น
๕. มีการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมยางพาราเพิ่มขึ้น
๖. ปริมาณการใช้ยางภายในประเทศเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย: ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

ตารางที่ ๔-๑๔ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๕

ตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๕๙)	คาดการณ์ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	เป้าหมายระยะ		
				๖ - ๑๐ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๑ - ๑๕ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๖ - ๒๐ ปี (๒๕๗๖ - ๒๕๘๐)
(๑) จำนวนห้องปฏิบัติการทดสอบและรับรอง คุณภาพที่ได้มาตรฐานในระดับนานาชาติที่ ตั้งขึ้นใหม่	แห่ง/ปี	N/A	๑๘	๑	๑	๐
(๒) มูลค่าเงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศใน อุตสาหกรรมยางพารา	ล้านดอลลาร์ สหรัฐฯ/ปี	N/A	๒,๖๓๔.๑๙ (ยางธรรมชาติ + ถุงมือยาง + ถุงยางอนามัย + ล้อยางพาหนะ)	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	๒,๐๐๐
(๓) สัดส่วนการใช้จ่ายภายในประเทศ	ร้อยละ	๑๓.๖	๑๑.๗๕ (๒.๑๘๘๑ ล้านต้น)	๑๘.๐	๒๒.๕	๒๘.๐
(๔) สัดส่วนการใช้จ่ายในหน่วยงานภาครัฐต่อ การใช้จ่ายภายในประเทศ	ร้อยละ	๐.๕	๑๕.๔๕ (๐.๖๐๐๒ ล้านต้น)	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐

กลยุทธ์ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๕ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ และมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๕.๑: การปรับปรุงแก้ไข และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยางพารา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ทบทวน และปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยางพาราให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ โดยเฉพาะการปรับปรุงแก้ไข พรบ. การยางฯ และ พรบ. ควบคุมยาง ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน
- เพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยางพารา โดยเฉพาะการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อปลูกยางพารา การลักลอบส่งออกยางโดยไม่จ่ายค่าธรรมเนียมการส่งออก และการลักลอบนำเข้ายางแผ่นที่ด้อยคุณภาพจากต่างประเทศ
- ทบทวน ปรับปรุง และแก้ไขมาตรการส่งเสริมการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในอุตสาหกรรมยางพารา โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อจูงใจให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ทบทวน และปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดขอบเขตของพื้นที่ป่าให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง/สถานการณ์ในปัจจุบัน

กลยุทธ์ที่ ๕.๒: การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งห้องปฏิบัติการทดสอบและรับรองคุณภาพยางผลิตภัณฑ์ยางพารา ที่ผ่านมาตรฐานห้องปฏิบัติการทดสอบ (ISO-๑๗๐๒๕)
- เร่งพัฒนานิคมอุตสาหกรรมยางพารา (Rubber City) การส่งเสริมอุตสาหกรรมยางพาราครบวงจร (Rubber Valley) และโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้พร้อมรองรับการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI)
- ศึกษา ออกแบบ และพัฒนามาตรฐานสวนยางยั่งยืนของประเทศไทย

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ศึกษาและพัฒนาระบบ Logistic & Supply Chain สำหรับอุตสาหกรรมยางพารา เพื่อเชื่อมโยงอุตสาหกรรมยางพาราเข้ากับส่วนสนับสนุนต่างๆ และตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- จัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จเกี่ยวกับยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา

- จัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนายางพารา พร้อมทั้งสนับสนุนเครื่องมือ งบประมาณ และบุคลากรอย่างเพียงพอ เช่น สถาบันวิจัยยางล้อ สถาบันวิจัยยางที่ใช้ในทางการแพทย์สถาบันวิจัยยางที่ใช้ในงานด้านวิศวกรรม สถาบันวิจัยยางนาโนคอมโพสิต สถาบันวิจัยยางที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้ยางพารา เป็นต้น และสถาบันออกแบบ (Design Center) ผลิตภัณฑ์ไม้ยางพารา
- ปรับปรุง/พัฒนาระบบโลจิสติกส์ยาง และยกระดับระบบการขนส่งทางราง/ทางน้ำ ให้พร้อมเป็นศูนย์กลางสำหรับส่งออกยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราของไทย

กลยุทธ์ที่ ๕.๓: การพัฒนาบุคลากร

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ศึกษาวิเคราะห์ และจัดทำแผนความต้องการ และแผนพัฒนากำลังคนด้านยางพารา ของประเทศไทย
- ส่งเสริมการฝึกอบรมบุคลากรด้วยหลักสูตรระยะสั้น และเร่งสร้างแรงงานที่มีฝีมือ (หรือช่างฝีมือ/ช่างเทคนิค) ด้านการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงานในอุตสาหกรรมยางพารา

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในด้านที่เกี่ยวข้องกับยางพาราให้สอดคล้องกับแผนความต้องการกำลังคนด้านยางพารา
- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานักวิจัย/นักวิทยาศาสตร์/วิศวกรด้านยางพารา (โดยเฉพาะด้านวัสดุศาสตร์และพอลิเมอร์)
- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการค้าขายยางพารา/ไม้ยางพาราอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
- รวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูล และวางแผนการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว ที่ทำงานอยู่ในอุตสาหกรรมยางพารา
- สนับสนุนการจัดตั้งสถาบันการศึกษาเฉพาะทางด้านยางพาราขึ้นในประเทศไทย

กลยุทธ์ที่ ๕.๔: การส่งเสริมการใช้ยางภายในประเทศ และการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยางพารา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ส่งเสริมการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐ เช่น ส่งเสริมการใช้ยางพาราเป็นส่วนผสมในการสร้างถนน ส่งเสริมการใช้ยางในงานด้านวิศวกรรมการขนส่ง ส่งเสริมการใช้ยางในงานก่อสร้างและโยธาธิการ ฯลฯ
- ปรับปรุง/พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้า เพื่อดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาประกอบธุรกิจการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราในประเทศไทยมากขึ้น
- จัดกิจกรรม Road Show ในประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมาย เพื่อนำเสนอสิทธิประโยชน์/สิ่งจูงใจต่างๆ และเชิญชวนให้มาลงทุนประกอบธุรกิจการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราในประเทศไทย
- จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะธุรกิจ (Business Incubation Center) หรือศูนย์อัจฉริยะด้านการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา (Rubber Intelligence Center)
- ให้อำนาจแก่เกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้ายาง/ไม้ยางได้ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเพื่อลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐในระยะยาว
- ให้อำนาจแก่ผู้ประกอบการในประเทศที่สามารถแปรรูปยางธรรมชาติเป็นผลิตภัณฑ์ยางและส่งออกได้ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางปรับเปลี่ยนจากการผลิตยางแปรรูปขั้นต้นไปเป็นการแปรรูปขั้นกลาง และการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา
- ส่งเสริมการผลิตพลังงานชีวมวลจากเศษไม้ยางพารา และการผลิตก้อนเชื้อเพลิงจากไม้ (Wood Pellet)
- ส่งเสริมการจัดตั้งธุรกิจ Startups ที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมในการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา ในรูปแบบที่เหมาะสมระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

ตารางที่ ๔-๑๕ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๕

ชื่อหน่วยงาน	กลยุทธ์			
	๕.๑	๕.๒	๕.๓	๕.๔
การยางแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓	✓
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	✓	✓	✓	
กรมวิชาการเกษตร	✓	✓		
กรมส่งเสริมการเกษตร	✓			
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	✓	✓	✓	✓
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	✓	✓		✓
การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	✓	✓		✓
กรมการค้าต่างประเทศ	✓			✓
สถาบันการเงิน	✓			✓
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓	✓
สมาคมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา/ไม้ยางพารา	✓	✓	✓	✓
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	✓	✓		✓
กรมป่าไม้	✓			
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	✓			
สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		✓		
สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย	✓	✓	✓	✓
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม		✓	✓	✓
กระทรวงคมนาคม		✓		✓
กรมเจ้าท่า		✓		
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ		✓	✓	
กระทรวงแรงงาน			✓	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	✓		✓	✓
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม			✓	✓
ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย				✓
กระทรวงการคลัง				✓
หน่วยงานภาครัฐที่มีการใช้ผลิตภัณฑ์ยางพารา				✓
กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ				✓

ตารางที่ ๔-๑๖ แผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ที่ ๕
ด้านการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน

กลยุทธ์	ชื่อแผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
๕.๑	(๑) นโยบายการให้สิทธิและประโยชน์ในกิจการอุตสาหกรรมยางแปรรูป	มูลค่าเงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่ลงทุนในอุตสาหกรรมยางพารา	ล้านเหรียญสหรัฐ	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
	(๒) กิจกรรมแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่อนุรักษ์ /กิจกรรมย่อยตรวจสอบคุณสมบัติและบริหารจัดการพื้นที่ จำนวน ๐.๕ ล้านไร่ (เป้าหมายทั้งหมด ๔.๒๗ ล้านไร่)	จำนวนพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่สามารถแก้ไขปัญหาได้	ล้านไร่	๒.๕	๑.๗๗	-	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช
๕.๒	(๑) โครงการพัฒนาคุณภาพห้องปฏิบัติการทดสอบผลิตภัณฑ์ยางให้ได้รับรองระบบงานตามมาตรฐานสากล	จำนวนห้องปฏิบัติการยางและผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรอง ISO/IEC ๑๗๐๒๕	ห้อง/ปี	๑๐	๑๐	๑๐	กรมวิทยาศาสตร์บริการ
	(๒) โครงการวิจัย การพัฒนามาตรฐานและความสามารถห้องปฏิบัติการอุตสาหกรรมยางตามมาตรฐาน ISO/IEC ๑๗๐๒๕	จำนวนห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO/IEC ๑๗๐๒๕	ห้อง/ปี	๔	๔	๔	การยางแห่งประเทศไทย
	(๓) โครงการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์พื้นสนามกีฬาจากยางธรรมชาติสู่สากล	ห้องปฏิบัติการทดสอบพื้นสนามกีฬาจากยางธรรมชาติ	ร้อยละ	๑๐๐	-	-	กรมวิทยาศาสตร์บริการ
	(๔) โครงการผลิตวัสดุควบคุมคุณภาพด้านยางเพื่อส่งเสริมศักยภาพห้องปฏิบัติการทดสอบผลิตภัณฑ์ยางในประเทศ	จำนวนห้องปฏิบัติการยางและผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการส่งเสริมศักยภาพด้วยกิจกรรม PT และการใช้วัสดุอ้างอิงด้านยาง	ห้อง/ปี	๑๐	๑๐	๑๐	กรมวิทยาศาสตร์บริการ

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

กลยุทธ์	ชื่อแผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัด	หน่วย	เป้าหมาย			หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	
	(๕) โครงการสนับสนุนเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการยางในการเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปยางอย่างครบวงจร	จำนวนศูนย์บริการธุรกิจแบบเบ็ดเสร็จ	แห่ง	๑	-	-	การยางแห่งประเทศไทย
	(๖) โครงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติ	ความก้าวหน้าในการจัดตั้งศูนย์ทดสอบยานยนต์และยางล้อแห่งชาติ	ร้อยละ	๑๐๐	-	-	สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
๕.๓	(๑) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมยางสู่สากล	ผู้ปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมยางได้รับการพัฒนาศักยภาพ	คน	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	กรมวิทยาศาสตร์บริการ
	(๒) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมยางสู่สากล	ผู้ปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมยางได้รับการพัฒนาศักยภาพ	คน	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	กรมวิทยาศาสตร์บริการ
๕.๔	(๑) โครงการสนับสนุนการยางแห่งประเทศไทย เพื่อขอจัดตั้งเขตส่งเสริมนวัตกรรมยางพาราระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (SECRi)	ผลการวิเคราะห์ EIA ของพื้นที่	ฉบับ	๑	-	-	การยางแห่งประเทศไทย
	(๒) กิจกรรม : การจัดกิจกรรมชักจูงการลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปผ่านช่องทาง online และ offline เช่น Webinar Door Knocking One-on-One Meeting และการจัดสัมมนาในต่างประเทศที่เป็นประเทศเป้าหมาย	จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม	ครั้ง	๒๐	๒๐	๒๐	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๔.๗ กลไกการขับเคลื่อน การติดตามประเมินผล การบริหารความเสี่ยงและปัจจัยความสำเร็จ

กลไกการขับเคลื่อน การติดตามประเมินผล การบริหารความเสี่ยงและปัจจัยความสำเร็จ ได้ดำเนินการผ่านคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี แต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรีและมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานอนุกรรมการ ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑) จัดทำแผนงาน โครงการ ตามกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา ในยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบปรับไปดำเนินการ

๒) ขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ ในข้อ ๑) และรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค รวมถึงแนวทางในการแก้ปัญหาและทบทวนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ต่อคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ

๓) แต่งตั้งคณะทำงานหรือประสานหน่วยงานและเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลได้ตามความจำเป็น และเหมาะสม

๔) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ได้แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี จำนวน ๕ คณะ ได้แก่

๑) คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราด้านการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง โดยมีอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นประธานคณะทำงาน

๒) คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราด้านการเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน โดยมีอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นประธานคณะทำงาน

๓) คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมและการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติเป็นประธานคณะทำงาน

๔) คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราด้านการพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย โดยมีผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทยเป็นประธานคณะทำงาน

๕) คณะทำงานกลั่นกรองยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี โดยมีผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทยเป็นประธานคณะทำงาน

โดยคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราที่ ๑ - ๕ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) พิจารณาจัดทำ/ทบทวนแผนงาน โครงการ งบประมาณ รวมทั้งสร้างความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์กับแผนงาน โครงการ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว

๒) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ รวมถึงปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี

๓) ประสานงานกับหน่วยงานและเชิญบุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลคณะทำงานตามความจำเป็นเหมาะสม

และคณะทำงานกลั่นกรองยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๑) รวบรวมและพิจารณาถ้อยแถลงแผนงาน โครงการ ของคณะที่ ๑ - ๔ ให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด เป้าหมายและรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี
- ๒) นำเสนอคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี
- ๓) ประสานงานกับหน่วยงานและเชิญบุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลคณะทำงานตามความเหมาะสมจำเป็น

ในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามยุทธศาสตร์ มีคณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานรายยุทธศาสตร์ในทุกไตรมาส ทั้งนี้ในรูปแบบฟอร์มแผนงาน โครงการประจำปีงบประมาณมีแผนการดำเนินงานโครงการรายเดือนและรายไตรมาส เพื่อติดตามผลการดำเนินงานรายไตรมาสอย่างใกล้ชิด และมีการเร่งรัดติดตามโครงการที่มีผลการดำเนินงานที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมายรายไตรมาส พร้อมทั้งรายงานปัญหาและอุปสรรค รวมถึงแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ทันการและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ภาคผนวก

๑. สถานการณ์อุตสาหกรรมยางพาราในระดับโลก

สถานการณ์ของอุตสาหกรรมยางพาราโลกในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สามารถแบ่งได้เป็นด้านการผลิตด้านการบริโภค และด้านการค้ายางพาราโลก โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ ด้านการผลิต

จากข้อมูลของ Association of Natural Rubber Producing Countries รายงานว่าผลผลิตยางธรรมชาติในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีปริมาณผลผลิตยางธรรมชาติอยู่ที่ ๑๓.๕๒ ล้านตัน ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีปริมาณ ๑๓.๘๕ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๒.๔ และเมื่อเปรียบเทียบก่อนการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่าลดลงร้อยละ ๑.๔ จากปริมาณผลผลิตที่ ๑๓.๗๑ ล้านตัน อย่างไรก็ตามแนวโน้มของการผลิตยางธรรมชาติมีเพิ่มขึ้น โดยในช่วง ๑๐ ปี การผลิตยางธรรมชาติเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๒.๗ ต่อปี

ทั้งนี้หากแยกการผลิตยางธรรมชาติรายประเทศแล้ว พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศที่มีส่วนแบ่งการผลิตยางธรรมชาติมากที่สุด คือ ประเทศไทย มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ ๓๖ และลำดับถัดมาคือ ประเทศอินโดนีเซีย มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓ และประเทศเวียดนาม มีสัดส่วนร้อยละ ๙ ประเทศกอตติวัวร์ (ไอวอรีโคสต์) มีสัดส่วนร้อยละ ๗ ประเทศจีน มีสัดส่วนร้อยละ ๕ ประเทศมาเลเซีย มีสัดส่วนร้อยละ ๔ และประเทศอื่น ๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๖

สำหรับในส่วนของพื้นที่เพาะปลูกยางพารา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื้อที่ปลูกยางพาราของโลกมีพื้นที่ ๘๘.๑๔ ล้านไร่ และเพิ่มขึ้นเป็น ๘๘.๓๕ ล้านไร่ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จากนั้นลดลงเหลือ ๘๗.๕ ล้านไร่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเฉลี่ยเนื้อที่ปลูกยางพาราลดลงร้อยละ ๐.๒๗ ต่อปี ในช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศที่มีพื้นที่เพาะปลูกยางพารามากที่สุด คือ ประเทศไทย ที่มีเนื้อที่ปลูกยางพารา ๒๔.๘ ล้านไร่ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งอยู่ที่ ๒๒.๙ ล้านไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘.๓ ทั้งนี้หากคิดเป็นสัดส่วนพื้นที่เพาะปลูกยางพาราในประเทศต่อพื้นที่เพาะปลูกยางพาราโลกแล้ว อันดับแรก คือ ประเทศไทย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๘ อันดับสอง คือ ประเทศอินโดนีเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๗ อันดับที่สามคือ ประเทศมาเลเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘ ลำดับถัดมาคือ ประเทศจีนมีสัดส่วนร้อยละ ๗ ประเทศเวียดนามมีสัดส่วนร้อยละ ๖ ประเทศอินเดียมีสัดส่วนร้อยละ ๖ ประเทศเมียนมามีสัดส่วนร้อยละ ๔ ประเทศกอตติวัวร์ (ไอวอรีโคสต์) มีสัดส่วนร้อยละ ๔ ประเทศกัมพูชามีสัดส่วนร้อยละ ๓ และประเทศบราซิลมีสัดส่วนร้อยละ ๒ ตามลำดับ และประเทศอื่นคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๑^๓

๑.๒ ด้านการบริโภค

ในส่วนของการบริโภคยางธรรมชาติในระดับโลก จากรายงานของ The Association of Natural Rubber Producing Countries ซึ่งให้เห็นว่าการบริโภคยางธรรมชาติในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะมีปริมาณอยู่ที่ ๑๒.๙๖ ล้านตัน โดยลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ร้อยละ ๗ ซึ่งอยู่ที่ปริมาณ ๑๓.๙๓ ล้านตัน และเมื่อเปรียบเทียบก่อนการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีปริมาณอยู่ที่ ๑๓.๙๒ ล้านตัน พบว่าลดลงร้อยละ ๗ โดยคาดการณ์ว่าปริมาณการบริโภคยางธรรมชาติจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากการฟื้นตัวของระบบเศรษฐกิจจากการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ซึ่งสอดคล้องกับ

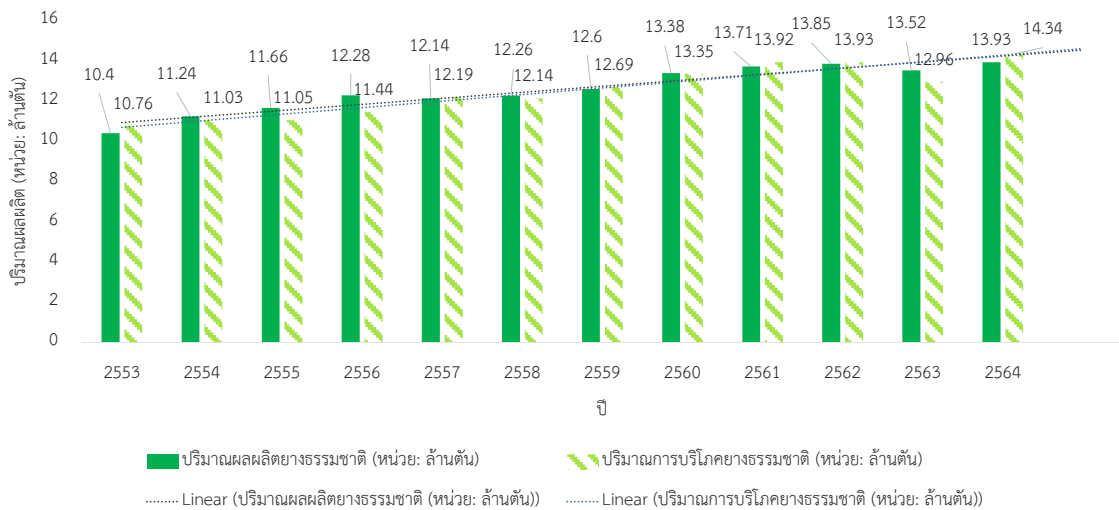
³ ที่มา: The Association of Natural Rubber Producing Countries (ANRPC), October-November 2020, May 2022

ช่วงก่อนการระบาดที่การบริโภคยางธรรมชาติมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน โดยในช่วง ๑๐ ปี ยางธรรมชาติมีการบริโภคเพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๒.๗ ต่อปี

ทั้งนี้หากแยกการบริโภคยางธรรมชาติรายประเทศแล้ว พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศที่มี ส่วนแบ่งการบริโภคยางธรรมชาติมากที่สุด คือ ประเทศจีน ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ ๔๔ รองลงมา คือ ประเทศอินเดีย สัดส่วนร้อยละ ๘ และลำดับถัดมา คือ ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป สัดส่วน ร้อยละ ๘ ส่วนประเทศสหรัฐอเมริกา สัดส่วนร้อยละ ๖ ประเทศไทย สัดส่วนร้อยละ ๕ ประเทศ อินโดนีเซีย มีสัดส่วนร้อยละ ๕ ตามลำดับ และประเทศอื่น ๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๔^๔

ภาพที่ ๑ ปริมาณผลผลิตและการบริโภคยางธรรมชาติในระดับโลก

ปริมาณการผลิตและบริโภคยางธรรมชาติในระดับโลก

ที่มา: Association of Natural Rubber Producing Countries

Bolliger & Company

^๔ ที่มา: The Association of Natural Rubber Producing Countries (ANRPC), May 2022

ภาพที่ ๒ ส่วนแบ่งการผลิตและการบริโภคยางธรรมชาติในระดับโลก

ส่วนแบ่งการผลิตและการบริโภคยางธรรมชาติในระดับโลก

ส่วนแบ่งการผลิต		ส่วนแบ่งการบริโภค	
ไทย	36%	จีน	44%
อินโดนีเซีย	23%	อินเดีย	8%
เวียดนาม	9%	สหภาพยุโรป	8%
โกตดิวัวร์	7%	สหรัฐอเมริกา	6%
จีน	5%	ไทย	5%
มาเลเซีย	4%	อินโดนีเซีย	5%
อื่น ๆ	16%	อื่น ๆ	24%

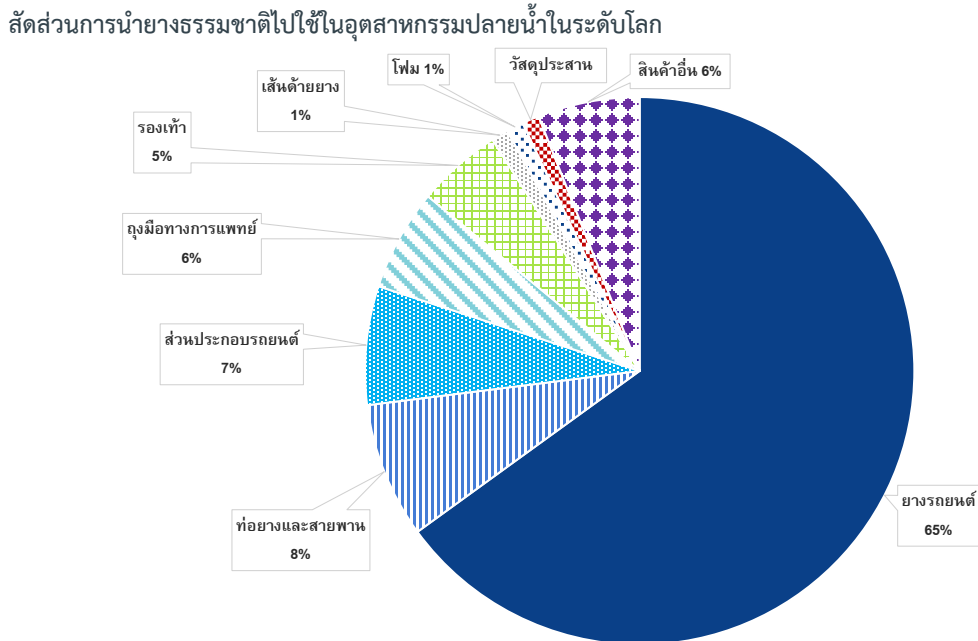
หมายเลข: ข้อมูลปี 2563

ที่มา: Association of Natural Rubber Producing Countries

Bolliger & Company

ในส่วนของการนำยางธรรมชาติไปใช้ในอุตสาหกรรมปลายน้ำ จากข้อมูลของ The International Rubber Study Group ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ แสดงข้อมูลการนำยางธรรมชาติไปใช้ในอุตสาหกรรมชั้นปลาย พบว่าส่วนใหญ่แล้วยางธรรมชาติถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมยางรถยนต์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๖๕ ของปริมาณยางธรรมชาติทั้งหมด รองลงมาคือ อุตสาหกรรมท่อยาง และสายพาน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘ อุตสาหกรรมที่ใช้ยางธรรมชาติมากเป็นอันดับสามคือ ส่วนประกอบรถยนต์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗ ลำดับถัดมาคือ อุตสาหกรรมถุงมือทางการแพทย์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๖ อุตสาหกรรมรองเท้า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕ อุตสาหกรรมเส้นด้ายยาง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑ อุตสาหกรรมโฟม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑ อุตสาหกรรมวัสดุประสาน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑ และอุตสาหกรรมอื่นๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๖

ภาพที่ ๓ สัดส่วนการนำยางธรรมชาติไปใช้ในอุตสาหกรรมปลายน้ำในระดับโลก

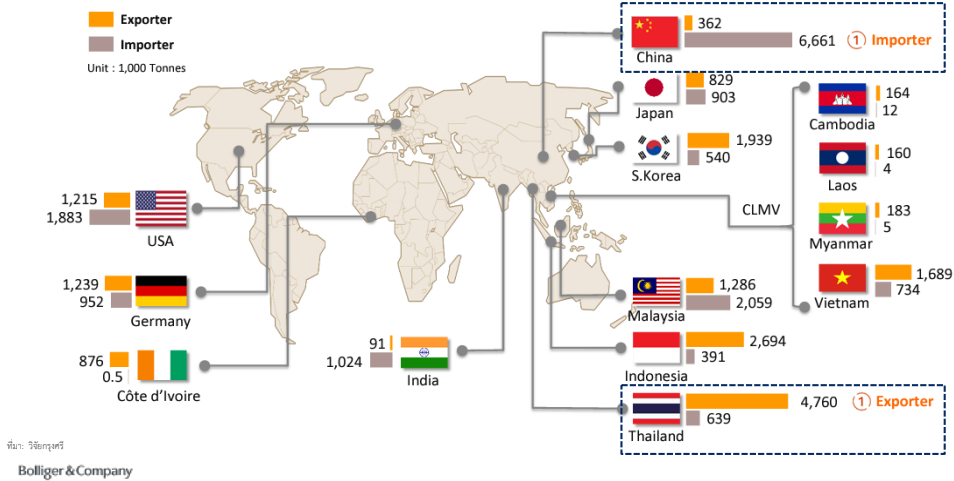
ที่มา: คำนวณโดย The International Rubber Study Group ปี 2558
Bolliger & Company

๑.๓ ด้านการค้ายางพาราโลก

ในภาพรวมของการค้ายางพาราต้นน้ำในระดับโลก ประเทศที่ เป็นผู้ส่งออกสินค้ายางอันดับหนึ่งของโลก คือ ประเทศไทย โดยมีปริมาณการส่งออกสินค้ายางอยู่ที่ ๔.๗๖ ล้านตัน อันดับสองคือ ประเทศอินโดนีเซีย โดยมีปริมาณการส่งออกสินค้ายางอยู่ที่ ๒.๖๙ ล้านตัน และอันดับสามคือ ประเทศเกาหลีใต้ ซึ่งมีปริมาณการส่งออกสินค้ายางอยู่ที่ ๑.๙๔ ล้านตัน ในส่วนของการนำเข้าพบว่า ประเทศที่ เป็นผู้นำเข้ายางเป็นอันดับหนึ่งของโลก คือ ประเทศจีน โดยมีปริมาณการนำเข้าสินค้ายางอยู่ที่ ๖.๖๖ ล้านตัน รองลงมาคือ ประเทศมาเลเซีย นำเข้าสินค้ายางอยู่ที่ ๒.๐๖ ล้านตัน และอันดับสาม คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีปริมาณนำเข้าสินค้ายางอยู่ที่ ๑.๘๘ ล้านตัน และหากแบ่งประเภทของสินค้ายาง จะมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ ๔ ไทยเป็นผู้ส่งออกรยางพาราอันดับหนึ่งของโลก โดยมีคู่ค้าสำคัญคือจีน

ไทยเป็นผู้ส่งออกรยางพาราอันดับหนึ่งของโลก โดยมีคู่ค้าสำคัญคือจีน

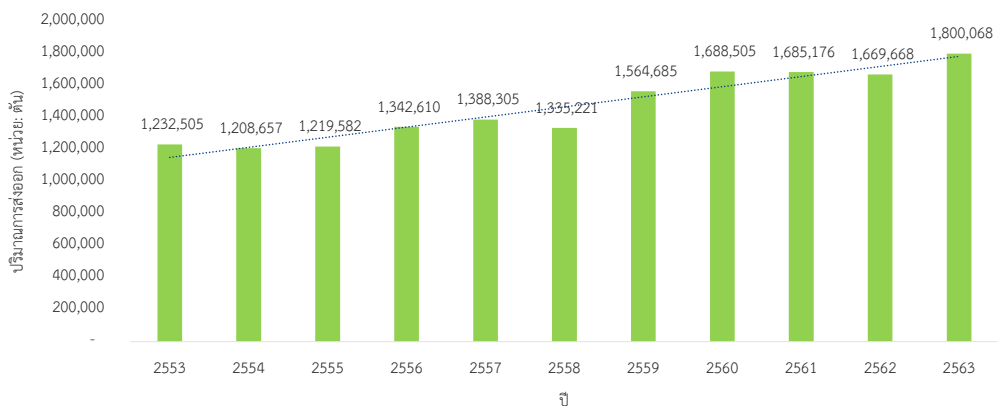

การค่าน้ำยางชั้นในระดับโลก

ในส่วนของการส่งออกน้ำยางชั้นในระดับโลก จากข้อมูลของ Trade map พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โลกมีปริมาณการส่งออกน้ำยางชั้นอยู่ที่ ๑.๘ ล้านตัน มากกว่าการส่งออกน้ำยางชั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ร้อยละ ๘ ซึ่งอยู่ที่ ๑.๖๗ ล้านตัน นอกจากนี้ข้อมูลสถิติการส่งออกน้ำยางชั้น ในรอบ ๑๐ ปี แสดงให้เห็นถึงปริมาณการส่งออกน้ำยางชั้นในระดับโลกมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๔ ต่อปี และในช่วง ๕ ปีล่าสุดเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๖ ต่อปี

ภาพที่ ๕ ปริมาณการส่งออกน้ำยางชั้นในระดับโลก

ปริมาณการส่งออกน้ำยางชั้นในระดับโลก

หน่วย: HS Code 400110 Natural rubber latex, whether or not prevulcanised
ที่มา: Trade map
Bolliger & Company

โดยผู้ส่งออกน้ำยางชั้นสูงสุด ๕ อันดับแรกในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ ประเทศไทย ส่งออกน้ำยางชั้น ๑.๑๕ ล้านตัน อันดับที่สอง คือ ประเทศโกตดิวัวร์ (ไอเวอรีโคสต์) มีปริมาณส่งออกน้ำยางชั้น ๐.๒๕ ล้านตัน อันดับที่สาม คือ ประเทศเวียดนาม มีปริมาณการส่งออกน้ำยางชั้น ๐.๑๙ ล้านตัน อันดับสี่ คือ ประเทศกัวเตมาลา มีปริมาณการส่งออกน้ำยางชั้นอยู่ที่ ๐.๐๖ ล้านตัน และอันดับที่ห้า คือ ประเทศลาว ส่งออกน้ำยางชั้น ๐.๐๔ ล้านตัน

สำหรับการนำเข้าน้ำยางชั้นมีผู้นำเข้าส่วนใหญ่ คือ ประเทศจีน ที่นำเข้าน้ำยางชั้น ๐.๕๗ ล้านตัน ถัดมา คือ ประเทศมาเลเซีย มีปริมาณการนำเข้าน้ำยางชั้นอยู่ที่ ๐.๓๕ ล้านตัน ประเทศอิหร่าน นำเข้าน้ำยางชั้น ๐.๐๔ ล้านตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา นำเข้าน้ำยางชั้นอยู่ที่ ๐.๐๔ ล้านตัน และประเทศบราซิล นำเข้าน้ำยางชั้น ๐.๐๓ ล้านตัน

ภาพที่ ๖ ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้ายางชั้นในระดับโลก

ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้ายางชั้นระดับโลก

ส่งออก (ปริมาณ: ล้านตัน)		นำเข้า (ปริมาณ: ล้านตัน)	
ไทย	1.15	จีน	0.57
โกตดิวัวร์	0.25	มาเลเซีย	0.35
เวียดนาม	0.19	อิหร่าน	0.04
กัวเตมาลา	0.06	สหรัฐอเมริกา	0.04
ลาว	0.04	บราซิล	0.03

หมายเลข: รัยลูปี 2563
ที่มา: Trade Map

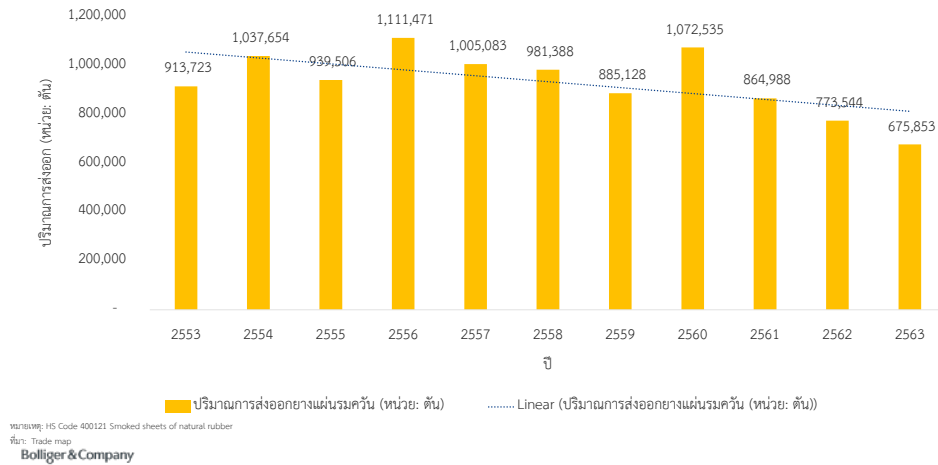
Bolliger & Company

การค้ำยันแผ่นรมควันในระดับโลก

สำหรับการส่งออกยางแผ่นรมควันในระดับโลก จากข้อมูลของ Trade map พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โลกมีปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควันอยู่ที่ ๖.๗๕ แสนตัน ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีปริมาณอยู่ที่ ๗.๗๔ แสนตัน หรือลดลงร้อยละ ๑๓ ทั้งนี้ในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมาการส่งออกยางแผ่นรมควันในระดับโลกมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ โดยมีอัตราการลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๒ ต่อปี และในช่วง ๕ ปีล่าสุด มีอัตราการลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๖ ต่อปี

ภาพที่ ๗ ปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควันในระดับโลก

ปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควันในระดับโลก

ทั้งนี้ประเทศที่มีการส่งออกยางแผ่นรมควันมากที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ ประเทศไทย โดยมีปริมาณการส่งออกอยู่ที่ ๓.๗๙ แสนตัน รองลงมาคือ ประเทศเมียนมาร์ส่งออกอยู่ที่ ๑.๐๓ แสนตัน ลำดับถัดมา คือ ประเทศอินโดนีเซียส่งออก ๐.๖๙ แสนตัน ประเทศเวียดนามส่งออก ๐.๖๖ แสนตัน และประเทศกัมพูชาส่งออก ๐.๒ แสนตัน

สำหรับผู้นำเข้า ประเทศที่มีการนำเข้างยางแผ่นรมควันมากที่สุด คือ ประเทศจีน ซึ่งมีปริมาณนำเข้าอยู่ที่ ๑.๖๖ แสนตัน รองลงมาคือ ประเทศญี่ปุ่นนำเข้า ๐.๙๖ แสนตัน ลำดับถัดมา คือ ประเทศสหรัฐอเมริกานำเข้า ๐.๘๖ แสนตัน ประเทศอินเดียนำเข้า ๐.๔๙ แสนตัน และประเทศมาเลเซียนำเข้า ๐.๓๗ แสนตัน

ภาพที่ ๘ ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้างยางแผ่นรมควันในระดับโลก

ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้างยางแผ่นรมควันระดับโลก

ส่งออก (ปริมาณ: แสนตัน)		นำเข้า (ปริมาณ: แสนตัน)	
ไทย	3.79	จีน	1.66
เมียนมาร์	1.03	ญี่ปุ่น	0.96
อินโดนีเซีย	0.69	สหรัฐอเมริกา	0.86
เวียดนาม	0.66	อินเดีย	0.49
กัมพูชา	0.2	มาเลเซีย	0.37

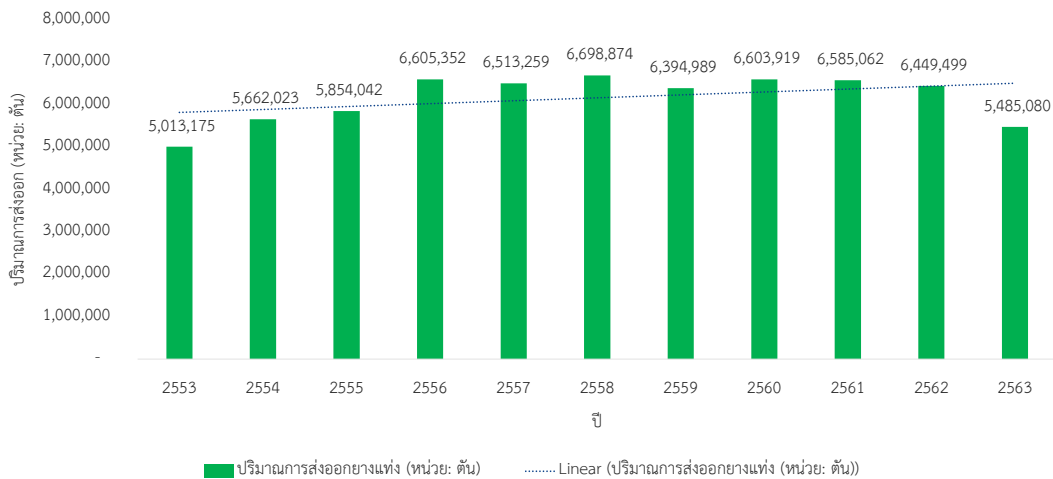
หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2563
ที่มา: Trade Map
Bolliger & Company

การค้ายางแท่งในระดับโลก

ในส่วนของการส่งออกยางแท่งในระดับโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีปริมาณการส่งออกยางแท่งอยู่ที่ ๕.๔๙ ล้านตัน ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีปริมาณอยู่ที่ ๖.๔๕ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๑๕ โดยเป็นผลมาจากการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ทั้งนี้ในภาพรวมปริมาณการส่งออกยางแท่งในระดับโลกค่อนข้างเคลื่อนไหวทรงตัวอยู่ที่ ๖.๕ ล้านตัน ในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปี มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๑.๒ ต่อปี และช่วงระยะเวลา ๕ ปีล่าสุด มีอัตราการลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๓.๗ ต่อปี ดังภาพที่ ๒-๑๕

ภาพที่ ๙ ปริมาณการส่งออกยางแท่งในระดับโลก

ปริมาณการส่งออกยางแท่งในระดับโลก

หมายเหตุ: HS Code 400122 Technically specified natural rubber "TSNR"
ที่มา: Trade map
Bolliger & Company

โดยประเทศที่มีการส่งออกยางแท่งมากที่สุด ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งมีปริมาณส่งออกยางแท่งอยู่ที่ ๕.๔๙ ล้านตัน รองลงมาคือ ประเทศไทย มีปริมาณการส่งออกยางแท่งอยู่ที่ ๑.๐๙ ล้านตัน ลำดับถัดมา คือ ประเทศโกตดิวัวร์ (ไอวอรีโคสต์) ส่งออก ๐.๖๖ ล้านตัน ประเทศมาเลเซียส่งออก ๐.๕๔ ล้านตัน และประเทศเวียดนามส่งออก ๐.๓๒ ล้านตัน

สำหรับการนำเข้ายางแท่งในระดับโลก ประเทศที่มีการนำเข้ายางแท่งมากที่สุด คือ ประเทศจีน ซึ่งนำเข้ายางแท่ง ๑.๓๓ ล้านตัน รองลงมาคือ ประเทศสหรัฐอเมริกา นำเข้ายางแท่ง ๐.๖๘ ล้านตัน ลำดับถัดมา คือ ประเทศญี่ปุ่นนำเข้า ๐.๔๕ ล้านตัน ประเทศอินเดียนำเข้า ๐.๓๒ ล้านตัน และประเทศเกาหลีใต้นำเข้า ๐.๒๗ ล้านตัน

ภาพที่ ๑๐ ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้ายางแท่งในระดับโลก

ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้ายางแท่งระดับโลก

ส่งออก (ปริมาณ: ล้านตัน)		นำเข้า (ปริมาณ: ล้านตัน)	
อินโดนีเซีย	5.49	จีน	1.33
ไทย	1.09	สหรัฐอเมริกา	0.68
กอตีวัวร์	0.66	ญี่ปุ่น	0.45
มาเลเซีย	0.54	อินเดีย	0.32
เวียดนาม	0.32	เกาหลีใต้	0.27

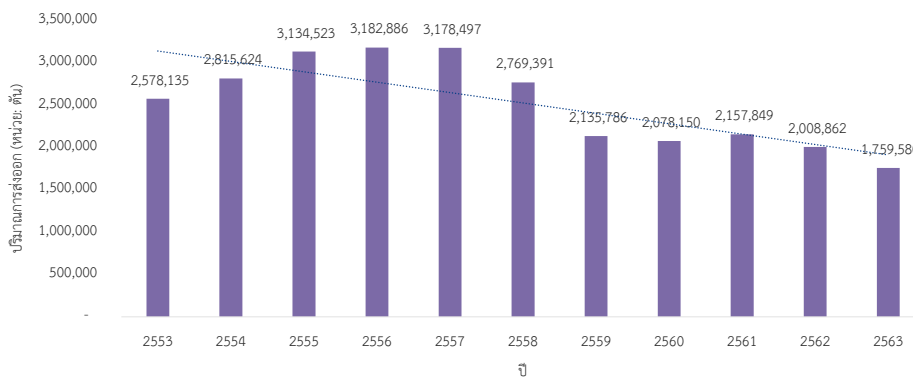
หมายเลข: 2563
ที่มา: Trade Map
Bolliger & Company

การค้ายางคอมพาวด์ในระดับโลก

การส่งออกยางคอมพาวด์โลก ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จากข้อมูลของ Trade map พบว่า มีปริมาณการส่งออกยางคอมพาวด์อยู่ที่ ๑.๗๖ ล้านตัน ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ที่ ๒.๐๑ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๑๒ ทั้งนี้ในช่วง ๕ ปี ที่ผ่านมาปริมาณการส่งออกยางคอมพาวด์ค่อนข้างทรงตัว โดยมีการเคลื่อนไหวอยู่ที่ ๒ ล้านตัน คาดการณ์ว่าหากระบบเศรษฐกิจโลกฟื้นตัวปริมาณการส่งออกยางจะค่อยๆ เพิ่มขึ้นกลับไปอยู่ที่ประมาณ ๒ ล้านตันคงเดิม และมีแนวโน้มเคลื่อนไหวอยู่ที่ประมาณ ๒ ล้านตันในอนาคตระยะสั้น ทั้งนี้ในช่วง ๑๐ ปีการส่งออกยางคอมพาวด์โลกมีอัตราการลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๓.๒ ต่อปี และช่วง ๕ ปีล่าสุด มีอัตราการลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๘.๒ ต่อปี

ภาพที่ ๑๑ ปริมาณการส่งออกยางคอมพาวด์ในระดับโลก

ปริมาณการส่งออกยางคอมพาวด์ในระดับโลก

■ ปริมาณการส่งออกยางคอมพาวด์ (หน่วย: ตัน)
หมายเลข: HS Code 4005 Compounded rubber, unvulcanised, in primary forms or in plates, sheets or strip
ที่มา: Trade map
Bolliger & Company

..... Linear (ปริมาณการส่งออกยางคอมพาวด์ (หน่วย: ตัน))

ทั้งนี้ประเทศที่มีปริมาณการส่งออกยางคอมพาวด์ ๕ อันดับแรกของโลก ได้แก่ ประเทศเยอรมนีส่งออกยางคอมพาวด์ ๓.๐๒ แสนตัน ประเทศสหรัฐอเมริกาส่งออกยางคอมพาวด์ ๒ แสนตัน ประเทศอิตาลีส่งออก ๑.๕๖ แสนตัน ประเทศโปแลนด์ส่งออก ๑.๑ แสนตัน และประเทศไทยส่งออก ๑ แสนตัน

สำหรับการนำเข้ายางคอมพาวด์ในระดับโลก พบว่าประเทศที่มีการนำเข้ายางคอมพาวด์มากที่สุด คือ ประเทศโปแลนด์ ๑.๗๑ แสนตัน รองลงมาคือ ประเทศสหรัฐอเมริกานำเข้ายางคอมพาวด์ ๑.๔๒ แสนตัน ลำดับถัดมา คือ ประเทศเยอรมนีนำเข้า ๑.๔๒ แสนตัน ประเทศฝรั่งเศสนำเข้า ๐.๙๗ แสนตัน และประเทศอินเดียนำเข้า ๐.๙๒ แสนตัน

ภาพที่ ๑๒ ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้ายางคอมพาวด์ระดับโลก

ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้ายางคอมพาวด์ระดับโลก

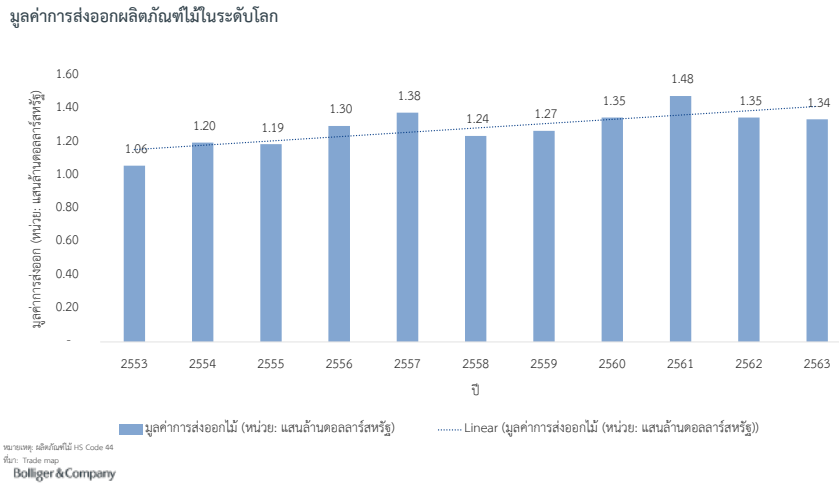
ส่งออก (ปริมาณ: แสนตัน)		นำเข้า (ปริมาณ: แสนตัน)	
เยอรมนี	3.02	โปแลนด์	1.71
สหรัฐอเมริกา	2	สหรัฐอเมริกา	1.42
อิตาลี	1.56	เยอรมนี	1.42
โปแลนด์	1.1	ฝรั่งเศส	0.97
ไทย	1	อินเดีย	0.92

หมายเลข: 2563
ชื่อ: Trade Map
Bolliger & Company

การค้าผลิตภัณฑ์ไม้ในระดับโลก

ในส่วนของอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในระดับโลก จะอ้างอิงจากการส่งออกผลิตภัณฑ์ไม้ภายใต้ HS Code ๔๔ จากข้อมูลของ Trade map ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ไม้อยู่ที่ ๑.๓๔ แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยลดลงเพียงเล็กน้อยจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ที่ ๑.๓๕ แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือลดลงร้อยละ ๐.๗๔ ทั้งนี้การส่งออกผลิตภัณฑ์ไม้มีมูลค่าค่อนข้างทรงตัว โดยเคลื่อนไหวอยู่ระหว่าง ๑.๓ ถึง ๑.๔ แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ในช่วง ๑๐ ปีการส่งออกผลิตภัณฑ์ไม้มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๒.๖ ต่อปี และช่วง ๕ ปีล่าสุด มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ร้อยละ ๑.๘ ต่อปี

ภาพที่ ๑๓ มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ไม้ในระดับโลก

โดยประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ไม้เป็นอันดับแรกของโลก ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ ประเทศจีน มีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ ๑.๓๕ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือ ประเทศแคนาดา มีมูลค่าการส่งออกอยู่ที่ ๑.๓๔ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมาคือ ประเทศเยอรมนีส่งออกมูลค่า ๐.๙๙ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศรัสเซียส่งออกมูลค่า ๐.๘๒ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศสหรัฐอเมริกาส่งออกมูลค่า ๐.๗๗ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับการนำเข้า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศที่มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ไม้มากเป็นอันดับแรกของโลก คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา มีมูลค่าการนำเข้าอยู่ที่ ๒.๒๖ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือ ประเทศจีน ๐.๒ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมา คือ ประเทศญี่ปุ่นนำเข้ามูลค่า ๐.๘๘ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศเยอรมนีนำเข้ามูลค่า ๐.๘๗ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศสหราชอาณาจักรนำเข้ามูลค่า ๐.๗๒ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศฝรั่งเศสนำเข้ามูลค่า ๐.๔๔ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ

ภาพที่ ๑๔ ประเทศผู้ส่งออกและนำเข้าผลิตภัณฑ์ไม้ระดับโลก

ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้าผลิตภัณฑ์ไม้ระดับโลก

ส่งออก (มูลค่า: หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ)		นำเข้า (มูลค่า: หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ)	
จีน	1.35	สหรัฐอเมริกา	2.26
แคนาดา	1.34	ญี่ปุ่น	0.88
เยอรมนี	0.99	เยอรมนี	0.87
รัสเซีย	0.82	สหราชอาณาจักร	0.72
สหรัฐอเมริกา	0.77	ฝรั่งเศส	0.44

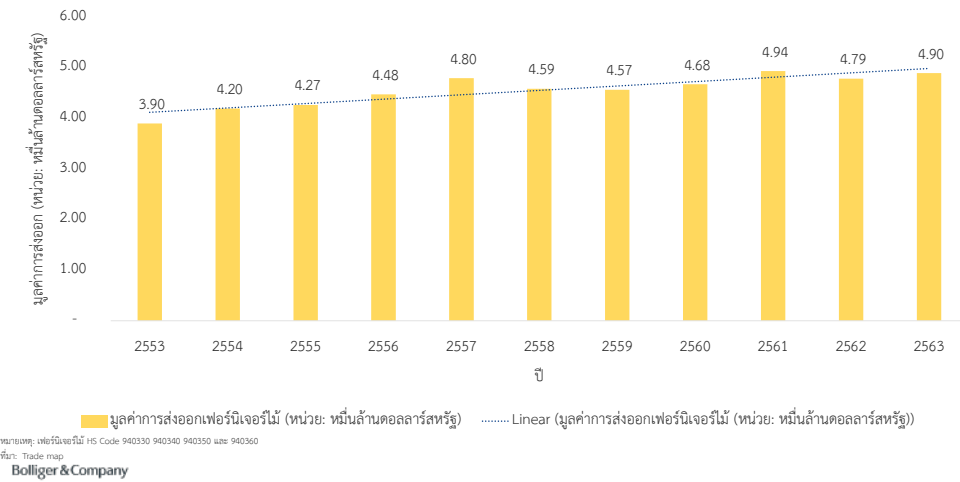
หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2563
ที่มา: Trade Map
Bolliger & Company

การค้าเฟอร์นิเจอร์ไม้ในระดับโลก

ในขณะที่อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพาราในระดับโลก จะอ้างอิงจากการส่งออกผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ไม้ ภายใต้ HS Code ๙๔๐๓๓๐ ๙๔๐๓๔๐ ๙๔๐๓๕๐ และ ๙๔๐๓๖๐ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โลกมีมูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้อยู่ที่ ๔.๙ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีมูลค่าอยู่ที่ ๔.๗๙ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ ทั้งนี้ ในภาพรวมการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อยคิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๒.๔ ต่อปี และในช่วง ๕ ปีล่าสุด มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๑.๓๖ ต่อปี

ภาพที่ ๑๕ มูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ในระดับโลก

มูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ในระดับโลก

ทั้งนี้ประเทศที่มีการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้มากที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ ประเทศจีน มีมูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้อยู่ที่ ๑.๑๘ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือประเทศเวียดนาม มีมูลค่าการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้อยู่ที่ ๐.๔๘ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมา คือ ประเทศเยอรมนีส่งออกมูลค่า ๐.๔๕ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศโปแลนด์ส่งออกมูลค่า ๐.๔ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศอิตาลีส่งออกมูลค่า ๐.๓๖ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ

ส่วนประเทศที่มีการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้มากที่สุด คือประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้มีมูลค่า ๑.๓๘ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือ ประเทศเยอรมนีที่มีมูลค่าการนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้อยู่ที่ ๐.๓๖ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมา คือ ประเทศสหราชอาณาจักรมีการนำเข้ามูลค่า ๐.๒๖ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศฝรั่งเศสมีการนำเข้ามูลค่า ๐.๒๕ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศเนเธอร์แลนด์มีการนำเข้ามูลค่า ๐.๑๙ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ

ภาพที่ ๑๖ ประเทศผู้ส่งออกและนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้ระดับโลก

ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้าเฟอร์นิเจอร์ไม้ระดับโลก

ส่งออก (มูลค่า: หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ)		นำเข้า (มูลค่า: หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ)	
จีน	1.18	สหรัฐอเมริกา	1.38
เวียดนาม	0.48	เยอรมนี	0.36
เยอรมนี	0.45	สหราชอาณาจักร	0.26
โปแลนด์	0.4	ฝรั่งเศส	0.25
อิตาลี	0.36	เนเธอร์แลนด์	0.19

หมายเลข: 2563
ที่มา: Trade Map

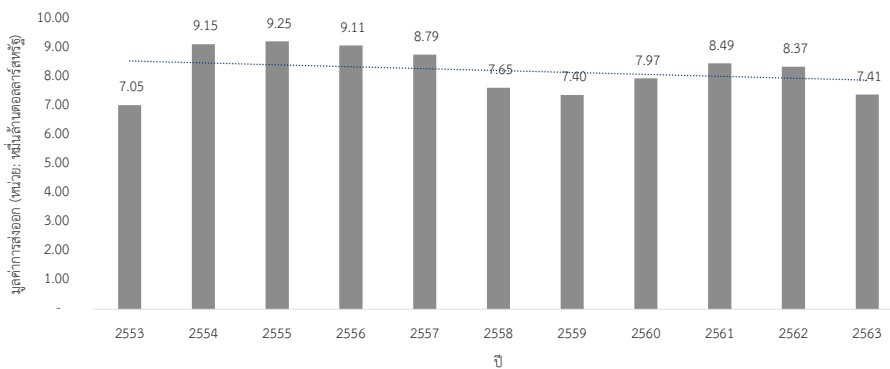
Bolliger & Company

การค้ายางล้อยานพาหนะในระดับโลก

สำหรับการค้ายางล้อยานพาหนะในระดับโลก จะอ้างอิงจากการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางล้อ ภายใต้ HS Code ๔๐๑๑, ๔๐๑๒ และ ๔๐๑๓ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โลกมีมูลค่าการส่งออกยางล้อ อยู่ที่ ๗.๔๑ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีมูลค่าอยู่ที่ ๘.๓๗ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือลดลงร้อยละ ๑๑.๓ ทั้งนี้ในภาพรวมมูลค่าการส่งออกยางล้อมีการเคลื่อนไหว ในลักษณะของลูกคลื่น และมีแนวโน้มการเติบโตลดลง โดยในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมามูลค่าการส่งออกยางล้อ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยในอัตราร้อยละ ๑.๑ ต่อปี และช่วง ๕ ปีล่าสุด มีอัตราการลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๓ ต่อ

ภาพที่ ๑๗ มูลค่าการส่งออกยางล้อยานพาหนะในระดับโลก

มูลค่าการส่งออกยางล้อยานพาหนะในระดับโลก

■ มูลค่าการส่งออกยางล้อยานพาหนะ (หน่วย: หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ) Linear (มูลค่าการส่งออกยางล้อยานพาหนะ (หน่วย: หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ))

หมายเลข: HS Code 4011, 4012 และ 4013
ที่มา: Trade map
Bolliger & Company

ทั้งนี้ประเทศที่มีการส่งออกยางล้อยู่มากที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ ประเทศจีน มีมูลค่าการส่งออกยางล้อยู่ที่ ๑.๓๙ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือประเทศไทย มีมูลค่าการส่งออกยางล้อยู่ที่ ๐.๕๔ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมา คือ ประเทศเยอรมนีส่งออกมูลค่า ๐.๕๒ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศญี่ปุ่นส่งออกมูลค่า ๐.๔๒ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศสหรัฐอเมริกาส่งออกมูลค่า ๐.๔๑ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ

ส่วนประเทศที่มีการนำเข้ายางล้อยู่มากที่สุด คือประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งการนำเข้ายางล้อยู่ที่ ๑.๔๕ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือ ประเทศเยอรมนีที่มีมูลค่าการนำเข้ายางล้อยู่ที่ ๐.๖๓ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมา คือ ประเทศฝรั่งเศสมีการนำเข้ามูลค่า ๐.๓๓ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศแคนาดามีการนำเข้ามูลค่า ๐.๒๖ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศเม็กซิโกมีการนำเข้ามูลค่า ๐.๒๕ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ

ภาพที่ ๑๘ ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้ายางล้อยานพาหนะในระดับโลก

ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้ายางล้อยานพาหนะระดับโลก

ส่งออก (มูลค่า: หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ)		นำเข้า (มูลค่า: หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ)	
จีน	1.39	สหรัฐอเมริกา	1.45
ไทย	0.54	เยอรมนี	0.63
เยอรมนี	0.52	ฝรั่งเศส	0.33
ญี่ปุ่น	0.42	แคนาดา	0.26
สหรัฐอเมริกา	0.41	เม็กซิโก	0.25

หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2563
ที่มา: Trade Map

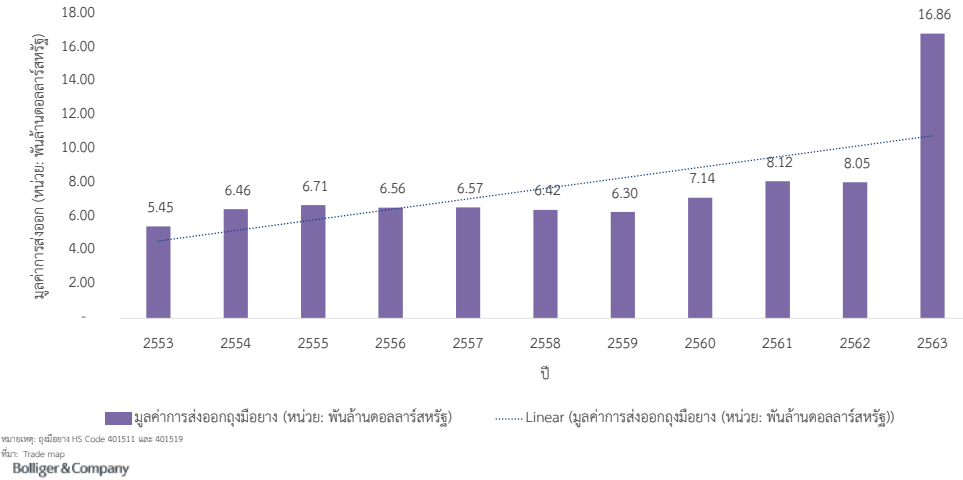
Bolliger & Company

การค้าถุงมือยางในระดับโลก

ในส่วนของการค้าถุงมือยางในระดับโลก จะอ้างอิงจากการส่งออกถุงมือยาง ภายใต้ HS Code ๔๐๑๕๑๑ และ ๔๐๑๕๑๙ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โลกมีมูลค่าการส่งออกถุงมือยางอยู่ที่ ๑๖.๘๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีมูลค่าอยู่ที่ ๘.๐๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐๙.๔๔ โดยเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคระบาดไวรัสโควิด-๑๙ ที่ทำให้ความต้องการถุงมือยางทางการแพทย์พุ่งสูงขึ้น ทั้งนี้ในภาพรวมการส่งออกถุงมือยางในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเล็กน้อย โดยเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๑๕.๑ ต่อปี และช่วง ๕ ปีล่าสุดจะมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๒๖.๗๕ ต่อปี แต่หากไม่รวมมูลค่าการส่งออกในปี ๒๕๖๓ อัตราการเติบโตเฉลี่ยในภาพรวมช่วง ๑๐ ปีจะอยู่ที่ร้อยละ ๔.๗๑ ต่อปี และช่วง ๕ ปีจะมีอัตราเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๔.๔๑ ต่อปี

ภาพที่ ๑๙ มูลค่าการส่งออกถุงมือยางในระดับโลก

มูลค่าการส่งออกถุงมือยางในระดับโลก

โดยประเทศที่มีการส่งออกถุงมือยางมากที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ ประเทศมาเลเซีย มีมูลค่าการส่งออกถุงมือยางอยู่ที่ ๘.๓๙ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือประเทศจีน มีมูลค่าการส่งออกถุงมือยางอยู่ที่ ๒.๖๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมา คือ ประเทศไทยส่งออกมูลค่า ๒.๓๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศเยอรมนีส่งออกมูลค่า ๐.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศอินโดนีเซียส่งออกมูลค่า ๐.๔๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ส่วนประเทศที่มีการนำเข้าถุงมือยางมากที่สุด คือประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งการนำเข้าถุงมือยางมีมูลค่า ๔.๖๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมา คือ ประเทศสหราชอาณาจักรที่มีมูลค่าการนำเข้าถุงมือยางอยู่ที่ ๑.๑๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมา คือ ประเทศเยอรมนีมีการนำเข้ามูลค่า ๑.๑๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศญี่ปุ่นมีการนำเข้ามูลค่า ๐.๘๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศแคนาดามีการนำเข้ามูลค่า ๐.๗๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ภาพที่ ๒๐ ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้าถุงมือยางในระดับโลก

ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้าถุงมือยางระดับโลก

ส่งออก (มูลค่า: พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)		นำเข้า (มูลค่า: พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	
มาเลเซีย	8.39	สหรัฐอเมริกา	4.62
จีน	2.61	สหราชอาณาจักร	1.15
ไทย	2.32	เยอรมนี	1.11
เยอรมนี	0.5	ญี่ปุ่น	0.82
อินโดนีเซีย	0.46	แคนาดา	0.71

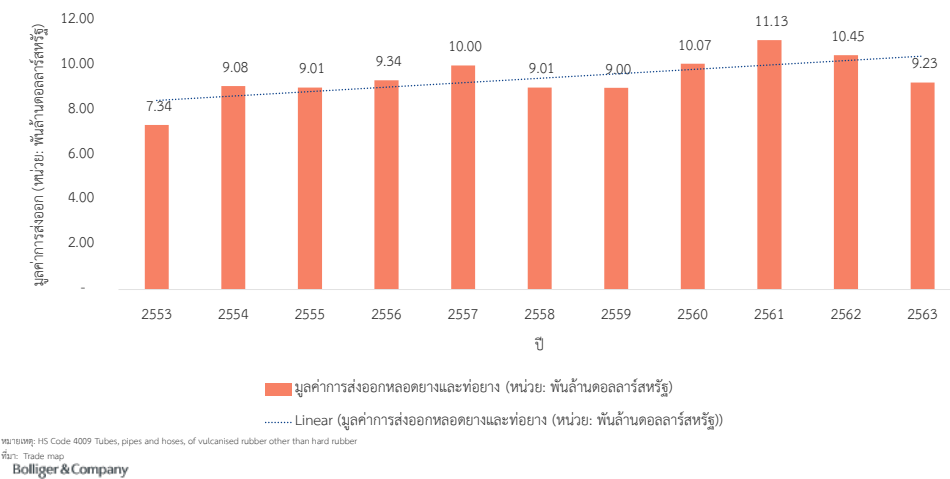
หมายเลข: ข้อมูลปี 2563
ที่มา: Trade Map
Bolliger & Company

การค้าหลอดยางและท่อยางในระดับโลก

สำหรับการค้าหลอดยางและท่อยางในระดับโลก จะอ้างอิงจากการส่งออกสินค้าหลอดยางและท่อยาง ภายใต้ HS Code ๔๐๐๙ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โลกมีมูลค่าการส่งออกหลอดยางและท่อยางอยู่ที่ ๙.๒๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีมูลค่าอยู่ที่ ๑๐.๔๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือลดลงร้อยละ ๑๑.๖๗ ทั้งนี้ในภาพรวมการส่งออกหลอดยางและท่อยางในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๒.๘๓ ต่อปี และช่วง ๕ ปีล่าสุดมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๐.๙ ต่อปี

ภาพที่ ๒๑ มูลค่าการส่งออกหลอดยางและท่อยางในระดับโลก

มูลค่าการส่งออกหลอดยางและท่อยางในระดับโลก

โดยประเทศที่มีการส่งออกหลอดยางและท่อยางมากที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ ประเทศเยอรมนี มีมูลค่าการส่งออกหลอดยางและท่อยางอยู่ที่ ๑.๒๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือ ประเทศจีน มีมูลค่าการส่งออกหลอดยางและท่อยางอยู่ที่ ๐.๘๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมาคือ ประเทศสหรัฐอเมริกาส่งออกมูลค่า ๐.๘๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศเม็กซิโกส่งออกมูลค่า ๐.๕๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศอิตาลีส่งออกมูลค่า ๐.๔๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ส่วนประเทศที่มีการนำเข้าหลอดยางและท่อยางมากที่สุด คือประเทศสหรัฐอเมริกา มีมูลค่าการนำเข้าหลอดยางและท่อยางอยู่ที่ ๑.๔๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือประเทศเยอรมนี มีมูลค่าการนำเข้าหลอดยางและท่อยางอยู่ที่ ๐.๘๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมา คือ ประเทศจีน นำเข้ามูลค่า ๐.๖๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศเม็กซิโกนำเข้ามูลค่า ๐.๔๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศแคนาดานำเข้ามูลค่า ๐.๓๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ภาพที่ ๒๒ ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้าหลอดยางและท่อยางในระดับโลก

ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้าหลอดยางและท่อยางระดับโลก

ส่งออก (มูลค่า: พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)		นำเข้า (มูลค่า: พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	
เยอรมนี	1.24	สหรัฐอเมริกา	1.46
จีน	0.88	เยอรมนี	0.86
สหรัฐอเมริกา	0.86	จีน	0.61
เม็กซิโก	0.54	เม็กซิโก	0.46
อิตาลี	0.47	แคนาดา	0.36

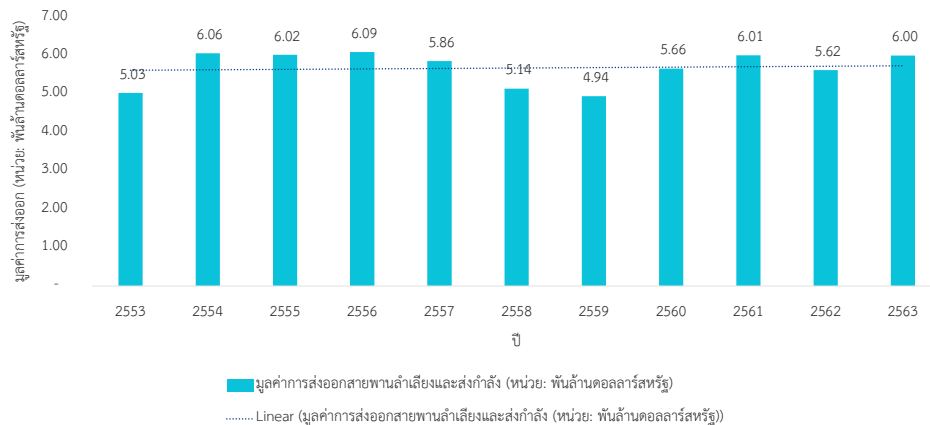
หมายเลข: 4100 ปี 2563
ที่มา: Trade Map
Bolliger & Company

การค้าสายพานลำเลียงและส่งกำลังในระดับโลก

ในส่วนของการค้าสายพานลำเลียงและส่งกำลังในระดับโลก จะอ้างอิงจากการส่งออกสายพานลำเลียงและส่งกำลัง ภายใต้ HS Code ๔๐๑๐ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โลกมีมูลค่าการส่งออกสายพานลำเลียงและส่งกำลังอยู่ที่ ๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีมูลค่าอยู่ที่ ๕.๖๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ ทั้งนี้ในภาพรวมการส่งออกสายพานลำเลียงและส่งกำลังในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มทรงตัวโดยเคลื่อนไหวอยู่ในช่วง ๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๒.๒ ต่อปี และในช่วง ๕ ปีล่าสุด มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓.๔ ต่อปี

ภาพที่ ๒๓ มูลค่าการส่งออกสายพานลำเลียงและส่งกำลังในระดับโลก

มูลค่าการส่งออกสายพานลำเลียงและส่งกำลังในระดับโลก

หมายเลข: 4010 Conveyor or transmission belts or belting, of vulcanised rubber
ที่มา: Trade map
Bolliger & Company

โดยประเทศที่มีการส่งออกสายพานลำเลียงและส่งกำลังมากที่สุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ ประเทศจีน มีมูลค่าการส่งออกสายพานลำเลียงอยู่ที่ ๐.๙๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมา คือ ประเทศเยอรมนี มีมูลค่าการส่งออกสายพานลำเลียงอยู่ที่ ๐.๘๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมา คือ ประเทศสหรัฐอเมริกาส่งออกมูลค่า ๐.๓๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศญี่ปุ่นส่งออกมูลค่า ๐.๒๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศอิตาลีส่งออกมูลค่า ๐.๒๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ส่วนประเทศที่มีการนำเข้าสายพานลำเลียงและส่งกำลังมากที่สุด คือประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งการนำเข้าสายพานลำเลียงมีมูลค่า ๐.๕๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือ ประเทศเยอรมนี มีมูลค่าการนำเข้าสายพานลำเลียงอยู่ที่ ๐.๓๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมา คือ ประเทศฝรั่งเศส มีการนำเข้ามูลค่า ๐.๒๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศรัสเซียมีการนำเข้ามูลค่า ๐.๒๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศจีนมีการนำเข้ามูลค่า ๐.๒๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ภาพที่ ๒๔ ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้าสายพานลำเลียงและส่งกำลังระดับโลก

ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้าสายพานลำเลียงและส่งกำลังระดับโลก

ส่งออก (มูลค่า: พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)		นำเข้า (มูลค่า: พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	
จีน	0.92	สหรัฐอเมริกา	0.57
เยอรมนี	0.83	เยอรมนี	0.38
สหรัฐอเมริกา	0.37	ฝรั่งเศส	0.24
ญี่ปุ่น	0.28	รัสเซีย	0.23
อิตาลี	0.25	จีน	0.22

หมายเลข: ซีเอสที 2563
ที่มา: Trade Map

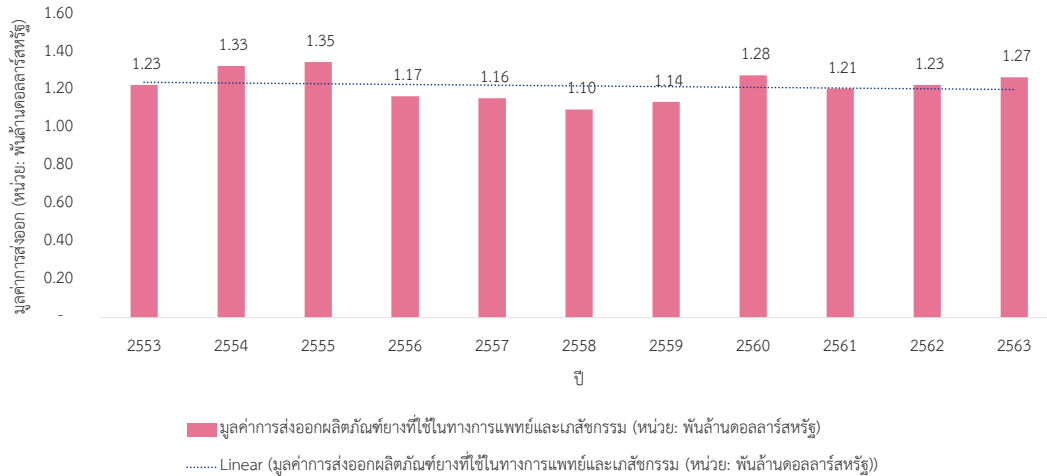
Bolliger & Company

การค้าผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในทางการแพทย์และเกษตรกรรม

ในส่วนของการค้าผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในทางการแพทย์และเกษตรกรรมในระดับโลก จะอ้างอิงจากการส่งออกสินค้าผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในทางการแพทย์และเกษตรกรรม ภายใต้ HS Code ๔๐๑๔ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โลกมีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์อยู่ที่ ๑.๒๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีมูลค่าอยู่ที่ ๑.๒๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ทั้งนี้ในภาพรวมการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มทรงตัวโดยเคลื่อนไหวอยู่ในช่วง ๑.๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๐.๖ ต่อปี และในช่วง ๕ ปีล่าสุด มีการเติบโตเพิ่มมากขึ้น โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓.๑ ต่อปี

ภาพที่ ๒๕ มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในทางการแพทย์
และเภสัชกรรมในระดับโลก

มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในทางการแพทย์และเภสัชกรรมในระดับโลก

หมายเหตุ: HS Code 4014 Hygienic or pharmaceutical articles, incl. teats, of vulcanised rubber
 ที่มา: Trade map
 Bolliger & Company

โดยประเทศที่มีการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในทางการแพทย์และเภสัชกรรมมากที่สุด ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ ประเทศไทย มีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์อยู่ที่ ๐.๒๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือประเทศฝรั่งเศส มีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์อยู่ที่ ๐.๑๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมา คือ ประเทศจีนส่งออกมูลค่า ๐.๑๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศมาเลเซียส่งออกมูลค่า ๐.๑ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศเยอรมนีส่งออกมูลค่า ๐.๐๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ส่วนประเทศที่มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในทางการแพทย์และเภสัชกรรมมากที่สุด คือ ประเทศสหราชอาณาจักรซึ่งการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์มีมูลค่า ๐.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือ ประเทศจีนมีมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์อยู่ที่ ๐.๑๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมา คือ ประเทศสหรัฐอเมริกามีการนำเข้ามูลค่า ๐.๐๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศเยอรมนีมีการนำเข้ามูลค่า ๐.๐๖ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศฮังการีมีการนำเข้ามูลค่า ๐.๐๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ภาพที่ ๒๖ ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้าผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในทางการแพทย์
และเภสัชกรรมระดับโลก

ประเทศหลักผู้ส่งออกและนำเข้าผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในทางการแพทย์และเภสัชกรรมระดับโลก

ส่งออก (มูลค่า: พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)		นำเข้า (มูลค่า: พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	
ไทย	0.22	สหราชอาณาจักร	0.5
ฝรั่งเศส	0.14	จีน	0.12
จีน	0.13	สหรัฐอเมริกา	0.07
มาเลเซีย	0.1	เยอรมนี	0.06
เยอรมนี	0.07	ฮังการี	0.05

หมายเลข: 700001 2563
ที่มา: Trade Map

Bolliger & Company

๑.๔ ราคายางในตลาดโลก

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๑ ราคายางพาราในตลาดโลกมีแนวโน้มปรับตัวลดลง เนื่องจากเศรษฐกิจโลกได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกา และส่งผลกระทบต่อประเทศจีนซึ่งเป็นผู้ใช้ยางพาราอันดับหนึ่งของโลก ทำให้การรับซื้อชะลอตัวลง จนถึงช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อเนื่องมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ราคายางพาราในตลาดโลกปรับตัวดีขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ราคาซื้อขายยางพาราล่วงหน้าในตลาดสิงคโปร์: SICOM

เมื่อพิจารณาราคายางพาราที่ซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสิงคโปร์ พบว่าราคาซื้อขายยางแผ่นรมควันชั้น ๓ ในช่วง ๕ ปี มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๗๙.๔๓ เซนต์สหรัฐต่อกิโลกรัม โดยการเคลื่อนไหวของราคายางมีลักษณะย่อตัวลดลงจากปี ๒๕๖๐ ที่ราคา ๒๐๐.๒๙ เซนต์สหรัฐต่อกิโลกรัม มาสู่ ๑๕๕.๓๔ เซนต์สหรัฐต่อกิโลกรัม แล้วราคาค่อย ๆ เพิ่มสูงขึ้นจนมาสู่ระดับ ๒๐๐.๖๕ เซนต์สหรัฐต่อกิโลกรัม ในปี ๒๕๖๔

ส่วนราคาซื้อขายยางแท่งในช่วง ๕ ปีมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๔๖.๗๔ เซนต์สหรัฐต่อกิโลกรัม โดยราคายางแท่งมีแนวโน้มลดลงจากที่ระดับราคา ๑๖๖.๒๗ เซนต์สหรัฐต่อกิโลกรัม ในปี ๒๕๖๐ มาสู่ ๑๓๖.๗๖ เซนต์สหรัฐต่อกิโลกรัม ในปี ๒๕๖๑ และเริ่มฟื้นตัวสู่ระดับราคา ๑๕๗.๗ เซนต์สหรัฐต่อกิโลกรัม ในปี ๒๕๖๔

ภาพที่ ๒๗ ราคาขายพาราล่วงหน้าในตลาดสิงคโปร์

ราคาขายพาราล่วงหน้าในตลาดสิงคโปร์

ปี	ราคาซื้อขายยางแผ่นรมควันชั้น 3		ราคาซื้อขายยางแท่ง	
	เซนตส์สหรัฐ ต่อ กิโลกรัม	บาท ต่อ กิโลกรัม	เซนตส์สหรัฐ ต่อ กิโลกรัม	บาท ต่อ กิโลกรัม
2560	200.29	64.62	166.27	56.72
2561	155.34	50.25	136.76	43.97
2562	164.42	51.11	141.11	43.86
2563	176.46	54.86	131.88	41.28
2564	200.65	65.04	157.7	51.24
เฉลี่ย 5 ปี	179.43	57.18	146.74	47.41

หมายเหตุ: จำนวนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินเยนต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ
ที่มา: Singapore Commodity Exchange, ธนาคารแห่งประเทศไทย

Bolliger & Company

ราคาซื้อขายยางพาราล่วงหน้าในตลาดญี่ปุ่น: TOCOM

จากราคายางพาราที่ซื้อขายล่วงหน้าในตลาดญี่ปุ่น พบว่าราคาซื้อขายยางแผ่นรมควันชั้น ๓ ในช่วง ๕ ปี มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๙๖.๗๖ เยนต่อกิโลกรัม โดยในปี ๒๕๖๐ มีราคาอยู่ที่ ๒๓๙.๔๙ เยนต่อกิโลกรัม และลดลงมาสู่ ๑๖๗.๓๓ เยนต่อกิโลกรัม ในปี ๒๕๖๑ และราคาค่อย ๆ เพิ่มขึ้นสูงขึ้น กลับมาสู่ระดับราคา ๒๐๘.๐๕ เยนต่อกิโลกรัม

ภาพที่ ๒๘ ราคาขายพาราล่วงหน้าในตลาดญี่ปุ่น

ราคาขายพาราล่วงหน้าในตลาดญี่ปุ่น

ปี	ราคาซื้อขายยางแผ่นรมควันชั้น 3	
	เยน ต่อ กิโลกรัม	บาท ต่อ กิโลกรัม
2560	239.49	81.79
2561	167.33	54.16
2562	186.77	53.24
2563	182.15	53.36
2564	208.05	66.29
เฉลี่ย 5 ปี	196.76	61.77

หมายเหตุ: จำนวนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินเยนต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ
ที่มา: Tokyo Commodity Exchange, ธนาคารแห่งประเทศไทย

Bolliger & Company

๒. สถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศไทย

การประมาณการณ์ข้อมูลทางเศรษฐกิจของศูนย์วิจัย กรุงศรี พบว่า เศรษฐกิจไทยกำลังฟื้นตัวจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยคาดว่าปี ๒๕๖๕ เศรษฐกิจไทยจะเติบโตที่ร้อยละ ๓.๐ โดยเพิ่มขึ้นจากการบริโภคและการลงทุนของภาคเอกชน ขณะที่เศรษฐกิจภาคการเกษตรพบว่าในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ไทยมีการส่งออกสินค้าเกษตรร้อยละ ๒๓.๖๐ และสินค้าเกษตรแปรรูปร้อยละ ๑.๘๐ เมื่อพิจารณาในส่วนของยางพารามีผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๗๔ ในไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๖๔ อย่างไรก็ตามการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อภาคการเกษตรอย่างมาก ทั้งในด้านการผลิต การขนส่ง และอุปสงค์ของผู้บริโภค และเกิดโอกาสอย่างมากต่อเครื่องมือทางการแพทย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมถุงมือทางการแพทย์

ภาพที่ ๒๙ สถานการณ์เศรษฐกิจและประมาณการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

สถานการณ์เศรษฐกิจและประมาณการณ์ทางเศรษฐกิจของไทย

ที่มา: วิจัยกรุงศรี ธนาคารกรุงศรีอยุธยา, Thailand Economic Outlook 2021-2022

Bolliger & Company

40

โดยผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของโรคไวรัส COVID-19 จะส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในภาคการเกษตรดังนี้ ระยะเวลาสั้น เกษตรกร จะได้รับผลกระทบมีจำกัด เนื่องจากมีระยะห่างทางกายภาพจากศูนย์กลางเมืองเป็นปกติ ในระยะกลาง จะเกิดการขาดแคลนแรงงานในบางพื้นที่ซึ่งส่งผลต่อการเก็บเกี่ยวผลผลิต และการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคจะทำให้ห่วงโซ่อุปทานเกิดการหยุดชะงัก ทั้งในแง่ของปัจจัยการผลิตและการกระจายสินค้า ส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังสถานะการเงิน โดยเฉพาะการหมุนเวียนเงินสด และการค้าระหว่างประเทศที่จะมุ่งเน้นไปที่ความมั่นคงทางอาหารที่กระตุ้นให้เกิดการผลิตภายในประเทศมากยิ่งขึ้น ในส่วนของระยะยาว จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตและการบริโภค และมีการเปลี่ยนนโยบายไปสู่ความมั่นคงทางอาหารระดับชาติ จะช่วยสร้างโอกาสและลดความเสี่ยงในอนาคต นำไปสู่ความมั่นคงทางอาหารที่เพิ่มขึ้นในครัวเรือน และการตอบสนองต่อความต้องการของอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร

ภาพที่ ๓๐ การเปลี่ยนแปลงในภาคการเกษตรจากสถานการณ์ COVID-19

การเปลี่ยนแปลงในภาคการเกษตร

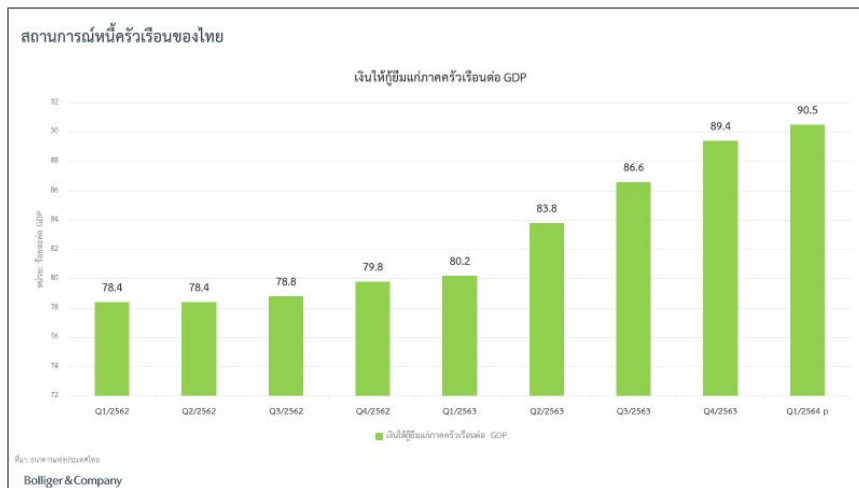
ที่มา: Industry Horizon (July 2020), Krungri Research
Bolliger & Company

44

๒.๑ สถานการณ์หนี้ครัวเรือน

สถานการณ์หนี้ครัวเรือนของไทย จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยในไตรมาสที่ ๒/๒๕๖๔ พบว่า เงินกู้ยืมให้แก่ภาคครัวเรือน ยังคงมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยยอดคงค้างหนี้ครัวเรือนในไตรมาส ๒/๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ ๑๔.๒๗ ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘๙.๓ ต่อจีดีพี ซึ่งชะลอลงจากระดับร้อยละ ๙๐.๖ ต่อจีดีพีในไตรมาส ๑/๒๕๖๔ โดยสัดส่วนที่ลดลงเป็นผลมาจากเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ ๒/๒๕๖๔ เติบโตในอัตราที่มากกว่าหนี้ครัวเรือน อย่างไรก็ตามหนี้ครัวเรือนยังคงทรงตัวอยู่ในระดับสูง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับในช่วงหลายไตรมาสก่อนหน้า

ภาพที่ ๓๑ สถิติหนี้ครัวเรือนไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของไทย

โดยหนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากหนี้รายย่อย ๒ ส่วน ได้แก่ หนี้เพื่อที่อยู่อาศัย และหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน ซึ่งหนี้เพื่อที่อยู่อาศัยยังคงเพิ่มสูงขึ้น จากการปล่อยสินเชื่อโดยธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ที่มีการปล่อยสินเชื่อใหม่สำหรับกลุ่มที่มีกำลังซื้อบ้าน สำหรับบ้านแนวราบและอาคารชุด ส่วนหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งครัวเรือนใช้เป็นช่องทางเพิ่มสภาพคล่องระยะสั้น เพื่อบรรเทาปัญหารายได้ไม่สมดุลกับภาระค่าใช้จ่าย

การระบาดของโรคโควิด-๑๙ มีผลกระทบต่อสถานะทางการเงินของครัวเรือน ทำให้หลายครัวเรือนมีสถานะทางการเงินที่เปราะบางมากยิ่งขึ้น โดยจากการคาดการณ์ของศูนย์วิจัยกสิกร ประเมินว่าช่วงที่เหลือของปี ๒๕๖๔ หนี้ครัวเรือนจะกลับมาเร่งสูงขึ้น ในช่วงไตรมาส ๓/๒๕๖๔ เนื่องจากเป็นช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ภายในประเทศรุนแรง และมีมาตรการจากภาครัฐที่เข้มงวด ทั้งนี้การทยอยคลายมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ความคืบหน้าในการฉีดวัคซีน และแนวทางการเปิดประเทศที่มีความเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น น่าจะส่งผลดีต่อสภาพเศรษฐกิจและสถานการณ์รายได้ของครัวเรือนในระยะต่อไป แต่ความสามารถในการชำระหนี้คืนของกลุ่มลูกหนี้รายย่อยหลายกลุ่ม อาจยังไม่สามารถกลับมาเป็นปกติได้ภายในทันที ขณะที่ข้อมูลลูกหนี้รายย่อยทยอยเข้ารับมาตรการช่วยเหลือจากสถาบันการเงินที่ยังคงเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ในมิติของจำนวนบัญชีและยอดหนี้ภาระหนี้ ได้เน้นย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของการเร่งปรับโครงสร้างหนี้เพื่อช่วยให้ภาระหนี้สอดคล้องกับสถานะทางการเงินของลูกหนี้ และไม่เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ

สำหรับครัวเรือนในภาคการเกษตร จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่า ในปี ๒๕๖๔ หนี้สินเกษตรกรเฉลี่ย แล้วมีสูงถึง ๒๖๓,๓๑๗ บาทต่อครัวเรือน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๖.๕๔ จากปี ๒๕๖๓ อยู่ที่ ๒๒๕,๐๙๐ บาทต่อครัวเรือน สอดคล้องกับการวิจัยของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ พบว่า ครัวเรือนเกษตรกรมีภาระหนี้สินสูง จากข้อมูลสินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ปี ๒๕๖๑ ของชาวนาไทยทั่วประเทศ แสดงให้เห็นว่า ร้อยละ ๕๐ ของครัวเรือนชาวนาไทยกว่า ๔.๕ ล้านครัวเรือนมีหนี้สิน (คิดเฉพาะแค่จาก ธ.ก.ส.) มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท และร้อยละ ๒๐ มีมากกว่า ๔๐๐,๐๐๐ บาท และที่สำคัญคือร้อยละ ๕๔ ของครัวเรือนเหล่านี้ได้อยู่ในโครงการพักหนี้หรือปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยภาระหนี้สินสูงสุดในกลุ่มครัวเรือนชาวนาในภาคกลางและปริมณฑล ซึ่งมีสัดส่วนของการเข้าโครงการพักหนี้สูงที่สุดด้วย นอกจากนี้งานวิจัยยังพบอีกว่า ครัวเรือนเกือบร้อยละ ๖๐ เริ่มมีปัญหาในการชำระหนี้ โดยส่วนใหญ่จะเป็นหนี้สินเพื่อการเกษตรจากการกู้ยืมธนาคารพาณิชย์ ประกอบกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ทำให้รายได้ของเกษตรกรลดลง และมีรายจ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น จากข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมของเกษตรกรมีแนวโน้มที่จะก่อหนี้เพิ่มสูงขึ้น

๓. สถานการณ์อุตสาหกรรมยางพาราในประเทศไทย

๓.๑ เนื้อที่ปลูกยางและเนื้อที่กรีดยางได้

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศไทยมีเนื้อที่ปลูกยางจำนวน ๒๔.๗๕ ล้านไร่ ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ที่ ๒๕.๐๔ ล้านไร่ หรือลดลงร้อยละ ๑.๒ ทั้งนี้ในช่วงเวลาที่ผ่านมาเนื้อที่ปลูกยางมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นผลมาจากโครงการลดพื้นที่ปลูกยาง และการปลูกพืชอื่นทดแทนยางพาราในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกยางพารา ในขณะที่เนื้อที่กรีดยางได้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวน ๒๑.๙๘ ล้านไร่ โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ที่ ๒๑.๔๙ ล้านไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๓ ทั้งนี้เนื้อที่กรีดยางได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด โดยพื้นที่เพาะปลูกยางส่วนใหญ่จะอยู่ในบริเวณภาคใต้ของไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และภาคตะวันออก

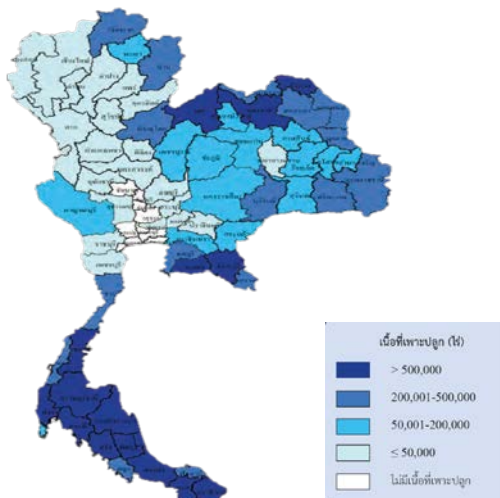
ตารางที่ ๑ เนื้อที่ปลูกยาง และเนื้อที่กรีดยางได้

ปี	ปริมาณ (ล้านไร่)		สัดส่วนเนื้อที่กรีดยาง ได้ต่อเนื้อที่ปลูกยาง (ร้อยละ)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	
	เนื้อที่ปลูกยาง	เนื้อที่กรีดยางได้		เนื้อที่ปลูกยาง	เนื้อที่กรีดยางได้
๒๕๕๙	๒๒.๙๓	๑๘.๔๗	๘๐.๕	-๐.๔	๐.๕
๒๕๖๐	๒๒.๘๕	๑๙.๑๑	๘๓.๖๓	-๐.๓	๓.๕
๒๕๖๑	๒๕.๓๕	๒๐.๗๙	๘๒.๐๑	๑๐.๙	๘.๘
๒๕๖๒	๒๕.๐๔	๒๑.๔๙	๘๕.๘๒	-๑.๒	๓.๔
๒๕๖๓	๒๔.๗๕	๒๑.๙๘	๘๘.๘๑	-๑.๒	๒.๓
เฉลี่ย ๕ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๓)			๘๔.๑๕	๑.๕๖	๓.๗

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๔)

ภาพที่ ๓๒ พื้นที่เพาะปลูกยางพาราในประเทศไทย

พื้นที่เพาะปลูกยางพาราในประเทศไทย

ที่มา: สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2563
Bolliger & Company

๓.๒ ปริมาณการผลิตยางในประเทศไทย

ประเทศไทยสามารถผลิตยางธรรมชาติได้เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๔,๘๕๘,๕๖๓ ตัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ที่ ๔,๘๕๖,๖๗๙ ตัน หรือ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๐๔ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย นอกจากนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลผลิตยางธรรมชาติต่อไร่อยู่ที่ ๒๒๑ กิโลกรัมต่อไร่ โดยลดลงร้อยละ ๒.๒ จากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ที่ ๒๒๖ กิโลกรัมต่อไร่ และในภาพรวมมีแนวโน้มลดลง ทั้งนี้เป็นผลมาจากการขาดแคลนแรงงานกรีดยาง และแรงงานในโรงงานแปรรูปยางที่ได้เดินทางกลับประเทศในช่วงเริ่มต้นของการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ประกอบกับเกิดการระบาดของโรคใบร่วงในยางพาราเขตพื้นที่ปลูกยางภาคใต้ ทำให้ผลผลิตยางลดลงทั้งในภาพรวมและผลผลิตต่อไร่

ตารางที่ ๒ ปริมาณผลผลิตยางธรรมชาติของไทย

ปี	ปริมาณ (ตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
๒๕๕๙	๔,๓๓๙,๖๒๕	-๑.๖๘
๒๕๖๐	๔,๕๐๙,๑๙๑	๓.๙๑
๒๕๖๑	๔,๙๒๗,๕๔๐	๙.๒๘
๒๕๖๒	๔,๘๕๖,๖๗๙	-๑.๔๔
๒๕๖๓	๔,๘๕๘,๕๖๓	๐.๐๔
เฉลี่ย ๕ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๓)		๒.๐๒

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๔) และจากการคำนวณ

ตารางที่ ๓ ปริมาณผลผลิตยางต่อไร่ และอัตราการเปลี่ยนแปลง

ปี	ปริมาณผลผลิตยางต่อไร่ (กิโลกรัม/ไร่)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
๒๕๕๙	๒๓๕	-๒.๑
๒๕๖๐	๒๓๖	๐.๔
๒๕๖๑	๒๓๗	๐.๔
๒๕๖๒	๒๒๖	-๔.๖
๒๕๖๓	๒๒๑	-๒.๒
เฉลี่ย ๕ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๓)		-๑.๖

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (๒๕๖๔) และจากการคำนวณ

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาผลผลิตยางแยกตามประเภทการแปรรูปผลิตภัณฑ์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าผลผลิตยางธรรมชาติของประเทศไทยถูกนำไปแปรรูปเป็นยางแท่งเป็นส่วนใหญ่ โดยมีปริมาณ ๑.๖๓ ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๗ ของการแปรรูปน้ำยางทั้งหมด รองลงมาคือ ยางผสม มีปริมาณ ๑.๑๒ ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๕ และลำดับถัดมา คือ น้ำยางข้น มีปริมาณ ๐.๙๖ ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๒ ยางแผ่นรมควัน มีปริมาณ ๐.๕๔ ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๒ และอื่น ๆ มีปริมาณ ๐.๑๗ ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔

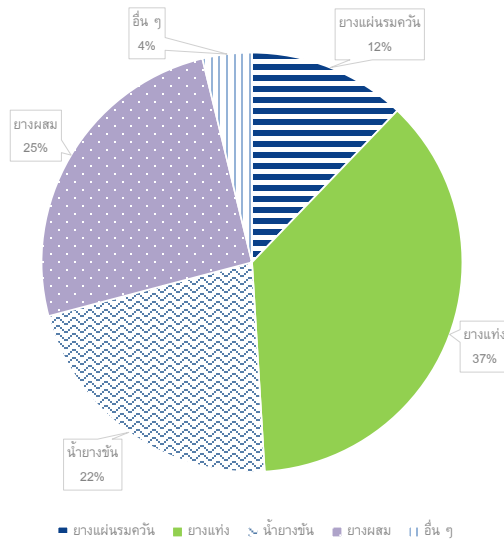
ตารางที่ ๑ ปริมาณผลผลิตยางธรรมชาติ จำแนกตามประเภท

ปี	ปริมาณ (ตัน)					
	ยางแผ่นรมควัน	ยางแท่ง	น้ำยางข้น	ยางผสม	อื่น ๆ	รวม
๒๕๕๙	๘๕๖,๕๒๖	๑,๙๕๒,๗๙๓	๘๖๐,๗๖๗	๖๑๖,๑๗๘	๒๕๐,๗๐๑	๔,๕๓๖,๙๖๕
๒๕๖๐	๘๗๙,๗๒๔	๑,๗๐๒,๒๕๖	๗๙๖,๖๖๓	๑,๑๘๒,๔๗๕	๕๗๐,๕๙๒	๕,๐๓๓,๗๑๐
๒๕๖๑	๗๔๐,๓๐๕	๑,๗๕๔,๓๗๙	๙๗๑,๒๐๗	๑,๕๑๗,๙๒๗	๙๙,๒๑๗	๕,๐๘๓,๐๓๖
๒๕๖๒	๖๑๒,๒๐๒	๑,๖๗๖,๐๗๓	๑,๐๓๘,๕๐๖	๑,๒๓๕,๙๓๑	๑๗๓,๗๘๖	๔,๖๓๖,๔๙๘
๒๕๖๓	๕๓๕,๙๔๘	๑,๖๓๐,๙๒๑	๙๖๔,๕๔๓	๑,๑๑๙,๗๙๘	๑๖๗,๕๕๗	๔,๔๑๘,๗๖๗

ที่มา: สถิติยางไทย ปีที่ ๕๐ (๒๕๖๔)

ภาพที่ ๓๓ สัดส่วนปริมาณผลผลิตยางจำแนกตามประเภทของไทย

สัดส่วนปริมาณผลผลิตจำแนกตามประเภทของไทย

หมายเลข: จัดฉบับปี พ.ศ. 2563
 ชื่อ: สถิติยางไทยปีที่ 50 (2564)
 Bolliger & Company

อย่างไรก็ตามโดยในรอบระยะเวลา ๕ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๙ -๒๕๖๓ ยางแผ่นรมควันมีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงมากที่สุด โดยลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๙.๒ ยางแท่งมีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงโดยเฉลี่ยร้อยละ ๒.๗ ในขณะที่ยางผสมมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุด โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๒๒.๖ และน้ำยางข้นมีอัตราการเปลี่ยนแปลงโดยเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยเฉลี่ยร้อยละ ๐.๗

ตารางที่ ๒ อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณผลผลิต
จำแนกตามประเภทการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ปี	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)					รวม
	ยางแผ่นรมควัน	ยางแท่ง	น้ำยางข้น	ยางผสม	อื่น ๆ	
๒๕๕๙	-๓.๑	๓.๔	-๑๐.๗	๒๐.๕	๑๑.๑	๑.๔
๒๕๖๐	๒.๗	-๑๒.๘	-๗.๔	๙๑.๙	๑๒๗.๖	๑๓.๑
๒๕๖๑	-๑๕.๘	๓.๑	๒๑.๙	๒๘.๔	-๘๒.๖	-๐.๙
๒๕๖๒	-๑๗.๓	-๔.๕	๖.๙	-๑๘.๖	๗๕.๒	-๖.๘
๒๕๖๓	-๑๒.๕	-๒.๗	-๗.๑	-๙.๔	-๓.๖	-๖.๗
รวมเฉลี่ย ๕ ปี (๒๕๕๙- ๒๕๖๓)	-๙.๒	-๒.๗	๐.๗	๒๒.๖	๒๕.๕	๐.๐๒

ที่มา: จากการคำนวณ

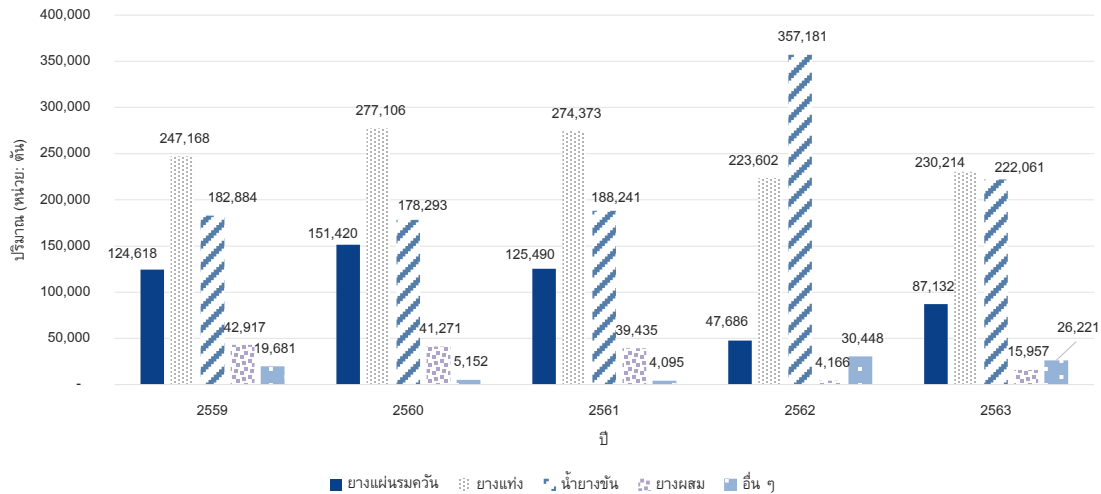
๓.๓ การใช้ยางภายในประเทศ

ในส่วนของการนำผลผลิตยางธรรมชาติมาใช้ภายในประเทศ ประเทศไทยได้มีการนำยางธรรมชาติมาใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมปลายน้ำภายในประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๕๘๑,๕๘๕ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒ ของผลผลิตยางธรรมชาติทั้งประเทศ ทั้งนี้หากจำแนกตามประเภทแล้ว พบว่า ประเทศไทยมีการใช้ยางภายในประเทศในรูปแบบยางแท่งมากที่สุด โดยมีปริมาณ ๒๓๐,๒๑๔ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของการใช้ยางธรรมชาติภายในประเทศ รองลงมา คือ น้ำยางข้น มีปริมาณ ๒๒๒,๐๖๑ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๓๘ มีการใช้ยางแผ่นรมควัน ๘๗,๑๓๒ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๑๕ และมีการใช้ยางผสม ๑๕,๙๕๗ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๓ ของการใช้ยางธรรมชาติภายในประเทศ

อย่างไรก็ตามปริมาณการใช้ยางภายในประเทศมีแนวโน้มลดลงในหลายประเภท เนื่องจากการหดตัวของระบบเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากการระบาดของโรคโควิด-๑๙ และข้อจำกัดในการดำเนินการอันเป็นผลมาจากมาตรการในการควบคุมโรค เว้นแต่น้ำยางข้นที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเป็นผลมาจากความต้องการใช้ถุงมือยางทางการแพทย์เพิ่มสูงขึ้น ทำให้มีการเพิ่มกำลังการผลิต จึงมีการใช้น้ำยางข้นภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น

ภาพที่ ๓๔ ปริมาณการใช้ยางพาราภายในประเทศ จำแนกตามประเภท

ปริมาณการใช้ยางพาราภายในประเทศ จำแนกตามประเภท

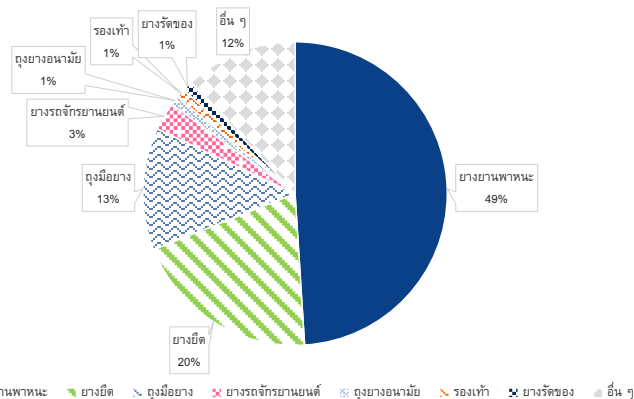

หมายเหตุ: บัญชีนี้รายงานถึง
สิ้นปี: สิ้นปีไทยปีที่ 50 (2564)
Bolliger & Company

การใช้งานยางธรรมชาติภายในประเทศหากจำแนกตามอุตสาหกรรมปลายทางที่นำยางไปใช้พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศไทยมีการนำยางธรรมชาติไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตยางสำหรับยานพาหนะมากที่สุด ๓๐๓,๗๐๑ ตัน โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๒ ของการใช้งานยางธรรมชาติทั้งหมดภายในประเทศ มีการใช้ในการผลิตยางยืด จำนวน ๑๑๔,๕๓๐ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตถุงมือยางจำนวน ๗๕,๓๖๖ ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๓

ภาพที่ ๓๕ สัดส่วนการใช้ยางพาราภายในประเทศ แยกตามอุตสาหกรรมปลายทาง

สัดส่วนการใช้งานยางพาราภายในประเทศ แยกตามอุตสาหกรรมปลายทาง

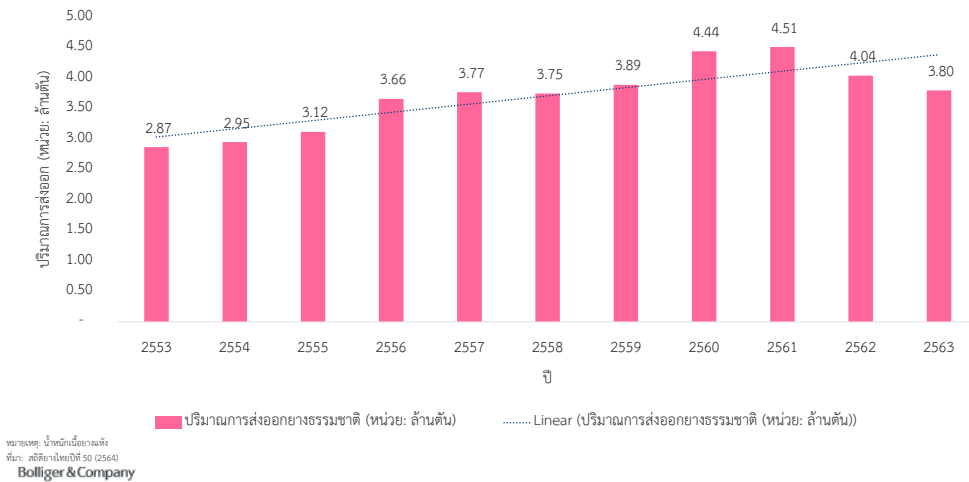
สิ้นปี: สิ้นปีไทยปีที่ 50 (2564)
Bolliger & Company

๓.๔ การส่งออกยางของไทย

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศไทยมีการส่งออกยางธรรมชาติทั้งหมด ๓.๘ ล้านตัน โดยลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ที่ ๔.๐๔ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๖ ทั้งนี้การส่งออกยางธรรมชาติของไทยที่ลดลงเป็นผลมาจากความผิดปกติของระบบเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ และการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ในการส่งออก ที่ทำให้การส่งออกมีความล่าช้าและต้นทุนในการส่งออกเพิ่มสูงขึ้น แต่ในภาพรวมปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติของไทยจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติทั้งหมดของไทยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘๖ ของยางธรรมชาติทั้งหมดที่มีการผลิตภายในประเทศ ซึ่งถือได้ว่าอุตสาหกรรมยางพาราของไทยพึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก

ภาพที่ ๓๖ ปริมาณการส่งออกยางของไทย

ปริมาณการส่งออกยางของไทย

หากจำแนกการส่งออกยางตามประเภทแล้วพบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเทศไทยมีการส่งออกยางผสมมากที่สุด โดยมีปริมาณการส่งออกอยู่ที่ ๑.๕๖ ล้านตัน โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ที่ ๑.๒๗ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๓ และในภาพรวมปริมาณการส่งออกยางผสมมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับการผลิตภายในประเทศแล้ว ยางผสมมีสัดส่วนการส่งออกเทียบกับการผลิตในประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๑๓๙ ซึ่งมากกว่าปริมาณที่ผลิตได้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ แสดงให้เห็นถึงสต็อกยางผสมภายในประเทศที่ลดลง

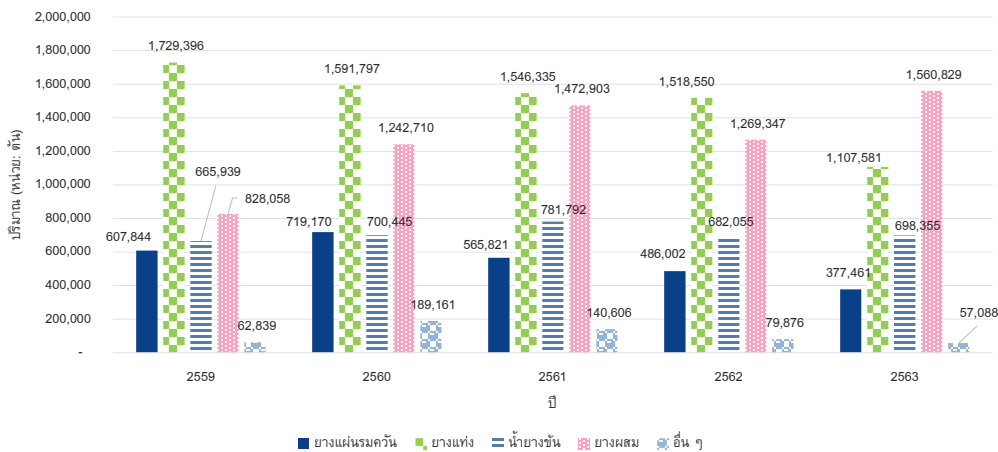
ในขณะที่ยางแท่งซึ่งเป็นประเภทที่มีการส่งออกอยู่ในอันดับต้นมาตลอด มีปริมาณการส่งออกอยู่ที่ ๑.๑๒ ล้านตัน โดยลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีปริมาณการส่งออกอยู่ที่ ๑.๕๒ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๒๖ และมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับการผลิตภายในประเทศแล้ว ยางแท่งมีสัดส่วนการส่งออกเทียบกับการผลิตในประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๖๘ มากกว่าสัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศที่มีแค่เพียงร้อยละ ๑๔

ขณะเดียวกันการส่งออกยางแผ่นรมควันก็มีแนวโน้มลดลงเช่นกัน โดยปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควันในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีปริมาณอยู่ที่ ๓.๗๗ แสนตัน ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควันอยู่ที่ ๔.๘๖ แสนตัน หรือลดลงร้อยละ ๒๒ และมีสัดส่วนการส่งออกเทียบกับการผลิตในประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๗๐ มากกว่าสัดส่วนการใช้ภายในประเทศที่มีแค่เพียงร้อยละ ๑๖ การส่งออกที่ลดลงนี้โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการหันไปใช้ยางแท่งเป็นวัตถุดิบทดแทนมากขึ้น เนื่องจากควบคุมคุณภาพได้มาตรฐานที่แน่นอนกว่า

สำหรับการส่งออกน้ำยางข้น ในปีพ.ศ. ๒๕๖๓ มีปริมาณการส่งออกอยู่ที่ ๖.๙๘ แสนตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีปริมาณการส่งออกน้ำยางข้นอยู่ที่ ๖.๘๒ แสนตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ และมีสัดส่วนการส่งออกน้ำยางข้นเทียบกับการผลิตในประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๗๒ มากกว่าสัดส่วนการใช้ภายในประเทศที่ร้อยละ ๒๓ ทั้งนี้ในภาพรวม ปริมาณการส่งออกน้ำยางข้นมีแนวโน้มค่อนข้างทรงตัว โดยเคลื่อนไหวอยู่ในช่วง ๖ ถึง ๗ แสนตัน

ภาพที่ ๓๗ ปริมาณการส่งออกยางของไทย แยกตามประเภท

ปริมาณการส่งออกยางของไทย แยกตามประเภท

หมายเหตุ: น้ำหนักเบ็ดเตล็ด
ที่มา: สถิติยางไทย ปีที่ 50 (2564)
Bolliger & Company

ตารางที่ ๖ สัดส่วนการใช้เมื่อเทียบกับปริมาณผลผลิตยางของไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

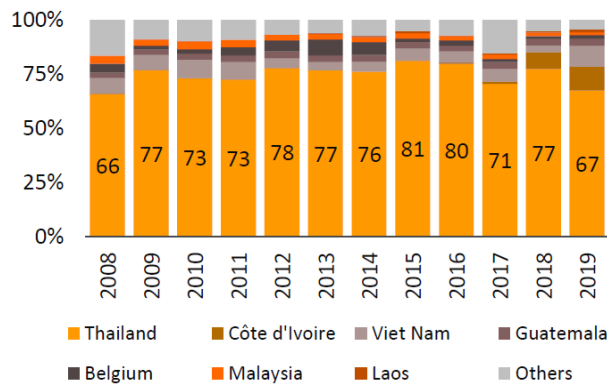
ประเภท	ปริมาณ (ตัน)			สัดส่วนต่อปริมาณผลผลิตยางทั้งหมด	
	ผลผลิตรวม	ใช้ภายในประเทศ	ส่งออก	สัดส่วนการใช้ภายในประเทศ	สัดส่วนการส่งออก
ยางแผ่นรมควัน	๕๓๕,๙๔๘	๘๗,๑๓๒	๓๗๗,๔๖๑	๑๖	๗๐
ยางแท่ง	๑,๖๓๐,๙๒๑	๒๓๐,๒๑๔	๑,๑๐๗,๕๘๑	๑๔	๖๘
น้ำยางข้น	๙๖๔,๕๔๓	๒๒๒,๐๖๑	๖๘๘,๓๕๕	๒๓	๗๒
ยางผสม	๑,๑๑๙,๗๙๘	๑๕,๙๕๗	๑,๕๖๐,๘๒๙	๑	๑๓๙
อื่น ๆ	๑๖๗,๕๕๗	๒๖,๒๒๑	๕๗,๐๘๘	๑๖	๓๔
รวม	๔,๔๑๘,๗๖๗	๕๘๑,๕๘๕	๓,๘๓๗,๑๘๒	๑๓	๘๖

ที่มา: สถิติยางไทย ปีที่ ๕๐ (๒๕๖๔) และจากการคำนวณ

สำหรับการส่งออกยางธรรมชาติของไทยในตลาดโลก จำแนกตามประเภทแล้วพบว่า การส่งออกน้ำยางชั้นของไทย มีส่วนแบ่งในตลาดโลกมากที่สุด โดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนแบ่งในตลาดโลก อยู่ที่ร้อยละ ๗๕ ซึ่งมากกว่าส่วนแบ่งการส่งออกของประเทศอื่นที่ส่งออกน้ำยางชั้นเช่นกันเป็นอย่างมาก ทำให้ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกน้ำยางชั้นรายใหญ่และรายสำคัญของโลก แต่ในขณะเดียวกัน ประเทศโกตดิวัวร์ (ไอวอรีโคสต์) ก็เริ่มมีส่วนแบ่งการส่งออกน้ำยางชั้นในตลาดโลกมากขึ้นเช่นกัน

ภาพที่ ๓๘ สัดส่วนการส่งออกน้ำยางชั้นของไทยในตลาดโลก

สัดส่วนการส่งออกน้ำยางชั้นของไทยในตลาดโลก

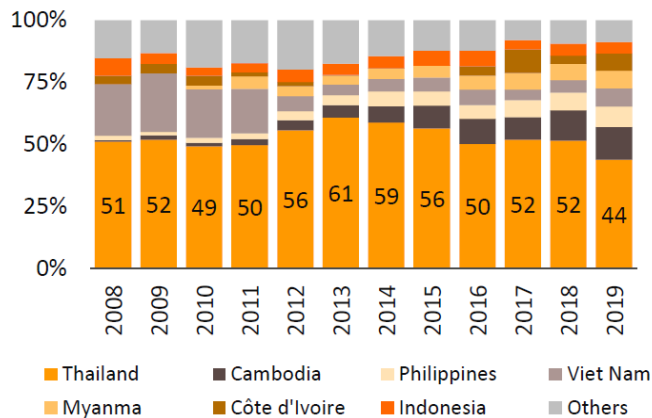
ที่มา: บริษัท
Bolliger & Company

64

ส่วนการส่งออกยางแผ่นรมควันของไทย โดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนแบ่งในตลาดโลกอยู่ที่ร้อยละ ๕๓ แต่ก็เริ่มมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย โดยมีประเทศกัมพูชาที่เข้ามามีบทบาทมากขึ้น จากการมีส่วนแบ่งการส่งออกยางรมควันในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้น

ภาพที่ ๓๙ สัดส่วนการส่งออกยางแผ่นรมควันของไทยในตลาดโลก

สัดส่วนการส่งออกยางแผ่นรมควันของไทยในตลาดโลก

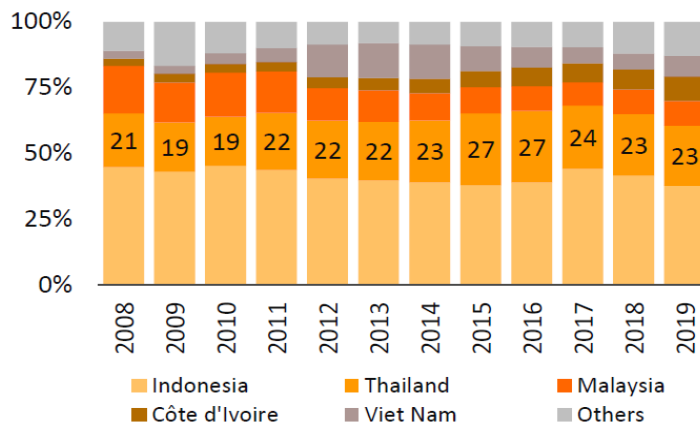
ที่มา: บริษัท
Bolliger & Company

62

ในขณะที่การส่งออกยางแท่งพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วประเทศไทยมีส่วนแบ่งการส่งออกยางแท่งอยู่ที่ร้อยละ ๒๓ ของการส่งออกทั้งหมดในตลาดโลก โดยส่วนแบ่งของประเทศไทยค่อนข้างทรงตัว มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยในแต่ละปี โดยประเทศที่มีส่วนแบ่งการส่งออกยางแท่งมากที่สุดคือ ประเทศอินโดนีเซีย ในขณะที่เดียวกันประเทศโกตดิวัวร์ (ไอวอรีโคสต์) ก็เริ่มมีส่วนแบ่งในตลาดโลกมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ ๔๐ สัดส่วนการส่งออกยางแท่งของไทยในตลาดโลก

สัดส่วนการส่งออกยางแท่งของไทยในตลาดโลก

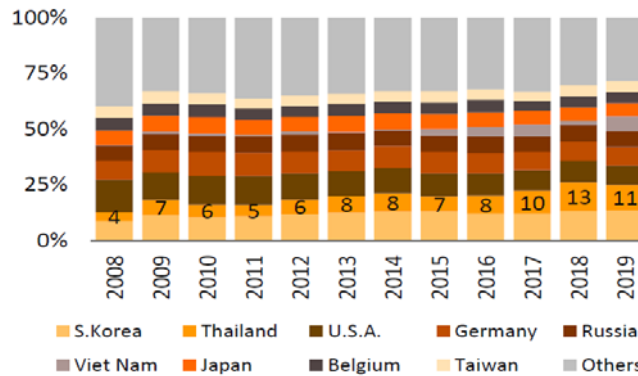
ที่มา: บริษัท บอลิเจอร์ & คัมพานี
Bolliger & Company

63

สำหรับการส่งออกยางผสมของประเทศไทย โดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนแบ่งในตลาดโลกอยู่ที่ร้อยละ ๘ และเมื่อเทียบกับประเทศอื่นที่มีการส่งออกเช่นกัน พบว่าส่วนแบ่งในตลาดโลกของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันไม่มากนัก โดยมีผู้ส่งออกรายสำคัญ คือ เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา และเยอรมนี ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีส่วนแบ่งการส่งออกยางผสมไม่มากนักเมื่อเทียบกับยางประเภทอื่น แต่ส่วนแบ่งการส่งออกยางผสมของไทยก็มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

ภาพที่ ๔๑ สัดส่วนการส่งออกยางผสมของไทยในตลาดโลก

สัดส่วนการส่งออกยางผสมของไทยในตลาดโลก

ที่มา: บริษัท บอลิเจอร์ & คัมพานี

65

เมื่อพิจารณาการส่งออกยางธรรมชาติไปยังประเทศปลายทาง พบว่าโดยส่วนใหญ่แล้ว ประเทศไทยมีการส่งออกยางไปยังประเทศจีนมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๖๒ ของการส่งออกยางธรรมชาติทั้งหมด โดยมีการส่งออกยางธรรมชาติ ๒.๓๕ ล้านตัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก ๒.๓๑ ล้านตัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ แต่เมื่อเทียบกับก่อนการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว พบว่าลดลงจากแต่เดิม ๒.๗๔ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๑๔ ทั้งนี้แสดงให้เห็นการฟื้นตัวของอุปสงค์ต่อยางธรรมชาติในประเทศจีน

คู่ค้าสำคัญของไทยในตลาดบัตัดมา คือ ประเทศมาเลเซีย มีสัดส่วนการส่งออกอยู่ที่ร้อยละ ๑๑ โดยมีปริมาณการส่งออกอยู่ที่ ๔.๑ แสนตัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีปริมาณการส่งออกอยู่ที่ ๓.๙๘ แสนตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ และเมื่อเทียบกับก่อนการระบาดของโรคโควิด-๑๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว พบว่าลดลงจากแต่เดิม ๔.๓๔ แสนตัน หรือลดลงร้อยละ ๖ โดยมีสัญญาณถึงการฟื้นตัวของอุปสงค์ต่อยางธรรมชาติในประเทศมาเลเซีย

สำหรับประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป มีสัดส่วนการส่งออกยางธรรมชาติอยู่ที่ร้อยละ ๗ มีปริมาณอยู่ที่ ๒.๔๙ แสนตัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยลดลงมาจาก ๓.๕๒ แสนตัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือ ลดลงร้อยละ ๒๙ ทั้งนี้การลดลงของการส่งออกไปยังสหภาพยุโรปประกอบกับความกังวลเรื่องความขัดแย้งระหว่างยูเครนและรัสเซีย ทำให้ยังไม่เห็นถึงสัญญาณการฟื้นตัวของอุปสงค์ต่อยางธรรมชาติในสหภาพยุโรป

การส่งออกยางธรรมชาติของไทย ไปยังสหรัฐอเมริกา มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๕ ของการส่งออกยางธรรมชาติของไทย โดยมีปริมาณการส่งออกอยู่ที่ ๑.๗๓ แสนตัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งลดลงจาก ๒.๒๘ แสนตัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือลดลงร้อยละ ๒๔ ในภาพรวมการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย และยังไม่เห็นสัญญาณการฟื้นตัวของอุปสงค์ต่อยางธรรมชาติ

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

ประเทศญี่ปุ่น มีปริมาณการนำเข้ายางธรรมชาติจากไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ อยู่ที่ ๑.๕๑ แสนตัน คิดเป็นสัดส่วนการส่งออกยางธรรมชาติทั้งหมดของไทยอยู่ที่ร้อยละ ๔ ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีปริมาณการส่งออกอยู่ที่ ๒.๐๑ แสนตัน หรือลดลงร้อยละ ๒๕ ในภาพรวมการส่งออกยางธรรมชาติของไทยไปยังญี่ปุ่นมีแนวโน้มลดลง

สำหรับการส่งออกยางธรรมชาติไปยังประเทศเกาหลีใต้ มีปริมาณการส่งออกอยู่ที่ ๐.๘๙ แสนตันในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒ ของการส่งออกยางธรรมชาติของไทย โดยลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีปริมาณการส่งออกอยู่ที่ ๑.๐๖ แสนตัน โดยในภาพรวมการส่งออกไปยังเกาหลีใต้มีแนวโน้มลดลง และยังไม่มียุทธศาสตร์การฟื้นตัวของอุปสงค์ต่อยางธรรมชาติในเกาหลีใต้

กล่าวโดยสรุปในภาพรวมการส่งออกยางธรรมชาติของไทยยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากการค่อย ๆ ฟื้นตัวของอุปสงค์ต่อยางธรรมชาติในตลาดส่งออกหลักของไทย โดยเฉพาะประเทศจีน และประเทศมาเลเซีย

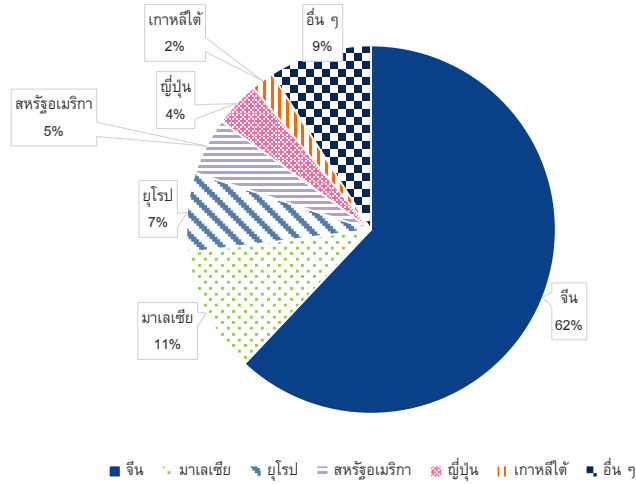
ตารางที่ ๗ ปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติของไทย จำแนกตามประเทศปลายทาง

ปี	ปริมาณ (ตัน)							รวม
	จีน	มาเลเซีย	ยุโรป	สหรัฐ	ญี่ปุ่น	เกาหลีใต้	อื่น ๆ	
๒๕๕๕	๒,๒๖๐,๑๒๔	๓๖๕,๒๓๗	๓๐๓,๖๙๒	๑๙๐,๔๖๓	๒๑๖,๙๓๖	๑๔๓,๗๕๑	๔๑๓,๘๗๓	๓,๘๙๔,๐๗๖
๒๕๖๐	๒,๗๘๙,๔๙๕	๔๐๗,๔๕๖	๒๘๓,๑๓๙	๑๗๘,๓๐๔	๒๑๘,๖๒๒	๑๑๘,๔๘๕	๔๔๗,๗๘๑	๔,๔๔๓,๒๘๓
๒๕๖๑	๒,๗๓๖,๑๗๘	๔๓๓,๗๔๒	๓๑๒,๙๔๙	๑๙๗,๖๗๒	๒๑๔,๐๖๒	๑๑๘,๕๕๑	๔๙๔,๓๐๓	๔,๕๐๗,๔๕๗
๒๕๖๒	๒,๓๐๕,๓๑๑	๓๙๘,๓๗๒	๓๕๑,๘๕๕	๒๒๘,๔๖๒	๒๐๑,๔๕๑	๑๐๖,๒๘๓	๔๔,๔๐๗	๔,๐๓๕,๘๓๑
๒๕๖๓	๒,๓๔๙,๖๖๘	๔๐๖,๕๖๔	๒๔๙,๒๐๗	๑๗๒,๙๕๐	๑๕๑,๐๐๒	๘๙,๑๖๒	๓๘๒,๗๖๑	๓,๘๐๑,๓๑๕

ที่มา: สถิติยางไทย ปีที่ ๕๐ (๒๕๖๔)

ภาพที่ ๔๒ สัดส่วนการส่งออกยางธรรมชาติของไทยไปยังประเทศปลายทาง

สัดส่วนการส่งออกยางธรรมชาติของไทยไปยังประเทศปลายทาง

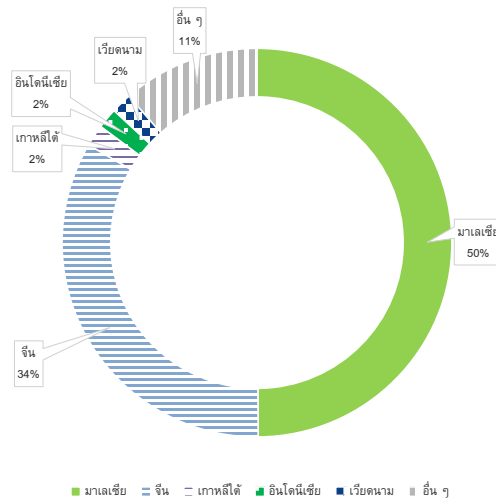

หมายเลข: ข้อมูลปี 2563
ที่มา: สหคิงไทยที่ 50 (2564)
Bolliger & Company

หากจำแนกการส่งออกยางธรรมชาติของไทยไปยังประเทศปลายทางตามประเภทของยาง จะมีรายละเอียดดังนี้ การส่งออกน้ำยางชั้นของไทย โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีการส่งออกไปยังประเทศมาเลเซีย โดยมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๕๐ ของการส่งออกน้ำยางชั้นของไทย และมีการส่งออกไปยังประเทศจีน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๔

ภาพที่ ๔๓ สัดส่วนการส่งออกน้ำยางชั้นของไทยไปยังประเทศปลายทาง

สัดส่วนการส่งออกน้ำยางชั้นของไทยไปยังประเทศปลายทาง

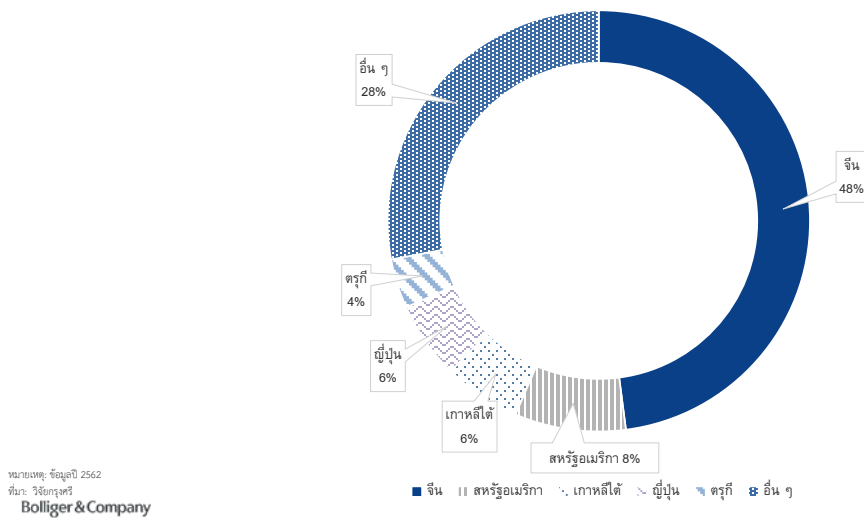

หมายเลข: ข้อมูลปี 2562
ที่มา: วิจัยกฤษศรี
Bolliger & Company

ส่วนการส่งออกยางแท่งของไทย มีคู่ค้าหลัก คือ ประเทศจีน ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศตุรกี โดยมีประเทศจีนเป็นคู่ค้าสำคัญ ที่มีสัดส่วนการส่งออกสูงถึงร้อยละ ๔๘ และคู่ค้าที่มีความสำคัญรองลงมา คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศตุรกี โดยมีสัดส่วนการส่งออกร้อยละ ๘, ร้อยละ ๖, ร้อยละ ๖, และร้อยละ ๔ ตามลำดับ

ภาพที่ ๔๔ สัดส่วนการส่งออกยางแท่งของไทยไปยังประเทศปลายทาง

สัดส่วนการส่งออกยางแท่งของไทยไปยังประเทศปลายทาง

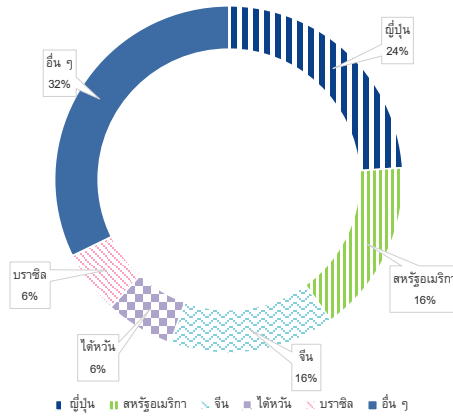

สำหรับการส่งออกยางแผ่นรมควันของไทยเป้าหมายการส่งออกค่อนข้างมีการกระจายตัวในหลายประเทศ โดยมีคู่ค้าที่โดดเด่น คือ ประเทศญี่ปุ่น ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๔ ของการส่งออกยางแผ่นรมควันทั้งหมด ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศจีน มีสัดส่วนการส่งออกเท่ากันที่ร้อยละ ๑๖ ลำดับถัดมา คือ ไต้หวัน และบราซิล ที่มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ ๖

ส่วนการส่งออกยางผสมของไทยเป้าหมายการส่งออกจะมีการกระจุกตัวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคู่ค้าหลักและคู่ค้าสำคัญ คือ ประเทศจีน ที่มีสัดส่วนการส่งออกสูงถึงร้อยละ ๘๘ และมีประเทศคู่ค้าอื่นเป็นส่วนน้อย ได้แก่ มาเลเซีย อินเดีย สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น

ภาพที่ ๔๕ สัดส่วนการส่งออกยางแผ่นรมควันของไทยไปยังประเทศปลายทาง

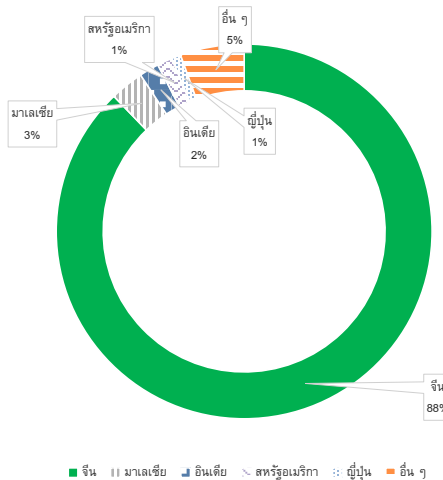
สัดส่วนการส่งออกยางแผ่นรมควันของไทยไปยังประเทศปลายทาง

หมายเลข: ร้อยเอ็ด 2562
 ที่มา: บริษัทฯ
Bolliger & Company

ภาพที่ ๔๖ สัดส่วนการส่งออกยางผสมของไทยไปยังประเทศปลายทาง

สัดส่วนการส่งออกยางผสมของไทยไปยังประเทศปลายทาง

หมายเลข: ร้อยเอ็ด 2562
 ที่มา: บริษัทฯ
Bolliger & Company

ในส่วนของการนำเข้าและส่งออกสินค้ายางของไทย ที่ได้มีการใช้สิทธิประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรี จากข้อมูลของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ แยกตามกรอบความตกลงแล้วพบว่า ในการนำเข้าสินค้าพลาสติกและยางของไทย (HS Code: ๓๙-๔๐) มีมูลค่าการนำเข้าที่ได้รับสิทธิตามข้อตกลงการค้าเสรีอยู่ที่ ๑๐.๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่มีการใช้สิทธิจริงอยู่ที่ ๓.๔ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๒ ของมูลค่าที่ได้รับสิทธิทั้งหมด โดยกรอบความตกลงที่มีสัดส่วนการใช้สิทธิตามข้อตกลงการค้าเสรีมากที่สุด คือ กรอบความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (AIFTA) ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๕๙.๘ รองลงมา คือ กรอบความตกลงการค้าเสรี

อาเซียน-จีน (ACFTA) ซึ่งมีสัดส่วนการใช้สิทธิอยู่ที่ร้อยละ ๕๒.๓๓ และลำดับถัดมา คือ กรอบความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี (AKFTA)

ภาพที่ ๔๗ การนำเข้าสินค้ายางที่ใช้สิทธิ FTA ของไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑

การนำเข้าที่ใช้สิทธิ FTA ของไทยในปี 2561

มูลค่าการนำเข้าที่ได้รับสิทธิ FTA ของไทย

(หน่วย: พันเหรียญสหรัฐ)

หมวด	คำอธิบาย	AFTA	ACFTA	AJCEP	AKFTA	AIFTA	AANZFTA	TIFTA	TAFTA	TNZCEP	JTEPA	TPFTA	TCFTA	รวม
VII	ผลิตภัณฑ์ของพลาสติกและยาง (ตอนที่ 39 - 40)	2,000,381	2,764,691	2,038,236	961,091	119,866	29,929	2,271	42,508	5,505	2,571,399	0	0	10,535,877

มูลค่าการนำเข้าที่ใช้สิทธิ FTA ของไทย

(หน่วย: พันเหรียญสหรัฐ)

หมวด	คำอธิบาย	AFTA	ACFTA	AJCEP	AKFTA	AIFTA	AANZFTA	TIFTA	TAFTA	TNZCEP	JTEPA	TPFTA	TCFTA	รวม
VII	ผลิตภัณฑ์ของพลาสติกและยาง (ตอนที่ 39 - 40)	791,035	1,446,718	91,151	457,216	71,730	11,648	67	17,898	1,897	493,562	0	0	3,382,942

สัดส่วนการนำเข้าที่ใช้สิทธิ FTA ของไทย

หมวด	คำอธิบาย	AFTA	ACFTA	AJCEP	AKFTA	AIFTA	AANZFTA	TIFTA	TAFTA	TNZCEP	JTEPA	TPFTA	TCFTA	เฉลี่ย
VII	ผลิตภัณฑ์ของพลาสติกและยาง (ตอนที่ 39 - 40)	39.54%	52.33%	4.47%	47.57%	58.84%	38.92%	2.95%	42.11%	34.46%	19.20%	0.00%	0.00%	32.11%

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
Bolliger & Company

139

สำหรับการส่งออกสินค้าพลาสติกและยางของไทย (HS Code: ๓๙-๔๐) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีมูลค่าการส่งออกที่ได้รับสิทธิตามข้อตกลงการค้าเสรีของไทยอยู่ที่ ๑๘.๙ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีการใช้สิทธิจริงอยู่ที่ ๑๒.๒ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๕ ของมูลค่าที่ได้รับสิทธิทั้งหมด โดยกรอบความตกลงที่มีสัดส่วนการใช้สิทธิตามข้อตกลงการค้าเสรีมากที่สุด คือ กรอบความตกลงการค้าเสรีไทย-ชิลี (TCFTA) ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๘๙ รองลงมาคือ กรอบความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี ซึ่งมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ ๘๗.๓๘ และลำดับถัดมาคือ กรอบความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น ซึ่งมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ ๘๓.๗๙ ส่วนประเทศคู่ค้าหลักของไทยในสินค้ายางอย่างประเทศจีน ภายใต้กรอบความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ ๗๒.๕๕

ภาพที่ ๔๘ การส่งออกสินค้าที่ใช้สิทธิ FTA ของไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑

การส่งออกที่ใช้สิทธิ FTA ของไทยในปี 2561

มูลค่าการส่งออกที่ได้รับสิทธิ FTA ของไทย

(หน่วย: พันเหรียญสหรัฐ)

หมวด	คำอธิบาย	AFTA	ACFTA	AJCEP	AKFTA	AIFTA	AANZFTA	TIFTA	TAFTA	JTEPA	TPFTA	TCFTA	รวม
VII	ผลิตภัณฑ์ของพลาสติกและยาง (ตอนที่ 39 - 40)	5,889,567	7,395,330	628,459	549,498	1,112,174	488,862	346,521	779,328	1,698,160	13,670	38,915	18,940,484

มูลค่าการส่งออกที่ใช้สิทธิ FTA ของไทย

(หน่วย: พันเหรียญสหรัฐ)

หมวด	คำอธิบาย	AFTA	ACFTA	AJCEP	AKFTA	AIFTA	AANZFTA	TIFTA	TAFTA	JTEPA	TPFTA	TCFTA	รวม
VII	ผลิตภัณฑ์ของพลาสติกและยาง (ตอนที่ 39 - 40)	3,192,797	5,365,639	41,924	480,151	763,857	95,546	273,680	541,670	1,422,826	6,377	34,635	12,219,102

สัดส่วนการส่งออกที่ใช้สิทธิ FTA ของไทย

หมวด	คำอธิบาย	AFTA	ACFTA	AJCEP	AKFTA	AIFTA	AANZFTA	TIFTA	TAFTA	JTEPA	TPFTA	TCFTA	เฉลี่ย
VII	ผลิตภัณฑ์ของพลาสติกและยาง (ตอนที่ 39 - 40)	54.21%	72.55%	6.67%	87.38%	68.68%	19.54%	78.98%	69.50%	83.79%	46.65%	89.00%	64.51%

หมายเหตุ: ข้อมูลการส่งออกที่ใช้สิทธิ FTA คำนวณจากมูลค่าการส่งออกที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของผู้ส่งออกไทย
ที่มา: กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

Bolliger & Company

140

ทั้งนี้จากสัดส่วนการใช้สิทธิประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรีของไทย ในแง่ของการนำเข้าแล้ว ประเทศไทยยังมีการใช้สัดส่วนที่น้อยอยู่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสินค้านำเข้าในประเทศไทยยังคงมีข้อได้เปรียบมากกว่าสินค้านำเข้า ส่วนในแง่ของการส่งออกนั้น ประเทศไทยมีสัดส่วนการใช้สิทธิตามข้อตกลงการค้าเสรีอยู่ในระดับสูง ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในการส่งออกสินค้าไปยังประเทศคู่ภาคีเมื่อเทียบกับประเทศอื่น แต่บางกรอบความตกลงยังมีช่องว่างให้ผู้ส่งออกสามารถใช้สิทธิประโยชน์ได้อยู่

๓.๕ ราคาของพาราของประเทศไทย

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ ราคาของพาราในประเทศไทยปรับตัวลดลง เนื่องจากความกังวลที่มีต่อความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ได้รับผลจากมาตรการทางการค้าระหว่างประเทศจีนและประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้ราคายังคงผันผวนและปรับตัวในกรอบจำกัด และลดลงต่อเนื่องมาจนถึง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ประกอบกับมีฝนตกหนักในพื้นที่ปลูกยางหลายพื้นที่ การขาดแคลนแรงงานกรีต และแรงงานในโรงงานแปรรูป จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ยังคงได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนแรงงาน อย่างไรก็ตาม ยังมีแรงหนุนจากการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมยางล้อรถยนต์ของประเทศจีน และการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก โดยราคาของพาราในแต่ละตลาดเป็นดังนี้

ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาของแผ่นดิบคุณภาพ ๓ ยางก้อนคละ และน้ำยางสดที่เกษตรกรขายได้ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ลดลงร้อยละ ๐.๕๗ ร้อยละ ๓.๑๖ และร้อยละ ๐.๘๗ ต่อปีตามลำดับ

ราคาประมูล ณ ตลาดกลางยางพารา ราคาประมูลยางแผ่นดิบคุณภาพ ๓ และยางแผ่นรมควันชั้น ๓ ณ ตลาดกลางยางพารา สงขลา ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ลดลงร้อยละ ๑.๐๕ และร้อยละ ๑.๑๓ ตามลำดับ

ราคาส่งออก FOB กรุงเทพฯ ราคายางแผ่นรมควันชั้น ๓ ยางแท่ง ๒๐ และน้ำยางข้น ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ลดลงร้อยละ ๐.๓๖ ร้อยละ ๒.๗๗ และร้อยละ ๐.๓๕ ต่อปี ตามลำดับ

๓.๖ อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้

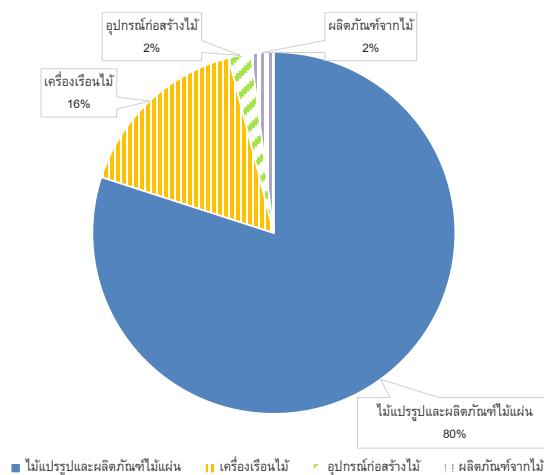
ภาพรวมการผลิตเครื่องเรือนที่ทำด้วยไม้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการขยายตัวร้อยละ ๑๖.๔ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยการจำหน่ายเครื่องเรือนทำด้วยไม้ มีการปรับตัวลดลงร้อยละ ๕.๒ ในขณะที่การส่งออกไม้แปรรูป เครื่องเรือนไม้ อุปกรณ์ก่อสร้างไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้ของไทย มีมูลค่ารวม ๒.๔๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๓.๒

สำหรับการส่งออกของอุตสาหกรรมไม้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สัดส่วนการส่งออกในกลุ่มไม้แปรรูป และผลิตภัณฑ์ไม้แผ่น มีมูลค่า ๒.๔๓ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีสัดส่วนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๘๐ รองลงมา คือ เครื่องเรือนไม้ และชิ้นส่วน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๖ อุปกรณ์ก่อสร้างไม้สัดส่วนร้อยละ ๒ และผลิตภัณฑ์จากไม้มีสัดส่วนร้อยละ ๒ ดัง ในขณะที่ภาพรวมการนำเข้า ไม้แปรรูป เครื่องเรือนไม้ อุปกรณ์ก่อสร้างไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้ของไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีมูลค่ารวม ๗๒๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ที่มีมูลค่า ๖๔๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๔๖

ส่วนราคาไม้ยางพาราในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีราคาอยู่ที่ ๑.๖๐-๑.๗๕ บาทต่อกิโลกรัม สำหรับไม้ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕ นิ้วขึ้นไป และมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ๑.๘๑ บาทต่อกิโลกรัม สำหรับไม้ที่มีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๖ นิ้วขึ้นไป

ภาพที่ ๔๙ สัดส่วนการส่งออกในกลุ่มอุตสาหกรรมไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้

สัดส่วนการส่งออกในกลุ่มอุตสาหกรรมไม้ และผลิตภัณฑ์ไม้

ข้อจำกัดสำคัญของเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรไทย

- ๑) เกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่มีขีดความสามารถต่ำ ระดับการศึกษาต่ำ มีอายุเฉลี่ยค่อนข้างมาก และขาดความรู้และทักษะการบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี และการตลาด ซึ่งรวมไปถึงช่องทางการเข้าถึงความรู้เหล่านี้ได้อย่างอิสระ
- ๒) เกษตรกรชาวสวนยางมีข้อจำกัดในการเข้าถึงช่องทางการขายสินค้าที่หลากหลาย ทำให้อำนาจในการต่อรองการขายสินค้าส่วนใหญ่ตกไปอยู่ที่พ่อค้าคนกลาง และโรงงานแปรรูป
- ๓) เกษตรกรชาวสวนยางบางพื้นที่ขาดแคลนแรงงานในการกรีดยาง ทำให้ผลผลิตลดลง และยังขาดการนำเทคโนโลยีมาทดแทนในส่วนนี้
- ๔) เกษตรกรชาวสวนยางขาดผู้สืบทอดอาชีพเกษตรกร เนื่องจากเป็นอาชีพที่มีผลตอบแทนน้อย มีรายได้ต่ำ ขาดสวัสดิการ ทำให้ไม่มีแรงจูงใจที่จะสืบทอดอาชีพเกษตรกรชาวสวนยาง
- ๕) เกษตรกรชาวสวนยางบางส่วนยังขาดการรวมกลุ่ม การสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งยังมีน้อย สถาบันเกษตรกรยังไม่เป็นเอกภาพ ขาดการบริหารจัดการที่ดี
- ๖) สถาบันเกษตรกรขาดศักยภาพในการแปรรูปผลิตภัณฑ์และผลักดันไปสู่เชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และขาดทักษะการตลาดที่จะช่วยในการทำการตลาดสินค้าให้เป็นที่รู้จัก

๔. ห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่คุณค่ายางพาราไทย

๔.๑ ห่วงโซ่อุปทานยางพาราไทย

ผู้มีส่วนได้เสียสำคัญในห่วงโซ่อุปทานยางพาราไทย เริ่มต้นตั้งแต่ เกษตรกรชาวสวนยาง สหกรณ์สวนยาง พ่อค้ายาง ผู้ส่งออกยาง โรงงานแปรรูปยางธรรมชาติ และโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ยาง โดยห่วงโซ่อุปทานของยางพาราจะเริ่มต้นจาก เกษตรกรชาวสวนยางทำการเพาะปลูกต้นกล้ายางพาราจนโตพอที่จะให้ผลผลิตได้ โดยต้นยางจะให้ผลผลิตได้สองรูปแบบ คือ น้ำยาง และไม้ยางพารา

ต้นยางที่โตพอจะกรีดยางได้ จะให้ผลผลิตเป็นน้ำยางสด และยางก้อนถ้วย ซึ่งเกษตรกรจะทำการเก็บเกี่ยวน้ำยางและยางก้อนถ้วยเหล่านี้ แล้วจึงนำผลผลิตที่ได้ ไปแปรรูปต่อไป หรือนำไปขายให้กับสหกรณ์ชาวสวนยาง หรือพ่อค้าคนกลาง ซึ่งจะนำน้ำยางที่ซื้อมาไปขายให้กับโรงงานแปรรูปยางธรรมชาติอีกทอดหนึ่ง โดยน้ำยางสด สามารถแปรรูปในชั้นกลางได้สองแบบ คือ ทำเป็นน้ำยางข้น หรือ ทำเป็นยางแห้ง

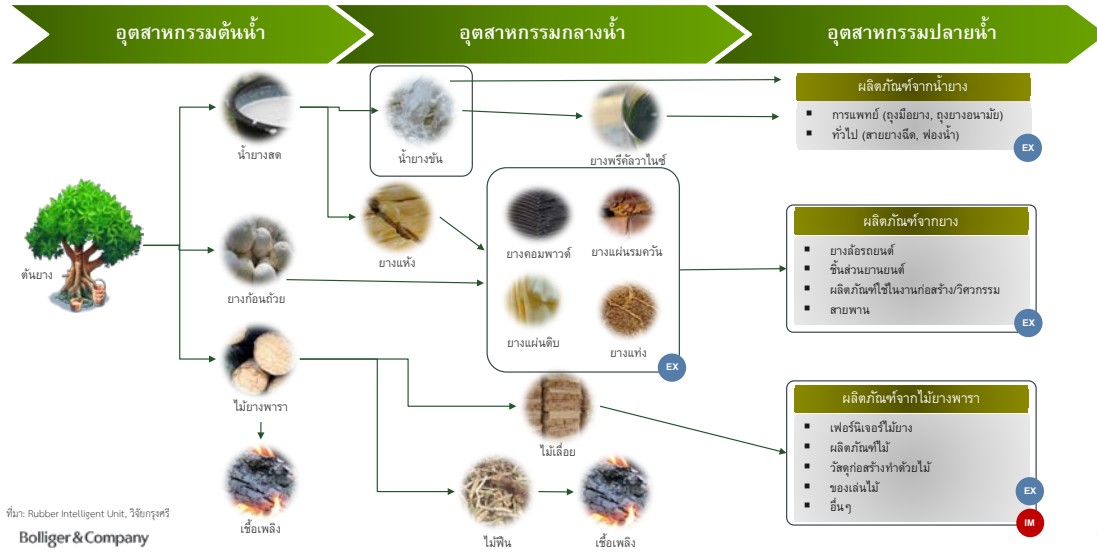
น้ำยางสดที่ได้มีการแปรรูปเป็นน้ำยางข้น โดยโรงงานแปรรูปยางธรรมชาติแล้ว สามารถนำไปส่งออก หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยางต่อไปได้ หรือนำไปแปรรูปเป็นยางพรีคิวลาไนซ์ก่อน เพื่อเพิ่มคุณสมบัติของน้ำยางข้น แล้วจึงนำไปส่งออก หรือแปรรูปต่อไปได้เช่นกัน โดยน้ำยางข้น และยางพรีคิวลาไนซ์ หากนำไปส่งออก ก็จะมีผู้ส่งออกนำผลผลิตที่ได้ ส่งออกไปขายยังต่างประเทศต่อไป หรือถูกนำไปแปรรูปอีกครั้งเป็นผลิตภัณฑ์จากน้ำยางข้นปลาย โดยโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ยาง ได้แก่ อุปกรณ์ทางการแพทย์ เช่น ถุงมือยาง ถุงยางอนามัย และสินค้ายางทั่วไป เช่น สายยางฉีด ฟองน้ำ เส้นด้ายยาง เป็นต้น โดยสินค้าเหล่านี้จะถูกขายตามท้องตลาด หรือส่งออกต่อไป

ส่วนยางก้อนถ้วย และน้ำยางสดที่ได้มีการแปรรูปเป็นยางแห้ง สามารถแปรรูปต่อไปในชั้นกลางได้สี่รูปแบบ คือ ยางแผ่นดิบ ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง หรือผสมกับสารเคมีต่าง ๆ เพื่อให้กลายเป็นยางคอมพาวด์ เมื่อแปรรูปเสร็จสิ้นสามารถนำไปขายให้แก่ผู้ส่งออก เพื่อส่งออกผลผลิตไปยังต่างประเทศต่อไป หรือนำไปแปรรูปอีกครั้งให้เป็นผลิตภัณฑ์จากยางข้นปลาย โดยโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ยาง เช่น ยางล้อรถยนต์ ชิ้นส่วนยางยนต์ ผลิตภัณฑ์ใช้ในงานก่อสร้าง และสายพาน เป็นต้น โดยสินค้าเหล่านี้จะถูกขายตามท้องตลาด หรือส่งออกต่อไป

ส่วนไม้ยางพารา ที่เกิดจากการโค่นต้นยาง ที่ให้ผลผลิตน้อยลง หมุดอายุเก็บเกี่ยวหรือทดแทนด้วยพืชอื่น สามารถนำไปแปรรูปได้สามรูปแบบ คือ ทำเป็นเชื้อเพลิง ไม้เลื่อย และไม้พิน โดยเชื้อเพลิง และไม้พิน จะถูกนำไปขายต่อให้กับอุตสาหกรรมที่ต้องการใช้พลังงานความร้อน ส่วนไม้เลื่อยสามารถนำไปแปรรูปอีกครั้งเป็น เฟอร์นิเจอร์จากไม้ยาง ผลิตภัณฑ์ไม้ วัสดุก่อสร้าง ทำด้วยไม้ ของเล่นไม้ และอื่น ๆ และถูกนำมาขายตามท้องตลาด หรือส่งออกต่อไป

ภาพที่ ๕๐ ห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง

ห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง

80

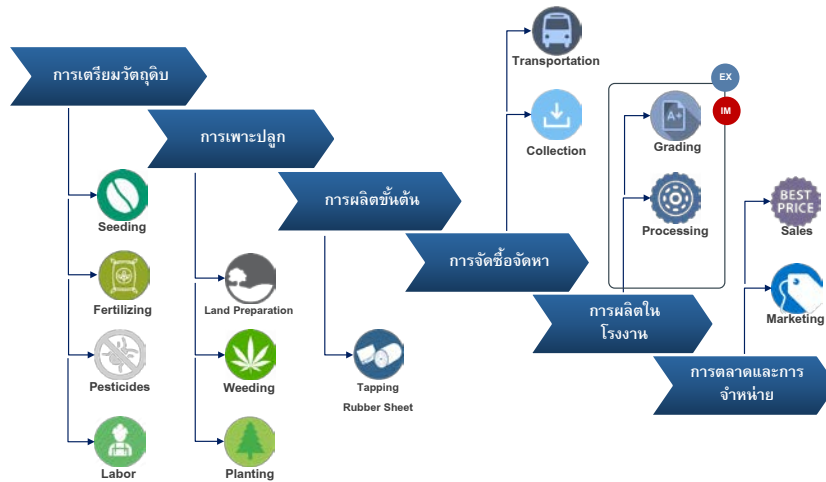
๔.๒ ห่วงโซ่คุณค่ายางพาราไทย

ห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมยางจะเริ่มต้นจากการจัดเตรียมวัตถุดิบในการทำสวนยาง อันได้แก่ ต้นกล้ายาง ปุ๋ย ยาฆ่าแมลงและกำจัดศัตรูพืช ที่ดิน และแรงงาน ถัดมาจะเป็นกระบวนการเริ่มต้นการเพาะปลูก โดยจะมีการจัดเตรียมที่ดินและปรับสภาพให้เหมาะสมกับการปลูกต้นยาง และกำจัดศัตรูพืช แล้วจึงนำต้นกล้ายางลงดิน

เมื่อต้นยางมีการเจริญเติบโตเต็มที่พร้อมให้ผลผลิต จึงจะเริ่มกระบวนการกรีดยาง เพื่อเก็บเกี่ยวน้ำยางสดได้ น้ำยางสดที่ได้จะเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดหา เพื่อป้อนเป็นวัตถุดิบเข้าสู่โรงงานแปรรูป มีการเก็บรวบรวมผลผลิต และขนส่งไปยังโรงงานแปรรูป เมื่อวัตถุดิบเข้าสู่โรงงานก็จะเข้าสู่กระบวนการประเมินและแบ่งคุณภาพของวัตถุดิบ เพื่อนำไปเข้าสู่กระบวนการผลิตและแปรรูปต่อไป เมื่อได้ผลผลิตที่เกิดจากโรงงานแล้ว ก็จะเข้าสู่กระบวนการขายและการตลาดเพื่อป้อนสินค้าเข้าสู่ตลาด

ภาพที่ ๕๑ ห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมยาง และผลิตภัณฑ์ยาง

ห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมยางและผลิตภัณฑ์ยาง

Bolliger & Company

81

๔.๓ การศึกษาและวิเคราะห์อุตสาหกรรมยางไทย

เป็นการกล่าวถึงการวิเคราะห์ตำแหน่งในปัจจุบันของอุตสาหกรรมยางพาราไทย เพื่อนำไป ทบทวนยุทธศาสตร์ยางพารา ระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ด้วยการใช้เครื่องมือต่างๆ ได้แก่ SWOT Analysis Five force Model Diamond Model และการวิเคราะห์คู่เปรียบเทียบ ในอุตสาหกรรมยางพาราระดับประเทศ ด้วยเครื่องมือดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage Index: RCA) การวิเคราะห์ BCG Matrix และการวิเคราะห์ นโยบายเกี่ยวข้องกับยางพาราในต่างประเทศที่สำคัญต่อการค้าระหว่างประเทศ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๕. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis)

โดยเมื่อพิจารณาจากการวิเคราะห์ SWOT ของเดิมในยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ประกอบกับสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมยางในปัจจุบันของโลกและของประเทศไทย คณะที่ปรึกษา เสนอทบทวนการวิเคราะห์ SWOT ดังนี้

จุดแข็งของอุตสาหกรรมยางพารา

- S๖ ต้นยางที่กรีดยางได้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงที่ให้ผลผลิตสูง
- S๗ ประเทศไทยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยางพาราจำนวนมาก

จุดอ่อนของอุตสาหกรรมยางพารา

- W๖ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่วนใหญ่ไม่ถูกนำไปใช้งานจริง หรือไม่ได้มีการนำไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากขาดการสื่อสารที่เข้าใจตรงกัน ระหว่างนักวิจัยและผู้ประกอบการ
- W๗ บุคลากรของ กยท. ขาดความเชี่ยวชาญในการตลาดและเทคโนโลยี

โอกาสของอุตสาหกรรมยางพารา

- O๓ ผลิตรถยนต์ยางที่ใช้ในทางการแพทย์มีโอกาสเติบโตได้ดี เนื่องจากหลายประเทศ เริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และความต้องการใช้ถุงมือยางเพิ่มขึ้น
- O๔ แนวโน้มการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากธรรมชาติและลดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม
- O๕ ยางพาราสามารถเข้าไปทดแทนเป็นวัตถุดิบได้หลายผลิตภัณฑ์ในปัจจุบัน จากการขึ้นรูปได้ง่าย และรักษาสีสิ่งแวดล้อม

ภัยคุกคามของอุตสาหกรรมยางพารา

- T๕ ประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง และแอฟริกาตะวันตก ขยายพื้นที่ปลูกยางพาราอย่างต่อเนื่อง ด้วยการลงทุนของประเทศจีน ซึ่งเป็นผู้นำเข้ายางรายใหญ่ของโลก
- T๗ สถานการณ์โควิด-๑๙ ทำให้เกิดข้อจำกัดในการขนส่งสินค้า และอุปสงค์ต่อยางพารา ลดลง

และในส่วนของการข้อเสนอแนะต่อการสร้างแนวทางการพัฒนาทางยางพาราเพื่อสร้างมูลค่า ขณะนี้ที่ปรึกษาเสนอให้มีการทบทวนกลยุทธ์ตาม TOWS Matrix ดังนี้

กลยุทธ์เชิงรุก

- SO๗ บุกเบิกอุตสาหกรรมใหม่ที่มีการใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบ

กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ST๕ สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราขึ้นปลายน้ำภายในประเทศ

กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- WO๘ สนับสนุนนักสื่อสารวิทยาศาสตร์ด้านยางพารา ที่มีหน้าที่ค้นหา รวบรวม และบอกเล่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยางพาราให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจได้

กลยุทธ์เชิงรับ

- WT๑ ปรับโครงสร้างการใช้และการส่งออก โดยการเพิ่มปริมาณการใช้งานยาง ภายในประเทศ เพิ่มการส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง และกระจายตลาดในการส่งออก
- WT๕ สนับสนุนการทำสวนยางแบบผสมผสาน

๖. การวิเคราะห์ Five Force Model

การวิเคราะห์ด้วย Five Force Model เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างและการแข่งขันของอุตสาหกรรมยางพาราไทย ซึ่งประกอบไปด้วย ๕ ปัจจัย คือ อำนาจต่อรองของลูกค้า อำนาจต่อรองจากซัพพลายเออร์ การเข้ามาของผู้ประกอบการรายใหม่ การคุกคามจากสินค้าทดแทน และการแข่งขันของผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรม โดยมีรายละเอียดแต่ละปัจจัยดังนี้

อำนาจต่อรองของลูกค้า (Bargaining Power of Customers)

ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกยางรายใหญ่ของโลก แต่ราคายางถูกกำหนดโดยผู้ซื้อ เนื่องจากอุตสาหกรรมยางพารามีผู้ซื้อน้อยราย ที่มีปริมาณความต้องการสูง ทำให้อำนาจในการต่อรองของไทยน้อยกว่า ประเทศผู้นำเข้ายางพารา นอกจากนี้สินค้ายางพาราของไทยส่วนใหญ่เป็นสินค้าชั้นกลางและเน้นการส่งออกมากกว่าใช้ภายในประเทศ ทำให้ต้องพึ่งพาทลาดต่างประเทศเป็นหลัก สร้างความเสี่ยงทางด้านราคาและอัตราแลกเปลี่ยน

อำนาจต่อรองจากซัพพลายเออร์ (Power of Suppliers)

สำหรับผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปยางชั้นกลาง ซัพพลายเออร์ คือ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง ที่ขายสินค้ายางต้นน้ำให้แก่โรงงาน ในกรณีนี้อำนาจต่อรองของซัพพลายเออร์มีน้อยกว่า เนื่องจากซัพพลายเออร์ส่วนใหญ่เป็นรายย่อย และมีเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง มีสภาพคล่องทางการเงินที่ต่ำ ยิ่งทำให้อำนาจต่อรองยิ่งน้อยลง

การเข้ามาของผู้ประกอบการรายใหม่ (Treat of New Entrants)

ประเทศผู้ผลิตยางรายใหม่ ได้แก่ เวียดนาม ลาว กัมพูชา และโกตดิวัวร์ (ไอวอรีโคสต์) เริ่มมีบทบาทในอุตสาหกรรมยางพารามากขึ้นเรื่อย ๆ โดยมีข้อได้เปรียบจากความต้องการยางพาราของจีนที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับความต้องการสร้างความมั่นคงในห่วงโซ่อุปทานยางพาราของจีน ทำให้เกิดการกระจายความเสี่ยงโดยผลักดันการนำเข้ายางพาราจากหลายแหล่ง และยางพารายังเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ที่ผลผลิตของแต่ละประเทศไม่ได้มีความแตกต่างกัน ทำให้ประเทศผู้ผลิตยางใหม่สามารถเข้าสู่ตลาดได้ง่าย แต่ประเทศไทยยังคงมีข้อได้เปรียบตรงที่มีกำลังการผลิตมาก ทำให้เกิดการประหยัดต่อขนาดและมีความสัมพันธ์ทางการค้าแต่เดิมอยู่

การคุกคามจากสินค้าทดแทน (Treat of Substitutes)

ยางธรรมชาติยังมีสมบัติโดยรวมที่ดีกว่า เนื่องจากยางสังเคราะห์มีความทนทานต่อการขีดถูและการสึกกร่อนที่ดีกว่า มีความเสถียรทางความร้อนที่สูงกว่าทำให้ยางสังเคราะห์เสื่อมสภาพได้ช้ากว่ายางธรรมชาติ ทั้งยังมียางสังเคราะห์อีกหลายชนิดที่สามารถคงความยืดหยุ่นได้แม้อยู่ในอุณหภูมิที่ต่ำสามารถทนต่อน้ำมันและจาระบี รวมทั้งยังทนเปลวไฟได้ดีซึ่งเหมาะกับการนำไปใช้ทำเป็นฉนวนในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้ด้วย ประกอบกับยางสังเคราะห์มีคุณสมบัติที่หลากหลายตามแต่ละชนิด ทำให้ได้รับความนิยมมากกว่า อย่างไรก็ตามยางธรรมชาติมีคุณสมบัติบางประการที่ทำให้ยางสังเคราะห์ไม่อาจทดแทนได้โดยสมบูรณ์ ทำให้อุตสาหกรรมขึ้นปลายังคงมีความต้องการใช้ยางธรรมชาติอยู่

การแข่งขันของผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรม (Industry Rivalry)

ถึงแม้ว่าอุตสาหกรรมยางพาราจะมีจำนวนคู่แข่งไม่มาก แต่ก็มีจำนวนผู้ซื้อไม่มากนัก นอกจากนี้อัตราการเติบโตของอุตสาหกรรมยางยังคงมีการเติบโตอยู่เรื่อย ๆ แต่ก็เติบโตในอัตราที่ไม่สูงมากนัก ทำให้มีความท้าทายในการแข่งขันสูง ประกอบกับยางพาราเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ที่ไม่ได้มีลักษณะโดดเด่นแตกต่างกัน ทำให้การแข่งขันมุ่งเน้นไปที่ราคา และการลดต้นทุนมากกว่า ด้านคุณภาพโดยประเทศไทยมีข้อเสียเปรียบในแง่ของต้นทุนการผลิตที่ค่อนข้างสูงกว่าประเทศอื่น ๆ

๕. การวิเคราะห์ Diamond Model

การวิเคราะห์ด้วย Diamond Model ใช้สำหรับการประเมินศักยภาพของอุตสาหกรรมยางพารา โดยแสดงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรม โดยเป็นการประเมินใน ๖ ด้านด้วยกัน คือ เงื่อนไขด้านอุปสงค์ เงื่อนไขด้านปัจจัยการผลิต อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน กลยุทธ์และโครงสร้างของต้นและคู่แข่ง บทบาทของรัฐบาล และเหตุสุดวิสัย ซึ่งสามารถแยกวิเคราะห์ตามประเภทสินค้าที่มีความโดดเด่นในอุตสาหกรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๗.๑ น้ํายางข้น

เงื่อนไขด้านอุปสงค์ (Demand Conditions)

ตลาดน้ํายางข้นมีการเติบโตขึ้นทุกปี มีความต้องการซื้ออย่างต่อเนื่อง แต่ขนาดของตลาดน้ํายางข้นในประเทศไทยมีขนาดเล็กกว่าตลาดต่างประเทศ ซึ่งทำให้ประเทศไทยมีการส่งออกน้ํายางข้นมากกว่าใช้ภายในประเทศ และพึ่งพิงตลาดต่างประเทศค่อนข้างมาก แต่ผู้ประกอบการไทยก็มีความสามารถในการเข้าถึงลูกค้า และสามารถส่งสินค้าให้กับลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เงื่อนไขด้านปัจจัยการผลิต (Factor Conditions)

น้ํายางข้นของไทยมีวัตถุดิบภายในประเทศที่มีศักยภาพและมีปริมาณมาก ทำให้ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศ โดยน้ํายางข้นของไทยสามารถผลิตได้อย่างมีมาตรฐานตามที่ลูกค้าต้องการ มีความพร้อมในด้านการขนส่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขนส่งทางเรือ แต่ยังมีช่องว่างในการเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งทางบกอยู่ สำหรับแรงงานในอุตสาหกรรมน้ํายางข้นไทย ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าว ซึ่งมีศักยภาพแรงงานปานกลางต้องมีการอบรมพัฒนาฝีมือเพิ่มเติม ค่าจ้างแรงงานค่อนข้างแพง ประกอบกับราคาวัตถุดิบมีการปรับขึ้นลงตลอดเวลา นอกจากนี้ประเทศไทยมีแหล่งเงินทุนเป็นจำนวนมาก แต่ธุรกิจขนาดเล็กเข้าถึงได้ยาก ในส่วนของเทคโนโลยีการผลิตประเทศไทยมีการพัฒนาการผลิตน้ํายางข้นให้ได้มาตรฐานด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน (Related and Supporting Industries)

ความพร้อมของอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องในประเทศไทยมีความได้เปรียบประเทศคู่แข่งในเรื่องของวัตถุดิบอุตสาหกรรมต้นน้ำ และลูกค้ามีความต้องการน้ํายางข้นของไทยอย่างต่อเนื่อง ส่วนอุตสาหกรรมปลายน้ำ ที่มีความต้องการใช้น้ํายางข้นยังมีการเติบโต แต่ยังมีขนาดไม่ใหญ่มาก และยังขาดการนำการวิจัยและพัฒนาสินค้ามาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

กลยุทธ์และโครงสร้างของตนและคู่แข่ง (Strategy, structure and rivalry)

ผู้ประกอบการไทยสามารถผลิตน้ำยางชั้นได้ในปริมาณมาก และตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้เป็นอย่างดี สามารถรักษาคุณภาพของสินค้าให้ได้มาตรฐานได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ประเทศไทยสามารถส่งออกน้ำยางชั้นได้เป็นอันดับต้นของโลก แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการไทยยังขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่

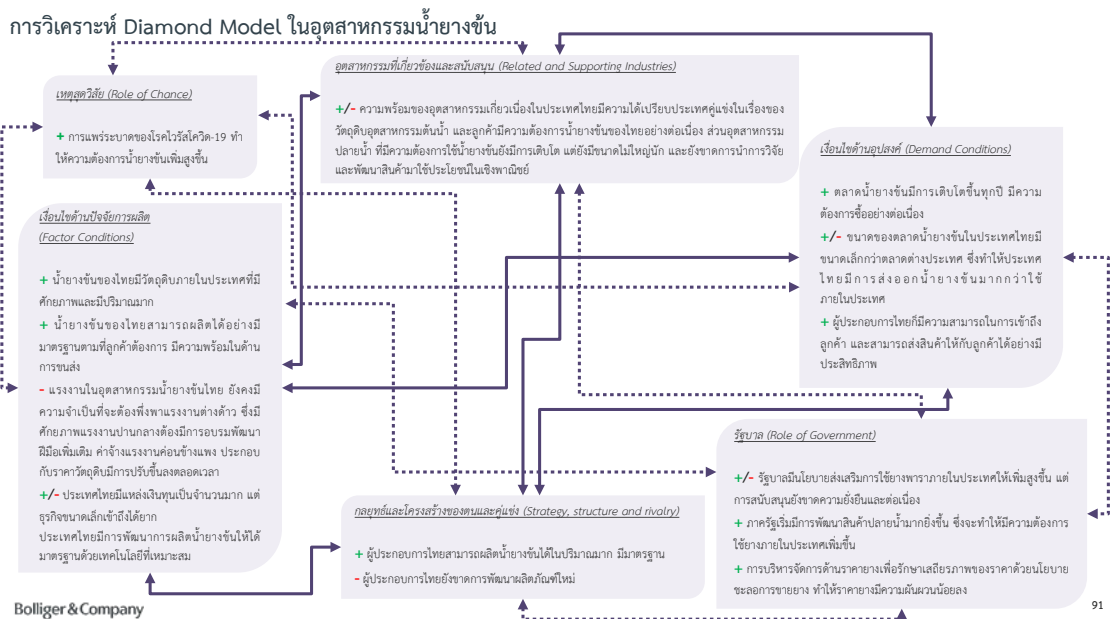
รัฐบาล (Role of Government)

รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการใช้งานพาราภายในประเทศให้เพิ่มสูงขึ้น แต่การสนับสนุนยังขาดความยั่งยืนและต่อเนื่อง และมีการปฏิบัติจริงตามนโยบายน้อย แต่อย่างไรก็ตามภาครัฐเริ่มมีการพัฒนาสินค้าปลายน้ำมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้มีความต้องการใช้งานภายในประเทศเพิ่มขึ้น ส่วนการบริหารจัดการด้านราคาขายเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาด้วยนโยบายชะลอการขยายตัว ทำให้ราคาขายมีความผันผวนน้อยลง

เหตุสุดวิสัย (Role of Chance)

การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด-๑๙ ทำให้ความต้องการถุงมือยางทางการแพทย์เพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด ทำให้ความต้องการน้ำยางชั้นซึ่งเป็นวัตถุดิบมีการเติบโตสูงขึ้นไปด้วย

ภาพที่ ๕๒ การวิเคราะห์ Diamond Model ของอุตสาหกรรมน้ำยางชั้น

๗.๒ ยางแท่ง

เงื่อนไขด้านอุปสงค์ (Demand Conditions)

ตลาดยางแท่งมีการเติบโตและความต้องการเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และผู้ประกอบการไทยมีศักยภาพในการตอบสนองต่อความต้องการนั้น แต่สินค้ายางแท่งยังคงอยู่ในรูปแบบเดิม ไม่ได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ และความต้องการใช้ภายในประเทศยังคงมีน้อย ทำให้ต้องพึ่งพาดตลาดต่างประเทศ

เงื่อนไขด้านปัจจัยการผลิต (Factor Conditions)

ประเทศไทยมีความพร้อมด้านวัตถุดิบ โดยเฉพาะยางก้อนถ้วยซึ่งมีปริมาณมาก สินค้ายางแท่งของไทยมีคุณภาพสูงและเป็นที่ต้องการของตลาด แต่เทคโนโลยีกระบวนการผลิตขั้นสูงยังมีช่องว่างในการพัฒนาและส่งเสริม ในส่วนของแรงงาน ยังมีการพึ่งพาแรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมาก และใช้ต้นทุนและระยะเวลาในการอบรม สำหรับต้นทุนการผลิตยางแท่งไม่สูงมากเนื่องจากมีการประหยัดต่อขนาด แต่ต้นทุนแรงงานและพลังงานค่อนข้างสูง

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน (Related and Supporting Industries)

ในส่วนของอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง ประเทศไทยมีความพร้อม โดยได้เปรียบในเรื่องของวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต้นน้ำ และลูกค้ามีความต้องการยางแท่งของไทยอย่างต่อเนื่อง แต่การวิจัยและพัฒนาสินค้าในเชิงพาณิชย์ยังมีช่องว่างอยู่

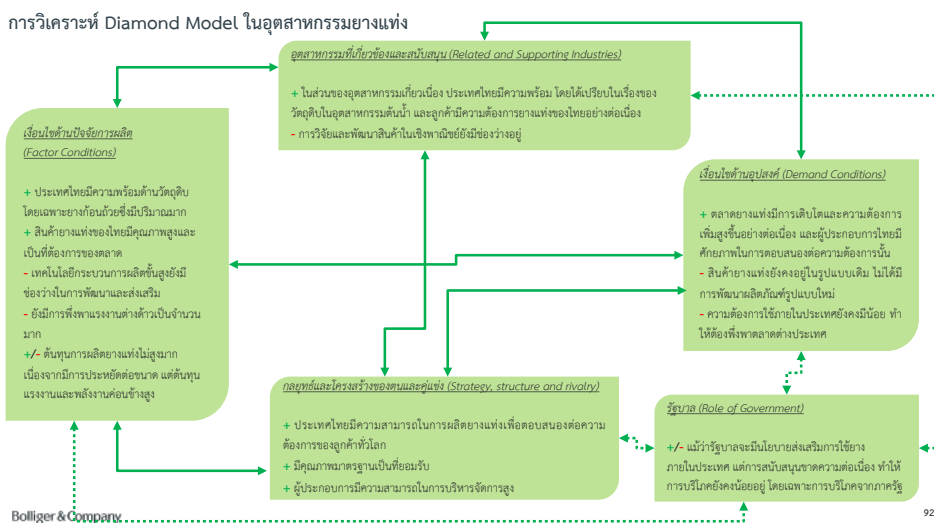
กลยุทธ์และโครงสร้างของต้นและคู่แข่ง (Strategy, structure and rivalry)

ประเทศไทยมีความสามารถในการผลิตยางแท่งเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าทั่วโลก และมีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ จึงทำให้ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกยางแท่งในอันดับต้นของโลก และผู้ประกอบการมีความสามารถในการบริหารจัดการสูง

รัฐบาล (Role of Government)

แม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายส่งเสริมการใช้ยางภายในประเทศ แต่การสนับสนุนขาดความต่อเนื่อง ทำให้การบริโภคยังคงน้อยอยู่ โดยเฉพาะการบริโภคจากภาครัฐ

ภาพที่ ๕๓ การวิเคราะห์ Diamond Model ในอุตสาหกรรมยางแท่ง

๗.๓ ยางล้อยานพาหนะ

เงื่อนไขด้านอุปสงค์ (Demand Conditions)

ตลาดหลักสำหรับการส่งออกยางล้อของไทย คือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งตลาดยางล้อในสหรัฐอเมริกามีการขยายตัวสูงขึ้น สอดคล้องกับการเติบโตของตลาดรถยนต์ในสหรัฐอเมริกา แต่ยังคงมีข้อจำกัดเนื่องจากไทยโดนกล่าวหาเรื่องการทุ่มตลาดยางล้อ ทำให้ยางล้อไทยโดนเก็บภาษีสูงขึ้น

เงื่อนไขด้านปัจจัยการผลิต (Factor Conditions)

ในอุตสาหกรรมยางล้อประเทศไทยมีความได้เปรียบในแง่ของ การเป็นแหล่งวัตถุดิบยางขนาดใหญ่ และมีความพร้อมด้านแรงงานมีฝีมือ ทั้งจำนวนแรงงานและศักยภาพแรงงาน การที่ไทยเป็นฐานการผลิตยางล้อที่สำคัญให้กับบริษัทยางล้อข้ามชาติ ทำให้ไทยมีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตยางล้ออย่างต่อเนื่อง ต้นทุนการผลิตต่ำเมื่อเทียบกับคู่แข่ง และผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่าย

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน (Related and Supporting Industries)

ประเทศไทยมีความพร้อมในอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องในขั้นต้นน้ำในการผลิตยางล้อ และมีความพร้อมของอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องในขั้นปลายน้ำ จากการทำนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทย

กลยุทธ์และโครงสร้างของตนและคู่แข่ง (Strategy, structure and rivalry)

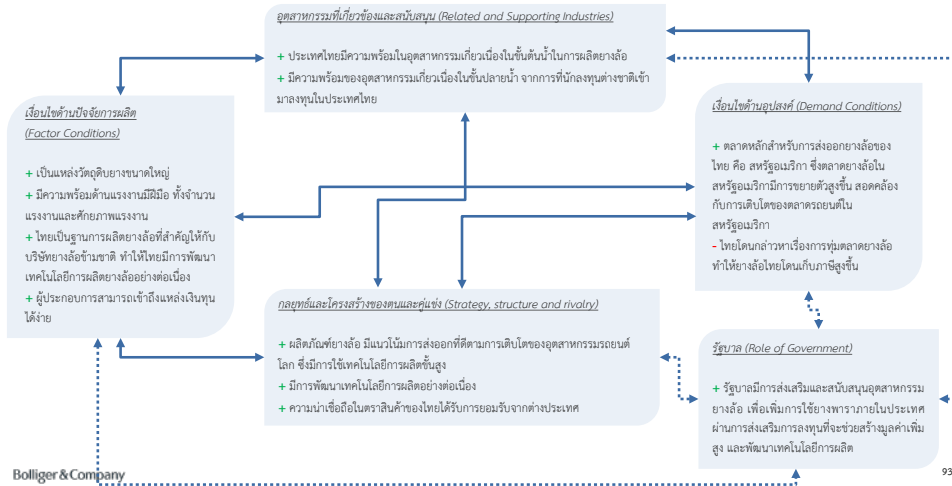
ผลิตภัณฑ์ยางล้อ มีแนวโน้มการส่งออกที่ดีตามการเติบโตของอุตสาหกรรมรถยนต์โลก ซึ่งมีการใช้เทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง และมีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตอย่างต่อเนื่อง และความน่าเชื่อถือในตราสินค้าของไทยได้รับการยอมรับจากต่างประเทศ

รัฐบาล (Role of Government)

รัฐบาลมีการส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมยางล้อ เพื่อเพิ่มการใช้ยางพาราภายในประเทศ ผ่านการส่งเสริมการลงทุนที่จะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มสูง และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต

ภาพที่ ๕๔ การวิเคราะห์ Diamond Model ในอุตสาหกรรมยางล้อยานพาหนะ

การวิเคราะห์ Diamond Model ในอุตสาหกรรมยางล้อยานพาหนะ

๗.๔ ถูงม็อยยง

เงื่อนไขด้านอุปสงค์ (Demand Conditions)

ตลาดถูงม็อยยงมีการขยายตัวได้ดี โดยเฉพาะถูงม็อยยงทางการแพทย โดยเป็นผลจากการเติบโตของธุรกิจโรงพยาบาล และธุรกิจการแพทย์ เนื่องจากประชากรโลกให้ความใส่ใจในเรื่องของสุขภาพมากยิ่งขึ้น และการก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยในหลายประเทศ ในส่วนของประเทศไทยยังคงมีตลาดขนาดเล็ก เนื่องจากมีจำนวนประชากรไม่มาก นอกจากนี้ประเทศไทยยังขาดความพร้อมในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าเนื่องจากกำลังการผลิตน้อย และไม่ได้รับการพัฒนาเทคโนโลยีที่ตอบสนองต่อความต้องการรูปแบบใหม่ ๆ

เงื่อนไขด้านปัจจัยการผลิต (Factor Conditions)

ประเทศไทยมีวัตถุดิบในการผลิตถูงม็อยยงที่มีปริมาณมากและมีคุณภาพสูง ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศ แต่ยังคงขาดการวิจัยและพัฒนาเครื่องจักรในการผลิต และมีต้นทุนสูง โดยเฉพาะต้นทุนแรงงาน และมีเครื่องจักรที่ล้าสมัย

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน (Related and Supporting Industries)

ความพร้อมของอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องของไทย มีข้อได้เปรียบในเรื่องของวัตถุดิบอุตสาหกรรมต้นน้ำ แต่ในขั้นปลายน้ำ ยังขาดการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตถูงม็อยยงอย่างมีเอกภาพ มีประสิทธิภาพในการผลิตต่ำ และขาดการวิจัยและพัฒนาเพื่อลดต้นทุนการผลิต หรือปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์และโครงสร้างของทุนและคู่แข่ง (Strategy, structure and rivalry)

ผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก จึงมีต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากขาดการประหยัดต่อขนาด โดยเฉพาะสัดส่วนต้นทุนแรงงานและเครื่องจักรการผลิต ประกอบกับการผลิตถูงม็อยยงของไทยส่วนใหญ่ยังขาดการพัฒนาองค์ความรู้ ต้องซื้อองค์ความรู้การผลิตจากต่างประเทศ

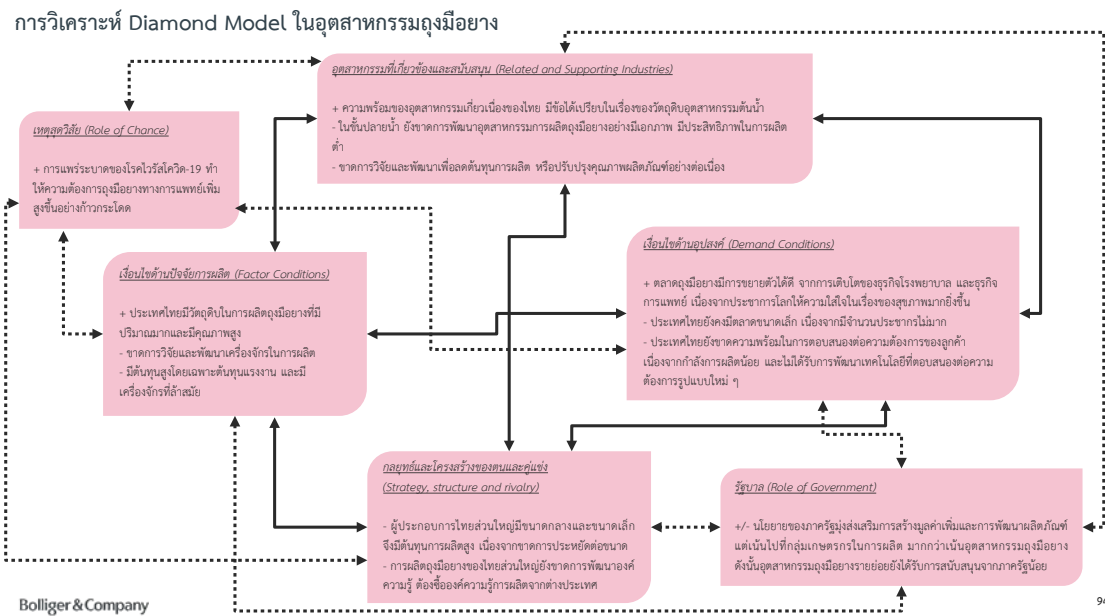
รัฐบาล (Role of Government)

นโยบายของภาครัฐมุ่งส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แต่เน้นไปที่กลุ่มเกษตรกรในการผลิต มากกว่าเน้นอุตสาหกรรมถุงมือยาง ดังนั้นอุตสาหกรรมถุงมือยางรายย่อยยังได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐน้อย

เหตุสุดวิสัย (Role of Chance)

การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด-๑๙ ทำให้ความต้องการถุงมือยางทางการแพทย์เพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดด แต่หากการแพร่ระบาดหยุดลงความต้องการถุงมือยางจะเริ่มลดลงกลับมาสู่ช่วงการเติบโตก่อนช่วงการระบาด

ภาพที่ ๕๕ การวิเคราะห์ Diamond Model ในอุตสาหกรรมถุงมือยาง

๖. การวิเคราะห์คู่แข่งเปรียบเทียบในอุตสาหกรรมยางพารา

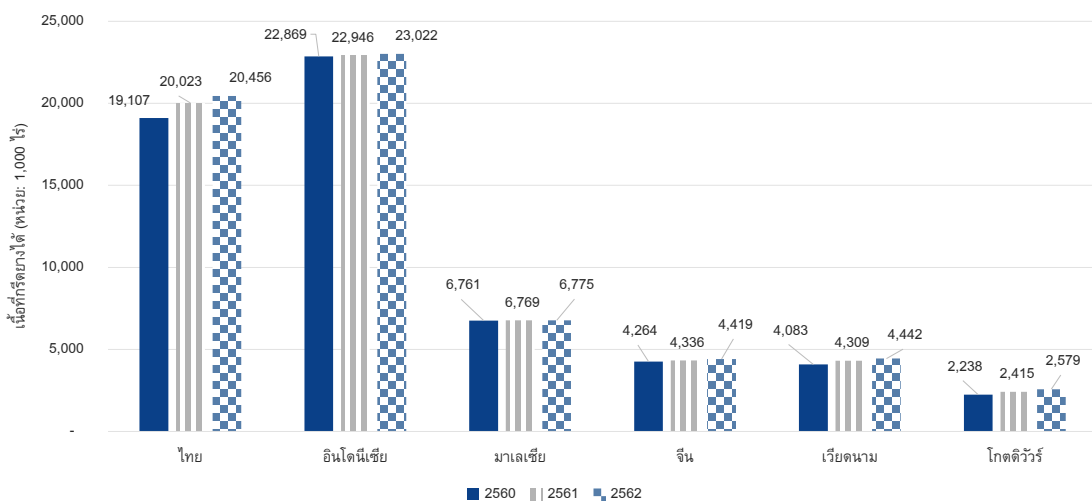
ในส่วนนี้จะเป็นการเปรียบเทียบข้อมูลทางสถิติที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยางพารา ระหว่างประเทศไทยกับประเทศคู่แข่งที่เป็นประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ โดยจะมีคู่แข่งเปรียบเทียบคือ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย ประเทศจีน ประเทศเวียดนาม และประเทศโกตดิวัวร์ (ไอวอรีโคสต์)

เนื้อที่กรีดยางได้ของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มี ๒๐.๔๖ ล้านไร่ ซึ่งมีมากเป็นอันดับสองของโลก ห่างจากอันดับหนึ่ง คือ ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งมีเนื้อที่กรีดยางได้ ๒๓.๐๒ ล้านไร่ อยู่ที่ ๒.๕๖ ล้านไร่ และหากเทียบกับคู่แข่งเทียบอื่นแล้ว พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนเนื้อที่กรีดยางได้ที่มากกว่าประเทศคู่แข่งอื่นอย่างชัดเจน โดยประเทศมาเลเซียมีเนื้อที่อยู่ที่ ๖.๗๘ ล้านไร่ ประเทศจีนมีเนื้อที่ ๔.๔๒ ล้านไร่ ประเทศเวียดนามมีเนื้อที่ ๔.๔๔ ล้านไร่ และประเทศโกตดิวัวร์

(ไอวอรีโคสต์)มีเนื้อที่ ๒.๕๘ ล้านไร่ โดยทุกประเทศมีแนวโน้มเนื้อที่กรีดยางเพิ่มมากขึ้น โดยอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ๓ ปี ประเทศไทยมีพื้นที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓.๔๘ ซึ่งมากกว่าประเทศอินโดนีเซียซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๓๔ ประเทศมาเลเซียเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๑๑ และประเทศจีนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๘ โดยคู่เปรียบที่โดดเด่น คือ ประเทศเวียดนามที่มีพื้นที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๓๒ และประเทศโกตดิวัวร์ (ไอวอรีโคสต์)ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๓๕ ดังภาพที่

ภาพที่ ๕๖ การเปรียบเทียบเนื้อที่กรีดยางได้ ระหว่างไทยและคู่เปรียบ

การเปรียบเทียบเนื้อที่กรีดยางได้ ระหว่างไทยและคู่เปรียบ

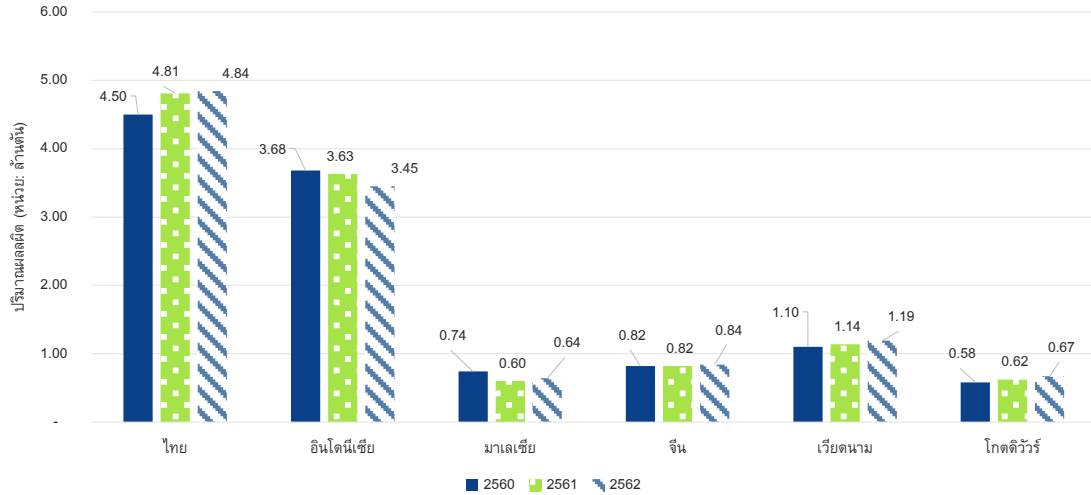
ที่มา: สถิติการเกษตรของไทย พ.ศ. 2563
Bolliger & Company

96

ซึ่งสอดคล้องกับผลผลิตยางพาราที่ปรากฏในภาพที่ ที่ประเทศไทยมีผลผลิตในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่ที่ ๔.๘๔ ล้านตัน โดยเป็นประเทศที่มีผลผลิตมากที่สุด และมีประเทศอินโดนีเซียมีผลผลิตมารองลงมา ซึ่งมีปริมาณผลผลิตอยู่ที่ ๓.๔๕ ล้านตัน ส่วนประเทศคู่เปรียบที่เหลือมีผลผลิตทั้งหมดน้อยกว่าประเทศไทย อย่างชัดเจน โดยประเทศมาเลเซียมีผลผลิต ๐.๖๔ ล้านตัน ประเทศจีนมีผลผลิต ๐.๘๔ ล้านตัน ประเทศเวียดนามมีผลผลิต ๑.๑๙ ล้านตัน และประเทศโกตดิวัวร์ (ไอวอรีโคสต์) มีผลผลิต ๐.๖๗ ล้านตัน ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบในแง่ของการเพิ่มขึ้นของผลผลิตแล้ว พบว่าประเทศไทยผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นโดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓.๗๖ ส่วนประเทศอินโดนีเซียและประเทศมาเลเซียมีแนวโน้มที่ผลผลิตจะลดลง โดยลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๓.๑๖ และร้อยละ ๖.๑๓ ตามลำดับ ประเทศจีนมีแนวโน้มผลผลิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อยอยู่ที่ร้อยละ ๑.๒๑ ส่วนประเทศเวียดนามและโกตดิวัวร์มีแนวโน้มที่ผลผลิตจะเพิ่มขึ้นมาก โดยมีผลผลิตเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๔ และร้อยละ ๗.๔๘ ตามลำดับ

ภาพที่ ๕๗ การเปรียบเทียบผลผลิตยางพารา ระหว่างไทยและคู่เปรียบเทียบ

การเปรียบเทียบผลผลิตยางพารา ระหว่างไทยและคู่เปรียบเทียบ

ที่มา: สถิติการเกษตรของไทย พ.ศ. 2563

Bolliger & Company

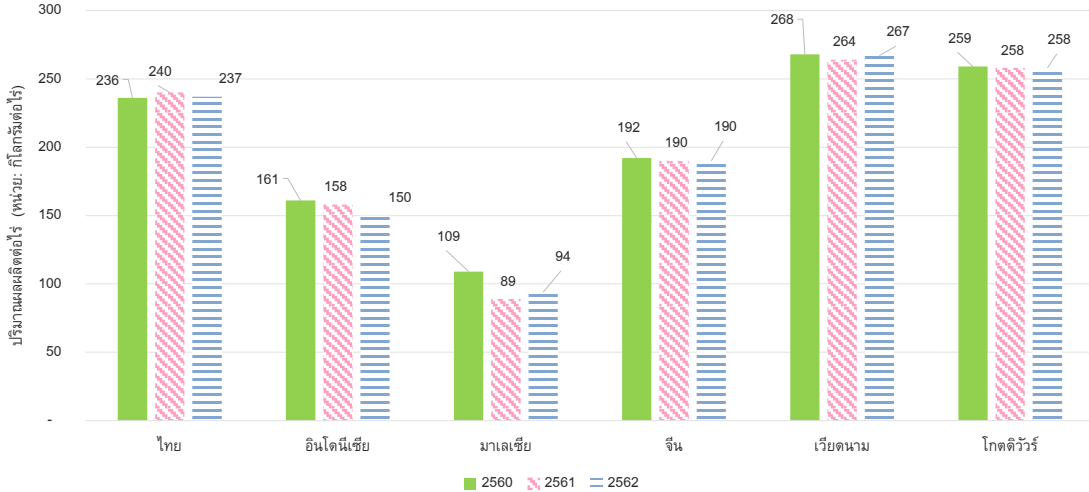
97

สำหรับการเปรียบเทียบในแง่ของผลผลิตต่อไร่ พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ประเทศไทยผลผลิตยางพาราต่อไร่อยู่ที่ ๒๓๗ กิโลกรัมต่อไร่ ถึงแม้ว่าจะผลผลิตต่อไร่ของไทยจะมากกว่า ประเทศอินโดนีเซียซึ่งอยู่ที่ ๑๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ประเทศมาเลเซีย ๙๔ กิโลกรัมต่อไร่ แต่ก็มากกว่าประเทศจีนซึ่งอยู่ที่ ๑๙๐ กิโลกรัมต่อไร่เพียงเล็กน้อย และน้อยกว่าประเทศเวียดนามและประเทศกัมพูชา (ไเอาวรีโคสต์) ซึ่งมีผลผลิตต่อไร่อยู่ที่ ๒๖๗ กิโลกรัมต่อไร่ และ ๒๕๘ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ทำให้ในระยะยาวแล้ว ประเทศเวียดนามและประเทศกัมพูชา (ไเอาวรีโคสต์) จะกลายเป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทย เนื่องจากการเข้าสู่อุตสาหกรรมยางพาราช้ากว่าไทย ทำให้พันธุ์ยางที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นยางพันธุ์ดี ให้ผลผลิตที่สูงกว่า และมีสภาพอากาศที่คล้ายคลึงกับประเทศไทย ที่เหมาะสมต่อการปลูกยาง

กล่าวโดยสรุปในภาพรวมแล้วประเทศไทยยังคงมีศักยภาพในการผลิตยางธรรมชาติมากกว่าประเทศคู่แข่ง อย่างไรก็ตามประเทศคู่แข่งก็มีการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเวียดนาม และประเทศกัมพูชา (ไเอาวรีโคสต์) ที่มีการเติบโตอย่างโดดเด่นจากการที่จีนเข้าไปลงทุนการทำสวนยาง ทำให้สองประเทศนี้มีข้อได้เปรียบในการป้อนวัตถุดิบเข้าสู่ประเทศจีน

ภาพที่ ๕๘ การเปรียบเทียบผลผลิตต่อไร่ ระหว่างไทยและคู่เปรียบเทียบ

การเปรียบเทียบผลผลิตต่อไร่ ระหว่างไทยและคู่เปรียบเทียบ

ที่มา: สถิติการเกษตรของไทย พ.ศ. 2563
Bolliger & Company

98

๘.๑ การวิเคราะห์ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage Index: RCA)

ในส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมยาง ไปยังตลาดโลก ในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓) ซึ่งหากค่า RCA มากกว่า ๑ คือ สินค้าที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ แต่หากค่า RCA น้อยกว่า ๑ หมายความว่า สินค้านั้นไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ หรือ เสียเปรียบในการแข่งขัน โดยข้อมูลที่น่ามาใช้ในการคำนวณอาศัยจากข้อมูลการส่งออกและนำเข้าของ Trade Map โดยสินค้าที่ทำการวิเคราะห์ จะเป็นสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมยาง ได้แก่ น้ำยางชั้น ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ยางคอมพาวด์ ยางล้อยานพาหนะ กุ้งมือยาง หลอดยางและท่อ ยาง สายพาน ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์ไม้ยาง

สำหรับประเทศไทย กลุ่มสินค้าในอุตสาหกรรมยางของไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในทุกสินค้า โดยสินค้าที่มีค่า RCA เฉลี่ยสูงที่สุด คือ น้ำยางชั้น มีค่า RCA ๕๔.๓๔ รองลงมาคือ ยางแผ่นรมควัน มีค่า RCA ๔๔.๗ ตามด้วย ยางแท่ง มีค่า RCA ๑๗.๙๑ กุ้งมือยาง มีค่า RCA ๑๐.๙๗ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์มีค่า RCA ๙.๘๗ ยางล้อมีค่า RCA ๔.๖๙ ยางคอมพาวด์มีค่า RCA ๔.๐๖ หลอดยางและท่อ ยางมีค่า RCA ๒.๕๒ สายพานมีค่า RCA ๑.๘๗ และผลิตภัณฑ์ไม้มีค่า RCA ๑.๒๙

ตารางที่ ๘ ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของสินค้าอุตสาหกรรมยางไทย

ประเภทสินค้า	ค่าดัชนี RCA					
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย ๕ ปี
๔๐๐๑๑๐ น้ำยางข้น	๕๕.๔๖	๕๖.๐๖	๕๗.๐๖	๕๒.๑๐	๕๑.๐๑	๕๔.๓๔
๔๐๐๑๒๑ ยางแผ่นรมควัน	๔๕.๕๙	๔๘.๙๔	๔๔.๐๗	๔๒.๔๔	๔๒.๖๗	๔๔.๗๔
๔๐๐๑๒๒ ยางแท่ง	๒๐.๗๑	๑๘.๙๐	๑๗.๔๑	๑๗.๕๒	๑๔.๙๘	๑๗.๙๑
๔๐๐๕ ยางคอมพาวด์	๔.๕๖	๔.๒๗	๔.๕๓	๓.๓๐	๓.๖๕	๔.๐๖
๔๐๑๑-๔๐๑๓ ยางล้อ	๓.๗๒	๔.๒๙	๔.๖๕	๕.๒๘	๕.๕๔	๔.๖๙
๔๐๑๕๑๑, ๔๐๑๕๑๙ ถุงมือยาง	๑๐.๘๖	๑๐.๗๒	๑๑.๑๗	๑๐.๙๔	๑๑.๑๔	๑๐.๙๗
๔๐๐๙ หลอดและท่อยาง	๒.๓๖	๒.๔๕	๒.๕๙	๒.๖๓	๒.๕๖	๒.๕๒
๔๐๑๐ สายพาน	๑.๙๗	๒.๐๓	๑.๙๔	๑.๗๑	๑.๖๙	๑.๘๗
๔๐๑๔ ผลิตภัณฑ์ยางทาง การแพทย์	๗.๗๒	๘.๗๐	๑๐.๘๔	๑๒.๘๑	๙.๒๖	๙.๘๗
๔๔ ผลิตภัณฑ์ไม้	๑.๓๑	๑.๒๙	๑.๒๖	๑.๓๕	๑.๓๑	๑.๒๙

ทั้งนี้หากพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของไทยในแต่ละปีแล้ว พบว่าประเภทสินค้าที่มีแนวโน้มความได้เปรียบเพิ่มสูงขึ้น คือ ยางล้อยานพาหนะ ถุงมือยาง หลอดยางและท่อยาง ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ ส่วนประเภทสินค้าที่มีแนวโน้มความได้เปรียบลดลง คือ น้ำยางข้น ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ยางคอมพาวด์ สายพาน ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ไม้ค่อนข้างทรงตัว

สำหรับประเทศอินโดนีเซีย กลุ่มสินค้าในอุตสาหกรรมยางของอินโดนีเซียที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ คือ ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ยางคอมพาวด์ ยางล้อยานพาหนะ ถุงมือยาง สายพาน และผลิตภัณฑ์ไม้ โดยสินค้าที่มีค่า RCA เฉลี่ยสูงสุด คือ ยางแท่ง มีค่า RCA ๔๒.๐๐ รองลงมา คือ ยางแผ่นรมควัน มีค่า RCA ๗.๙๕ ลำดับถัดมาคือ ถุงมือยางมีค่า RCA ๓.๖๐ ผลิตภัณฑ์ไม้มีค่า RCA ๓.๐๖ ยางล้อยานพาหนะมีค่า RCA ๒.๒๑ สายพานมีค่า RCA ๑.๒๒ และยางคอมพาวด์มีค่า RCA ๑.๐๓ และสินค้าในอุตสาหกรรมยางที่อินโดนีเซียไม่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ คือ สินค้าน้ำยางข้น หลอดยางและท่อยาง และผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ โดยมีค่า RCA เฉลี่ยดังนี้ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ มีค่า RCA ๐.๕๓ น้ำยางข้นมีค่า RCA ๐.๔๗ และหลอดยางและท่อยางมีค่า RCA ๐.๒๘

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอินโดนีเซียในแต่ละปีแล้ว พบว่า ประเภทสินค้าที่มีแนวโน้มความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบเพิ่มสูงขึ้น คือ สินค้า ยางแผ่นรมควัน หลอดยางและท่อยาง และผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ ส่วนสินค้าที่มีแนวโน้มความได้เปรียบลดลง คือ น้ำยางข้น ยางแท่ง ยางคอมพาวด์ ยางล้อ ถุงมือยาง สายพาน และผลิตภัณฑ์ไม้

สำหรับประเทศมาเลเซีย กลุ่มสินค้าในอุตสาหกรรมยางของมาเลเซียที่มีความได้เปรียบ คือ น้ำยางข้น ยางแท่ง ถุงมือยาง หลอดยางและท่อยาง ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์ไม้ โดยมีค่า RCA เฉลี่ยดังนี้ ถุงมือยางมีค่า RCA ๔๐.๕๙ ยางแท่งมีค่า RCA ๗.๒๘ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์มีค่า RCA ๕.๙๖ น้ำยางข้นมีค่า RCA ๒.๕๙ ผลิตภัณฑ์ไม้มีค่า RCA ๑.๘๑ และหลอดยางและท่อยางมีค่า RCA ๑.๓๘ และสินค้าที่มาเลเซียไม่มีความได้เปรียบ คือ ยางแผ่นรมควัน ยางคอมพาวด์ ยางล้อ และสายพาน โดยมีค่า เฉลี่ยRCA ดังนี้ ยางคอมพาวด์มีค่า RCA ๐.๗๔ ยางล้อมีค่า RCA ๐.๓๔ ยางแผ่นรมควันมีค่า RCA ๐.๑๑ และสายพานมีค่า RCA ๐.๑๑

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของมาเลเซียในแต่ละปีแล้ว พบว่า สินค้าของมาเลเซียส่วนใหญ่มีแนวโน้มความได้เปรียบลดลง ได้แก่ น้ำยางข้น ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ยางคอมพาวด์ ถุงมือยาง หลอดยางและท่อยาง ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์ไม้ ส่วนสินค้าที่มีความได้เปรียบทรงตัว คือ ยางล้อ สายพาน

ตารางที่ ๙ ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของสินค้าอุตสาหกรรมยางอินโดนีเซีย

ประเภทสินค้า	ค่าดัชนี RCA					
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย ๕ ปี
๔๐๐๑๑๐ น้ำยางข้น	๐.๕๙	๐.๕๐	๐.๔๓	๐.๔๓	๐.๓๗	๐.๔๗
๔๐๐๑๒๑ ยางแผ่นรมควัน	๙.๐๙	๖.๓๖	๗.๒๒	๗.๕๕	๙.๕๓	๗.๙๕
๔๐๐๑๒๒ ยางแท่ง	๔๒.๓๖	๔๕.๑๑	๔๒.๐๖	๔๐.๕๗	๓๙.๘๘	๔๒.๐๐
๔๐๐๕ ยางคอมพาวด์	๑.๔๔	๐.๘๗	๐.๙๐	๐.๘๑	๑.๑๓	๑.๐๓
๔๐๑๑-๔๐๑๓ ยางล้อ	๒.๔๓	๒.๑๐	๒.๐๘	๒.๒๔	๒.๑๘	๒.๒๑
๔๐๑๕๑๑, ๔๐๑๕๑๙ ถุงมือยาง	๓.๙๔	๓.๗๐	๓.๖๒	๓.๕๘	๓.๑๔	๓.๖๐
๔๐๐๙ หลอดและท่อยาง	๐.๓๓	๐.๒๐	๐.๒๐	๐.๒๙	๐.๓๗	๐.๒๘
๔๐๑๐ สายพาน	๑.๓๗	๑.๑๘	๑.๑๘	๑.๒๗	๑.๑๐	๑.๒๒
๔๐๑๔ ผลิตภัณฑ์ยางทาง การแพทย์	๐.๓๗	๐.๕๐	๐.๔๙	๐.๗๓	๐.๕๘	๐.๕๓
๔๔ ผลิตภัณฑ์ไม้	๓.๒๖	๒.๙๕	๓.๐๙	๓.๐๕	๒.๙๖	๓.๐๖

ตารางที่ ๑๐ ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของสินค้าอุตสาหกรรมยางมาเลเซีย

ประเภทสินค้า	ค่าดัชนี RCA					
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย ๕ ปี
๔๐๐๑๑๐ น้ำยางข้น	๐.๕๙	๐.๕๐	๐.๔๓	๐.๔๓	๐.๓๗	๐.๔๗
๔๐๐๑๒๑ ยางแผ่นรมควัน	๙.๐๙	๖.๓๖	๗.๒๒	๗.๕๕	๙.๕๓	๗.๙๕
๔๐๐๑๒๒ ยางแท่ง	๔๒.๓๖	๔๕.๑๑	๔๒.๐๖	๔๐.๕๗	๓๙.๘๘	๔๒.๐๐
๔๐๐๕ ยางคอมพาวด์	๑.๔๔	๐.๘๗	๐.๙๐	๐.๘๑	๑.๑๓	๑.๐๓
๔๐๑๑-๔๐๑๓ ยางล้อ	๒.๔๓	๒.๑๐	๒.๐๘	๒.๒๔	๒.๑๘	๒.๒๑
๔๐๑๕๑๑, ๔๐๑๕๑๙ ถุงมือยาง	๓.๙๔	๓.๗๐	๓.๖๒	๓.๕๘	๓.๑๔	๓.๖๐
๔๐๐๙ หลอดและท่อยาง	๐.๓๓	๐.๒๐	๐.๒๐	๐.๒๙	๐.๓๗	๐.๒๘
๔๐๑๐ สายพาน	๑.๓๗	๑.๑๘	๑.๑๘	๑.๒๗	๑.๑๐	๑.๒๒
๔๐๑๔ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์	๐.๓๗	๐.๕๐	๐.๔๙	๐.๗๓	๐.๕๘	๐.๕๓
๔๔ ผลิตภัณฑ์ไม้	๓.๒๖	๒.๙๕	๓.๐๙	๓.๐๕	๒.๙๖	๓.๐๖

สำหรับประเทศจีน กลุ่มสินค้าในอุตสาหกรรมยางของจีนที่มีความได้เปรียบโดยส่วนใหญ่แล้ว เป็นสินค้ายางปลายน้ำ ในขณะที่สินค้ายางกลางน้ำของจีนไม่มีความได้เปรียบ โดยสินค้าที่มีความได้เปรียบ ได้แก่ ยางล้อยานพาหนะ มีค่า RCA ๓.๖๗ สายพานมีค่า RCA ๓.๑๗ ถู่มือยางมีค่า RCA ๒.๗๐ ผลิตภัณฑ์ไม้มีค่า RCA ๑.๙๓ หลอดยางและท่อยางมีค่า RCA ๑.๗๘ และผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์มีค่า RCA ๑.๕๘ ส่วนสินค้าที่จีนไม่มีความได้เปรียบ คือ ยางคอมพาวด์มีค่า RCA ๐.๒๓ ยางแผ่นรมควันมีค่า RCA ๐.๐๘ ยางแท่งมีค่า RCA ๐.๐๑ และน้ำยางข้นมีค่า RCA ๐

เมื่อพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของสินค้าที่จีนมีความได้เปรียบในแต่ละปี พบว่าสินค้าที่มีแนวโน้มความได้เปรียบเพิ่มสูงขึ้น คือ ยางล้อยานพาหนะ ถู่มือยาง หลอดยางและท่อยาง และสายพาน ส่วนสินค้าที่มีแนวโน้มความได้เปรียบลดลง คือ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ และสินค้าที่มีความได้เปรียบทรงตัว คือ ผลิตภัณฑ์ไม้ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาข้อมูลในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะเห็นได้ว่าค่า RCA ของจีนในทุกประเภทสินค้ามีการเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด-๑๙ ไม่ได้ทำให้ความได้เปรียบของจีนลดลงแต่อย่างใด

สำหรับประเทศเวียดนาม กลุ่มสินค้าในอุตสาหกรรมยางของเวียดนามที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ คือ น้ำยางข้น ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ยางล้อ ถู่มือยาง และผลิตภัณฑ์ไม้ โดยสินค้าที่มีค่า RCA เฉลี่ยสูงที่สุด คือ ยางแผ่นรมควันมีค่า RCA ๖.๒๕ รองลงมาคือยางแท่งซึ่งมีค่า RCA ๕.๔๔ ลำดับถัดมา คือ น้ำยางข้นมีค่า RCA ๕.๓๓ ผลิตภัณฑ์ไม้มีค่า RCA ๑.๕๙ ถู่มือยางมีค่า RCA ๑.๓๓ และยางล้อยานพาหนะมีค่า RCA ๑.๐๗ ส่วนสินค้าที่ไม่มีความได้เปรียบของเวียดนาม คือ ยางคอมพาวด์ หลอดยางและท่อยาง สายพาน และผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ โดยมีค่า RCA ดังนี้ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์มีค่า RCA ๐.๓๕ สายพานมีค่า RCA ๐.๓๐ ยางคอมพาวด์มีค่า RCA ๐.๒๙ และหลอดยางและท่อยางมีค่า RCA ๐.๒๕ ดัง

ตารางที่

หากพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของสินค้าเวียดนาม สินค้าที่มีแนวโน้มความได้เปรียบเพิ่มสูงขึ้น คือ น้ำยางข้น ยางแผ่นรมควัน ยางล้อยานพาหนะ หลอดยางและท่อยาง และผลิตภัณฑ์ไม้ ส่วนสินค้าที่มีแนวโน้มความได้เปรียบลดลง คือ ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ยางคอมพาวด์ ถู่มือยาง สายพาน ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์ไม้

ตารางที่ ๑๑ ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของสินค้าอุตสาหกรรมยางจีน

ประเภทสินค้า	ค่าดัชนี RCA					
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย ๕ ปี
๔๐๐๑๑๐ น้ำยางข้น	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๔๐๐๑๒๑ ยางแผ่นรมควัน	๐.๐๔	๐.๐๓	๐.๐๕	๐.๐๔	๐.๒๓	๐.๐๘
๔๐๐๑๒๒ ยางแท่ง	๐.๐๑	๐	๐	๐.๐๑	๐.๐๔	๐.๐๑
๔๐๐๕ ยางคอมพาวด์	๐.๐๗	๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๐๗	๐.๙๒	๐.๒๓
๔๐๑๑-๔๐๑๓ ยางล้อ	๑.๓๖	๑.๔๔	๑.๔๕	๑.๓๙	๑๒.๗๐	๓.๖๗
๔๐๑๕๑๑, ๔๐๑๕๑๙ ถุงมือยาง	๐.๕๙	๐.๖๒	๐.๖๑	๐.๖๒	๑๑.๐๕	๒.๗๐
๔๐๐๙ หลอดและท่อยาง	๐.๖๑	๐.๖๓	๐.๖๕	๐.๖๗	๖.๓๖	๑.๗๘
๔๐๑๐ สายพาน	๐.๙๔	๑.๐๕	๑.๑๖	๑.๒๓	๑๑.๔๗	๓.๑๗
๔๐๑๔ ผลิตภัณฑ์ยางทาง การแพทย์	๐.๘๑	๐.๘๒	๐.๘๐	๐.๗๖	๔.๗๐	๑.๕๘
๔๔ ผลิตภัณฑ์ไม้	๐.๗๘	๐.๗๕	๐.๗๕	๐.๗๒	๖.๖๖	๑.๙๓

ตารางที่ ๑๒ ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของสินค้าอุตสาหกรรมยางเวียดนาม

ประเภทสินค้า	ค่าดัชนี RCA					
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย ๕ ปี
๔๐๐๑๑๐ น้ำยางข้น	๔.๖๓	๔.๗๔	๕.๑๐	๖.๔๗	๖.๗๒	๕.๕๓
๔๐๐๑๒๑ ยางแผ่นรมควัน	๖.๙๗	๔.๘๔	๖.๗๔	๗.๐๕	๕.๖๔	๖.๒๕
๔๐๐๑๒๒ ยางแท่ง	๗.๓๘	๔.๙๖	๕.๗๐	๕.๓๖	๓.๗๙	๕.๔๔
๔๐๐๕ ยางคอมพาวด์	๐.๕๕	๐.๓๐	๐.๒๔	๐.๒๕	๐.๑๓	๐.๒๙
๔๐๑๑-๔๐๑๓ ยางล้อ	๐.๘๕	๑.๐๕	๑.๐๗	๑.๑๒	๑.๒๗	๑.๐๗
๔๐๑๕๑๑, ๔๐๑๕๑๙ ถุงมือยาง	๑.๓๖	๑.๓๓	๑.๔๒	๑.๓๒	๑.๒๔	๑.๓๓
๔๐๐๙ หลอดและท่อยาง	๐.๑๖	๐.๑๘	๐.๒๙	๐.๓๑	๐.๓๑	๐.๒๕
๔๐๑๐ สายพาน	๐.๓๒	๐.๓๔	๐.๒๙	๐.๒๘	๐.๒๕	๐.๓๐
๔๐๑๔ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์	๐.๕๔	๐.๔๒	๐.๒๗	๐.๓๒	๐.๑๗	๐.๓๕
๔๔ ผลิตภัณฑ์ไม้	๑.๕๘	๑.๔๒	๑.๖๒	๑.๗๔	๑.๕๙	๑.๕๙

สำหรับประเทศโกตดิวัวร์ กลุ่มสินค้าในอุตสาหกรรมยางของประเทศโกตดิวัวร์ที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบแล้วส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าในอุตสาหกรรมกลางน้ำ ในขณะที่อุตสาหกรรมปลายน้ำจะไม่ได้มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ โดยสินค้าที่มีความได้เปรียบมากที่สุดคือ ยางแท่งมีค่า RCA เฉลี่ย ๑๐๙.๐๗ รองลงมาคือสินค้าน้ำยางข้นมีค่า RCA ๕๖.๓๐ ลำดับถัดมาคือ ผลิตภัณฑ์ไม้มีค่า RCA ๑.๓๕ ส่วนสินค้าที่ไม่มีความได้เปรียบมีค่า RCA เฉลี่ยดังนี้ ยางแผ่นรมควันมีค่า RCA ๐.๖๓ หลอดยางและท่อยางมีค่า RCA ๐.๑๓ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์มีค่า RCA ๐.๐๗ สายพานมีค่า RCA ๐.๐๒ ยางล้อยานพาหนะมีค่า RCA ๐.๐๑ ถุงมือยางมีค่า RCA ๐.๐๑ และยางคอมพาวด์มีค่า RCA ๐

ทั้งนี้จากข้อมูลดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบรายปี พบว่าสินค้าประเภท น้ำยางข้น ยางแท่ง และผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ มีแนวโน้มความได้เปรียบเพิ่มสูงขึ้น ส่วนสินค้าประเภท ยางแผ่นรมควัน ยางคอมพาวด์ ยางล้อยานพาหนะ ถุงมือยาง หลอดและท่อยาง สายพาน และผลิตภัณฑ์ไม้ มีแนวโน้มความได้เปรียบลดน้อยลง

เมื่อนำค่าดัชนี RCA เฉลี่ยของแต่ละประเทศข้างต้นมาจำแนกตามประเภทสินค้าแล้ว พบว่าประเภทสินค้าในอุตสาหกรรมยางกลางน้ำที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบสูงที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งเปรียบเทียบ คือ ยางแผ่นรมควันซึ่งมีค่า RCA ๔๔.๗๔ และยางคอมพาวด์ที่มีค่า RCA ๔.๐๖ ซึ่งมากกว่าประเทศอินโดนีเซียซึ่งมีค่า RCA ๗.๙๕ และ ๑.๐๓ ตามลำดับ ส่วนน้ำยางข้นอยู่ในลำดับที่สองเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งเปรียบเทียบ โดยมีค่า RCA อยู่ที่ ๕๔.๓๔ ซึ่งน้อยกว่าประเทศโกตดิวัวร์ที่มีค่า RCA อยู่ที่ ๕๖.๓๐ ส่วนสินค้ายางแท่งของไทยอยู่ในลำดับที่ ๓ มีค่า RCA ๑๗.๙๑ โดยน้อยกว่า ประเทศโกตดิวัวร์ซึ่งมีค่า RCA ๑๐๙.๐๗ และประเทศอินโดนีเซียที่มีค่า RCA อยู่ที่ ๔๒.๐๐

ส่วนประเภทสินค้าในอุตสาหกรรมปลายน้ำยาง เมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งเปรียบเทียบสินค้าที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบมากที่สุด คือ สินค้ายางล้อยานพาหนะซึ่งมีค่า RCA ๔.๖๙ มากกว่าประเทศจีนที่มีค่า RCA ๓.๖๗ และสินค้าหลอดยางและท่อยางที่มีค่า RCA ๒.๕๒ และผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ซึ่งมีค่า RCA ๙.๘๗ มากกว่าประเทศมาเลเซียซึ่งมีค่า RCA อยู่ที่ ๕.๙๖ ส่วนสินค้าถุงมือยางมีค่า RCA อยู่ที่ ๑๐.๙๗ น้อยกว่าประเทศมาเลเซียซึ่งมีค่า RCA ๔๐.๕๙ และสินค้าสายพานมีค่า RCA ๑.๘๗ น้อยกว่าประเทศจีนที่มีค่า RCA ๓.๑๗ ส่วนสินค้าผลิตภัณฑ์ไม้ไทยมีค่าน้อยที่สุดในบรรดาประเทศคู่แข่งเปรียบเทียบโดยมีค่า RCA ๑.๒๙ หากจากประเทศอินโดนีเซียซึ่งมีค่า RCA อยู่ที่ ๓.๐๖

ตารางที่ ๑๓ ค่าดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของสินค้าอุตสาหกรรมยางโกตดิวัวร์

ประเภทสินค้า	ค่าดัชนี RCA					
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย ๕ ปี
๔๐๐๑๐ น้ำยางข้น	๕.๓๖	๕.๔๙	๖๔.๗๙	๙๕.๓๘	๑๑๐.๔๖	๕๖.๓๐
๔๐๐๑๒๑ ยางแผ่นรมควัน	๑.๔๕	๑.๒๙	๐.๑๐	๐.๒๖	๐.๐๓	๐.๖๓
๔๐๐๑๒๒ ยางแท่ง	๙๒.๕๙	๘๙.๙๖	๑๑๐.๐๓	๑๑๓.๖๖	๑๓๙.๑๒	๑๐๙.๐๗
๔๐๐๕ ยางคอมพาวด์	๐.๐๒	๐	๐	๐	๐	๐
๔๐๑๑-๔๐๑๓ ยางล้อ	๐.๐๑	๐	๐.๐๒	๐	๐.๐๑	๐.๐๑
๔๐๑๕๑๑, ๔๐๑๕๑๙ ถุงมือยาง	๐	๐	๐.๐๒	๐	๐	๐.๐๑
๔๐๐๙ หลอดและท่อยาง	๐.๓๖	๐.๑๓	๐.๐๗	๐.๐๕	๐.๐๔	๐.๑๓
๔๐๑๐ สายพาน	๐.๐๔	๐.๐๓	๐.๐๒	๐.๐๑	๐.๐๒	๐.๐๒
๔๐๑๔ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์	๐	๐.๐๒	๐.๐๗	๐.๐๒	๐.๒๒	๐.๐๗
๔๔ ผลิตภัณฑ์ไม้	๑.๖๓	๑.๔๓	๑.๓๙	๑.๒๑	๑.๐๘	๑.๓๕

ภาพที่ ๕๙ ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมยางกลางน้ำ

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมยางกลางน้ำ

ประเภทสินค้า	ค่าดัชนี RCA เฉลี่ย 5 ปี (2559-2563)					
	ไทย	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	จีน	เวียดนาม	โกตดิวัวร์
400110 น้ำยางข้น	54.34	0.47	2.59	0	5.53	56.30
400121 ยางแผ่นรมควัน	44.74	7.95	0.11	0.08	6.25	0.63
400122 ยางแท่ง	17.91	42.00	7.28	0.01	5.44	109.07
4005 ยางคอมพาวด์	4.06	1.03	0.74	0.23	0.29	0

Bolliger & Company

121

ภาพที่ ๖๐ ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมยางปลายน้ำ

ดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมยางปลายน้ำ

ประเภทสินค้า	ค่าดัชนี RCA เฉลี่ย 5 ปี (2559-2563)					
	ไทย	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	จีน	เวียดนาม	โกตดิวัวร์
4011-4013 ยางล้อ	4.69	2.21	0.34	3.67	1.07	0.01
401511, 401519 ถุงมือยาง	10.97	3.60	40.59	2.70	1.33	0.01
4009 หลอดและท่อยาง	2.52	0.28	1.38	1.78	0.25	0.13
4010 สายพาน	1.87	1.22	0.11	3.17	0.30	0.02
4014 ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์	9.87	0.53	5.96	1.58	0.35	0.07
44 ผลิตภัณฑ์ไม้	1.29	3.06	1.81	1.93	1.59	1.35

Bolliger & Company

122

๘.๒ การวิเคราะห์ BCG Matrix

การวิเคราะห์ BCG Matrix เป็นการวิเคราะห์ตำแหน่งทางการตลาดของสินค้า โดยแบ่งออกเป็น ๔ ตำแหน่ง คือ ๑) กลุ่มดาว ที่มีอัตราการขยายตัวสูง และส่วนแบ่งตลาดสูง ๒) กลุ่มทำเงิน ที่มีอัตราการขยายตัวต่ำ และส่วนแบ่งตลาดสูง ๓) กลุ่มสงสัย มีอัตราการขยายตัวสูง และส่วนแบ่งตลาดต่ำ และ ๔) กลุ่มตกต่ำ มีอัตราการขยายตัวต่ำ และส่วนแบ่งตลาดต่ำ โดยข้อมูล ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ คือ ข้อมูลอัตราการขยายตัวการส่งออกเฉลี่ย ๕ ปี และส่วนแบ่งตลาดส่งออก ของไทยในตลาดโลกเฉลี่ย ๕ ปี ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จาก Trade Map โดยอัตราการขยายตัวสูง หมายถึงมีอัตราการขยายตัวการส่งออกของไทยสูงกว่าอัตราการขยายตัว การส่งออกของโลก และสำหรับส่วนแบ่งการตลาดสูง หมายถึง ส่วนแบ่งตลาดส่งออกของไทย สูงกว่าส่วนแบ่งตลาดเฉลี่ยของ ๑๐ ประเทศคู่แข่ง โดยเป็นประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุด

สำหรับประเทศไทย สินค้าประเภทกลุ่มดาวที่มีความโดดเด่น และควรได้รับการสนับสนุน คือ ยางล้อยานพาหนะ ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ส่วนสินค้าประเภทกลุ่มทำเงิน ได้แก่ น้ำยางข้น ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ถูมียาง สินค้าประเภทกลุ่มสงสัย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ไม้ และหลอดยาง และท่อยาง และสินค้าประเภทกลุ่มตกต่ำ ได้แก่ ยางคอมพาวด์ และสายพาน จะเห็นได้ว่าสินค้า อุตสาหกรรมยางกลางน้ำของไทยส่วนใหญ่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มทำเงิน

ภาพที่ ๖๑ ตำแหน่งทางการตลาดของสินค้าในอุตสาหกรรมยางไทย

ตารางที่ ๑๔ การวิเคราะห์ BCG Matrix ของอุตสาหกรรมยางไทย

ประเภทสินค้า	อัตราการขยายตัวเฉลี่ย ๕ ปี		ส่วนแบ่งตลาดเฉลี่ย ๕ ปี		ตำแหน่งทางการตลาด
	ไทย	โลก	ไทย	คู่แข่ง	
๔๐๐๑๑๐ น้ำยางข้น	๓.๒๔	๖.๔๐	๗๑.๑๐	๒.๔๘	กลุ่มทำเงิน
๔๐๐๑๒๑ ยางแผ่นรมควัน	-๔.๑๖	-๒.๒๖	๖๓.๕๔	๓.๓๑	กลุ่มทำเงิน
๔๐๐๑๒๒ ยางแท่ง	-๑๓.๑๐	-๓.๒๕	๒๔.๐๒	๖.๙๖	กลุ่มทำเงิน
๔๐๐๕ ยางคอมพาวด์	-๑๕.๔๕	-๔.๙๐	๕.๑๘	๗.๑๙	กลุ่มตกต่ำ
๔๔ ผลิตภัณฑ์ไม้	๑.๘๑	๑.๘๐	๑.๘๕	๕.๔๓	กลุ่มสงสัย
๔๐๑๑-๔๐๑๓ ยางล้อ	๘.๙๑	-๐.๓๓	๖.๑๘	๕.๔๖	กลุ่มดาว
๔๐๑๕๑๑, ๔๐๑๕๑๙ ถุงมือยาง	๒๓.๔๗	๒๖.๗๔	๑๔.๖๐	๖.๖๒	กลุ่มทำเงิน
๔๐๐๙ หลอดและท่อยาง	๒.๑๙	๐.๘๙	๓.๔๖	๖.๔๕	กลุ่มสงสัย
๔๐๑๐ สายพาน	-๐.๒๕	๐.๕๙	๒.๕๘	๖.๘๓	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๑๔ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์	๘.๑๑	๓.๐๗	๑๕.๒๘	๕.๘๑	กลุ่มดาว

สำหรับประเทศอินโดนีเซีย สินค้าประเภทดาวมีเพียงสินค้าเดียว คือ ยางแท่ง ส่วนยางคอมพาวด์ หลอดยางและท่อยาง และผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ จัดอยู่ในกลุ่มสงสัย ในขณะที่สินค้าส่วนใหญ่ของอินโดนีเซียอยู่ในกลุ่มตกต่ำ ซึ่งประกอบไปด้วย น้ำยางข้น ยางแผ่นรมควัน ผลิตภัณฑ์ไม้ สายพาน ถูมือยาง และยางล้อยานพาหนะ

ภาพที่ ๖๒ ตำแหน่งทางการตลาดของสินค้าในอุตสาหกรรมยางอินโดนีเซีย

ตารางที่ ๑๕ การวิเคราะห์ BCG Matrix ของอุตสาหกรรมยางอินโดนีเซีย

ประเภทสินค้า	อัตราการขยายตัวเฉลี่ย ๕ ปี		ส่วนแบ่งตลาดเฉลี่ย ๕ ปี		ตำแหน่งทางการตลาด
	อินโดนีเซีย	โลก	อินโดนีเซีย	คู่แข่ง	
๔๐๐๑๑๐ น้ำยางข้น	-๓.๓๘	๖.๔๐	๐.๔๓	๙.๕๓	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๐๑๒๑ ยางแผ่นรมควัน	-๓.๒๗	-๒.๒๖	๗.๘๘	๘.๙๖	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๐๑๒๒ ยางแท่ง	-๐.๙๕	-๓.๒๕	๓๙.๕๘	๕.๔๑	กลุ่มดาว
๔๐๐๕ ยางคอมพาวด์	-๓.๗๔	-๔.๙๐	๐.๙๒	๗.๓๒	กลุ่มสงสัย
๔๔ ผลิตภัณฑ์ไม้	-๐.๗๖	๑.๘๐	๒.๙๓	๕.๓๕	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๑๑-๔๐๑๓ ยางล้อ	-๑.๑๙	-๐.๓๓	๒.๐๔	๕.๗๙	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๑๕๑๑, ๔๐๑๕๑๙ ถุงมือยาง	๑๖.๔๘	๒๖.๗๔	๓.๓๖	๗.๔๔	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๐๙ หลอดและท่อยาง	๑๙.๔๔	๐.๘๙	๐.๒๗	๖.๕๘	กลุ่มสงสัย
๔๐๑๐ สายพาน	-๓.๒๗	๐.๕๙	๑.๑๘	๖.๘๓	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๑๔ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์	๒๑.๘๕	๓.๐๗	๐.๕๘	๗.๐๗	กลุ่มสงสัย

สำหรับประเทศไทยไม่มีสินค้าประเภทกลุ่มดาว แต่มีสินค้าประเภทกลุ่มทำเงินสามรายการ คือ ยางแท่ง ถูมือยาง และผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ และสินค้ากลุ่มสงสัย ได้แก่ ยางล้อยานพาหนะ ส่วนสินค้ากลุ่มตกต่ำ ได้แก่ น้ำยางข้น ยางแผ่นรมควัน ยางคอมพาวด์ ผลิตภัณฑ์ไม้ สายพาน และหลอดยางและท่อยาง

ภาพที่ ๖๓ ตำแหน่งทางการตลาดของสินค้าในอุตสาหกรรมยางมาเลเซีย

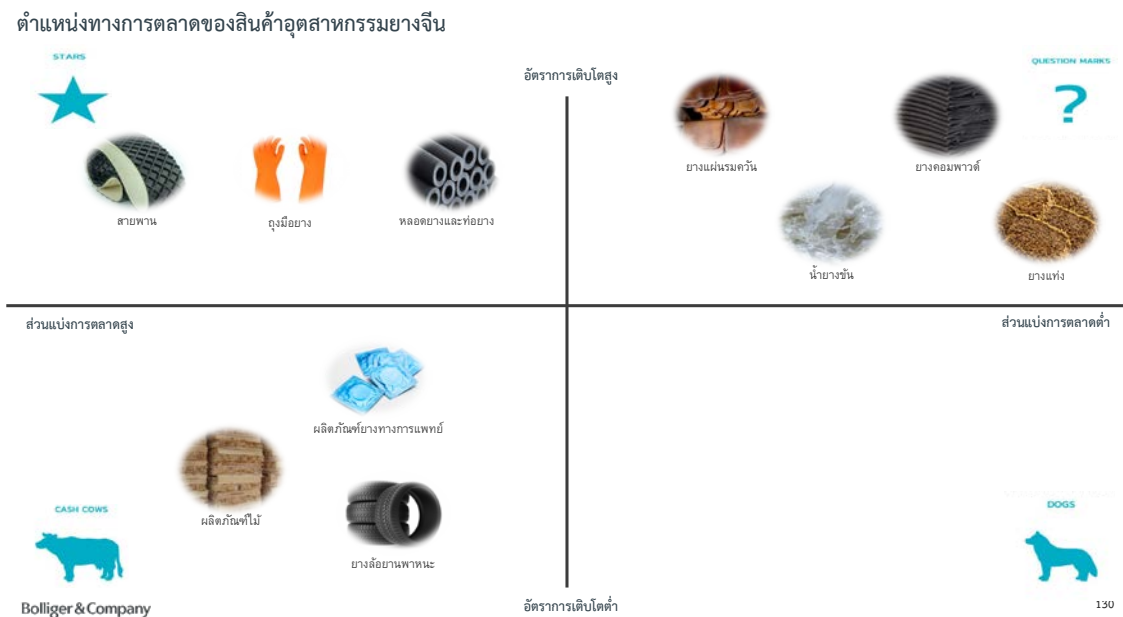

ตารางที่ ๑๖ การวิเคราะห์ BCG Matrix ของอุตสาหกรรมยางมาเลเซีย

ประเภทสินค้า	อัตราการขยายตัวเฉลี่ย ๕ ปี		ส่วนแบ่งตลาดเฉลี่ย ๕ ปี		ตำแหน่งทางการตลาด
	มาเลเซีย	โลก	มาเลเซีย	คู่แข่ง	
๔๐๐๑๑๐ น้ำยางข้น	-๖.๘๒	๖.๔๐	๓.๒๒	๙.๒๗	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๐๑๒๑ ยางแผ่นรมควัน	-๑๘.๓๑	-๒.๒๖	๐.๑๕	๙.๗๒	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๐๑๒๒ ยางแท่ง	-๓.๙๑	-๓.๒๕	๙.๓๕	๘.๔๓	กลุ่มทำเงิน
๔๐๐๕ ยางคอมพาวด์	-๙.๖๗	-๔.๙๐	๐.๙๑	๗.๓๒	กลุ่มตกต่ำ
๔๔ ผลิตภัณฑ์ไม้	-๘.๗๓	๑.๘๐	๒.๓๕	๕.๔๓	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๑๑-๔๐๑๓ ยางล้อ	๒.๐๓	-๐.๓๓	๐.๔๓	๕.๗๙	กลุ่มสงสัย
๔๐๑๕๑๑, ๔๐๑๕๑๙ ถุงมือยาง	๒๔.๙๖	๒๖.๗๔	๕๑.๗๑	๓.๐๔	กลุ่มทำเงิน
๔๐๐๙ หลอดและท่อยาง	-๒.๕๒	๐.๘๙	๑.๘๒	๖.๕๘	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๑๐ สายพาน	-๑.๕๙	๐.๕๙	๐.๑๕	๖.๘๓	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๑๔ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์	-๔.๕๕	๓.๐๗	๘.๗๖	๖.๔๖	กลุ่มทำเงิน

สำหรับประเทศจีน สินค้าอุตสาหกรรมยางกลางน้ำของจีนส่วนใหญ่มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยที่สูงกว่าอัตราการเติบโตโลก แต่มีส่วนแบ่งการตลาดที่น้อยกว่าคู่แข่ง ในขณะที่สินค้าอุตสาหกรรมยางปลายน้ำของจีนส่วนใหญ่มีส่วนแบ่งการตลาดที่สูงกว่าคู่แข่ง แต่มีอัตราการเติบโตแตกต่างกันออกไป โดยสินค้าประเภทกลุ่มดาวของจีน ได้แก่ สายพาน ถุงมือยาง และหลอดยางและท่อยาง ส่วนผลิตภัณฑ์ไม้ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ และยางล้อยานพาหนะของจีน เป็นสินค้าในกลุ่มทำเงิน และสินค้าประเภทกลุ่มสงสัย ได้แก่ น้ำยางข้น ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง และยางคอมพาวด์ และจีนไม่มีสินค้าที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มตกต่ำ

ภาพที่ ๖๔ ตำแหน่งทางการตลาดของสินค้าในอุตสาหกรรมยางจีน

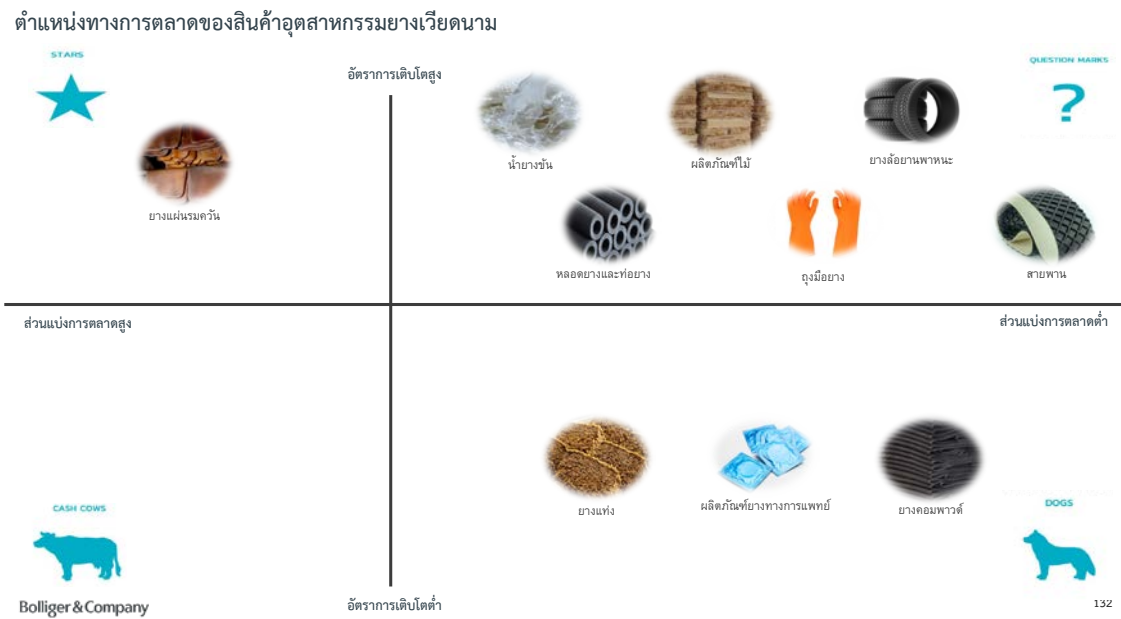

ตารางที่ ๑๗ การวิเคราะห์ BCG Matrix ของอุตสาหกรรมยางจีน

ประเภทสินค้า	อัตราการขยายตัวเฉลี่ย ๕ ปี		ส่วนแบ่งตลาดเฉลี่ย ๕ ปี		ตำแหน่งทางการตลาด
	จีน	โลก	จีน	คู่แข่ง	
๔๐๐๑๑๐ น้ำยางข้น	๒๒.๙๐	๖.๔๐	๐.๐๓	๙.๕๓	กลุ่มสงสัย
๔๐๐๑๒๑ ยางแผ่นรมควัน	-๐.๕๖	-๒.๒๖	๐.๕๑	๙.๗๐	กลุ่มสงสัย
๔๐๐๑๒๒ ยางแท่ง	๑๕๗.๖๔	-๓.๒๕	๐.๑๑	๙.๓๑	กลุ่มสงสัย
๔๐๐๕ ยางคอมพาวด์	-๓.๒๘	-๔.๙๐	๐.๙๐	๗.๓๒	กลุ่มสงสัย
๔๔ ผลิตภัณฑ์ไม้	-๐.๗๗	๑.๘๐	๑๐.๑๙	๔.๖๒	กลุ่มทำเงิน
๔๐๑๑-๔๐๑๓ ยางล้อ	-๐.๕๙	-๐.๓๓	๑๘.๕๓	๔.๒๙	กลุ่มทำเงิน
๔๐๑๕๑๑, ๔๐๑๕๑๙ ถุงมือยาง	๖๑.๒๐	๒๖.๗๔	๙.๖๗	๗.๑๒	กลุ่มดาว
๔๐๐๙ หลอดและท่อยาง	๑.๒๘	๐.๘๙	๘.๙๖	๕.๙๐	กลุ่มดาว
๔๐๑๐ สายพาน	๔.๑๗	๐.๕๙	๑๕.๕๙	๕.๕๕	กลุ่มดาว
๔๐๑๔ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์	-๑.๖๙	๓.๐๗	๑๑.๓๘	๖.๒๐	กลุ่มทำเงิน

สำหรับประเทศเวียดนาม สินค้าส่วนใหญ่ของเวียดนามถูกจัดอยู่ในกลุ่มสงสัย โดยมีอัตราการเติบโตที่สูงกว่าอัตราการเติบโตของโลก แต่มีส่วนแบ่งการตลาดที่ต่ำกว่าคู่แข่ง โดยสินค้าที่ถูกจัดไว้ในกลุ่มนี้ได้แก่ น้ำยางข้น ผลิตภัณฑ์ไม้ ยางล้อยานพาหนะ หลอดยางและท่อยาง ถุงมือยาง และสายพาน ส่วนสินค้าประเภทดาว มีเพียงรายการเดียว คือ ยางแผ่นรมควัน และไม่มีสินค้าใดที่ถือว่าเป็นสินค้าทำเงินของเวียดนาม ส่วนสินค้าที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มตกต่ำ ประกอบไปด้วย ยางแท่ง ยางคอมพาวด์ และผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์

ภาพที่ ๖๕ ตำแหน่งทางการตลาดของสินค้าในอุตสาหกรรมยางเวียดนาม

ตารางที่ ๑๘ การวิเคราะห์ BCG Matrix ของอุตสาหกรรมยางเวียดนาม

ประเภทสินค้า	อัตราการขยายตัวเฉลี่ย ๕ ปี		ส่วนแบ่งตลาดเฉลี่ย ๕ ปี		ตำแหน่งทางการตลาด
	เวียดนาม	โลก	เวียดนาม	คู่แข่ง	
๔๐๐๑๑๐ น้ำยางข้น	๒๓.๗๐	๖.๔๐	๗.๓๘	๘.๘๕	กลุ่มสงสัย
๔๐๐๑๒๑ ยางแผ่นรมควัน	๑.๒๓	-๒.๒๖	๘.๘๘	๘.๘๖	กลุ่มดาว
๔๐๐๑๒๒ ยางแท่ง	-๑๐.๔๓	-๓.๒๕	๗.๑๔	๘.๖๕	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๐๕ ยางคอมพาวด์	-๓๔.๖๓	-๔.๙๐	๐.๓๕	๗.๓๒	กลุ่มตกต่ำ
๔๔ ผลิตภัณฑ์ไม้	๗.๗๙	๑.๘๐	๒.๑๘	๕.๔๓	กลุ่มสงสัย
๔๐๑๑-๔๐๑๓ ยางล้อ	๒๑.๙๓	-๐.๓๓	๑.๔๔	๕.๗๙	กลุ่มสงสัย
๔๐๑๕๑๑, ๔๐๑๕๑๙ ถุงมือยาง	๓๕.๐๒	๒๖.๗๔	๑.๗๗	๘.๓๙	กลุ่มสงสัย
๔๐๐๙ หลอดและท่อยาง	๓๓.๒๙	๐.๘๙	๐.๓๕	๖.๕๘	กลุ่มสงสัย
๔๐๑๐ สายพาน	๘.๔๓	๐.๕๙	๐.๔๑	๖.๘๓	กลุ่มสงสัย
๔๐๑๔ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์	๒.๓๙	๓.๐๗	๐.๕๑	๗.๐๗	กลุ่มตกต่ำ

สำหรับประเทศโกตดิวัวร์ (ไอวอรีโคสต์) สินค้าส่วนใหญ่ของโกตดิวัวร์มีอัตราการเติบโตที่สูง แต่มีส่วนแบ่งการตลาดที่ต่ำ ซึ่งโกตดิวัวร์เป็นประเทศที่เพิ่งเริ่มเข้ามามีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมยางโลก ทำให้สินค้าส่วนใหญ่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสงสัย โดยประกอบไปด้วย น้ำยางข้น ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ยางคอมพาวด์ หลอดยางและท่อยาง ถุงมือยาง สายพาน ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์ และยางล้อ ยานพาหนะ ส่วนผลิตภัณฑ์ไม่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มตกต่ำ และประเทศโกตดิวัวร์ไม่มีสินค้าที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่ม ดาว และกลุ่มทำเงิน ทั้งนี้สินค้าอุตสาหกรรมยางกลางน้ำของโกตดิวัวร์มีการส่งออกเป็นจำนวนมาก หากแต่สินค้าอุตสาหกรรมยางปลายน้ำ มีการส่งออกเพียงน้อยนิด

ภาพที่ ๖๖ ตำแหน่งทางการตลาดของสินค้าในอุตสาหกรรมยางโกตดิวัวร์ (ไอวอรีโคสต์)

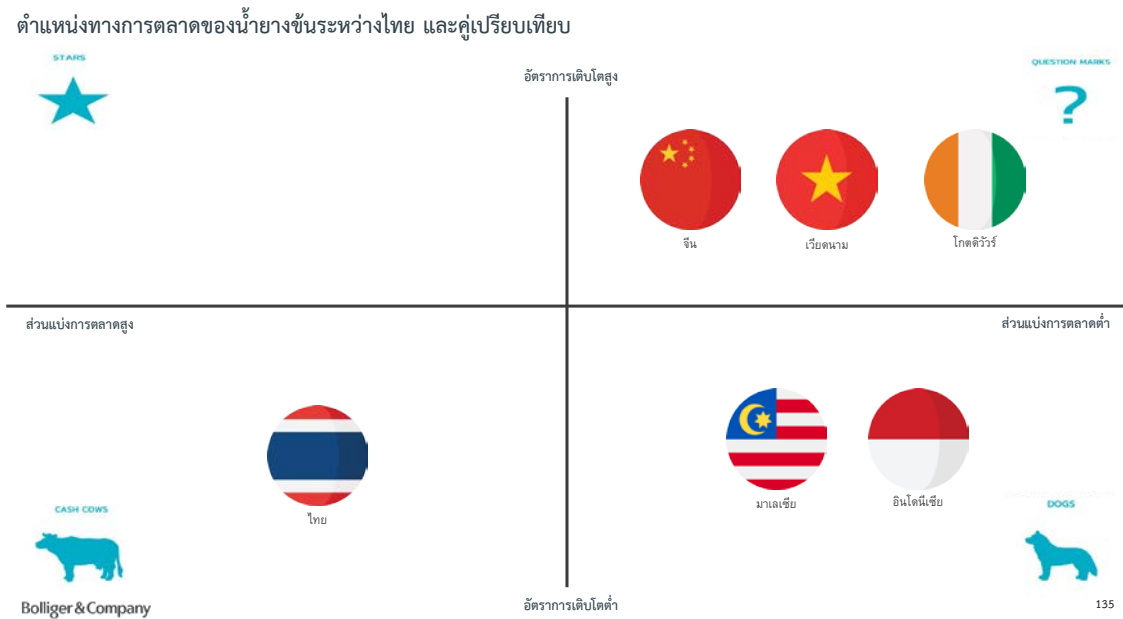

ตารางที่ ๑๙ การวิเคราะห์ BCG Matrix ของอุตสาหกรรมยางโกตดิเวียร์

ประเภทสินค้า	อัตราการขยายตัวเฉลี่ย ๕ ปี		ส่วนแบ่งตลาดเฉลี่ย ๕ ปี		ตำแหน่งทางการตลาด
	โกตดิเวียร์	โลก	โกตดิเวียร์	คู่แข่ง	
๔๐๐๑๑๐ น้ำยางข้น	๓๗๗.๖๑	๖.๔๐	๓.๐๗	๙.๒๑	กลุ่มสงสัย
๔๐๐๑๒๑ ยางแผ่นรมควัน	๑๗๒.๙๔	-๒.๒๖	๐.๐๕	๙.๗๒	กลุ่มสงสัย
๔๐๐๑๒๒ ยางแท่ง	๑๐.๔๑	-๓.๒๕	๗.๕๙	๘.๖๑	กลุ่มสงสัย
๔๐๐๕ ยางคอมพาวด์	๙๐๔.๔๘	-๔.๙๐	๐.๐๐	๗.๓๒	กลุ่มสงสัย
๔๔ ผลิตภัณฑ์ไม้	-๙.๕๐	๑.๘๐	๐.๐๙	๕.๔๓	กลุ่มตกต่ำ
๔๐๑๑-๔๐๑๓ ยางล้อ	๙๕.๙๓	-๐.๓๓	๐.๐๐	๕.๗๙	กลุ่มสงสัย
๔๐๑๕๑๑, ๔๐๑๕๑๙ ถุงมือยาง	๒๓๐.๙๓	๒๖.๗๔	๐.๐๐	๗.๗๓	กลุ่มสงสัย
๔๐๐๙ หลอดและท่อยาง	๔๓.๒๕	๐.๘๙	๐.๐๑	๖.๕๘	กลุ่มสงสัย
๔๐๑๐ สายพาน	๕๐.๙๒	๐.๕๙	๐.๐๐	๖.๘๓	กลุ่มสงสัย
๔๐๑๔ ผลิตภัณฑ์ยางทางการแพทย์	๖๖๙.๙๑	๓.๐๗	๐.๐๑	๗.๐๗	กลุ่มสงสัย

เมื่อเปรียบเทียบตำแหน่งทางการตลาดของประเภทสินค้าระหว่างประเทศไทยและประเทศคู่เปรียบเทียบแล้วพบว่า สินค้ายางชั้น ไม่มีประเทศใดถูกจัดอยู่ในกลุ่มดาว มีเพียงประเทศไทยที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มทำเงิน ทั้งนี้ควรเฝ้าระวังประเทศจีน เวียดนาม และโกตดิวัวร์ที่มีอัตราการเติบโตสูงที่จะเข้ามาแย่งส่วนแบ่งในตลาดโลกเพิ่มมากขึ้น ส่วนประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียถูกจัดอยู่ในกลุ่มตกต่ำ

ภาพที่ ๖๗ ตำแหน่งทางการตลาดของน้ำยางชั้นระหว่างไทยและคู่เปรียบเทียบ

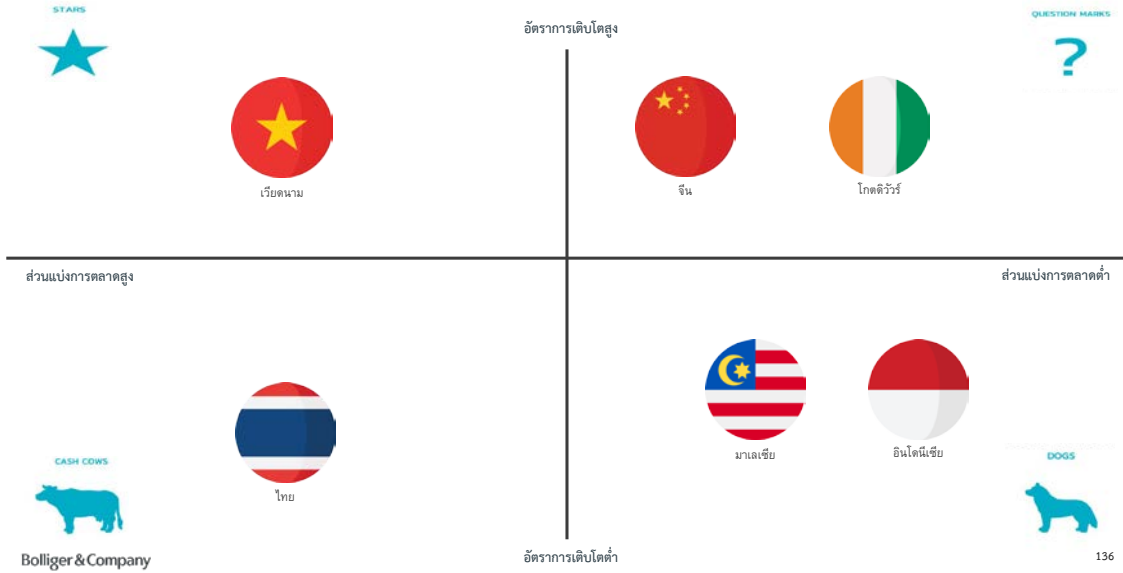

สำหรับสินค้ายางแผ่นรมควันประเทศที่มีความโดดเด่นถูกจัดอยู่ในกลุ่มดาว คือ ประเทศเวียดนาม ส่วนประเทศไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มทำเงิน และประเทศที่อาจเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้นคือ ประเทศจีนและประเทศโกตดิวัวร์ ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสงสัย ในขณะที่สินค้ายางแผ่นรมควันของประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซียถูกจัดอยู่ในกลุ่มตกต่ำ ดังภาพที่

ส่วนสินค้ายางแท่ง ยางแท่งของประเทศอินโดนีเซียถือว่ามีความโดดเด่น เป็นสินค้ากลุ่มดาว ในขณะที่ประเทศไทยและประเทศมาเลเซียเป็นสินค้ากลุ่มทำเงิน ส่วนประเทศจีนและประเทศโกตดิวัวร์เป็นสินค้าที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสงสัย และยางแท่งของเวียดนามจัดอยู่ในกลุ่มตกต่ำ ดังภาพที่ ๖๘

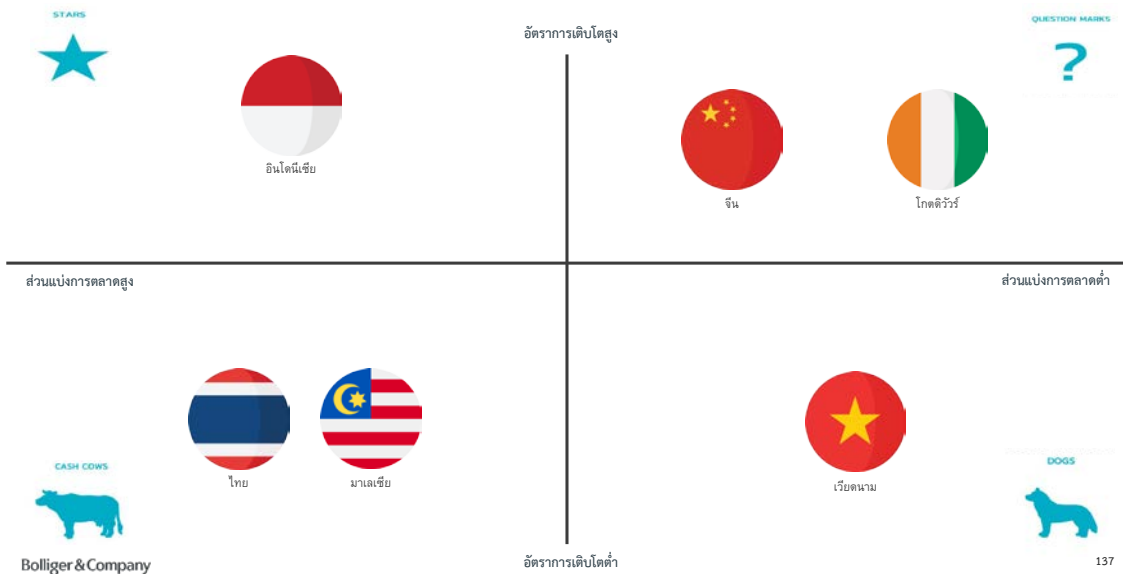
ภาพที่ ๖๘ ตำแหน่งทางการตลาดของยางแผ่นรมควันระหว่างไทยและคู่แข่งเปรียบเทียบ

ตำแหน่งทางการตลาดของยางแผ่นรมควันระหว่างไทย และคู่แข่งเปรียบเทียบ

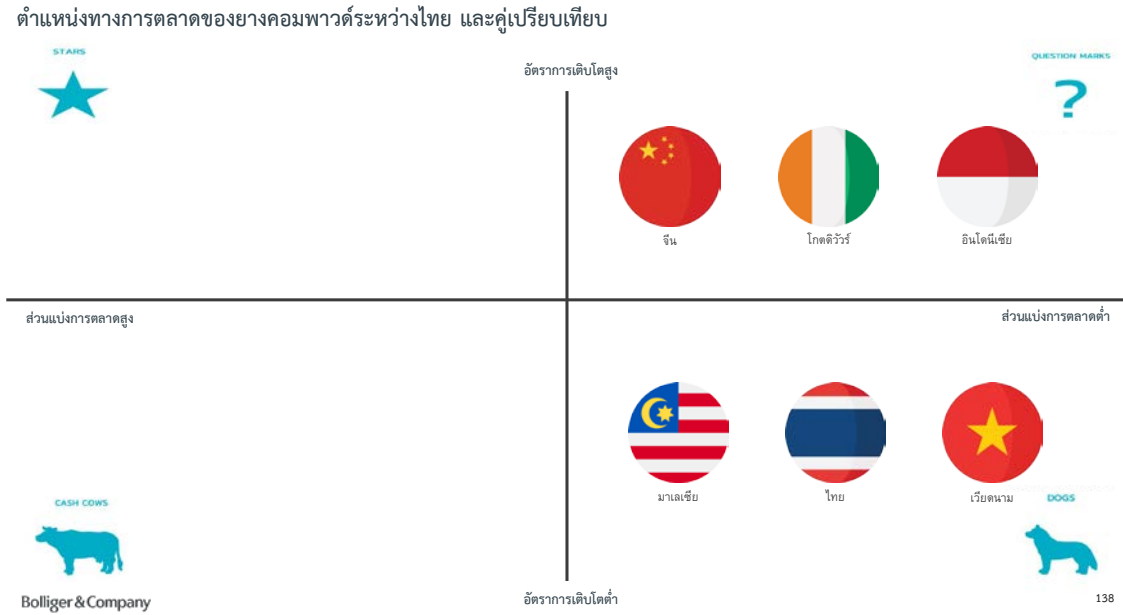
ภาพที่ ๖๙ ตำแหน่งทางการตลาดของยางแท่งระหว่างไทยและคู่แข่งเปรียบเทียบ

ตำแหน่งทางการตลาดของยางแท่งระหว่างไทย และคู่แข่งเปรียบเทียบ

สินค้าประเภทยางคอมพาวด์ ไม่มีประเทศใดถูกจัดอยู่ในกลุ่มดาวและกลุ่มทำเงิน โดยประเทศจีน โกตดิวัวร์ และอินโดนีเซียถูกจัดอยู่ในกลุ่มสงสัย ในขณะที่ประเทศมาเลเซีย ไทย และเวียดนามถูกจัดอยู่ในกลุ่มตกต่ำ

ภาพที่ ๗๐ ตำแหน่งทางการตลาดของยางคอมพาวด์ระหว่างไทยและคู่แข่งเปรียบเทียบ

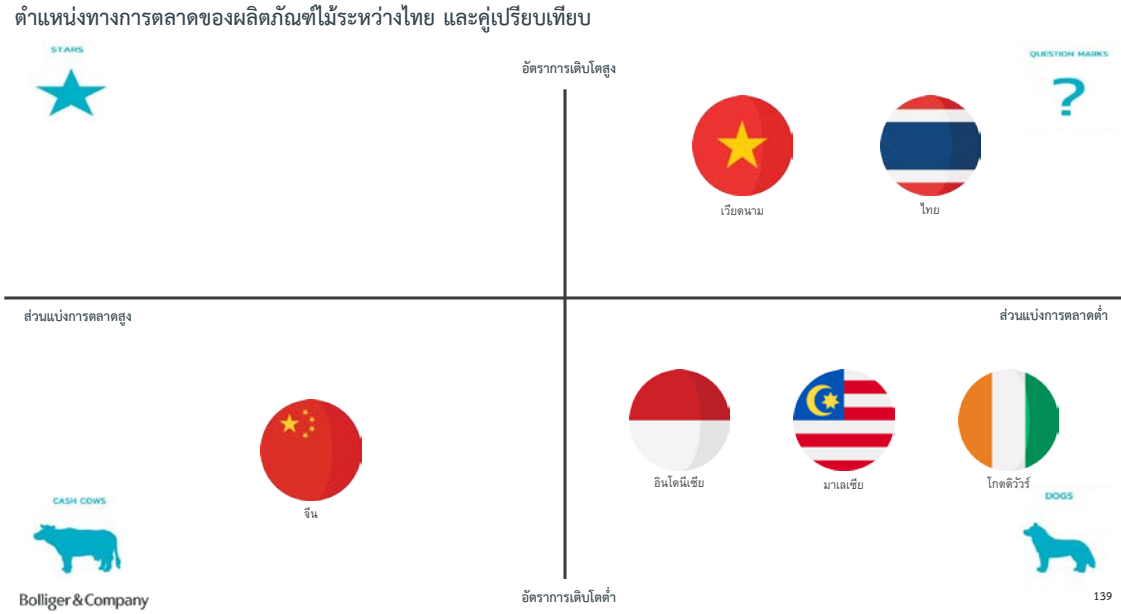

สำหรับสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ไม้ ไม่มีประเทศใดถูกจัดอยู่ในกลุ่มดาว โดยในกลุ่มทำเงิน มีประเทศเดียว คือ ประเทศจีน ในขณะที่ประเทศไทยและเวียดนามถูกจัดอยู่ในกลุ่มสงสัย ส่วนประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซียและโกตดิวัวร์ ถูกจัดอยู่ในกลุ่มตกต่ำ ดัง

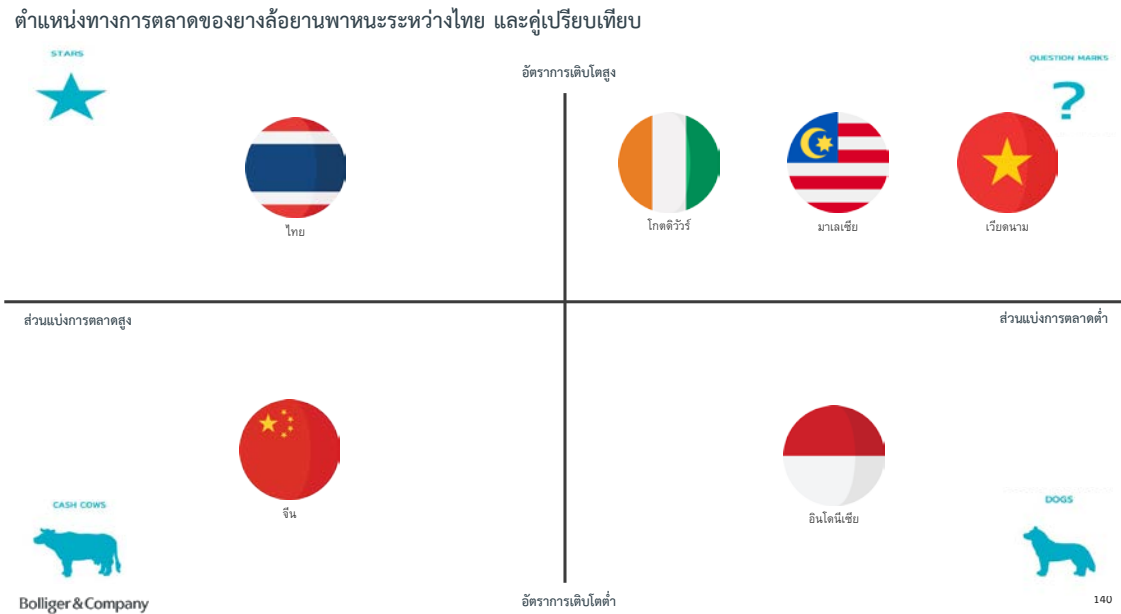
ภาพที่

ในส่วนของสินค้ายางล้อและยานพาหนะ สำหรับประเทศไทยแล้วเป็นสินค้าที่มีความโดดเด่น ถูกจัดอยู่ในกลุ่มดาว และมีประเทศจีนอยู่ในกลุ่มทำเงิน ในขณะที่ประเทศมาเลเซีย เวียดนาม และกอตีวัลร์ ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสงสัย และประเทศอินโดนีเซียจัดอยู่ในกลุ่มตกต่ำ

ภาพที่ ๗๑ ตำแหน่งทางการตลาดของผลิตภัณฑ์ไม้ระหว่างไทยและคู่แข่งเปรียบเทียบ

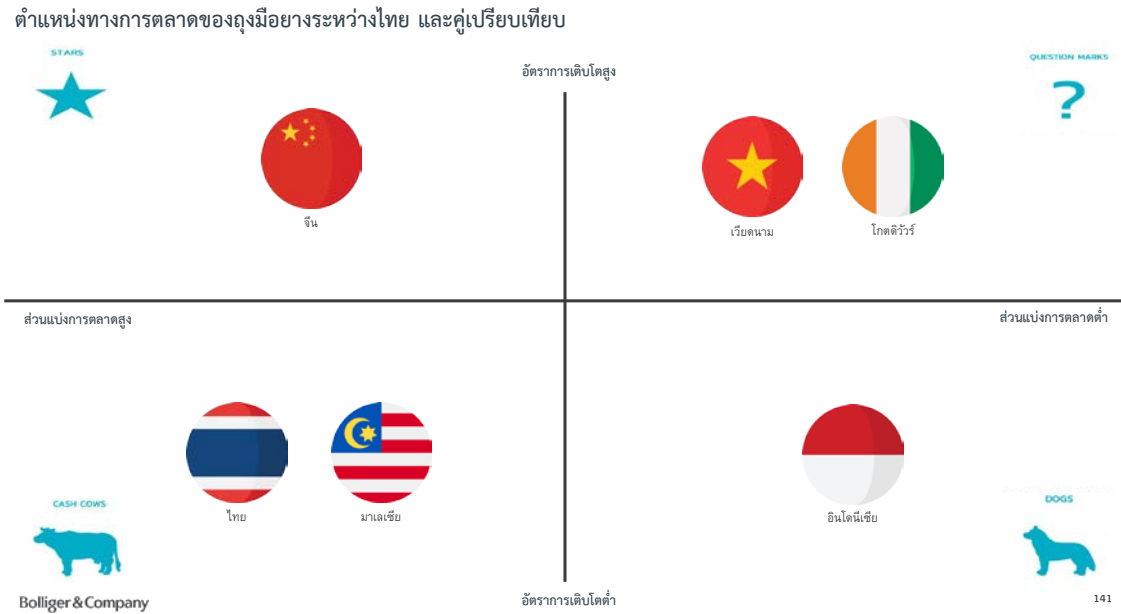

ภาพที่ ๗๒ ตำแหน่งทางการตลาดของยางล้อยานพาหนะระหว่างไทยและคู่แข่งเปรียบเทียบ

สำหรับสินค้าประเภทถุงมือยาง ถุงมือยางถูกจัดว่าเป็นสินค้าที่มีความโดดเด่นของประเทศจีน ที่จัดไว้ในกลุ่มดาว ส่วนประเทศไทยและมาเลเซียเป็นสินค้าในกลุ่มทำเงิน ส่วนประเทศเวียดนาม และโกตดิวัวร์ เป็นสินค้ากลุ่มสงสัย และสำหรับประเทศอินโดนีเซียถูกจัดเป็นสินค้ากลุ่มตกต่ำ

ภาพที่ ๗๓ ตำแหน่งทางการตลาดของถุงมือยางระหว่างไทยและคู่แข่งเปรียบเทียบ

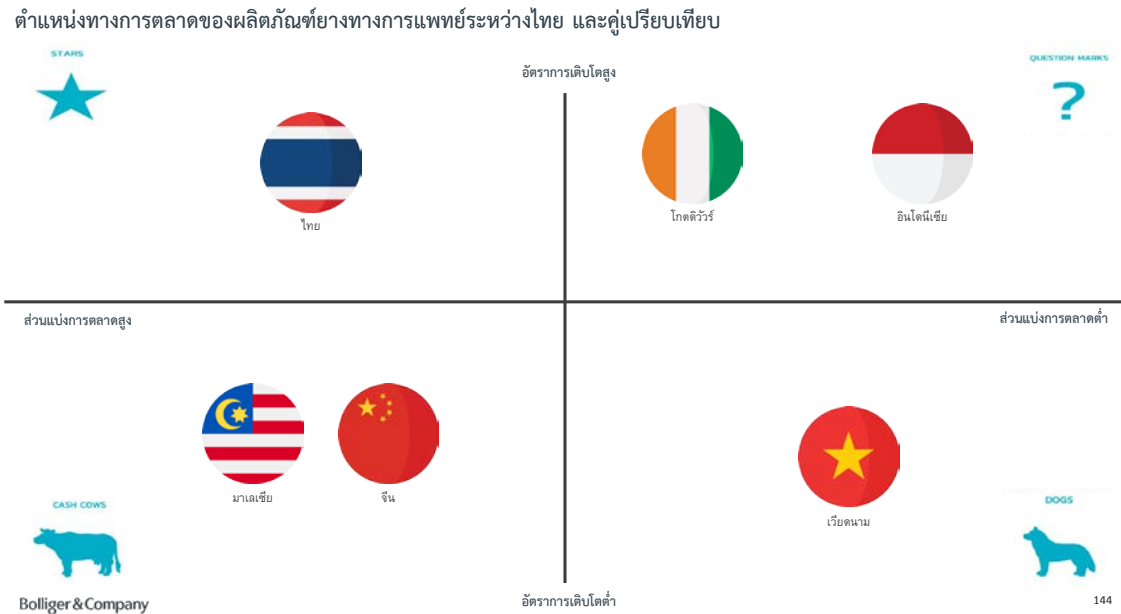
ส่วนสินค้าประเภทหลอดยางและท่อยาง สำหรับประเทศจีนแล้วจัดเป็นสินค้าที่อยู่ในกลุ่มดาว ในขณะที่ประเทศมาเลเซีย ไทย เวียดนาม และโกตดิวัวร์ ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสงสัย ส่วนประเทศมาเลเซีย ถูกจัดอยู่ในกลุ่มตกต่ำ ดังภาพที่

สำหรับสินค้าประเภทสายพาน เป็นสินค้าในกลุ่มดาวสำหรับประเทศจีน ส่วนประเทศเวียดนามและโกตดิวัวร์จัดเป็นสินค้ากลุ่มสงสัย แต่สำหรับประเทศไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ถูกจัดเป็นสินค้ากลุ่มตกต่ำ ดัง

ภาพที่

สินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ เป็นสินค้าที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มดาวของประเทศไทย ประเทศเดียว ส่วนประเทศจีนและมาเลเซีย จัดอยู่ในกลุ่มทำเงิน ในขณะที่ประเทศอินโดนีเซีย และกอตีวัวร์ เป็นสินค้ากลุ่มสงสัย ส่วนสินค้ากลุ่มตกต่ำมีเพียงประเทศเดียว คือ ประเทศเวียดนาม

ภาพที่ ๗๖ ตำแหน่งทางการตลาดของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ระหว่างไทยและคู่แข่งเปรียบเทียบ

๘.๓ การวิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศคู่แข่ง และคู่ค้าสำคัญ

๘.๓.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจจีน ๕ ปี ฉบับที่ ๑๔ (๒๐๒๑-๒๐๒๕)

ประเทศจีนได้มีการประกาศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๔ โดยถือเป็นยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดทิศทางของจีนในช่วงปี ๒๐๒๑-๒๐๒๕ ซึ่งเป็นช่วงที่จีนได้มีการประกาศชัยชนะต่อความยากจน และมุ่งไปสู่เป้าหมายถัดไป คือ การสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยแผนพัฒนา ๕ ปีฉบับที่ ๑๔ ของจีน แบ่งออกเป็น ๑๙ ส่วน ได้แก่

- Part ๑ A New Journey Towards a Modern Socialist Country
- Part ๒ Innovation-Driven Development to Build New Strengths
- Part ๓ Industrial Modernization and the Foundation of Real Economy
- Part ๔ A Robust Domestic Market and a New Development Paradigm
- Part ๕ An Initiative to Build a Digital China
- Part ๖ Comprehensive and In-depth Reform to Develop a Well-functioning Socialist Market Economy

- Part ๗ Agricultural and Rural Development and Rural Revitalization
- Part ๘ New Urbanization Strategy with a Focus on Quality Development
- Part ๙ Improving Regional Economic Structures and Promoting Coordinated Regional Development
- Part ๑๐ Socialist Cultural Development and China's Soft Power
- Part ๑๑ Green Development and Harmonious Co-existence between Humanity and Nature
- Part ๑๒ Further Opening-up for Win-Win Cooperation
- Part ๑๓ Promotion of Human Development
- Part ๑๔ A Focus on the People's Wellbeing: a Participatory Approach
- Part ๑๕ An Integrated Approach to Development and Security
- Part ๑๖ Modernization of National Defense and the Armed Forces as We Build National Prosperity
- Part ๑๗ Socialist Democracy, the Rule of Law, and Party and State Oversight Mechanisms
- Part ๑๘ The Principle of "One Country, Two Systems" and National Reunification
- Part ๑๙ Implementation of This Plan

โดยส่วนที่มีจะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมยาง ได้แก่ ส่วนที่ ๗ การพัฒนาการเกษตรและพัฒนาชนบท ส่วนที่ ๑๑ การพัฒนาสีเขียว และการอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติอย่างกลมกลืน

สำหรับส่วนที่ ๗ การพัฒนาการเกษตรและพัฒนาชนบท โดยใจความหลักของส่วนนี้จะมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มกำลังการผลิตของสินค้าเกษตร โดยการเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิตให้มากที่สุด ยกระดับความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่การเกษตร และผลักดันการใช้เทคนิคการเกษตรที่ช่วยประหยัดการใช้น้ำ ควบคู่ไปกับการพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรการเกษตรที่ทันสมัย อีกทั้งมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาพื้นที่ชนบท โดยการกระจายรูปแบบเศรษฐกิจของชนบทให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยผลักดันให้มีการกระจายห่วงโซ่อุตสาหกรรมและบริการที่มีความเชื่อมโยงกับภาคการเกษตรไปยังพื้นที่ชนบทมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมบริการทางการเกษตร ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ชนบทให้มีความครอบคลุมและทั่วถึง นอกจากนี้การพัฒนาข้างต้นจะต้องสอดคล้องกับหลักการปกป้องและคุ้มครองสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

สำหรับส่วนที่ ๑๑ การพัฒนาสีเขียว และการอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติอย่างกลมกลืน มีใจความหลักอยู่ที่ การปกป้อง คุ้มครองธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และกำหนดกลไกในการชดเชยการอนุรักษ์ธรรมชาติ นอกจากนี้ในแผนพัฒนายังได้มีการระบุถึงการมีส่วนร่วมกับการรับมือการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศมากยิ่งขึ้น ให้ความสำคัญกับการ De-carbonization และตั้งเป้าลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

ไว้ที่ร้อยละ ๑๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เพื่อเป็นการปูทางไปสู่การเป็นประเทศเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และสนับสนุนอุตสาหกรรมสะอาด เช่น พลังงานหมุนเวียน แบตเตอรี่ และรถยนต์ไฟฟ้า

๘.๓.๒ แผนพัฒนาเกษตรขั้นสูงและชนบทสมัยใหม่ ฉบับที่ ๑๔ (๒๐๒๑-๒๐๒๕) ของประเทศจีน

แผนพัฒนาเกษตรขั้นสูงและชนบทสมัยใหม่ (Advance Agricultural and Rural Modernization) ฉบับที่ ๑๔ ของประเทศจีน ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูชนบทให้เข้มแข็งอย่างครอบคลุม และกระตุ้นการพัฒนาภาคการเกษตรและชนบทให้มีความทันสมัย ซึ่งมีนโยบายสำคัญ คือ การเพิ่มอุปทานสินค้าเกษตร และการสร้างความมั่นคงทางอาหารของผลผลิตการเกษตรที่สำคัญ โดยเฉพาะในกลุ่มธัญพืช สินค้าปศุสัตว์และประมง อีกทั้งยังมีการกระจายการนำเข้าและสนับสนุนห่วงโซ่อุปทานโลกให้มั่นคงในกลุ่มสินค้าเกษตร ได้แก่ ถั่วเหลือง น้ำตาล ฝ้าย ยางธรรมชาติ เมล็ดพืชน้ำมัน และผลิตภัณฑ์นม

โดยเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาเกษตรขั้นสูงและชนบทสมัยใหม่ ฉบับที่ ๑๔ คือ

- ๑) การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ รักษาปริมาณการผลิตธัญพืชที่ระดับ ๖๕๐ ล้านตันต่อปี หรือมากกว่า และผลิตเนื้อสัตว์ให้ได้ ๘๙ ล้านตันต่อปี ภายในปี ๒๕๖๘
- ๒) การปรับปรุงคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร วิทยาศาสตร์ และนวัตกรรมทางเทคโนโลยี ต้องมีบทบาทมากขึ้นในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และมีสัดส่วนอยู่ในปัจจัยที่ส่งผลต่อการขยายตัวของผลผลิตทางการเกษตรให้ถึงร้อยละ ๖๔ ภายใน ปี ๒๕๖๘
- ๓) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชนบท เพิ่มจำนวนถนนลาดยาง และเพิ่มการเข้าถึงแหล่งน้ำสาธารณะ
- ๔) การพัฒนาระบบนิเวศของสิ่งแวดล้อมในชนบทจากการทำเกษตรกรรม ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และยาฆ่าแมลง และเพิ่มปริมาณการใช้ปุ๋ยจากมูลสัตว์
- ๕) เพิ่มรายได้ชาวชนบทให้เติบโตต่อเนื่อง โดยการขยายตัวของรายได้ต่อหัวของคนชนบทต้องสอดคล้องกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ
- ๖) การมุ่งมั่นจัดความยากจน ติดตามและช่วยเหลือประชาชนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาความยากจน

โดยแผนพัฒนาเกษตรของจีนข้างต้น อาจส่งผลกระทบต่อส่งออกยางพาราของไทย เนื่องจากจีนจะมีการกระจายการนำเข้า และสนับสนุนห่วงโซ่อุปทานโลกให้มั่นคง อาจทำให้จีนมีการนำเข้ายางพาราหรือลดสัดส่วนการนำเข้าจากไทยน้อยลง

๘.๓.๓ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับยางธรรมชาติของจีน

แผนการสร้างกำลังการผลิตยางธรรมชาติปี ๒๕๖๔-๒๕๖๘ ของจีนมีนโยบายเพิ่มความสามารถการผลิตยาง การประกันรายได้ของชาวสวนยาง ส่งเสริมพื้นที่ปลูกยางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการส่งเสริมการปลูกยางพาราแบบผสมผสาน และการออกข้อกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมยางผสมต่าง ๆ

นอกจากนี้รัฐบาลจีนมีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการเกษตรที่โดดเด่นในแต่ละพื้นที่ โดยมีการประกาศบัญชีรายชื่ออุตสาหกรรมการเกษตรพิเศษ ๕๐ รายการ ซึ่งอุตสาหกรรมยางธรรมชาติของมณฑลไหหลำเป็นหนึ่งใน ๕๐ อุตสาหกรรมพิเศษ โดยจะได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณพัฒนาเกษตรกรรมของรัฐบาลจีน ประกอบกับรัฐบาลท้องถิ่นของจีนมีการสนับสนุนการปลูกยางพาราและส่งเสริมอุตสาหกรรมยาง เช่น มณฑลไหหลำวางแผนสร้างศูนย์การค้ายางพาราและศูนย์กำหนดราคายาง นอกจากนี้ รัฐบาลท้องถิ่นอีกหลายแห่งยังให้เงินช่วยเหลือชาวสวนในการซื้อประกันภัยต้นยางและช่วยเหลือในการประกันราคาขาย โดยคาดการณ์ว่าจากนโยบายข้างต้นจะทำให้จีนมีกำลังการผลิตยางภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น

ในส่วนของงานพัฒนาการวิจัยและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับยางพารา ประเทศจีนได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีมีดกรีดยางแบบพิเศษที่ไม่ต้องลับมีดแบบมีดทั่วไป สามารถลดความเหน็ดเหนื่อยของแรงงานกรีดยางได้มากกว่าร้อยละ ๓๐ นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมการใช้มีดกรีดยางไฟฟ้าช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการกรีดยาง ทำให้ปริมาณน้ำยางเพิ่มร้อยละ ๔๐ ต่อต้น ซึ่งจะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานกรีดยาง อีกทั้งยังส่งเสริมการพัฒนาและประยุกต์ใช้อุปกรณ์กรีดยางอัตโนมัติในพื้นที่สวนยาง สำหรับการแก้ไขปัญหาเปลือกยางที่แห้งตายซึ่งปัญหาดังกล่าว ทำให้จีนสูญเสียยางประมาณ ๑.๕ แสนตันต่อปี ซึ่งสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์เขตร้อนของมณฑลไหหลำประเทศจีน มีเทคนิคพิเศษที่สามารถฟื้นฟูเปลือกยางแห้งตายได้ร้อยละ ๔๐-๕๐ ทำให้เปลือกยางที่แห้งตายกลับมาสามารถผลิตน้ำยางใหม่ได้ ช่วยลดความถี่ของการกรีดยาง นอกจากนี้ยังมีการใช้ถุงลมก๊าซเอธิลีน เพื่อกระตุ้นการกรีดยาง ซึ่งสามารถประหยัดแรงงานได้ร้อยละ ๓๗.๒

สำหรับนโยบายด้านการลงทุนของจีน ประเทศจีนได้มีการปรับปรุงสภาพยางธรรมชาติในเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อความมั่นคงของการเข้าถึงยางพาราซึ่งเป็นทรัพยากรยุทธศาสตร์ของจีน ด้วยกลยุทธ์ “Going Global” ที่มีเป้าหมายหลัก คือ การผลิตยางธรรมชาติและดำเนินธุรกิจ ในต่างประเทศด้วยการลงทุนโดยตรง ในการสร้างความร่วมมือของการปลูกยาง การแปรรูป และการค้า โดยมีผู้ประกอบการในมณฑลกว่างตุง ไหนาน และยูนนานเป็นผู้บุกเบิกการลงทุนทางการเกษตรในต่างประเทศ และจัดตั้งโรงงานแปรรูปยางพาราและฐานการปลูกยางในประเทศกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ประเทศโดยเฉพาะในกลุ่ม CLMV (กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม) มีผลผลิตยางพาราเพิ่มมากขึ้น และมีสัดส่วนการส่งออกยางพาราไปจีนเพิ่มสูงขึ้น

๘.๓.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติมาเลเซีย ฉบับที่ ๑๒ (๒๐๒๑-๒๐๒๕)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติมาเลเซีย ฉบับที่ ๑๒ (๑๒th Malaysia Plan: ๑๒MP) เป็นแผนเศรษฐกิจระยะ ๕ ปี ครอบคลุมช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ครอบคลุมมาเลเซีย มั่งคั่ง ท้วม และยั่งยืน ที่มุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของคนในประเทศให้ดีขึ้น

โดยเน้นการยืนตัวและเติบโตของเศรษฐกิจ การกระจายความมั่งคั่งอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค และการรักษาความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ภายใต้แผน ๑๒MP มีความสอดคล้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ปี พ.ศ. ๒๐๓๐ และตั้งเป้าหมายให้ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีรายได้และเทคโนโลยีขั้นสูง ภายใน ๕ ปี โดยการขับเคลื่อนจากทุกภาคส่วนภายในประเทศ โดยเป้าหมายหลัก ได้แก่

- ๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมของมาเลเซียเติบโตโดยเฉลี่ยร้อยละ ๔.๕-๕.๕ ต่อปี
- ๒) รายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้นเป็น ๑๐,๐๐๐ ริงกิตต่อเดือนภายในปี พ.ศ. ๒๐๒๕
- ๓) ช่องว่างรายได้ต่อหัวระหว่างคนบนคาบสมุทรมุทกับคนในรัฐ Sabah และรัฐ Sarawak ลดลงเหลือ ๒.๕ และ ๑.๒ เท่าตามลำดับภายในปี พ.ศ. ๒๐๒๕
- ๔) กำหนดเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหน่วยของผลิตภัณฑ์มวลรวมที่ ร้อยละ ๔๕ ภายในปี พ.ศ. ๒๐๓๐

สำหรับการกระตุ้นการเติบโตของเศรษฐกิจ ได้มีการกำหนดเป้าหมายอัตราการเติบโต โดยเฉลี่ยในแต่ละภาคของเศรษฐกิจ คือ ภาคบริการร้อยละ ๕.๒ ภาคการผลิตร้อยละ ๕.๗ ภาคเหมืองแร่ ร้อยละ ๒๖ ภาคก่อสร้างร้อยละ ๔.๒ ภาคการท่องเที่ยวร้อยละ ๓๘ และภาคการเกษตรร้อยละ ๓.๘ และคาดหวังว่ามูลค่าต่อภาคเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย จะคิดเป็นร้อยละ ๔๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และคิดเป็นร้อยละ ๒๕ ของมูลค่า การส่งออก ซึ่งในการที่จะบรรลุเป้าหมายได้นั้น รัฐบาลมาเลเซียได้มุ่งเน้นไปที่ การลงทุนโครงสร้าง พื้นฐานภายในประเทศ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ ได้แก่ E&E Global Services การบินอวกาศฮาลาล อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ การท่องเที่ยว ชีวมล เกษตรอัจฉริยะ และมีกองทุนสนับสนุนเพื่อช่วยเหลือกลุ่มธุรกิจท้องถิ่นในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคดิจิทัล และใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และสำหรับภาคการเกษตรจะมีการใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มผลผลิต และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารในประเทศ อีกทั้งมีการแสวงหาตลาดและผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางการค้าระหว่างประเทศ ผ่านความตกลงการค้าเสรีต่าง ๆ

ในส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับยางพารา กลยุทธ์ของแผนจะมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของอุตสาหกรรมเกษตรต้นน้ำ ด้วยการสนับสนุนการปลูกทดแทนด้วยพันธุ์ยาง ที่ให้ผลผลิตสูง มีการยกระดับการวิจัยและพัฒนาในอุตสาหกรรมยางพารา ซึ่งรวมถึงการนำเทคโนโลยี มาใช้ในเชิงพาณิชย์ให้มากยิ่งขึ้น มีการสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อย และสนับสนุน การปลูกพืชผสมผสานร่วมกับยางในช่วงของการปลูกทดแทน อีกทั้งให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ในส่วนของการลงทุนการผลิต ทั้งนี้การพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราของมาเลเซียจะตั้งอยู่บนฐาน ของการพัฒนาสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นโยบายด้านยางพาราของสหภาพยุโรป

จากการรายงานของสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำสหภาพยุโรป สหภาพยุโรปได้มีการจัดให้ยางพาราอยู่ในบัญชีรายชื่อวัตถุดิบที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก กล่าวคือ เป็นวัตถุดิบที่มีแหล่งผลิต จำนวนจำกัด หรือไม่สามารใช้วัตถุดิบอื่นทดแทนได้

หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจสูง นำกลับมาใช้ซ้ำได้น้อย จึงส่งผลให้มีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการพัฒนายางพาราเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างความหลากหลายของอุปทาน กระตุ้นการผลิตยางพาราในพื้นที่อื่นนอกเหนือจากประเทศผู้ผลิตดั้งเดิม เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตยางธรรมชาติชนิดอื่นทดแทนยางพารา ซึ่งรวมไปถึงนโยบายการค้าและการวิจัยของสหภาพยุโรปที่จะให้ความสำคัญกับยางพารามากยิ่งขึ้น

ในส่วนของ การสนับสนุนการพัฒนายางธรรมชาติจากแหล่งใหม่เพื่อทดแทนยางพารา สหภาพยุโรปได้มีการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนายางธรรมชาติ จากแหล่งใหม่ที่มีความยั่งยืน และเป็นพืชที่ปลูกได้ในยุโรป เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้า และสร้างความมั่นคงทางด้านห่วงโซ่อุปทาน โดยพืชที่มีโอกาสนำมาใช้ทดแทนยางพารา คือ ต้นวายุเล่ ซึ่งเป็นหญ้าทนแล้งที่มีถิ่นกำเนิดในเม็กซิโก ใช้ระยะเวลาปลูก ๓ ปี ยางที่ได้มีคุณภาพเทียบเคียงกับยางพาราแต่มีต้นทุนต่ำกว่า กับต้นแดนดิไลออน ซึ่งเป็นวัชพืชที่เติบโตได้ดีในดินเสื่อมคุณภาพ ทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ สามารถปลูกสลับกับพืชหมุนเวียนชนิดอื่นได้ น้ำยางที่สกัดจากรากต้นแดนดิไลออนมีปริมาณมากกว่าจากต้นยางพาราถึง ๑๐ เท่า บนพื้นที่เพาะปลูกเท่ากัน สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ๓ ครั้งต่อปี ง่ายต่อการปลูกใหม่ หรือขยายกำลังการผลิต การสกัดน้ำยางทำได้ง่าย มีคุณภาพ และคล้ายคลึงกับยางพารา โดยมีการนำยางธรรมชาติจากพืชเหล่านี้มาใช้ในการผลิตยางล้อแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม อุปทานยางล้อที่ใช้ยางธรรมชาติจากพืชเหล่านี้ยังออกสู่ตลาดน้อยมาก

นอกจากนี้สหภาพยุโรปยังสนับสนุนยางธรรมชาติที่มีความยั่งยืน โดยสมาคมผู้ผลิตยางล้อและยางของสหภาพยุโรป (European Tyre and Rubber Manufacturers Association: ETRMA) หนึ่งในกลุ่มผู้ใช้ยางธรรมชาติรายใหญ่ ได้มีการสนับสนุนการนำเข้ายางธรรมชาติที่คำนึงถึงความยั่งยืน ต่อสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และไม่ทำลายป่า การนำเข้าต้องตรวจสอบย้อนกลับได้ และมีความโปร่งใสตลอดห่วงโซ่อุปทาน

๘.๓.๕ นโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมยางของเวียดนาม

เนื่องจากการปลูกยางพาราของเวียดนามมีการเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ทำให้พื้นที่ปลูกยางเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ส่งผลให้มีอุปทานสูงและราคาตกต่ำ โดยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ -๒๕๖๑ สวนยางพาราเติบโตจาก ๘๐๑,๖๐๐ เฮกตาร์ เป็น ๙๖๕,๐๐๐ เฮกตาร์ ซึ่งมากกว่าแผนของรัฐบาลเวียดนามถึง ๑๖๕,๐๐๐ เฮกตาร์ ดังนั้น Vietnam Rubber Group ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจด้านยางพาราของเวียดนาม จึงมีเป้าหมายลดพื้นที่ของการปลูกยางพารา โดยปลูกพืชอื่นทดแทน และมีการพัฒนาการเกษตรและเขตอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น เสริมสร้างการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของผู้ผลิต และส่งเสริมการลงทุนในการผลิตยางพารา และไม้ยางพาราไปสู่ทิศทางมาตรฐานสิ่งแวดล้อมสีเขียว ทั้งนี้ Vietnam Rubber Group ได้มีการขยายการลงทุนไปยังกัมพูชา และลาวอีกด้วย

๗. การวิเคราะห์แนวโน้มยางสังเคราะห์

ยางสังเคราะห์ เป็นสินค้าทดแทนยางพารา แม้การใช้งานยางสังเคราะห์จะไม่สามารถทดแทนยางธรรมชาติได้อย่างสมบูรณ์ แต่ก็ยังเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลต่อทิศทางของอุตสาหกรรมยางธรรมชาติ โดยยางสังเคราะห์ที่นิยมใช้มีอยู่ ๖ ประเภทด้วยกัน คือ ยางพอลิไอโซพรีน ยางบิวตาไดอิน ยางคลอโรพรีน ยางสไตรีนบิวตาไดอิน ยางไนไตรล์ และยางบิวไทล์

ยางพอลิไอโซพรีน (cis -๑,๔-polyisoprene, IR) เป็นยางสังเคราะห์ที่มีคุณสมบัติเหมือนยางธรรมชาติ โดยมีคุณสมบัติที่เมื่อเทียบกับยางธรรมชาติแล้วพบว่า มีข้อดีที่มีคุณภาพสม่ำเสมอ มีสิ่งเจือปนน้อย และมีสีขาวยังทำให้ผสมสีได้ง่ายและสวยงามกว่า แต่ก็มีต้นทุนต่อแรงดึงและความทนทานต่อการฉีกขาดต่ำกว่ายางธรรมชาติ อีกทั้งมีราคาแพงมากกว่ายางธรรมชาติ

ยางบิวตาไดอิน (Butadiene Rubber, BR) ผลิตจากปฏิกิริยาพอลิเมอไรเซชันแบบสารละลาย เป็นยางที่มีความยืดหยุ่นสูงมาก ทำให้มีการกระด้างกระดอนสูงที่สุดในบรรดายางทั้งหมด มีความทนทานต่อแรงดึงค่อนข้างต่ำต้องมีการเติมสารเสริมแรง มีความต้านทานต่อการขูดถูที่สูงมาก เป็นยางไม่มีขี้ผึ้งทนต่อน้ำมัน แต่เสื่อมสภาพในสภาวะที่มีออกซิเจน โอโซน หรือแสงแดด ด้วยคุณสมบัติข้างต้นทำให้ยางบิวตาไดอินส่วนใหญ่มีการใช้ในอุตสาหกรรมยางล้อ และมักถูกนำไปทำใส่ในลูกกอล์ฟและลูกฟุตบอล

ยางคลอโรพรีน (Chloroprene Rubber, CR) มีชื่อทางการค้าว่า ยางนีโอพรีน เป็นยางสังเคราะห์จากมอนอเมอร์ของคลอโรพรีน ภายใต้สภาวะที่เหมาะสม ทำให้โมเลกุลของยางคลอโรพรีนสามารถจัดตัวได้อย่างมีระเบียบ ยางชนิดนี้จึงสามารถผลิตได้เช่นเดียวกับยางธรรมชาติ ทำให้ยางคลอโรพรีนมีค่าความทนต่อแรงดึงสูง และมีความทนต่อการฉีกขาดและขูดถูสูงด้วย มีความเหนียวติดกันดี ไม่เกิดรอยต่อในผลิตภัณฑ์ที่ประกอบจากหลายชิ้นส่วน ทนต่อเปลวไฟได้ดี ทนน้ำมันและสารเคมีได้ปานกลางถึงดี แต่ไม่ทนต่อน้ำมันเชื้อเพลิง ด้วยคุณสมบัติทนไฟ ทนต่อสารเคมี และน้ำมัน ทำให้นิยมใช้งานในยางซีลและสายพานลำเลียงในเหมืองแร่ เป็นต้น

ยางสไตรีนบิวตาไดอิน (Styrene-Butadiene Rubber, SBR) เกิดจากการโคพอลิเมอไรเซชันแบบสุมด้วยเทคนิคแบบอิมัลชัน หรือเทคนิคแบบสารละลาย ระหว่างมอนอเมอร์สองชนิด คือ สไตรีน และบิวตาไดอิน เป็นยางสังเคราะห์ที่สำคัญและใช้กันอย่างแพร่หลายในอุตสาหกรรมยาง เนื่องจากมีการผลิตในปริมาณมาก และมีราคาถูกกว่าเมื่อเทียบกับยางธรรมชาติแปรรูปได้ง่าย ยางประเภทนี้มีความเหนียวติดกันต่ำ และมีความยืดหยุ่นต่ำกว่ายางธรรมชาติ มีความทนทานต่อแรงดึงต่ำกว่ายางธรรมชาติ ๗-๑๐ เท่า ทนต่อการกัด ต่างเจือจาง แอลกอฮอล์ น้ำ ไกลคอล เกลือ และน้ำมันซิลิโคนเป็นอย่างดี แต่ไม่ทนต่อน้ำมันปิโตรเลียม และไฮโดรคาร์บอนทนต่อการเสียดสีได้ดี จึงนิยมใช้ในพื้นรองเท้า สายพาน และยางล้อ

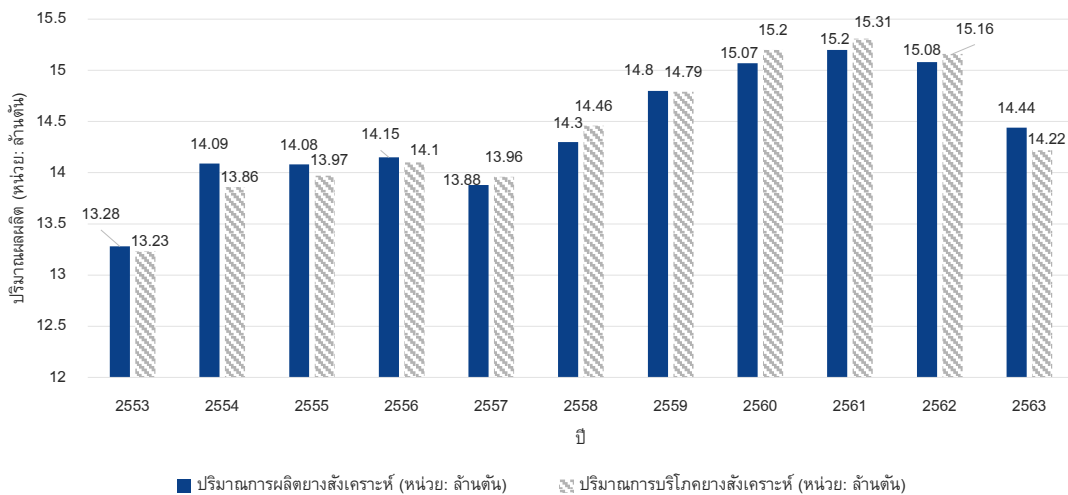
ยางไนไตรล์ (Nitrile or Acrylonitrile-Butadiene Rubber, NBR) เป็นโคพอลิเมอร์ของอะคริโลไนไตรล์ และบิวตาไดอีน มีความเป็นขี้สูง ยางชนิดนี้จึงมีคุณสมบัติเด่น คือ ทนต่อน้ำมันปิโตรเลียม และตัวทำละลายไม่มีขี้ได้ดี มีความยืดหยุ่นต่ำกว่ายางธรรมชาติ มีความทนทานต่อแรงดึงต่ำกว่ายางธรรมชาติ ๗-๑๐ เท่า มีความต้านทานต่อการขูดถูค่อนข้างดี ทนต่อสภาพอากาศร้อนได้ดี ยางชนิดนี้ส่วนใหญ่ใช้ในผลิตภัณฑ์ที่ต้องสัมผัสน้ำมัน ทนความร้อน และต้านทานการขูดถู เช่น ปะเก็นน้ำมัน ยางโอริง ยางซีล เป็นต้น

ยางบิวไทล์ (Butyl Rubber, IIR) เป็นยางสังเคราะห์ จากมอนอเมอร์ของไอโซพรีน เป็นยางที่ถูกเรียกว่า Synthetic Natural Rubber เนื่องจากมีโครงสร้างทางเคมีใกล้เคียงกับยางธรรมชาติ มีคุณสมบัติไม่แตกต่างกันมากนัก แต่มีความทนต่อแรงดึงและความทนทานต่อการฉีกขาดต่ำกว่าเล็กน้อย โดยมีข้อดีคือ มีสีขาว สิ่งเจือปนน้อย คุณภาพคงที่ ส่วนมากใช้ผลิตจุกนมและอุปกรณ์การแพทย์

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการผลิตยางสังเคราะห์ ๑๔.๔๔ ล้านตัน และมีการบริโภคยางสังเคราะห์ ๑๔.๒๒ ล้านตัน ถึงแม้ว่าจะมีปริมาณลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ แต่ในภาพรวมการบริโภคยางสังเคราะห์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และอุปสงค์ของยางสังเคราะห์จะค่อย ๆ พื้นตัวจากผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ สอดคล้องกับการคาดการณ์ของ Statista ที่ระบุว่า ตลาดยางสังเคราะห์ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘ จะมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๔ ต่อปี

ภาพที่ ๗๗ ปริมาณการผลิตและบริโภคยางสังเคราะห์ในระดับโลก

ปริมาณการผลิตและบริโภคยางสังเคราะห์ในระดับโลก

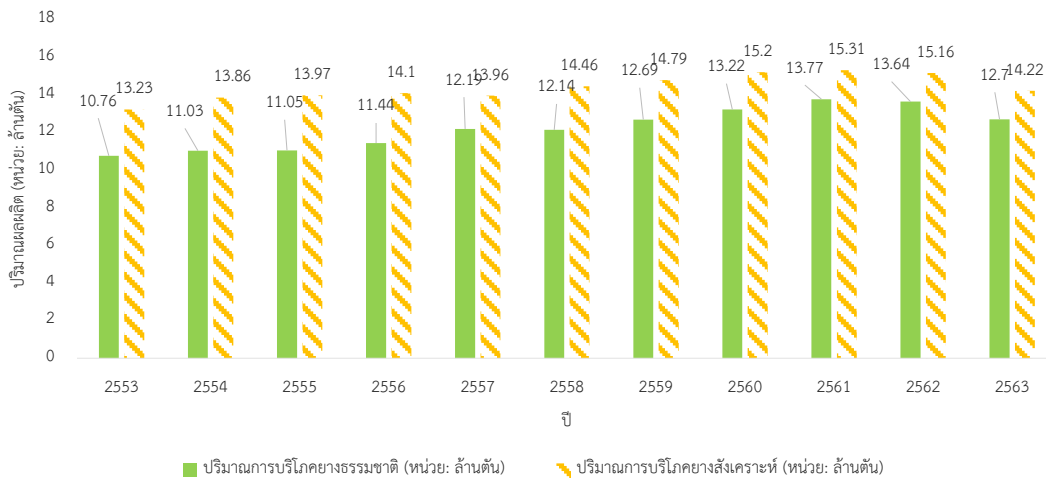
ที่มา: Statista

Bolliger & Company

ทั้งนี้หากเปรียบเทียบกับยางธรรมชาติ จะพบว่าโลกมีการบริโภคยางสังเคราะห์สูงกว่าบริโภคยางธรรมชาติ โดยมีสัดส่วนการบริโภคยางสังเคราะห์ต่อยางธรรมชาติอยู่ที่ ๕๒:๔๘ เหตุที่มีการบริโภคยางสังเคราะห์สูงกว่า เนื่องจากยางสังเคราะห์มีคุณสมบัติขดเชยข้อดีของยางธรรมชาติที่ไม่ทนต่อความร้อน แสงแดด น้ำมัน และสารเคมี อีกทั้งยางสังเคราะห์เกิดจากกระบวนการทางอุตสาหกรรมทำให้สามารถควบคุมคุณภาพและปริมาณการผลิตได้อย่างสม่ำเสมอกว่ายางธรรมชาติ ทำให้อุตสาหกรรมยางขึ้นปลายสามารถควบคุมต้นทุนการผลิตได้ดีกว่า อย่างไรก็ตามสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างยูเครนและรัสเซีย ส่งผลให้น้ำมันซึ่งเป็นวัตถุดิบของยางสังเคราะห์มีราคาเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ในระยะสั้นต้นทุนและราคาของยางสังเคราะห์จะเพิ่มสูงขึ้น

ภาพที่ ๗๘ ปริมาณการบริโภคยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ในระดับโลก

ปริมาณการบริโภคยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ในระดับโลก

ที่มา: Statista

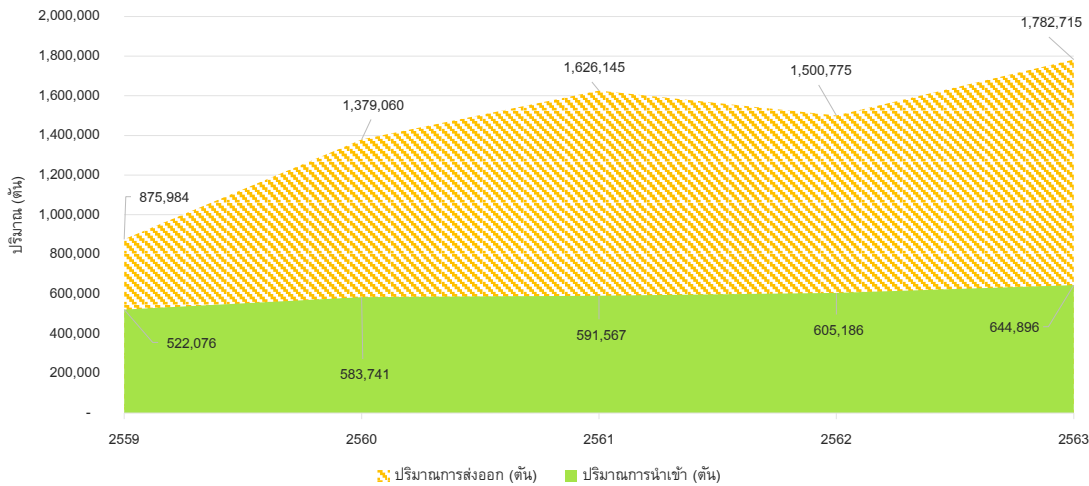
Bolliger & Company

การส่งออกยางสังเคราะห์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีมูลค่าอยู่ที่ ๒๐,๙๙๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีผู้ส่งออกหลัก คือ ประเทศเกาหลีใต้มีมูลค่าส่งออก ๒,๕๐๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือ ประเทศไทยมีมูลค่าส่งออก ๒,๔๑๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลำดับถัดมาคือ ประเทศญี่ปุ่นมีมูลค่า ๑,๙๔๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศสหรัฐอเมริกา ๑,๘๘๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศเวียดนาม มีมูลค่าส่งออก ๑,๕๖๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับการนำเข้า ผู้นำเข้ายางสังเคราะห์หลักคือ ประเทศจีน มีมูลค่านำเข้า ๗,๕๑๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาคือ ประเทศสหรัฐอเมริกา นำเข้า ๑,๑๖๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามมาด้วยประเทศมาเลเซีย มีมูลค่า ๑,๐๖๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ประเทศไทย นำเข้ามูลค่า ๑,๐๓๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และประเทศเยอรมนี ๙๔๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในส่วนของการค้ายางสังเคราะห์ระหว่างประเทศของไทย พบว่าการส่งออกยางสังเคราะห์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีปริมาณอยู่ ๑.๗๘ ล้านตัน และนำเข้าอยู่ที่ ๐.๖๔ ล้านตัน ทั้งนี้ประเทศไทย มีแนวโน้มส่งออกยางสังเคราะห์เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่การนำเข้ายางสังเคราะห์ค่อนข้างทรงตัว

ภาพที่ ๗๙ การนำเข้าและส่งออกยางสังเคราะห์ของไทย

การนำเข้าและส่งออกยางสังเคราะห์ของไทย

หมายเหตุ: HS Code 4002 Synthetic rubber and factice derived from oils
ที่มา: Trade map
Bolliger & Company

๑๐. การวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ยางพารา ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

แนวทางการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) พบว่า อุปสรรคและข้อจำกัดของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี เกิดขึ้นทั้งจากปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอกสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การสภาพเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลงส่งผลกระทบต่อราคายางและอุปทานการใช้ยางพารา การเพิ่มพื้นที่ปลูกยางพาราของกลุ่มประเทศผู้ผลิตยางโดยเฉพาะประเทศ CLMV การเข้าสู่สังคมสูงวัยของประเทศไทย อุปทานสิ่งทดแทนยางพาราที่เพิ่มมากขึ้น และโรคระบาดในพืชที่กระทบต่อปริมาณยางพารา ขณะที่ปัจจัยภายในที่สำคัญ ได้แก่ งบประมาณและแผนงานสำคัญที่กำหนดขึ้นในงบประมาณ และการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานผู้รับผิดชอบตามยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะข้อมูล และผลการดำเนินงานที่จำเป็นต้องเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตาม ปัจจัยบวกที่ส่งผลกระทบต่อยางพาราไทย ได้แก่ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) และการขยายตัวของตลาดรถยนต์ไฟฟ้า ทำให้อุปสงค์ต่อยางพาราเพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนพื้นที่ปลูกยาง (ล้านไร่) (ข้อมูลฐานปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่ปลูกยาง ๒๓.๓๐ ล้านไร่) มีค่าเป้าหมายผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๒๐.๖๐ ล้านไร่ ซึ่งจะมีผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ อีกทั้งการลดพื้นที่การปลูกยางพาราของประเทศไทยไม่สามารถส่งผลกระทบต่อราคายางพาราในตลาดโลกได้ เนื่องจากประเทศผู้ปลูกยางพารารายใหญ่ต่างๆ ได้เพิ่มพื้นที่การปลูกยางพารา โดยเฉพาะกลุ่มประเทศ CLMV

ทำให้เป้าหมายในการลดพื้นที่ปลูกยางพาราไม่สามารถตอบสนองต่อการเพิ่มราคายางพาราตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมารายางแห่งประเทศไทยได้มีการจูงใจเกษตรกรด้วยการให้เงินส่งเสริม เพื่อปรับเปลี่ยนการปลูกยางเชิงเดี่ยวเป็นการทำสวนยางแบบยั่งยืนและแบบผสมผสาน เป็นจำนวนเงิน ๒๖,๐๐๐ บาทต่อไร่ แต่พื้นที่การปลูกยังคงลดลงไม่มากนัก

ตัวชี้วัดที่ ๒ ปริมาณผลผลิตยางต่อไร่ (กิโลกรัม/ไร่/ปี) มีค่าเป้าหมายผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๒๕๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี คาดการณ์ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ จะเท่ากับ ๒๒๘ กิโลกรัม/ไร่/ปี ไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่เกษตรกรยังไม่ได้มีการปลูกต้นยางด้วยยางพันธุ์ดีทดแทนยางพันธุ์เก่าที่ให้ผลผลิตไม่สูงเท่ายางพันธุ์ดีอยู่เป็นจำนวนมาก และปัญหาการขาดแคลนแรงงานกรีดยางทำให้กรีดยางได้ลดลง

ตัวชี้วัดที่ ๓ สัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ (ร้อยละ) มีค่าเป้าหมายผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับร้อยละ ๑๘.๐๐ (๓.๘๖๒๕ ล้านตัน) คาดการณ์ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ จะเท่ากับร้อยละ ๑๑.๗๕ (๒.๕๒๑๔ ล้านตัน) ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ทั้งเนื่องจากอุปสงค์จากภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นไม่มากนัก แม้จะมีความต้องการเพิ่มขึ้นในอุตสาหกรรมภูมิเอียง และอุตสาหกรรมเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ ในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ ทำให้สัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อการแปรรูปขึ้นต้น ประกอบกับการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐยังคงมีสัดส่วนที่น้อย และนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการใช้ยางภายในประเทศยังขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

ตัวชี้วัดที่ ๔ มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา (ล้านล้านบาท) มีค่าเป้าหมายผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๑.๕๐๐๐ ล้านล้านบาท คาดการณ์ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๑.๗๕๕๒ ล้านล้านบาท บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

ตัวชี้วัดที่ ๕ รายได้จากการทำสวนยาง (บาท/ไร่/ปี) มีค่าเป้าหมายผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๑๓,๗๕๐ บาท/ไร่/ปี คาดการณ์ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๑๓,๖๘๐ บาท/ไร่/ปี จำเป็นต้องลดการพึ่งพารายได้จากการทำสวนยางเพียงอย่างเดียวแล้วสร้างเป็นสวนยางยั่งยืนหรือสวนยางแบบผสมผสาน นอกจากนี้ รายได้จากการทำสวนยางพิจารณาจากการประมาณการราคายางพารา ซึ่งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ทำให้อุปสงค์ต่อยางพาราเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงความขัดแย้งระหว่างประเทศรัสเซียและยูเครน ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันและยางสังเคราะห์ที่เป็นผลิตภัณฑ์เกี่ยวเนื่องจากการกลั่นน้ำมัน และส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของราคาปุ๋ย ราคายางพารามีการปรับตัวสูงขึ้นในช่วงที่ผ่านมาและปรับตัวสูงขึ้นอีกครั้งในปี ๒๕๖๕ จากการแพร่ระบาดระลอกใหม่ของเชื้อกลายพันธุ์ รวมถึงความวิตกกังวลของความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดย่อย ๒๑ ตัวชี้วัด พบว่า คาดการณ์ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ จะมีตัวชี้วัดที่บรรลุเป้าหมายจำนวน ๑๒ ตัวชี้วัด และไม่บรรลุตัวชี้วัด จำนวน ๙ ตัวชี้วัด ซึ่งแบ่งออกได้เป็นตัวชี้วัดที่มีการดำเนินงานตามเป้าหมายได้มากกว่าร้อยละ ๕๐ จำนวน ๗ ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดที่มีการดำเนินงานตามค่าเป้าหมายได้น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ จำนวนพื้นที่ปลูกยาง (ร้อยละ ๔๘.๑๕ ของผลการดำเนินงานเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย) และพื้นที่

สวนยางที่ได้รับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (ร้อยละ ๘.๓๓ ของผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย)

นอกจากนี้ ในการประชุมคณะทำงานครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐-๑๕.๐๐ น. ผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ได้ดำเนินการทบทวนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๕ จำนวน ๓ ตัวชี้วัด ใน ๒ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน
จำนวน ๑ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดใหม่	เหตุผลในการทบทวน
๑. พื้นที่สวนยางที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (FSC) (ล้านไร่)	๑. พื้นที่สวนยางที่อยู่ในระบบการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต (ล้านไร่)	ประเทศไทยนั้นได้ประกาศเจตนารมณ์ไว้ในที่ประชุม COP๒๖ ที่จะสร้างความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ๒๐๕๐ และจะบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emission) ภายในปี ๒๐๖๕ เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางนโยบายของประเทศไทยจึงมีการปรับทิศทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย จำนวน ๒ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดเดิม	ตัวชี้วัดใหม่	เหตุผลในการทบทวน
๑. ปริมาณการซื้อขายยางในตลาด กยท. (ตัน/ปี)	๑. ปริมาณการซื้อขายยางในตลาด กยท. (ตัน)	คณะทำงานมีข้อสังเกตว่าการกำหนดตัวชี้วัดทั้ง ๒ ตัวชี้วัด ไม่สะท้อนให้เห็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องภายในช่วงเวลาเดียวกันของแผนและขาดความต่อเนื่องระหว่างค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดแต่ละระยะ จึงเห็นสมควรในการปรับปรุงหน่วยวัดโดยใช้ค่าเป้าหมายเดิม
๒. มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง (ล้านบาท/ปี)	๒. มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง (ล้านบาท)	

๑๑. สรุปสาระสำคัญของการประชุม สัมภาษณ์ และสัมมนา

๑๑.๑ การจัดประชุมเพื่อนำเสนอแผนการดำเนินงานของโครงการ เสนอต่อการยางแห่งประเทศไทย

วันพุธที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕ ได้มีการประชุมหารือระหว่างการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) และ บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม คือ รองผู้ว่าการผู้บริหารระดับสูงของการยางแห่งประเทศไทย คณะกรรมการตรวจรับโครงการ และทีมที่ปรึกษาจากบริษัท ฯ โดยทีมที่ปรึกษาได้มีการนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นของบริษัทฯ แผนการดำเนินงานตามขอบเขตการดำเนินงานของโครงการ และกรอบแนวคิดและวิธีการดำเนินงานต่อการยางแห่งประเทศไทย ซึ่งทางการยางแห่งประเทศไทยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

- กยท. เสนอให้มีการเพิ่มเติมเรื่องของแนวโน้มพลังงานสะอาด และความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมของการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางในการศึกษาสภาพแวดล้อม
- กยท. เสนอให้ยุทธศาสตร์มีความครอบคลุมในเรื่องของการผลักดันการสร้างมาตรฐานและออกไปรับรองคุณภาพของสินค้ายางของประเทศไทย ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลให้แก่ผู้ประกอบการ
- กยท. เสนอให้ยุทธศาสตร์มีการเพิ่มเติมในเรื่องของการพัฒนาตลาดยาง โดยเฉพาะตลาดการซื้อขายล่วงหน้า โดยผลักดันให้มีการพัฒนาตลาดยางภายในประเทศ และเป็นผู้กำหนดราคาอ้างอิงแทนการอ้างอิงราคาจากต่างประเทศ
- กยท. เสนอให้มีการศึกษาเพิ่มเติมเรื่องของผลกระทบจากการเติบโตของอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า (EV) ที่มีต่ออุตสาหกรรมยาง
- ในการระดมความคิดเห็น กยท. มีความต้องการให้ผู้เข้าร่วมมีความหลากหลายและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
- กยท. เสนอให้มีการเพิ่มเติมค่าคาดหวังในแผนปฏิบัติการนอกเหนือไปจากตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
- กยท. เสนอให้มีการศึกษาเพิ่มเติมเรื่องผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้ทดแทนยางได้
- กยท. เสนอให้มีการค้นหาและระบุสินค้ายางที่มีศักยภาพ และเป็นสินค้าหลักของไทยที่ควรได้รับการผลักดัน (Product Champion)

- กยท. เสนอให้มีการศึกษาเพิ่มเติมเรื่องของความมั่นคงและต่อเนื่องของห่วงโซ่อุปทาน และห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมยางพารา (Supply Chain Security)
- กยท. สอบถามว่าการระดมความคิดเห็นและสัมภาษณ์เชิงลึกจะมีความครอบคลุมไปถึงหน่วยงานต่างประเทศด้วยหรือไม่ โดยทางที่ปรึกษาสามารถดำเนินการให้แก่ กยท. ได้ หากสถานการณ์เอื้ออำนวย
- กยท. เสนอให้มีการเพิ่มน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ไม้ยางพารา ที่ปรากฏอยู่ในยุทธศาสตร์
- กยท. เสนอให้มีการเพิ่มเติมข้อมูลและระบุความสำคัญของผู้เล่นหลักในห่วงโซ่อุปทาน อุตสาหกรรมยาง

๑๑.๒ การจัดการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก (Focus Group Discussion and In-depth Interview)

➤ การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็น กรุงเทพมหานคร

ในการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นของกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๒ ราย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

นายณกรณ์ ตรรกวิพัท ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย

- โครงสร้างยางพารามีการเปลี่ยนแปลง โดยมีผู้เล่นหลัก คือ ไทย อินโดนีเซีย เวียดนาม และอินเดีย ในอนาคตมองว่าแนวโน้มของอินโดนีเซียเริ่มลดน้อยลง เนื่องจาก การแพร่ระบาดของโรคใบร่วงเป็นวงกว้าง และผลผลิตอาจลดลงสูงสุดร้อยละ ๒๐ ซึ่งจะทำให้ไทยมีส่วนแบ่งทางการตลาดมากยิ่งขึ้น
- ประเด็นเรื่องความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย มองว่าประเทศไทย มีความเสียเปรียบด้านมาตรฐาน เนื่องจากเจ้าของสวนยางส่วนใหญ่ มีลักษณะเป็นรายย่อย ซึ่งแตกต่างจากต่างประเทศที่ส่วนใหญ่เป็นรายใหญ่ ทำให้การดำเนินการตามมาตรฐานมีความยุ่งยาก และผลที่ได้มีเพียงเล็กน้อยสำหรับรายย่อย
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานมองว่า การที่ยังไม่มีส่วนต่างราคาระหว่างยางที่ได้มาตรฐาน กับยางธรรมดา เนื่องจากผู้ประกอบการมองว่ายังไม่มีปริมาณที่มากพอจะให้ราคา ส่วนต่าง ในขณะที่เกษตรกรมองว่ายังไม่มีส่วนต่างราคาจึงยังไม่คุ้มค่าที่จะทำ ทำให้เกิดวงจรที่แย่
- ประเทศแถบแอฟริกา เช่น โกตดิวัวร์ และไนจีเรีย มีข้อได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ที่อยู่ใกล้กับประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเป็นผู้ประกอบการยางล้อยรายใหญ่
- ประเด็นที่ควรระวัง คือ การเข้ามาลงทุนของประเทศไทย ที่มีการเข้ามาถือหุ้นในบริษัทที่ผู้ประกอบการยางชั้นกลางมากยิ่งขึ้น
- ประเด็นเรื่องอุตสาหกรรมถูมือยาง มองว่าในประเทศไทย ก่อนโควิด เป็นอุตสาหกรรม ขาลง ทำให้มีข้อจำกัดในการกู้ยืมเงิน นอกจากนี้มีกิจการถูมือของมาเลเซีย เข้ามาตั้งโรงงานในประเทศไทย แต่มีการส่งออกในนามของมาเลเซีย

- ประเด็นด้านการพัฒนาเกษตรกร มองว่าบทบาทของเกษตรกรเปลี่ยนแปลงไป มีลักษณะของผู้ประกอบการมากกว่าที่จะเป็นเกษตรกร การพัฒนาจึงมุ่งเน้นไปที่การเตรียมพร้อมเป็นผู้ประกอบการ การเป็นผู้จัดการสวน และเรื่องการส่งออก การจัดการโรงงาน และสร้างการแปรรูปขึ้นต้น
- ควรมีการพัฒนาพันธุ์ยางที่เหมาะสมกับแต่ละผลิตภัณฑ์ยางของแต่ละอุตสาหกรรม
- การพัฒนาพันธุ์ยางมีความล่าช้า เนื่องจากต้องมีการทดสอบความเสถียรภาพของพันธุ์ไม้นอกจากนี้ผู้รับผิดชอบการพัฒนาพันธุ์ยาง คือ กรมวิชาการเกษตร ซึ่งมีลักษณะการทำงานที่เน้นความแน่ชัด หากไม่มีการทดสอบที่แน่ชัด จะไม่มีการประกาศให้มีการใช้งาน ควรมีการลดขั้นตอนนี้ลง และส่งเสริมให้เกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมในการทดลองด้วย ในลักษณะของอาสาสมัคร
- ประเด็นเรื่องการใช้งานภายในประเทศ มองว่าต้องมีความต่อเนื่องของนโยบาย หากไม่แล้วจะทำให้เกษตรกรไม่ถึงจุดคุ้มทุน ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่มีการส่งเสริมคือ เสาคหลัคนำทางจากยาง มีราคาแพงกว่าเสาคหลัคนำทางปกติ แต่ลดการสูญเสียได้จริง ส่วนกรวยมีการใช้งานที่ง่ายแต่มีการใช้น้อย เกษตรกรต้องทำตลาดเอง ซึ่งไม่มีความเชี่ยวชาญ ส่วนแบร์รีเออร์ ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ เนื่องจากขาดทุน
- ประเด็นด้านการวิจัย มีการสร้างความร่วมมือกับภาคการศึกษา มีเงินทุนสนับสนุน โดยการวิจัยต้นน้ำมีความเข้มแข็งแล้ว แต่ยังขาดการวิจัยปลายน้ำ
- การวิจัยผลิตภัณฑ์ยางพารา ควรมุ่งเน้นไปที่อุตสาหกรรมทางการแพทย์ เนื่องจากมีมูลค่าสูง และความต้องการกำลังเติบโต
- การสนับสนุนให้มีการใช้งานภายในประเทศ ได้มีการทำการสนับสนุนสตาร์ทอัพที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยาง แต่ปัญหาที่พบได้บ่อย คือ มีผลิตภัณฑ์หลายตัวที่น่าสนใจ แต่ไม่เป็นที่รู้จัก

นายจรจักษณ์ นวลพรหมสกุล รองผู้ว่าการด้านบริหาร การยางแห่งประเทศไทย

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ มองว่าเกษตรกรไม่เชื่อถือในสถาบันเกษตรกร เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการเข้าร่วม โดยมีจำนวนสมาชิกสถาบันเพียง ๒.๘ แสนราย
- เสนอให้มีการทำมาตรฐานการทำสวนยางยั่งยืนที่เป็นของประเทศไทยเอง และ กยท. สามารถเป็น certified body ได้
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสนอให้มีการวิจัยเชิงอุตสาหกรรมและพาณิชย์ แทนการวิจัยเชิงวิชาการ
- ประเด็นเรื่องการผลิตพื้นที่ปลูกยาง ไม่เห็นด้วยกับการลดพื้นที่ปลูกยาง และมองว่าพื้นที่ก็ไม่ควรเพิ่มจากที่มีอยู่ ให้เน้นการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ และเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการวัดผลผลิตต่อไร่ใหม่ โดยเป็นการสำรวจจากพื้นที่จริง
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เพิ่มการพัฒนาคนในด้านยางโดยเฉพาะ ส่วนการใช้งานภายในประเทศ มองว่าค่าเป้าหมายที่ร้อยละ ๑๕ ต่ำไป

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๑ รายได้จากการทำสวนยาง เสนอให้เปลี่ยนเป็นรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง
- มองว่าอุตสาหกรรมยางของไทยยังขาดแรงงานด้านการตลาด และขาดทักษะการขายและการเจรจา

นางสาวจตุพร สุขเกื้อ ผู้อำนวยการ ฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร

นางสาวคุณณญา ปริณจิตร

นางสาวปราณชลิ ศรีธวัช ณ อยุธยา

นางสาวศุภลักษณ์ มะลิตอง

นางสาวอังคณา บกสวาทชา

นางสาวตรีชฎา ยกสำน

นางสาวปฐมวลัย ดวงสุพรรณ

- บางเป้าหมายของตัวชี้วัดที่ได้มีการตั้งไว้ อาจไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น การลดพื้นที่ปลูกยาง และการลดพื้นที่อาจสวนทางกับประเทศผู้ผลิตยางรายอื่น
- ประเด็นเรื่องการเปลี่ยนตัวชี้วัดการลดพื้นที่ปลูกยาง มาเป็นการลดพื้นที่ปลูกยางในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ตั้งข้อสังเกตว่าสามารถดำเนินการได้จริงหรือไม่ แต่ก็มองว่าหากกระบวนการให้มีการปลูกยางในพื้นที่เหมาะสม จะทำให้สัดส่วนผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น
- ประเด็นตัวชี้วัดด้านรายได้ของเกษตรกร มองว่าควรมีการพิจารณาเรื่องเงินเพื่อที่จะเป็นการทำให้รายได้ของเกษตรกรเพิ่มสูงขึ้นหรือไม่
- ประเด็นเรื่องการผลิตต้นมาตรฐานสวนยางยั่งยืน มองว่า กยท. อาจไม่สามารถดำเนินการตามเป้าหมายได้สำเร็จ
- การพิจารณาตัวชี้วัดพื้นที่ปลูกยางในรูปแบบแปลงใหญ่ ควรมีการใช้ตัวชี้วัดความสำเร็จ เช่น ด้านการลดต้นทุน เพิ่มรายได้ แทนจำนวนพื้นที่
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ที่ได้มีการเสนอเพิ่มเติม ต้องมีแนวทางการวัดผลที่ชัดเจน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ให้ตัดทอนสิ่งที่ทำสำเร็จไปแล้ว
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ข้อ ๓ มองว่าไม่สามารถเป็นไปได้ เสนอให้ทบทวนเป้าหมายใหม่
- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศของภาครัฐ มองว่าเป็นไปได้ยากที่จะเพิ่มปริมาณการใช้ยาง โดยปัจจุบันมีการใช้งานอยู่ประมาณ ๒ แสนตัน ทั้งนี้หากไม่มีการผลิตต้นจากหน่วยงานภาครัฐ อาจไม่สามารถบรรลุผลได้ จึงมองว่าเป้าหมายที่ระบุไว้ ร้อยละ ๑๕ ในปี ๒๕๗๑-๒๕๘๐ อาจสูงเกินไป
- เสนอให้ผนวกประเด็นสวนยางยั่งยืนเข้าใน ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๒ อาจเป็นการขยายคำจำกัดความ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนเกษตรกรที่ยกระดับเป็น smart farmer มี ๕ ระดับ โดยอาจเป็นการพัฒนาระดับ smart farmer แทน

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๔ มองว่านโยบายแปลงใหญ่มีกรอบการดูแลพื้นที่แปลงใหญ่สามปี หลังจากนั้นคณะกรรมการแปลงใหญ่จะเป็นผู้บริหารจัดการเอง ซึ่งอาจมีการดำเนินการต่อ หรือไม่ดำเนินการต่อก็ได้ อาจต้องพิจารณาการระบุเป้าหมายรูปแบบอื่น
- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๕ ต้องพิจารณาเกณฑ์ประเมินในรายละเอียดอีกครั้ง ซึ่งเป้าหมายที่ระบุมามีความท้าทายมาก
- การใช้ยางในประเทศต้องพิจารณาจาก นโยบายรัฐ และการส่งเสริมจาก BOI

นายโกศล บุญคง ผู้อำนวยการ ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

นายสรเวทย์ ราวร่า ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ต้นทุนการรับรองมาตรฐานผลผลิตยางค่อนข้างสูง ควรมีการจับคู่ผู้ประกอบการและเกษตรกรที่มีความพร้อม จึงเห็นควรให้ปรับเป้าหมาย ทั้งนี้ฝ่ายส่งเสริมได้มีการสำรวจ พบว่าไม่เพียงพอ ประมาณหนึ่งล้านห้าแสนตันต่อปี ผลผลิตยางต้องการ หนึ่งล้านห้าแสนตันต่อปี และ สวนยางที่ผ่านการรับรองมาตรฐานสามารถผลิตยางได้เพียงพอ
- เสนอให้ตัวชี้วัดด้านรายได้ เป็นการวัดรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง แทนรายได้จากการทำสวนยาง โดยจะเป็นผลรวมจากรายได้จากการทำสวนยาง และรายได้จากอาชีพเสริม
- เสนอให้มีการปรับตัวชี้วัดด้าน Smart Farmer จากการวัดในเชิงปริมาณ เป็นการวัดในเชิงคุณภาพ ยกกระดับขั้นของ Smart Farmer
- ความแตกต่างกันในการวัดผลของตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับแปลงใหญ่ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรมีหน่วยวัดแปลงใหญ่เป็นแปลง แต่ทางการยางแห่งประเทศไทยมีหน่วยวัดเป็นไร่

ผศ. ดร. กฤษณา สุชีวะ ที่ปรึกษาศูนย์วิจัยเทคโนโลยียาง มหาวิทยาลัยมหิดล

- แผนยุทธศาสตร์ยางพาราควรมีการมุ่งเน้นไปที่อุตสาหกรรมปลายน้ำ นอกเหนือไปจากอุตสาหกรรมต้นน้ำ
- เรื่องการลดพื้นที่ปลูกยาง มองว่าไม่ได้ส่งผลกระทบต่อราคา และต่อภาคอุตสาหกรรม
- มาตรฐานการทำสวนยางยั่งยืนควรให้ความใส่ใจมากยิ่งขึ้น แต่มองว่ายังไม่ใช่เรื่องเร่งด่วน ประกอบกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ยางไทยยังไม่ได้มาตรฐาน และการสร้างมาตรฐานต้องใช้ระยะเวลา
- การทดสอบวัสดุยาง ภาคการศึกษาของไทยสามารถทำได้ แต่สิ่งที่ขาด คือ การทดสอบผลิตภัณฑ์ที่ใช้เงินทุนเยอะ มีความซับซ้อน และยังเป็นที่จะต้องได้รับการยอมรับจากต่างประเทศ
- การเพิ่มการใช้ยางภายในประเทศควรเน้นการพัฒนาบริษัทคนไทย และธุรกิจขนาดเล็ก แต่ในส่วนของอุตสาหกรรมยางล้อ มองว่าแข่งขันได้ยาก ให้เน้นไปที่การชักชวนการลงทุน

ที่มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี และวัดการถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้วยเทรนด์หรือแนวโน้ม แทนตัวเลข

- การพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้สามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่มีความซับซ้อน เป็นไปได้ยาก
- การเพิ่มความต้องการใช้ยางของภาครัฐ ยังมีติดปัญหาด้านระเบียบราชการ และขาดการบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐ มีความไม่แน่ชัดในเรื่องของผู้รับผิดชอบ ในหน่วยงานรัฐ
- ประเด็นเรื่องการวิจัย มองว่าการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางในปัจจุบัน ไม่ตอบโจทย์ ต่อความต้องการของอุตสาหกรรมโดยตรง เน้นไปที่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางใหม่ ๆ ซึ่งเป็นหลักการถูกต้อง แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงไม่ใช่ ควรวิจัยมุ่งเน้นไปให้สำหรับ SMEs และตอบสนองต่อความต้องการและช่วยในการเติบโตของ SMEs นอกจากนี้วิธีการ สนับสนุนการวิจัยของไทยในปัจจุบัน จะเป็นในลักษณะของการสร้างความรู้ มากกว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด มีความล่าช้า และไม่ทันกาล
- งานวิจัยของภาคการศึกษา ไม่ตอบโจทย์ต่อความต้องการของตลาด ภาคอุตสาหกรรม ควรมีการทำวิจัยของตัวเอง จะตอบโจทย์กว่า ทั้งในแง่ของความต้องการของตลาด และระยะเวลาที่เหมาะสม
- ไม่เห็นด้วยกับเรื่องมหาวิทยาลัยยางและหลักสูตรโดยเฉพาะ เนื่องจากมองว่า ไม่มีความจำเป็น หากมีควรเน้นไปที่ระดับบัณฑิตศึกษา และดุขภูมิบัณฑิตมากกว่า และมองว่ามีความแคบทางวิชาการมากเกินไป และอาจขาดตลาดแรงงานรองรับ
- สิ่งสำคัญที่ต้องมี คือ สถาบันฝึกอบรมตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง โดยยกตัวอย่าง ของประเทศอังกฤษ Rubber Institute ที่มีหน้าที่อบรมคนในอุตสาหกรรมยางโดยเฉพาะ เพื่ออัปเดตความรู้ ความสามารถของคนในอุตสาหกรรม

➤ การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็น ภาคเหนือ

ในการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นของภาคเหนือ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๑ ราย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

นายไสว นารีผล ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยเขตภาคเหนือ

- ประเด็นเรื่องของราคายาง คุณไสวมองว่า ราคายางมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่ยังไม่มากพอ การดำเนินการชะลอการขายยางเพื่อรักษาระดับราคาเป็นสิ่งจำเป็น อย่างไรก็ตาม เกษตรกรบางรายยังไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ เนื่องจากขาดโกดังสำหรับจัดเก็บยางพาราและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการเก็บยางระยะยาว
- ประเด็นเรื่องตลาดกลางยางพารา คุณไสวมองว่า จุดเสียเปรียบ คือ การที่ตลาดกลางยางพาราหลายแห่งมีการจัดประมูลขึ้นพร้อมกัน ทำให้ผู้ซื้อไม่สามารถติดตามและสลับการประมูลในหลายตลาดได้ทันทั่วถึง ผู้ซื้อจึงนิยมชะลอประมูลช่วงท้ายก่อนหมดเวลา ทำให้ราคาประมูลไม่สูงเท่าที่ควร จึงเห็นควรแนะนำให้มีการประมูลแบบปิดแทน
- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศ คุณไสวมองว่า มีความสำคัญต่อการรักษาเสถียรภาพราคายางเป็นอย่างยิ่ง ควรมีการสนับสนุนให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมยางล้อ และเกษตรกรควรมีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยางขึ้นปลายได้ แต่เหตุที่การใช้ยางในประเทศไม่บรรลุเป้าหมาย เกิดจากการสนับสนุนการใช้ยางจากภาครัฐที่ไม่มีความต่อเนื่อง ทำให้การลงทุนของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรไม่ถึงจุดคุ้มทุน ประกอบกับไม่มีการสนับสนุนด้านช่องทางการตลาด จึงไม่ได้มีการดำเนินการต่อและเกษตรกรหรือสถาบันอื่นขาดแรงจูงใจในการลงทุน นอกจากนี้ การยางแห่งประเทศไทยควรมีหน่วยธุรกิจที่สามารถส่งออกยางพาราได้
- ประเด็นเรื่องการแปรรูปของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร คุณไสวแนะนำว่าการยางแห่งประเทศไทย สามารถเป็นตัวกลางในการแปรรูปให้เกษตรกร โดยเกษตรกรส่งผลผลิตยางไปแปรรูปเป็นยางแท่งที่โรงงานของการยางแห่งประเทศไทย ในรูปแบบของการว่าจ้าง ซึ่งจะทำให้มูลค่ายางพาราที่เกษตรกรได้รับจะเพิ่มสูงขึ้นและง่ายต่อการจัดเก็บ
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานสวนยางยั่งยืน และการปลูกยางผสมผสาน คุณไสวมองว่าเป็นสิ่งที่ควรสนับสนุนต่อไป แต่ภาคเหนือติดตรงที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ทำให้ยากต่อการทำตามมาตรฐาน และพืชที่เหมาะสมสำหรับการปลูกผสมในภาคเหนือคือ พืชประเภทไม้ไผ่และไม้สัก

นางอาทิชา มอญแก้ว กลุ่มเกษตรกรยางพารา และ

นายปรีชา เบ็ญนวล สหกรณ์ชาวสวนยางแม่ลาว แม่กรณ์ จำกัด

- ประเด็นเรื่องการปลูกผสมผสาน เกษตรกรไม่ทราบว่าควรปลูกพืชใดร่วมกับยาง จึงจะเหมาะสม ต้องทดลองด้วยตนเอง และจากที่เกษตรกรทดลองมาพบว่าการปลูกพืชอื่นร่วมกับต้นยางทำได้ยาก โดยเฉพาะพืชให้ผลที่ไม่เหมาะสม เพราะไม่เกิดดอกออกผล ทั้งนี้เกษตรกรมองไปที่การเลี้ยงสัตว์และการปลูกพืชที่ใช้ระยะสั้นจะเหมาะสมกว่า
- ประเด็นเรื่องการปลูกยาง เกษตรกรระบุว่าที่เลือกปลูกยาง เนื่องจากต้นยาง ดูแลง่าย และมีรายได้สม่ำเสมอเป็นรายวัน นอกจากนี้ยังระบุถึงปัญหาการขาดแคลนแรงงานกรีดยาง แต่ก็ได้มีการนำเทคนิคเจาะยางด้วยแก๊สเอทิลินมาทดแทน
- ประเด็นเรื่องไม้ยาง เกษตรกรไม่ได้ให้ความสนใจมากนัก เนื่องจากเน้นไปที่การเก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางมากกว่า โดยพยายามยืดอายุต้นยางให้มากที่สุด ดังนั้นจึงอยากให้มีการเน้นสนับสนุนด้านเทคโนโลยีการปลูกยาง มากกว่าการแปรรูป

นายสุทัศน์ จันอิน กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางพาราพงษ์

และนายบุญลือ แดงพรม กลุ่มเกษตรกรยางพาราศรีสะเกษเจริญทรัพย์

- ประเด็นเรื่องการปลูกยางผสมผสาน เกษตรกรไม่ทราบว่าควรปลูกพืชใดร่วมกับยาง จึงจะเหมาะสม ต้องทดลองด้วยตนเอง โดยมีการทดลองด้วยพริกไทย และต้นกาแฟ แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ประกอบกับส่วนใหญ่เป็นที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์ทำให้มีข้อจำกัดในการปลูกพืชอื่น
- ประเด็นด้านการปลูกยาง แต่เดิมเกษตรกรมีการปลูกยางเป็นอาชีพเสริม แต่ปัจจุบันเป็นอาชีพหลัก เนื่องจากต้นยางดูแลง่าย และมีรายได้สม่ำเสมอ และได้มีการนำการวิจัยเรื่อง การอบยางด้วยพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้งาน
- ประเด็นด้านความคาดหวัง เกษตรกรคาดหวังให้มีโรงงานแปรรูปยางในพื้นที่ของเกษตรกร

นายสวัสดิ์ ลาดปลาสะ ครูยางจังหวัดลำปาง

- ประเด็นด้านราคายาง ครูยางมองว่ายางเป็นพืชที่มีราคาผันผวนสูง ราคาในปัจจุบันค่อนข้างต่ำ แต่ก็เริ่มดีขึ้นเรื่อย ๆ พอต่อการดำรงชีพขั้นพื้นฐาน
- ประเด็นด้านการลดพื้นที่ปลูกยาง เพื่อรักษาเสถียรภาพราคายางพารา มองว่าเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ตรงจุด เพราะความต้องการใช้ยางในระดับโลกมีเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ควรมุ่งเน้นไปที่การหาตลาดเพิ่มเติม
- ประเด็นด้านการปลูกยาง ผลผลิตต่อไร่ของภาคเหนืออาจน้อยกว่าภาคอื่น และมีขาดแคลนแรงงานปลูกยาง แต่ปัญหาไม่รุนแรงเหมือนภาคอื่น เนื่องจากแรงงานในพื้นที่หาง่าย และเกษตรกรมีการกรีดยางเอง และมองว่ายางเป็นพืชเศรษฐกิจใหม่ของภาคเหนือ นอกจากนี้ในภาคเหนือยังไม่มีตลาดกลางยางพารา ทำให้ต้องพึ่งพาพ่อค้าคนกลางสูง

- ประเด็นด้านการทำสวนยางยั่งยืน ในเขตภาคเหนือได้มีการนำร่องแล้ว แต่ไม่ได้รับความสนใจจากเกษตรกรเท่าที่ควร เนื่องจาก ราคายางที่ได้มาตรฐานสวนยางยั่งยืนไม่แตกต่างจากราคายางปกติ แต่การทำตามมาตรฐานทำให้เกษตรกรมีความยุ่งยากและต้นทุนสูงขึ้น ประกอบกับความกังวลด้านการกีดกันทางการค้าจากต่างประเทศยังเป็นเรื่องระยะยาว
- ประเด็นด้านการใช้จ่ายภายในประเทศ มองว่า นโยบายการใช้จ่ายภาครัฐสร้างปัญหาให้กับสถาบันเกษตรกร เนื่องจากสถาบันเกษตรกรได้มีการลงทุนผลิตสินค้ายางตามที่ภาครัฐมีความต้องการ แต่การใช้จ่ายภาครัฐยังมีไม่มากพอและขาดความต่อเนื่อง ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนของสถาบันเกษตรกร

นายพรชัย แก้ววิชิต กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง สกย. บ้านแยง

และนายนิกรธร นวลเมือง กลุ่มเกษตรกรทำสวนยางพารา สกย. อำเภอแม่ใจ

- ประเด็นเรื่องการปลูกยางผสมผสาน เกษตรกรไม่ทราบว่าควรปลูกต้นยางร่วมกับพืชชนิดไหน แต่มีการแบ่งพื้นที่ไปปลูกพืชชนิดอื่น
- ประเด็นเรื่องราคายางพารา นโยบายการชะลอขยายยาง เกษตรกรมองว่าเป็นประโยชน์อย่างมาก ช่วยในการรักษาเสถียรภาพราคายาง และสภาพคล่องของเกษตรกร
- ประเด็นเรื่องที่ดิน เกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องเอกสารสิทธิ์ของที่ดิน
- ประเด็นเรื่องการสนับสนุน เกษตรกรอยากให้มีการสนับสนุนด้านเงินทุน การลดขั้นตอนการปลูกยาง การตั้งโรงงานแปรรูปในเขตพื้นที่ภาคเหนือ และการตั้งตลาดกลางยางพาราภาคเหนือ

นายชัยวุฒิ คงสุข กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางอำเภอท่าปลา

- ประเด็นเรื่องการปลูกยางผสมผสาน เกษตรกรไม่ทราบว่าควรปลูกต้นยางร่วมกับพืชชนิดไหน และเกษตรกรไม่ยอมเสี่ยงต้องทดลองด้วยตนเอง อยากให้มีการแนะนำตามหลักวิชาการว่าต้องปลูกร่วมกับพืชชนิดใดจึงจะเหมาะสม
- ประเด็นด้านการใช้จ่ายภายในประเทศ มองว่าการลงทุนกับเครื่องจักรเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ยางตามความต้องการของภาครัฐ ไม่คุ้มค่า และมองไม่เห็นถึงตลาดอื่นนอกจากภาครัฐ
- ประเด็นด้านการทำสวนยางยั่งยืน มองว่าเป็นการเพิ่มภาระและต้นทุนให้แก่เกษตรกร แต่ราคายางไม่ได้เพิ่มขึ้นแตกต่างจากยางปกติ
- เห็นด้วยกับนโยบายการชะลอขยายผลผลิตยาง สามารถช่วยรักษาเสถียรภาพของราคายางได้ และเป็นประโยชน์กับเกษตรกรโดยตรง และเสนอแนะให้มีการเพิ่มวงเงินในโครงการมากยิ่งขึ้น

ผศ. ดร. ลิทธิ ดวงเพชร สาขาวิศวกรรมวัสดุ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

- งานวิจัยของอาจารย์เน้นไปที่การแปรรูปผลผลิตยาง ในรูปแบบของหนังสือเคราะห์จากยางพารา โดยในเบื้องต้นมีความสำเร็จในการขึ้นรูปแล้ว สามารถปรับลักษณะของหนังได้ เช่น สัมผัส ลาย เป็นต้น และต่อไปจะมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงคุณสมบัติให้มีคุณภาพ และหลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีจุดเด่นด้านการเป็นผลิตภัณฑ์ฐานชีวภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยจะสามารถใช้ในทางพาณิชย์ได้ภายใน ๑-๒ ปี
- ประเด็นเรื่องการสนับสนุนการวิจัย เห็นควรให้มีการสนับสนุนการวิจัยในรูปแบบประยุกต์มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเพิ่มอุปสงค์ที่มีต่อยางพารา นอกจากนี้ควรมุ่งเน้นไปที่การวิจัยด้านการบริหารจัดการสวนยาง เพื่อให้ยางพารามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูกยาง อาจารย์มองว่า ภาคเหนือ มีแนวโน้มที่สวนยางจะเกิดการบุกรุกพื้นที่ป่า โดยในความคิดของเกษตรกรชาวสวนยางจะมุ่งไปที่การเพาะปลูกยิ่งมาก ยิ่งได้รายได้มาก จึงทำให้การลดพื้นที่เพาะปลูกยางในภาคเหนือมีข้อจำกัด ประกอบกับเกษตรกรมีความกังวลใจในแง่ของการเปลี่ยนการเพาะปลูก เนื่องจากกังวลเรื่องรายได้ที่จะหายไปในช่วงของการเปลี่ยนผ่าน
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยางส่วนใหญ่ จะพบปัญหาในการนำไปปรับใช้ในเชิงพาณิชย์ เนื่องจากเกษตรกรมีความกังวลในการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ทำมาแต่เดิม และงานวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นการวิจัยในอุตสาหกรรมเดิม ไม่ได้มีการช่วยในการบุกเบิกอุตสาหกรรมใหม่ หรือพัฒนาคุณภาพยางระดับพรีเมียม เนื่องจากการให้ทุนวิจัยมีข้อกำหนดต้องจับคู่กับอุตสาหกรรมเป็นหลัก
- ทั้งนี้มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีเป้าหมายที่จะตั้งนิคมอุตสาหกรรมไบโอเทค ภายในพื้นที่โดยอยู่ในช่วงของการศึกษาความเป็นไปได้ และขั้นเตรียมการ
- ตัวชี้วัดตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ยาง ๒๐ ปี: มีตัวชี้วัดด้าน Frontier Research ตัวชี้วัดด้านการวิจัย อยากให้มีการจำแนกงานวิจัยเป็นในแต่ละด้าน เพื่อให้เห็นภาพรวมของการวิจัยว่ามุ่งเน้นไปด้านใด และเห็นควรให้มีหน่วยงานกลางที่รวบรวมงานวิจัยด้านยางจากทุกหน่วยงาน
- ประเด็นด้านการปลูกยางแบบผสมผสานมองว่าเป็นเรื่องยากและแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ได้มีการสนับสนุนให้มีการปลูกกาแฟในพื้นที่ร่วม แต่ถ้ามักมีการปลูกกับยาง อาจมีปัญหาด้านความเหมาะสมของความสูงที่ต่างกันระหว่างยางพาราและกาแฟ
- ต้นทุนในการเพาะปลูกยางภาคเหนือจะมีต้นทุนในการขนส่งมากกว่าพื้นที่อื่น เนื่องจากโรงงานแปรรูปอยู่คนละพื้นที่

ผศ.ดร.ศิวโรดม บุญราศรี คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

- งานวิจัยด้านยางพารา ต้องมุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมยาง ไปสู่การเป็นโพลิเมอร์ และวัสดุที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
- สนับสนุนการรวมกลุ่มกันระหว่างนักวิจัยในแต่ละสถาบัน ให้มาวิจัยร่วมกันในประเด็น การวิจัยเดียวกัน สนับสนุนการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และมีฐานข้อมูลการวิจัย แบบรวมศูนย์ รวมไปถึงการมีหลักสูตรการศึกษาด้านยางโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา
- ประเด็นด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ มีการนำการวิจัยไปใช้กับเกษตรกร ให้เกษตรกรนำไปทำเป็นผลิตภัณฑ์ และมีการให้บริการทางวิชาการแก่เกษตรกร แต่ไม่เห็นผลมากนัก ต้องมีการแปลงงานวิจัยให้เกษตรกรเข้าใจได้ง่าย ในขณะที่ การนำการวิจัยไปสู่ภาคอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่นักวิจัยต้องหาผู้สนใจเอง จึงไม่เกิดการนำ งานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย
- ประเด็นด้านความคาดหวังจากการยางแห่งประเทศไทย อาจารย์อยากให้การยางแห่งประเทศไทย มีการลงพื้นที่มากยิ่งขึ้น ตอบสนองต่อความคาดหวังเรื่องการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ของเกษตรกร และมีการสนับสนุนการวิจัยด้านชุมชน เพื่อวิเคราะห์ ความต้องการและพฤติกรรมของเกษตรกรชาวสวนยาง
- ประเด็นด้านการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยาง อาจารย์สนับสนุนให้มีการรับรอง มาตรฐานมากยิ่งขึ้น มีการดำเนินการที่รวดเร็วกว่าเดิม และห้องทดลอง ต้องมีความครอบคลุมในหลายพื้นที่
- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูกยาง ควรมุ่งเน้นสนับสนุนการนำไปสู่การปลูกยาง แบบผสมผสาน จากระบบ ๓*๗ เป็น ๓*๑๐ ลดความหนาแน่นในการปลูกยาง

➤ **การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน**

ในการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔ ราย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

นายธรรม นิลสุวรรณ ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูกยาง เห็นด้วยกับการลดพื้นที่ปลูกยาง และมองว่า ในเวลาที่ผ่านมามีพื้นที่ปลูกยางพารามีแนวโน้มลดลงอยู่แล้วเนื่องจากราคายางที่ลดลง ประกอบการการปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ทำให้ต้นยางยืนต้นตาย
- ประเด็นเรื่องการปลูกยางในพื้นที่ เกษตรกรส่วนใหญ่มีการแปรรูปเป็นยางก้อนถ้วย มากกว่าร้อยละ ๙๕ และมีการทยอยขาย ๒ ครั้งใน ๑ เดือน ที่กลุ่มสหกรณ์ สถาบันเกษตรกร และการส่งออกในพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นยางแท่ง โดยส่งออกไป ประเทศจีน และมีการส่งเสริมการเทคนิคการเพิ่มผลผลิตโดยการบริหารจัดการน้ำ ในสวนยางด้วยแผงเซลล์แสงอาทิตย์

- ประเด็นเรื่องราคายางพารา มองว่าสถานการณ์ยางพาราไม่สู้ดี ยังเพิ่มขึ้นไม่มากพอ การมีโครงการชะลอการขยายยาง และการประกันราคามาช่วยเหลือเกษตรกร มีความสำคัญ
- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศ เป็นเรื่องสำคัญ ที่ภาครัฐควรมีความจริงจัง และควรเพิ่มไปให้ถึงร้อยละ ๓๐ ภาครัฐควรมีการสนับสนุนการใช้ยางในโครงการขนาดใหญ่ การส่งเสริมให้มีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยางขั้นสุดท้ายเป็นสิ่งจำเป็น และมองว่า การมีพื้นที่ส่งเสริมพิเศษ เช่น Rubber Valley หรือ Rubber City เป็นแนวทางหนึ่ง แต่ต้องมีการดำเนินงานที่เร็วกว่านี้ และมีการเชื่อมโยงกับ EEC นอกจากนี้ยังมีความซ้ำซ้อนกันระหว่าง Rubber City และ Rubber Valley ควรมุ่งเน้นสนับสนุนพื้นที่ใดกันแน่
- ประเด็นเรื่องการแปรรูปของเกษตรกร ส่วนใหญ่เกษตรกรในพื้นที่ที่ยังอยู่ในขั้นกลาง การไปสู่ผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้ายยังเป็นไปได้ยาก เนื่องจาก เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ในการผลิตได้ แนะนำว่าการยางแห่งประเทศไทย สามารถให้เกษตรกรเข้ามาจ้างโรงงานแปรรูปของ การยางแห่งประเทศไทย เพื่อแปรรูปเป็นยางแท่งได้ เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานที่วัด และตรวจสอบได้ง่าย กว่ายางก้อนถ้วย และจะเป็นการผลักดันให้สถาบันเกษตรกร มีความสามารถมากยิ่งขึ้น แข่งขันกับโรงงานเอกชนที่ผลิตสินค้ายางขั้นกลางได้ และเป็นการผลักดันให้โรงงานเอกชนเหล่านี้ ไปสู่การแปรรูปผลผลิตเป็นสินค้าขั้นปลาย
- ประเด็นเรื่องการวิจัยด้านยาง มองว่าการวิจัยของการยางแห่งประเทศไทย มุ่งเน้นไปที่การวิจัยต้นน้ำ เพิ่มผลผลิต แต่ขาดการวิจัยในกลุ่มกลางน้ำ และปลายน้ำ ควรมีความร่วมมือในการวิจัยร่วมกับเอกชน และสถาบันการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพการวิจัย
- ประเด็นเรื่องความคาดหวังในอนาคต มองว่าสถาบันเกษตรกรต้องรวบรวมยางจากเกษตรกรอย่างจริงจัง และสามารถแปรรูปเป็นยางแท่งได้ โดยการยางแห่งประเทศไทย จะต้องมีการเข้าไปสนับสนุน และสร้างมาตรฐาน
- ประเด็นเรื่องของการยางแห่งประเทศไทย เสนอแนะให้การบริหารจัดการองค์กรควรมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น มีการปรับกระเปาะ การจัดซื้อจัดจ้าง การให้ค่าล่วงเวลาทำงาน และวันหยุด เหมือนเอกชน สามารถส่งออกยางแท่งไปยังต่างประเทศได้

นายเอนก รัตน์รอดใต้ เกษตรจังหวัดอุดรธานี

- ประเด็นด้านราคายาง มองว่าราคายางผันจากจุดต่ำสุดแล้ว แต่ยังไม่ถึงราคาที่เหมาะสม และราคาจะไม่เพิ่มไปถึงกิโลกรัมละหนึ่งร้อยบาท เพราะเป็นราคาที่บิดเบือน
- ประเด็นเรื่องการผลิตพื้นที่ มองว่าการลดพื้นที่ปลูกยางลงสักเล็กน้อยจะเป็นผลดี ประมาณร้อยละ ๑๐ ของที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะพื้นที่บุกรุกป่า หรือพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกยาง และอาจทำให้ราคายางอยู่ในระดับที่เพียงพอต่อการดำรงชีพของเกษตรกรชาวสวนยาง หรือรักษาพื้นที่ปลูกยางให้คงที่

ปัจจุบันไม่ควรมีการเพิ่มพื้นที่ปลูกยางมากกว่านี้ และหาพืชชนิดอื่นที่เหมาะสมมาแนะนำ ให้เกษตรกร

- ประเด็นเรื่องการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ มองว่าปัจจัยสำคัญขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ ซึ่งแต่ละสายพันธุ์มีข้อจำกัดที่ไม่สามารถเพิ่มได้อีก ในการสนับสนุนการปลูกใหม่ ควรผลักดันให้มีการปลูกพันธุ์ยางใหม่ด้วย อีกปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ คือเรื่องการให้ปุ๋ย แต่ราคาปุ๋ยในปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จนส่งผลกระทบต่อเกษตรกร และอาจมีการลดใช้ปุ๋ยลง จนส่งผลกระทบต่อผลผลิตต่อไร่ลดลง
- ประเด็นเรื่องพฤติกรรมของเกษตรกร มองว่า พฤติกรรมของเกษตรกรไม่ได้ปฏิบัติตาม และเชื่อในหลักวิชาการ แต่เชื่อการบอกต่อกันแบบปากต่อปากระหว่างเพื่อนบ้าน ประกอบกับไม่ได้มีการอบรมอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากขาดงบประมาณ นอกจากนี้การช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางแบบให้เปล่าควรยกเลิก ควรมีเงื่อนไขให้เกษตรกรปฏิบัติตาม
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานสวนยางยั่งยืน มีความพยายามในการผลักดันมาตรฐานสวนยางยั่งยืน โดยเฉพาะผลักดันให้มีการใช้กรดอินทรีย์ตามหลักวิชาการ แต่เปลี่ยนแปลงยาก เนื่องจากการปฏิบัติให้ได้มาตรฐานจะมีต้นทุนที่สูงขึ้น แต่ราคายางที่ขายได้ไม่เพิ่มขึ้น
- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศ มองว่าผลิตภัณฑ์ยางพาราส่วนใหญ่ของไทยที่มีการแปรรูปมีการใช้ปริมาณที่น้อย เห็นควรให้มีการดึงกิจการที่มีการใช้ยางเป็นจำนวนมากเข้ามาลงทุนภายในประเทศ นอกจากนี้การใช้ยางโดยหน่วยงานภาครัฐ มองว่าตัวหน่วยงานภาครัฐเองก็ไม่ทราบว่า จะนำผลิตภัณฑ์ยางมาใช้อะไรในหน่วยงาน

รศ. ดร.สุภัทรา อิศรางกูร ณ อยุธยา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีการสร้างร่วมมือการวิจัยด้านยางกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ
- งานวิจัยจะมุ่งเน้นไปที่ การคัดเลือกสายพันธุ์ยางจากตัวชีวิตการใช้น้ำ องค์ความรู้ด้านการให้ปุ๋ย และธาตุอาหารในดิน โดยได้รับเงินทุนวิจัยส่วนใหญ่มาจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูก ควรมุ่งเน้นไปที่การลดพื้นที่ปลูกยางที่ปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม และการขยายระยะระหว่างต้นยางจาก ๖-๗ เมตร เป็น ๑๐ เมตร
- ประเด็นเรื่องการปลูกผสมผสานมองว่า หากต้นยางอายุมากกว่า ๒๖ ปี สามารถปลูกมันสำปะหลังร่วมได้
- ประเด็นเรื่องงานวิจัยสำหรับภาคอุตสาหกรรม อาจารย์มองว่า ต้องมีการเพิ่มการวิจัยด้านอุตสาหกรรมปลายน้ำมากขึ้น และงานวิจัยที่มีอยู่เป็นไปในแนวทางที่ใช้ยางพาราในปริมาณไม่เยอะ

นายบุญทอง ชัยคำ ประธานสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านหัวช้างน้ำโสม จำกัด

นายคมสันต์ หยวกกุล เกษตรกรชาวสวนยางจังหวัดอุดรธานี

นางสาว วชิร ลีดีศึก นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร และ

นางสาวนิรมล แสงจันทา นักวิชาการเกษตร การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดอุดรธานี

- ประเด็นเรื่องการทำสวนยาง เกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่ มีการแปรรูปเป็นยางก้อนถ้วยที่มีการจัดการที่ง่ายกว่า เพราะต้องมีการดูแลพืชชนิดอื่นที่ปลูกอีกด้วย เกษตรกรมีการปลูกพืชมากกว่า ๑ ชนิด การกรีดยางส่วนใหญ่เป็นเจ้าของสวนกรีดยางเอง จึงไม่ประสบปัญหาด้านการขาดแคลนแรงงาน ทั้งนี้เกษตรกรมองว่าการปลูกยางมีสภาพคล่องสูงกว่าพืชชนิดอื่น และราคาขายหากไม่ต่ำกว่า ๒๕ บาทต่อกิโลกรัมก็เพียงพอต่อการดำรงชีพขั้นพื้นฐานของเกษตรกร
- ประเด็นเรื่องการจัดการสวนยาง เกษตรกรมีต้นทุนหลักอยู่ที่ค่าปุ๋ย และค่าน้ำกรด โดยมีความกังวลเรื่องต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะราคาปุ๋ยเคมี ที่ราคามีแนวโน้มพุ่งสูงขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ มีความพยายามที่จะใช้ปุ๋ยอินทรีย์แล้ว แต่มีความเห็นว่ามันไม่ช่วยเรื่องการเพิ่มผลผลิต แต่เป็นการช่วยบำรุงดินมากกว่า มีการสนับสนุนให้มีการทำน้ำกรดเอง
- ประเด็นเรื่องโครงการแปลงใหญ่ เกษตรกรมองว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อเกษตรกรเพิ่มอำนาจการต่อรองในการขายผลผลิตของเกษตรกร และเป็นการลดต้นทุนจากการประหยัดต่อขนาด
- ประเด็นเรื่องการพัฒนาสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรอยากให้มีการสนับสนุนให้มีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยางขั้นปลาย มุ่งหวังเป็นสถาบันที่ดูแลตัวเองได้ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ แต่การจะบรรลุผล ต้องใช้เงินลงทุนสูงมาก โดยเฉพาะเครื่องจักรหนักจึงเริ่มต้นลำบาก และมีการสนับสนุนด้านการตลาดและช่องทางการตลาดหรือมีการนำเสนอข้อมูลด้านการตลาด และข้อมูลอื่นเกี่ยวกับยางให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ เพื่อวางแผนการเพาะปลูกและผลิต
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานการทำสวนยางยั่งยืน มองว่าส่งผลดีในระยะยาว แต่ในระยะสั้นเกษตรกรยังไม่เห็นถึงประโยชน์ เนื่องจาก ราคายางไม่ได้มีการแบ่งระดับคุณภาพและเป็นการเพิ่มต้นทุนให้เกษตรกร
- ประเด็นเรื่องการผลิตพื้นที่ปลูกยาง มองว่าเป็นสิ่งที่ควรมีการคงไว้อยู่ แต่คิดว่าทำได้ยากเนื่องจากการปลูกยางมีแรงจูงใจมากกว่าพืชอื่น ควรมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มปริมาณการใช้งานยางมากกว่า
- ประเด็นเรื่องราคายาง มองว่ามีราคาที่ดีขึ้น แต่ค่าครองชีพก็เพิ่มสูงเช่นกัน มีความไม่สมดุลกัน การเพิ่มขึ้นของราคายางจึงยังไม่น่าพึงพอใจ
- ประเด็นข้อเสนอแนะ เกษตรกรมองว่าโครงการภาครัฐหลายโครงการ มีความซ้ำซ้อนกัน ทำให้เกษตรกรใช้เวลากับการตอบสนองนโยบายรัฐมากขึ้น และก่อให้เกิดความสับสน

นายภวินท์ กาลวิบูลย์ ประธานสหกรณ์กองทุนสวนยางวังสามหมอ จำกัด

นายปรีชา สายสัณญ์ เกษตรกรชาวสวนยางจังหวัดอุดรธานี

นายบุญปัญญา เลิศสงคราม เกษตรกรชาวสวนยางจังหวัดอุดรธานี

นายวรัญญ์ ตาทิพย์ ชาวสวนยางจังหวัดอุดรธานี

นายกิตติชัย คำวงษา ชาวสวนยางจังหวัดอุดรธานี

นายพงศ์ศักดิ์ ธรรมวิสุทธิ ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต

นางสาวปริญญ์นันท์ เสนาจันทร์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดอุดรธานี

- ประเด็นเรื่องการบริหารจัดการสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง มองว่า ควรมีการสนับสนุนให้สถาบันสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับยางพาราทั้งต้นน้ำถึงปลายน้ำที่จำเป็นต้องใช้ในการวางแผนตัดสินใจของสถาบัน นอกจากนี้แผนงานบางแผนงานที่ตอบสนองต่อนโยบายภาครัฐ และแผนงานของสหกรณ์เองมีความขัดแย้งกัน ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระให้เกษตรกร
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานสวนยางยั่งยืน มองว่าเป็นสิ่งที่ควรมีและส่งเสริม แต่เกษตรกรยังขาดความเข้าใจในเรื่องของมาตรฐานอย่างครบวงจร ทั้งในแง่ของการรับซื้อสถานที่รับซื้อ และตลาดของยางที่ได้มาตรฐาน อยากทราบถึงตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ ประกอบกับมีความเห็นว่าภาคอุตสาหกรรมยังไม่มีความต้องการยางมาตรฐานมากนัก ทำให้ราคาไม่มีความแตกต่างกัน
- ประเด็นเรื่องการผลิตพื้นที่ปลูกยาง มองว่าควรมีการผลิตพื้นที่ปลูกยางโดยมุ่งเน้นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกยาง โดยต้องมีการตรวจคุณภาพดินควบคู่ไปด้วย
- ประเด็นเรื่องการผลิตผสมผสาน เกษตรกรมองว่าไม่เหมาะสม เนื่องจากไม่ทราบถึงพืชที่เหมาะสมต่อการปลูกร่วมกับยาง และไม่ทราบว่าผลิตแล้วจะนำไปขายให้ใคร ประกอบกับการปลูกในสวนยางให้ผลผลิตไม่ดี เท่าแยกพื้นที่ปลูก และเสียแรงงานในการดูแลพืชหลายชนิด
- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศ มองว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ แต่ก็ต้องการให้มีการใช้ตลาดนำการผลิต โดยเกษตรกรให้ความคิดว่า ควรเป็นในลักษณะของการสร้างการหมุนเวียนสินค้า จากวัตถุดิบชุมชน ไปสู่การแปรรูปเป็นสินค้า แล้วจึงกลับมาเป็นสินค้าขายชุมชนต่อไป จึงควรเน้นไปที่สินค้าที่มีการใช้ในชีวิตประจำวัน

➤ การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ในการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีจำนวนทั้งสิ้น ๘ ราย โดยมีรายละเอียดดังนี้

นายบุญพัฒนา ศุภรัตน์ธนันท์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตด้านแผนและวิชาการ

การยางแห่งประเทศไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

นายธนชาติ คำพิมูล ผู้ช่วยผู้จัดการสหกรณ์กองทุนสวนยาง

- ประเด็นเรื่องกลยุทธ์ตามยุทธศาสตร์ ได้ให้ความเห็นว่าควรมุ่งเน้นไปที่ ๔ ประเด็น คือ พัฒนาคือความร่วมมือของสถาบันเกษตรกร ส่งเสริมการแปรรูปภายในประเทศ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของสวนยาง และการพัฒนาพนักงานรุ่นใหม่ของการยาง
- ประเด็นเรื่องการผลิตพื้นที่ปลูก เห็นด้วยกับการคงไว้ในยุทธศาสตร์ เนื่องจากจะช่วยรักษาเสถียรภาพราคายาง ส่วนการปลูกผสมผสานมองว่า เป็นสิ่งจำเป็น แต่ยังไม่มีแนวทางการปลูกที่แน่ชัด โดยระบุว่าพืชไม้ยืนต้น เช่น ต้นยางนา ต้นสัก ต้นประดู่ และต้นพยูง หรือปลูกพืชอื่นร่วม เช่น ชิง ข่า ตะไคร้ สามารถปลูกร่วมกับยางได้
- ประเด็นเรื่องส่งเสริมความรู้ของเกษตรกร มองว่าการยางแห่งประเทศไทย ควรมีการดำเนินการเชิงรุก ในการประชาสัมพันธ์ความรู้ และร่วมมือกับครูยาง ในการเผยแพร่ความรู้สู่เกษตรกร
- ประเด็นเรื่องราคายาง มองว่าการพยากรณ์ราคายางควรมีการกำหนดแนวทาง และประเภทสินค้ายาง ว่าประเภทไหนจึงควรพยากรณ์ราคา ทั้งนี้มองว่า ยางแท่งมีแนวโน้มที่ดี มีอนาคต
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานสวนยางยั่งยืน เป็นสิ่งที่ดี สร้างคุณภาพยาง แต่ต้องจูงใจเกษตรกร ด้วยการให้ราคาที่สูงขึ้น ซึ่งปัจจุบันได้มีการขอความร่วมมือจากผู้รับซื้อยางในพื้นที่ ให้รับซื้อราคาที่สูงขึ้น แต่ยังไม่ได้เกิดจากกลไกตลาดที่แท้จริง
- ในอนาคตคาดหวังว่าการทำสวนยางจะมีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น

นายจำพล สมรัตน์ ประธานกลุ่มเกษตรกรสวนยางตำบลกันทรอม

นางอินลักษณ์ หล้าสุข เกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ

สมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินกันทรลักษณ์ จำกัด ๒ ท่าน และ

นายธนพล ไชยโชติ เจ้าหน้าที่การยางแห่งประเทศไทยเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

- ประเด็นเรื่องการผลิตพื้นที่ปลูกยาง มองว่าอยากให้มีการลดพื้นที่ต่อไป เชื่อว่าจะช่วยให้ราคายางเพิ่มสูงขึ้น
- ประเด็นเรื่องการปลูกผสมผสาน ยังไม่ทราบถึงแนวทางการปลูก ปลูกพืชใดจึงจะเหมาะสม เน้นไปที่การแบ่งพื้นที่ปลูกแยกออกจากกัน

- ประเด็นเรื่องการแปรรูปยาง มองว่าควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันมีการแปรรูปเป็นสินค้าปลายน้ำมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสินค้าที่มีการใช้ในชีวิตประจำวัน แต่มีข้อจำกัดที่ว่าสินค้าที่ทดแทนด้วยยางบางสินค้า มีราคาถูกสินค้าที่ทำด้วยยาง ทำให้ไม่สามารถแข่งขันได้อย่างเต็มที่ เช่น กรวยยาง
- ประเด็นเรื่องการทำมาตรฐานสวนยางยั่งยืน มองว่า ยังไม่เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรในระยะสั้น และมีความยุ่งยากต่อเกษตรกร ในขณะที่ราคายางไม่ได้เพิ่มสูงขึ้น

นายชวิทย์ จิงธนสมบุรณ์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

บริษัท นอร์ทอีส รับบอร์ จำกัด (มหาชน)

- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูก มองว่ามีความถูกต้องครั้งเดียว ถ้าหากการลดพื้นที่ปลูกช่วยเพิ่มราคาได้จริง การเก็บสต็อกยางจำนวนมากควรราคาเพิ่มขึ้น แต่ผลที่เกิดขึ้นคือไม่เพิ่มขึ้น จึงอยากให้มีการคงพื้นที่ปลูกไว้ ไม่ควรเพิ่มพื้นที่ปลูก ควรมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ นอกจากนี้ยังมองว่า การจัดการสต็อกยางเป็นสิ่งจำเป็น ที่จะทำให้อายุยางมีเสถียรภาพ ต้องมีแผนงานการซื้อและขายเพื่อรักษาเสถียรภาพราคา
- ประเด็นเรื่องการรวมกลุ่มของเกษตรกร มองว่าการรวมตัวเป็นรายใหญ่ของเกษตรกรเป็นสิ่งสำคัญ และการประหยัดต่อขนาดเป็นสิ่งจำเป็น สถาบันเกษตรกร ควรมุ่งไปที่อุตสาหกรรมปลายน้ำ หรืออยู่อุตสาหกรรมต้นน้ำ ที่มีการพัฒนาสายพันธุ์ยางที่ให้ผลผลิตสูง นอกจากนี้เกษตรกรควรรวมตัวกันให้ใหญ่ที่สุด อย่างไรก็ตามตัวเกษตรกรเองไม่นิยมเนื่องจากอยากมีการจัดการด้วยตัวเอง
- ประเด็นเรื่องของราคายาง คุณชวิทย์ ได้กล่าวไว้ว่า ราคายางถูกกำหนดโดยตลาดล่วงหน้า การสร้างความมั่นใจ เชื้อมั่น ให้แก่ลูกค้าในการส่งออกยาง ราคายางไม่ว่าจะเปลี่ยนแปลงยังไง แต่ก็ยังขายและส่งออกให้ลูกค้าราคาเดิม ที่ตกลงกันไว้ จึงเป็นสิ่งจำเป็น แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือ ผู้ประกอบการไทยเวลายางราคาขึ้น ไม่มีขาย หรือเลือกที่จะไม่ขาย ทำให้ลูกค้าขาดความเชื่อมั่น
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานการทำสวนยางยั่งยืน มองว่าในอนาคตจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น แต่ยังไม่ใช้ในปัจจุบัน และควรมีอยู่ในยุทธศาสตร์ โดยปัจจุบันทางคุณชวิทย์ ได้มีการสนับสนุนโดยการเพิ่มราคารับซื้อสำหรับยางที่ได้มาตรฐาน ทั้งนี้เหตุที่ยางมาตรฐานยังไม่ค่อยมีคนรับซื้อ หรือราคาไม่แตกต่าง เนื่องจากปริมาณมีอยู่น้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรม ทำให้อุตสาหกรรมต้องนำไปรวมกับยางปกติเพื่อขาย ทำให้ราคาจึงไม่ต่าง

- ประเด็นเรื่องการแปรรูป มองว่าการเพิ่มการแปรรูปเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำเป็นสิ่งที่ดี ประเทศไทยมีการวิจัยและพัฒนาเรื่องยางอยู่เป็นจำนวนมาก ควรที่จะหีบเอางานวิจัยมาใช้ งาน การยางแห่งประเทศไทยควรเป็นแม่ข่ายในการรวบรวมงานวิจัย และนำไปเผยแพร่ต่อในฐานะตัวกลาง การยางแห่งประเทศไทยไม่ควรทำโรงงานแปรรูปขึ้นกลางเป็นยางแท่งแล้ว เนื่องจากเป็นการแข่งขันกับเอกชน ซึ่งมีความเข้มแข็งอยู่แล้ว การยางแห่งประเทศไทยควรปรับเปลี่ยนตัวเอง นอกจากนี้ เรื่องการวิจัย ควรมีการวิจัยแบบครบวงจรที่ครอบคลุมไปถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการตลาดด้วย
- ประเด็นเรื่องการเพิ่มการใช้ยางในประเทศโดยการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ มองว่า การดึงดูดผู้ประกอบการอุตสาหกรรมปลายน้ำจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยเป็นเรื่องดี แต่ต้องระวังเรื่องการแอบแฝง ที่เข้ามาทำอุตสาหกรรมกลางน้ำแทน โดยเฉพาะประเทศจีน ที่เป็นรัฐวิสาหกิจต้องระวังอย่างยิ่งเนื่องจากมีข้อได้เปรียบเรื่องเงินทุนเป็นจำนวนมาก หากปล่อยให้เกิดขึ้นการกำหนดราคารายางจะอยู่ในมือต่างประเทศ
- ประเด็นเรื่องการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ มองว่าเทคโนโลยีที่น่าสนใจ คือ การปลูกสวนยางแบบน้ำหยด ซึ่งมีต้นทุนถูก สามารถเริ่มต้นได้ง่าย
- เรื่องของการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมรถยนต์มองว่าไม่ได้ส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมยางล้อ เนื่องจากรถยนต์สันดาป และรถยนต์ไฟฟ้า ใช้ยางล้อไม่แตกต่างกัน ซ้ำยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดการซื้อรถคันที่สองมากยิ่งขึ้น

➤ การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็น ภาคกลางและภาคตะวันออก

ในการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นของภาคกลางและภาคตะวันออก มีจำนวนทั้งสิ้น ๘ ราย โดยมีรายละเอียดดังนี้

นายจิรวิทย์ มีชูภักดิ์ ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยเขตภาคกลางและภาคตะวันออก

- ประเด็นเรื่องราคารายาง มองว่า ราคาโรงแม่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น หากปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครนยังคงดำเนินต่อไป และมองว่าโครงการชะลอการขยายยาง เป็นเรื่องดี
- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูกยาง มองว่าควรยังมีการลดพื้นที่ปลูกอยู่ โดยเน้นไปยังพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกยาง และทำในลักษณะของ Road Map และในพื้นที่ที่มีการลดพื้นที่ปลูกมากขึ้น เนื่องจากเปลี่ยนไปปลูกต้นทุเรียน ซึ่งมีราคาสูงแทน
- ประเด็นเรื่องการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ มองว่าภายใต้ค่าเป้าหมายในปัจจุบันมีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผล แต่ต้องมีการใช้นวัตกรรมและพันธุ์ยางใหม่ที่ดี นอกจากนี้ยังมีความกังวลเรื่องโรคใบร่วง ซึ่งทำให้ผลผลิตน้อยลง

- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศ มองว่าสำเร็จได้ยาก ควรมุ่งเน้นให้สถาบันเกษตรกรมีการแปรรูปในผลิตภัณฑ์ปลายน้ำ และอาจต้องมีการร่วมมือกับการนิคมอุตสาหกรรมในการชักจูงนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในเขตอุตสาหกรรมพิเศษด้านยาง และเชื่อมโยงด้วยโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อม นอกจากนี้การใช้ยางโดยภาครัฐจะต้องมีการสนับสนุนในระยะยาว เพื่อให้คุ้มค่าต่อจุดคุ้มทุนของสถาบันเกษตรกร
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานการทำสวนยางยั่งยืน มองว่ามีแนวโน้มทวีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น แต่เกษตรกรยังขาดการสื่อสารและตัวอย่างต้นแบบ อาจเริ่มต้นจากการทำมาตรฐานของไทยให้เข้มแข็ง แล้วจึงพัฒนาไปสู่มาตรฐานสากล
- ประเด็นด้านการทำสวนยางผสมผสาน มองว่าสิ่งสำคัญ คือ ตลาดเป็นตัวชี้นำ แต่เกษตรกรมีความกังวลว่าหากปลูกพืชอื่นร่วมกันต้นยาง ซึ่งมีการใช้กรดจะส่งผลกระทบต่อพืชอื่นหรือไม่ นอกจากนี้การแยกพื้นที่ปลูกยังดูแลง่ายกว่าการปลูกร่วมกัน
- ประเด็นเรื่องการสร้างห้องทดสอบมาตรฐาน มองว่า ควรเพิ่มบทบาทห้องทดลองของมหาวิทยาลัยเข้ามามีส่วนร่วมด้วย
- ประเด็นเรื่องตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ มองว่ามีความเหมาะสมแล้ว

นายประยูร สดใส เกษตรกรจังหวัดระยอง

- ประเด็นเรื่องราคาขาย เกษตรกรมองว่ายังต่ำ และต้นทุนในการดูแลเพิ่มสูงขึ้น ทั้งการดูแลตัดหญ้า ปุ๋ย ทำให้ต้องมีการปรับตัวมาก ทั้งนี้เกษตรกรมองว่าหากไม่สามารถช่วยเหลือด้านราคาได้ อยากให้มีการสนับสนุนด้านการลดต้นทุนของเกษตรกร
- ประเด็นเรื่องการปลูกผสมผสาน ภาครัฐควรมีการออกคำแนะนำ หรือคู่มือในการเพาะปลูกสำหรับแต่ละพื้นที่ ว่าพืชชนิดใดเหมาะสมกับการปลูกร่วมกับต้นยาง
- ประเด็นเรื่องการแปรรูปยาง เกษตรกรมองว่า ผลิตภัณฑ์ที่สถาบันเกษตรกรสามารถทำได้ มีการใช้น้ำยางไม่เยอะ และมีการแข่งขันสูง
- ประเด็นเรื่องรายได้จากการทำสวนยาง เกษตรกรระบุว่า การทำสวนยางมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และสามารถส่งเสียบุตรหลานให้เล่าเรียนได้
- ประเด็นเรื่องไม้ยาง เกษตรกรระบุว่าเอกชนมีการร่วมมือกันไม่แข่งราคา และแย่งกันซื้อไม้ยาง ทำให้เกษตรกรได้ราคาไม้ยางต่ำ อยากให้มีตลาดกลางสำหรับไม้ยางด้วย

นายสงวน ลัพโส ประธานสหกรณ์เครือข่ายยางพาราจังหวัดตราด จำกัด

นายณรงค์ พาธิทิน ประธานเครือข่ายชาวสวนยางพารา จังหวัดตราด

นายไพฑูรย์ ธรรมวิริยะ เกษตรกรชาวสวนยางจังหวัดตราด

นางสาวพีรยา ไทวิชิต เกษตรกรจังหวัดตราด และ

นายพรเดช ศรีสุวรรณ ผู้ช่วยผู้อำนวยการยางแห่งประเทศไทยจังหวัด ตราด

- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูกยาง มองว่าในพื้นที่ที่มีการลดพื้นที่ปลูกยางเกินเป้าหมาย เนื่องจากเกษตรกรทยอยหันไปปลูกทุเรียนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นขนาดกลางและขนาดใหญ่ ทำให้ได้รับผลกระทบจากการลดพื้นที่น้อยกว่า
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานการทำสวนยางยั่งยืน มองว่าเกษตรกรยังขาดความเข้าใจในเรื่องของรายละเอียดมาตรฐาน และยังไม่เห็นถึงประโยชน์ที่ได้จากการทำตามมาตรฐาน เกษตรกรเสนอแนะว่าอาจต้องมีการอุดหนุน โดยอาจเริ่มต้นจากมาตรฐาน GAP แล้วจึงผลักดันสู่มาตรฐาน FSC
- ประเด็นเรื่องพันธุ์ยาง มองว่าควรมีการพัฒนาพันธุ์ยางที่เหมาะสมแต่ละพื้นที่
- ประเด็นเรื่องการปลูกผสมผสาน มองว่าการปลูกพืชอื่นร่วมกับต้นยางไม่ได้รับความนิยม เนื่องจากดูแลรักษายาก
- ประเด็นเรื่องการแปรรูป มองว่าสถาบันเกษตรกรสามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ปลายน้ำได้ แต่ยังคงขาดองค์ความรู้ และการตลาด ประกอบกับมีต้องมีการลงทุนสูง ซึ่งยังต้องพึ่งพาภาครัฐ
- เกษตรกรมองว่าโครงการชะลอการขายเป็นการรักษาเสถียรภาพราคายางพาราที่ส่งผลจริง

นางสาวอริศรา กุศลนทร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

สำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี

- ประเด็นเรื่องพื้นที่ปลูกยาง พื้นที่ปลูกยางในจังหวัดกาญจนบุรี มีแนวโน้มแพร่หลายมากยิ่งขึ้น แต่ก็มีความพยายามในการอบรม และให้คำแนะนำในการปลูกพืชชนิดอื่น และเริ่มมีการปรับเปลี่ยนแบ่งพื้นที่ไปปลูกพืชอื่นมากขึ้น
- ประเด็นเรื่องการทำสวนยางผสมผสาน ส่วนใหญ่จะเป็นพืชจำพวกพืชสมุนไพร หรือพืชที่มีอายุสั้น ส่วนพืชที่มีอายุยืน ไม่นิยมปลูกร่วม เพราะจะเป็นการแย่งสารอาหาร และแสง ระหว่างกัน และมีบางพื้นที่มีเลี้ยงสัตว์ร่วมด้วย
- การทำงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับยางพารา จะเป็นการสนับสนุน และเน้นทำงานร่วมกันกับการยางแห่งประเทศไทย
- ประเด็นเรื่องการทำสวนยางในพื้นที่ป่า เพื่อทำสวนยางในพื้นที่ในจังหวัดกาญจนบุรีค่อนข้างน้อย เนื่องจากอุทยานมีแนวที่ชัดเจน และตรวจสอบเรื่องพื้นที่ของเกษตรกร ก่อนการปลูก และขึ้นทะเบียนเสมอ
- ประเด็นเรื่องการผลิตต่อไร่ ทางสำนักงานได้มีการให้คำแนะนำในการปลูก และการบำรุงรักษา แต่เกษตรกรไม่ได้มีการทำตามคำแนะนำเท่าใด ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของเกษตรกรด้วย โดยได้มีการแก้ไขด้วยการติดตามและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ส่วนโรคใบร่วงในพื้นที่ไม่ค่อยมีการแพร่ระบาด

- ประเด็นเรื่องการผลักดันให้มีการใช้ยางภายในประเทศมากยิ่งขึ้น ในส่วนของหน่วยงานภาครัฐ มองว่าหน่วยงานไม่ทราบว่า sẽ นำสิ่งใดมาใช้ประโยชน์ในหน่วยงาน
- การบูรณาการระหว่างหน่วยงานรัฐ การยางแห่งประเทศไทยและเกษตรกร ยังมีไม่มากพอ ทำให้บางโครงการมีความทับซ้อนกัน ก่อให้เกิดภาระแก่เกษตรกร ควรมีการพูดคุยและตกลงกันระดับผู้วางนโยบาย ซึ่งส่วนใหญ่แล้วไม่ได้สะท้อนถึงความต้องการจากฐานรากขึ้นไป
- ประเด็นเรื่องการสนับสนุนเกษตรกร มองว่ามีการสนับสนุนเกษตรกรมากพอแล้ว แต่ยังไม่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกรที่ตรงจุด ผลที่ได้ไม่คุ้มค่า

➤ การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็น ภาคใต้ตอนบน

ในการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นของภาคใต้ตอนบน มีจำนวนทั้งสิ้น ๘ ราย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ว่าที่ร้อยตรีศุภชัย จันทร์แก้ว ผู้อำนวยการเขต

นายสมเกียรติ พลอยน้อย ผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านแผนและวิชาการ

นางสาววราภรณ์ บัญการ เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไป

นางสาวภัทรภรณ์ อ่วมจันทร์ นักวิชาการเงินและบัญชี

นายธีระวุฒิ แสงสุริยรัตน์ นักวิชาการเกษตร

การยางแห่งประเทศไทยเขตภาคใต้ตอนบน

- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูกยาง มองว่าการลดพื้นที่ปลูกยางมีผลต่อราคา ในทางจิตวิทยา และควรให้มีการคงไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกยาง นอกจากนี้ควรจะมีการลดจำนวนต้นต่อไร่พร้อมกันด้วย โดยอาจกำหนดเป็นเงื่อนไขในเงินสนับสนุนการปลูกทดแทน อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญคือการบริหารพื้นที่ และสต็อกยาง
- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศ มองว่ายังคงมีการใช้งานน้อยอยู่ ควรมีการดึงดูดให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมยางปลายน้ำในประเทศให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้สินค้า ยางของสถาบันเกษตรกร จะมีข้อจำกัดในเรื่องของมาตรฐานสินค้า ที่อาจไม่ได้รับการยอมรับ
- ประเด็นเรื่องมาตรฐาน มองว่ามีการดำเนินการผลักดันมาตลอด และเป็นเงื่อนไข ในการชดเชยปลูกทดแทน แต่จะมีติดปัญหาเรื่องของการรับรองมาตรฐาน ที่มีต้นทุน ในการรับรองสูง และตรวจสอบทุกปี ประกอบกับยางที่ได้มาตรฐานราคาไม่แตกต่าง จากยางปกติ เกษตรกรจึงไม่เกิดแรงจูงใจในการทำตามมาตรฐาน ทั้งนี้ปัญหาเรื่อง ค่าธรรมเนียมในการรับรองมาตรฐาน สามารถให้เอกชนที่มีความต้องการใช้มาตรฐาน ดังกล่าว สามารถให้แบกรับค่าใช้จ่ายแทนเกษตรกรได้

- ประเด็นเรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางของสถาบันเกษตรกร มองว่ายังไม่ตอบโจทย์ต่อความต้องการของตลาด และขาดการประหยัดต่อขนาด และขาดการรักษาการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ภาครัฐควรมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

นายเฉลิมชาติ ยังปักชี เกษตรกรจังหวัดชุมพร

- ประเด็นเรื่องการปลูกยางอย่างยั่งยืน มองว่ามีความจำเป็น และควรที่จะมีการสนับสนุนอย่างจริงจัง แต่ยังคงขาดการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องอย่างทั่วถึง
- เกษตรกรชี้ให้เห็นว่าการปลูกยางอย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับการปลูกยางแบบผสมผสานร่วมกับไม้ยืนต้น จะเป็นการลดต้นทุนในการดูแลสวนยางได้ พืชมีความแข็งแรง ผลผลิตยางต่อไร่ไม่น้อยไปกว่าการปลูกยางแบบเชิงเดี่ยว อีกทั้งยังเป็นการรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เกษตรกรมองว่าการทำสวนอย่างยั่งยืนทำได้ไม่ยาก แต่การขอให้ได้มาตรฐานนั้นทำได้ยาก และมีต้นทุนจากการตรวจสอบทุกปี เกษตรกรจึงมองว่าไม่คุ้มค่า
- ประเด็นเรื่องการรวมกลุ่ม เกษตรกรมองว่าคนในพื้นที่ที่มีการรวมกลุ่มที่ไม่แข็งแรง และมีระยะเวลาสั้น โดยเป็นผลมาจากพฤติกรรมของคนในพื้นที่

ผศ.ดร.นิทัศน์ เพราแก้ว กรรมการหอการค้า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศ มองว่าหากต้องการให้สถาบันเกษตรกรมีศักยภาพ ภาครัฐต้องมีการใช้ผลิตภัณฑ์ยางเหล่านี้จากสถาบันเกษตรกร จากนั้นจึงผลักดันต่อยอดทางพาณิชย์ไปสู่ตลาดกลุ่มอื่น ๆ
- ถนนยางพารา ยังอยู่ในระหว่างการผลิตและประสิทธิภาพระยะยาว
- ประเด็นเรื่องการชักจูงการลงทุนในอุตสาหกรรมยางจากต่างประเทศ มองว่าสิทธิประโยชน์อาจจะยังไม่ตอบโจทย์ต่อความต้องการของนักลงทุน หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนต้องมีการส่งเสริมด้านอื่นที่ไม่ใช่ด้านภาษี
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานสวนยางยั่งยืน มองว่าเป็นสิ่งที่ควรมุ่งหน้าไป แต่มีปัญหาคือทำให้เกษตรกรมีต้นทุนเพิ่มขึ้น ไม่แนะนำให้ทำมาตรฐานของไทยเอง แต่ควรมุ่งเน้นไปที่มาตรฐานสากล

นายพงศ์นคร วนสุวรรณกุล ประธานสมาคมน้ำยางชั้นไทย

บริษัทท่าอ่าวรับเบอร์ จำกัด

- สภาพตลาดของน้ำยางชั้นเริ่มมีการชะลอตัวลง เป็นผลมาจากการผลิตสินค้าชั้นปลายชะลอตัวลง โดยสินค้าประเภทถุงมือยาง ถุงยาง มีการเติบโตมากขึ้น แต่เริ่มชะลอตัวลง สินค้าประเภทเส้นด้ายยางยืด ค่อนข้างทรงตัว ส่วนสินค้าประเภทหมอน ที่นอน ค่อนข้างแย่ เนื่องจากความต้องการส่วนใหญ่มาจากนักท่องเที่ยวจีน นอกจากนี้ยังประสบปัญหาด้านความเข้มงวดของมาตรฐานที่เพิ่มสูงขึ้น และต้นทุนการผลิต เช่น แอมโมเนีย น้ำกรด มีราคาเพิ่มสูงขึ้น

- ประเด็นเรื่องราคายาง มองว่าการรักษาเสถียรภาพที่สำคัญ คือการจัดการสต็อกยางอย่างมีประสิทธิภาพ มากการการลดพื้นที่ปลูกยางลง ควรมีการรักษาพื้นที่ปลูกยางให้คงที่
- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศมองว่า ควรมีการส่งเสริมให้มีการใช้ยางภายในประเทศอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ของผลผลิตยางทั้งหมด จึงจะเป็นการเพิ่มอำนาจต่อรองด้านราคาในตลาดโลกได้
- ประเด็นเรื่องตัวชี้วัดรายได้ของเกษตรกร ควรมีการประเมินรายได้ของเกษตรกรด้วยราคาของยางพาราเฉลี่ยทั้งปี มากกว่าการนำช่วงใดช่วงหนึ่งมาประเมิน

➤ การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็น ภาคใต้ตอนกลาง

ในการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นของภาคใต้ตอนกลาง มีจำนวนทั้งสิ้น ๘ ราย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

นายณรงค์ศักดิ์ ใจสมุทร ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยเขตภาคใต้ตอนกลาง

- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูกยาง ค่อนข้างไม่เห็นด้วยกับการลดพื้นที่ปลูกยาง ควรมีการกำหนดให้มีการปลูกยางในพื้นที่เหมาะสมเท่านั้น หากเป็นพื้นที่ไม่เหมาะสมไม่ควรส่งเสริมให้ปลูก
- ยุทธศาสตร์ควรเน้นไปที่ ๔ ด้าน คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การเป็นศูนย์กลาง การแปรรูปยางพารา การพัฒนาบุคลากรคุณภาพสูง และการพัฒนาระบบตลาด
- ประเด็นเรื่องการปลูกยางแบบผสมผสาน ควรผลักดันให้มีการส่งเสริม เนื่องจากการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร และกระจายความเสี่ยงของราคาสินค้าเกษตร ทั้งนี้มองว่าควรมีการปลูกไม้ยืนต้นร่วมกันในสวนยาง ที่มีอายุพร้อมโค่นที่ใกล้เคียงกับต้นยาง แต่ยังไม่มีความแน่ชัดในเรื่องของการปลูกพืชชนิดอื่นร่วมกับยาง
- ประเด็นด้านการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ มองว่าสิ่งสำคัญคือ การปลูกยางพันธุ์ใหม่ที่ให้ผลผลิตสูง แต่ยางพันธุ์ใหม่ยังไม่มีควมคืบหน้า ส่วนสวนยางเดิมสามารถเพิ่มผลผลิตได้ด้วยเทคนิคใหม่ เช่น การใช้แก๊สเอทีลีน และเทคนิคการกรีดหน้าสูง นอกจากนี้ยังมีความกังวลในเรื่องของโรคใบร่วงที่ทำให้ผลผลิตยางลดลง
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานการทำสวนยางยั่งยืน มองว่ามีความสำคัญ และควรส่งเสริมต่อไป เนื่องจากจะทำให้ได้ยางที่มีคุณภาพดีขึ้น และเป็นการลดต้นทุนให้แก่การแปรรูปชั้นกลาง โดยพยายามสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการรับซื้อยางที่ได้มาตรฐานในราคาที่สูงกว่า

- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศ มองว่าควรมีการเพิ่มสัดส่วนให้ได้ร้อยละ ๒๕ จึงจะเริ่มส่งผลกระทบต่อราคายาง ควรมีการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมยางล้อที่มีการใช้ยางในปริมาณมาก ในส่วนของสถาบันเกษตรกรภาครัฐควรมีการเข้ามา มีบทบาทในการรับซื้อผลิตภัณฑ์ เช่น บล็อกยาง เม็ดยาง ลานวิ้ง และลานสันหนากการ เนื่องจากสถาบันส่วนใหญ่ มีการผลิต แต่ไม่ค่อยมีการใช้งานจริง
- ตัวชี้วัดที่มองว่ามีความสำคัญ คือ การเพิ่มรายได้เกษตรกร และควรคงการสร้าง ความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรไว้
- การวิจัยและพัฒนา ควรเน้นการวิจัยด้านอื่นที่ไม่ใช่วิจัยพันธุ์ยาง เช่น กระบวนการแปรรูปในระดับรายย่อย

จิระนันท์ เหมะประมาณ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

และเจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครศรีธรรมราช ๒ ท่าน

- ประเด็นเรื่องการผลิตพื้นที่ปลูกยาง มองว่าควรมุ่งเน้นไปที่การลดจำนวนต้นยางต่อไร่ เพื่อเพิ่มผลผลิตจะสำคัญกว่า
- ประเด็นเรื่องสายพันธุ์ยาง มีความเห็นว่าควรมีการส่งเสริมให้มีการปลูกยางพันธุ์ดี ที่ให้ผลผลิตสูง แต่ยังไม่มีความคืบหน้ามากนัก
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานการทำสวนยาง มองว่าเกษตรกรยังไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร เนื่องจากเกษตรกรมองว่า มีความยุ่งยาก และเพิ่มภาระให้เกษตรกร

นายบัณฑิต ภิรมย์ทอง เกษตรกรชาวสวนยางจังหวัดตรัง

นายกิตติ ศิริรัตน์บุญชัย เกษตรกรชาวสวนยางจังหวัดตรัง

นายศุภชาติ ศรีเทพ เกษตรกรชาวสวนยางจังหวัดตรัง

นายฐานันดร สมุทรแก้ว เกษตรกรชาวสวนยางจังหวัดตรัง

- ประเด็นเรื่องการผลิตพื้นที่ปลูกยาง เกษตรกรเห็นด้วยกับการลดพื้นที่ปลูกยาง โดยควบคู่ไปกับการปลูกพืชอื่นด้วย มีการสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกพืชที่หลากหลาย
- ประเด็นเรื่องการผลิตผสมผสาน เกษตรกรยังไม่มีความมั่นใจในเรื่องของการปลูกยางผสมผสานในขณะที่ต้นยางโตพร้อมกรี๊ดแล้ว และไม่สามารถหาพืชที่เหมาะสมกับการปลูกผสมผสานได้ แต่เกษตรกรมีการแบ่งพื้นที่ปลูกพืชชนิดอื่นด้วย เช่น พริกไทย มะพร้าว
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานสวนยางยั่งยืน เกษตรกรมีความเห็นด้วยกับการมีมาตรฐานด้านความยั่งยืน แต่เกษตรกรมีข้อจำกัดในเรื่องของค่าธรรมเนียมการตรวจสอบสวนยาง ซึ่งต้องจ่ายทุกปี และทำให้เกษตรกรมีต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น เสนอให้มีมาตรฐานของประเทศที่ไม่เป็นภาระกับเกษตรกรมากเกินไป
- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศ เกษตรกรมองว่าการสนับสนุนจากภาครัฐในการใช้ยางภายในประเทศนั้นยังขาดความต่อเนื่อง

➤ การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็น ภาคใต้ตอนล่าง

ในการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นของภาคใต้ตอนล่าง มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๐ ราย โดยมีรายละเอียดดังนี้

นายสุรชัย บุญวรรณ ผู้อำนวยการกรยางแห่งประเทศไทยเขตภาคใต้ตอนล่าง

- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูกยาง คุณสุรชัยเห็นด้วยกับการลดพื้นที่ปลูกยาง แต่ทำจริงแล้วไม่เกิดผลมากนัก เนื่องจากไม่มีงบประมาณในการโค่นต้นยางอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ข้อมูลยังไม่สะท้อนความเป็นจริง จากการสำรวจด้วยดาวเทียมพบว่าพื้นที่ปลูกยางโดยประมาณ ๓๒ ล้านไร่ แต่ข้อมูลที่ใช้จริงเป็นมีเฉพาะพื้นที่ปลูกยางที่มีการขึ้นทะเบียนกับกรยางแห่งประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งมีอยู่ ๒๓ ล้านไร่
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานสวนยางยั่งยืน ยังไม่เห็นผล เนื่องจากเกษตรกรมองไม่เห็นถึงประโยชน์และขาดความมั่นใจ ทั้งนี้ยังมองว่า มาตรฐาน FSC เป็นเรื่องเกี่ยวกับไม้เป็นหลัก ไม่ใช่เรื่องยาง และนอกจากนี้ยังมีค่าธรรมเนียมการตรวจสอบตามมาตรฐาน ซึ่งต้องจ่ายทุกปี เป็นภาระแก่เกษตรกร สิ่งสำคัญคือ การหาตลาดที่ต้องการมาตรฐานให้แก่เกษตรกร
- เรื่องการใช้อย่างภายในประเทศ ได้มีการส่งเสริมโดยการสนับสนุนผ่านการจัดประกวดกิจการ Startup ที่ใช้อย่างเป็นวัตถุดิบ และมีการจับคู่สถาบันเกษตรกรที่ทำหน้าที่ผลิตคู่กับเอกชน ที่ทำหน้าที่จัดจำหน่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงตลาดของสถาบันเกษตรกร อย่างไรก็ตามสถาบันเกษตรกรยังคงมีข้อจำกัดในแง่ของปริมาณการผลิตอยู่
- การนำงานวิจัยมาใช้ประโยชน์มองว่า งานวิจัยที่มีศักยภาพโดนภาคเอกชนซื้อสิทธิ์ไปหมดแล้ว ทำให้สถาบันเกษตรกรเข้าถึงงานวิจัยที่มีศักยภาพได้ยาก
- มองว่า Rubber City มีข้อจำกัดมากกว่านิคมอื่น และมีค่าเช่าที่แพง และในสวน Rubber Valley มองว่ายังไม่ตอบโจทย์ และต้องมีการร่วมมือกับรัฐบาล

นายเดชา มีสวน อุปนายกฝ่ายวิชาการสมาคมน้ำยางชนไทย

และนางสาวสุจิน กาญจนศิริธิป ผู้จัดการสมาคมน้ำยางชนไทย

- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูกยาง ค่อนข้างไม่เห็นด้วย เนื่องจากมองว่าการลดพื้นที่ปลูกยางไม่ช่วยให้ราคายางเพิ่มสูงขึ้นแต่อย่างใด ควรมุ่งเน้นไปที่การจัดการสต็อกยางมากกว่า และคงพื้นที่ปลูกให้เท่าเดิม ไม่ลดลง หรือเพิ่มขึ้น
- ประเด็นเรื่องการใช้งานยางภายในประเทศ มองว่าเป็นสิ่งจำเป็นในการช่วยรักษาให้ราคายางมีความผันผวนลดน้อยลง ควรสนับสนุนให้มีการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมปลายน้ำ โดยต้องมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับธุรกิจในประเทศ มีการพัฒนาระบบ และทรัพยากรมนุษย์ ในระยะยาวจะต้องมีการสร้างแบรนด์ไทย ทั้งนี้ไม่ควรให้ต่างชาติมีการลงทุนในอุตสาหกรรมยางกลางน้ำ เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมยางของไทย

- ปัญหาหนึ่งของการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ คือ ประเทศไทยมีการตั้งนิคมเฉพาะทางสำหรับอุตสาหกรรมยาง หลายโครงการ ซึ่งมีความทับซ้อนกัน และแย่งนักลงทุนกันเอง และยังขาดโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง จึงไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร แนวทางการจัดตั้งนิคมควรมีการตั้งในพื้นที่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ โดยอาจใช้สถาบันเกษตรกรเป็นแหล่งรวบรวมยางป้อนโรงงานอุตสาหกรรม
- ประเด็นเรื่องการใช้ยางในประเทศให้มากขึ้นและลดการพึ่งพาการส่งออก มองว่าสิ่งที่ควรระวัง คือ การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการส่งออกยางเพื่อเข้ากองทุนยางอาจลดลงได้ อาจต้องมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากการใช้ยางภายในประเทศในระดับที่ต่ำกว่าการส่งออกเพื่อนำมาชดเชย

นายศุภเดช อ่องสกุล รองเลขาธิการสมาคมยางพาราไทย

บริษัท ไทยเทครับเบอร์คอร์ปอเรชั่น จำกัด

นางสาวปิยภรณ์ แซ่ลิ้ม ผู้จัดการสมาคมยางพาราไทย

นางสาวฉนิษฐา ชินวุฒิวินค์ เจ้าหน้าที่สมาคมยางพาราไทย

- การลดพื้นที่ปลูก ไม่เห็นด้วย หากมองปัญหาเรื่องราคายางพารา การตัดสินใจปลูกยางเป็นเรื่องของคนปลูกที่จะตัดสินใจเอง และมองว่าภาคเหนือและอีสานไม่น่าจะเหมาะสมกับการปลูกยาง นอกจากนี้ยังมองว่าปัญหาราคาเป็นเรื่องของระยะสั้น แต่การเลือกปลูกยางเป็นเรื่องระยะยาว
- อุตสาหกรรมยางไม่ใช่ sunset industry แต่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องไปลดปริมาณการปลูกยางลง และยางไม่ได้ราคาถูกลงตลอดเป็นแค่บางช่วง ควรจัดการเรื่องสต็อกยางมากกว่า ควรมุ่งเน้นไปที่การบริหารจัดการสต็อกยางมากกว่า โดยหน่วยงานรัฐอาจเป็นตัวกลาง
- แนวคิดเรื่องสวนยางยั่งยืน เห็นด้วยกับการนำมาตราฐานสวนยางยั่งยืนมาใช้ เพราะจะเป็นผลดีต่ออุตสาหกรรมยางในอนาคต และหากไม่มีมาตรฐานอาจเป็นข้ออ้างในการกีดกันทางการค้า
- สำหรับประเด็นเรื่องมาตรฐานต่อให้มีการตั้งมาตรฐานของไทยเอง คนอื่นก็อาจไม่ยอมรับ และราคาอาจไม่ได้เท่ามาตรฐาน FSC ขายได้ แต่มาตรฐาน GAP GMP อาจไม่ได้ดีเท่า
- และจีนเริ่มมีความสนใจในเรื่องมาตรฐานมากขึ้น เนื่องจากลูกค้าจีนส่วนใหญ่เป็นประเทศตะวันตก นอกจากนี้การขยายคาร์บอนเครดิต อาจจำเป็นต้องใช้มาตรฐาน FSC
- เรื่องการใช้ยางพาราในประเทศ มองว่าเน้นการส่งออกดีกว่า เนื่องจากเป็นการนำเข้าเงินตราต่างประเทศ ในอนาคต อยากให้มีการปลูกยางมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการกดดันประเทศอื่นให้ไปปลูกอย่างอื่นแทน และให้ไทยเป็นผู้กำหนดราคายาง แต่ต้องสามารถยอมรับความผันผวนได้

นายณัฏฐ์ ธีรพุทธโกศล บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)

- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศ เห็นควรให้ภาครัฐมีการบริโภคยางภายในประเทศให้มากยิ่งขึ้น โดยส่วนของศรีตรัง มีการบริโภคน้ำยางชั้น ๒.๕ แสนตันต่อปี
- อุตสาหกรรมยางแบบอื่นมีการบริโภคยางน้อยกว่าอุตสาหกรรมยางล้อ การดึงอุตสาหกรรมยางล้อเข้ามาลงทุนในประเทศ โดยเฉพาะประเทศจีน จะทำให้การบริโภคยางภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น อยู่ที่ประมาณ ๗-๘ แสนตันต่อปี และแนวโน้มในอนาคตจะมีการย้ายการลงทุนอุตสาหกรรมยางล้อจากจีนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสงครามการค้า นอกจากนี้อุตสาหกรรมยางล้อมีการลงทุนที่ค่อนข้างสูง โดยโรงงานขนาดกลางมีมูลค่าการลงทุนอยู่ที่ ๕ พันล้านบาท ซึ่งทำให้อุตสาหกรรมนี้ลงทุนได้ยาก
- เรื่องการลดพื้นที่ปลูกยางมองว่าอยากให้มีการคงผลผลิตเอาไว้ ไม่จำเป็นต้องไปลด เนื่องจากไม่ได้เป็นการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน จะเกิดเป็นลูบวนไป ควรไปเสริมทางด้านอื่น เช่น การลดต้นทุน และการเพิ่มมูลค่าเพิ่ม
- หากไปมองที่ความต้องการและกำลังผลิตของโลก จะพบว่า ไม่มีแล้วสถานการณ์ยางล้นตลาด โดยก่อนหน้านี้ราคายางมีความผันผวนเนื่องจาก มาตรการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจ เช่น คิวอี ทำให้สามารถเข้าถึงเงินทุนได้ในต้นทุนที่ต่ำ จนเกิดการเก็งกำไรในสินทรัพย์หลายประเภท ซึ่งรวมไปถึง สินค้าโภคภัณฑ์ เช่น ยางด้วย แต่ในช่วงเวลาล่าสุดที่ผ่านมา มองว่าราคายางในปัจจุบันค่อนข้างนิ่ง และเป็นผลดีต่ออุตสาหกรรมยาง และราคาไม่ควรที่จะผันผวน กำลังการผลิตของเราไม่ควรตามเทรนด์ ควรรักษาสุขภาพของตนเองไว้
- ยางล้อที่มีการใช้ยางธรรมชาติปริมาณมาก คือ ยางล้อขนาดใหญ่ ไม่ใช่ยางล้อรถยนต์แบบส่วนบุคคล ซึ่งการใช้งานยานพาหนะขนาดใหญ่เหล่านี้จะขึ้นอยู่กับการเศรษฐกิจ เป็นส่วนมาก อีกทั้งยังมีความเห็นว่าอุตสาหกรรมปลายน้ำเป็นตัวเพิ่มมูลค่า และหากต้องการเพิ่มปริมาณการบริโภคยางภายในประเทศ ควรมุ่งเน้นไปที่ยางล้อและถุงมือยางที่มีการใช้งานยางพาราเป็นจำนวนมาก ซึ่งมากกว่าสินค้าอื่นเช่น หมอนยางพารา
- การดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ ไม่ควรดึงมาสู่อุตสาหกรรมต้นน้ำและปลายน้ำ ควรมุ่งไปที่อุตสาหกรรมปลายน้ำ และกลุ่มอุตสาหกรรมที่ไทยยังไม่มีเทคโนโลยี
- ในส่วนของมาตรฐาน มองว่าธุรกิจยางยังเป็นอุตสาหกรรมที่แคบอยู่ และการทำตามมาตรฐานมีต้นทุนที่สูง มีรายละเอียดเยอะเกินไป ผลประโยชน์ไม่คุ้มค่าสำหรับอุตสาหกรรมต้นน้ำและกลางน้ำ จะไปตกสู่ปลายน้ำมากกว่า เห็นด้วยสำหรับการที่ กยท. ทำเป็นภาพรวม มีมาตรฐานของไทยเอง เพื่อไม่ให้เป็นการละเมิดของเกษตรกร และกลางน้ำ
- ในส่วนของตลาดใหม่ ถ้าดูปริมาณการบริโภคยางของโลก จะพบว่าผู้บริโภคขนาดใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง คือ จีน สหรัฐอเมริกา ยุโรป อินเดีย และไทย และจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงในอีก ๕ ปี ตลาดเกิดใหม่มีโอกาสน้อยมาก และต่อให้มีการย้ายฐานการผลิตจากจีน ไปยังประเทศอื่น ก็ยังไม่ส่งผลต่อการเป็นผู้บริโภคขนาดใหญ่ของจีนอยู่ดี

รศ.ดร.เอกวิภู กาละภรณ์สุรปราณี ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนานวัตกรรมยางพารา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และที่ปรึกษา

- งานวิจัยของสถาบันครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยเน้นไปที่ปลายน้ำ เล็กน้อย
- ความเร่งด่วนด้านการวิจัยในปัจจุบัน คือ การเร่งผลักดันให้งานวิจัยเกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และเชิงสังคม โดยสถาบันมีการวิจัยเชิงลึกเป็นจำนวนมาก แต่ยังขาดการแปลงงานวิจัยให้เข้าใจได้ง่าย และนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ภายในประเทศ ขาดช่องทางการบุกเบิกตลาดในระดับโลก
- ปัญหาเรื่องการนำการวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ คือ ขาดการสื่อสารที่เข้าใจตรงกัน ระหว่างนักธุรกิจ และนักวิจัย จึงทำให้ขาดการนำงานวิจัยไปลงทุนต่อ ในขณะที่การจับคู่ งานวิจัยกับภาคธุรกิจ จะเป็นการจับคู่งานวิจัยในแต่ละงาน ในขณะที่งานวิจัยอื่น ไม่ได้ถูกจับคู่และนำไปใช้ประโยชน์ โดยเสนอให้มีการจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานวิจัย เป็นหัวข้อหลัก เช่น ด้านการแพทย์ ด้านการยกระดับการผลิต นอกจากนี้ควรมีหน่วยงาน แปลผลงานวิจัย ให้บุคคลทั่วไปเข้าใจได้ง่าย มีหน่วยงานขับเคลื่อนงานวิจัย
- นอกจากนี้ควรมีการบริหารจัดการสิทธิของงานวิจัย สิทธิบัตร และการแบ่งปัน ผลประโยชน์ระหว่างคนให้ทุนกับนักวิจัย เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำวิจัยที่มีคุณภาพ มากยิ่งขึ้น
- ในส่วนของมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ยางพารา มองว่าการรับรองมาตรฐานของไทย ในปัจจุบัน มุ่งเน้นไปที่ต้นน้ำ และวัตถุดิบ เพื่อนำไปใช้ต่อเท่านั้น แต่ยังไม่ได้มีการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ปลายน้ำ เช่น การทดสอบการแพ้ของผลิตภัณฑ์ยาง อีกประการ คือ ภาคเอกชนไม่ทราบถึงห้องทดสอบที่มีการตั้งอยู่ที่ไหนบ้าง ไม่ทราบว่ามีการรับรอง อะไรบ้าง ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการจึงนิยมนำไปทดสอบที่ป็นัง
- การรับรองมาตรฐานจะต้องมีความก้าวหน้า และครอบคลุมประเด็นอื่นมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม เช่น มาตรฐานออร์แกนิก มาตรฐานไม้ยาง และมาตรฐานความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์

นายชัยพร เอ็งฉ้วน ประธานหอการค้าจังหวัดสตูล

- ประเด็นเรื่องตัวชี้วัดด้านการเพิ่มผลผลิต และการเพิ่มสัดส่วนการใช้ในประเทศ เห็นด้วย ให้คงไว้ ควรมุ่งเน้นไปที่การบริหารจัดการโครงการมากกว่า
- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูกยางมองว่า ไม่ให้พื้นที่ปลูกยางมากกว่าที่มีอยู่ก็เพียงพอแล้ว
- ประเด็นเรื่องพฤติกรรมของเกษตรกร ระบุว่า เกษตรกรไม่ได้มีการทำตามหลักวิชาการ ไม่หยุดพักกรีดยาง และทำตามคำแนะนำที่มากพอ เกษตรกรมีพฤติกรรม เน้นความสะดวกและง่าย จึงอาจไม่ได้มีการทำตามคำแนะนำ
- การปลูกสวนยางแบบผสมผสานมองว่า เป็นสิ่งที่ดีโดยอาจมีการทำปุ๋ยสัตว์ และปลูก ไม้ยืนต้นควบคู่กัน เช่น ต้นแสม ไม้ไผ่ ไม้ผล และจำปาตะ

- Rubber City มองว่าการดำเนินการยังไม่มีประสิทธิผล แต่การมีโครงการนี้เป็นสิ่งที่ดีที่จะช่วยเพิ่มการใช้ยางภายในประเทศ ควรดึงดูดและผลักดันอุตสาหกรรมปลายน้ำในประเทศไทยให้มากขึ้น เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีมาร์จิ้นสูง

กิตติธัช ฌ โวโย ประธานสหกรณ์การเกษตรรัษฎุมิ

ว่าที่ร้อยตรี บุญมี แป้นจันทร์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการจังหวัดสงขลา

- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูก ไม่เห็นด้วย เนื่องจากมองว่าการที่ประเทศไทยลดพื้นที่ปลูก ประเทศอื่นก็จะมีการเพิ่มพื้นที่ปลูกอยู่ดี และความต้องการยางพาราก็มีความต้องการเพิ่มสูงขึ้นในทุกปี ควรมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ และเร่งการปลูกทดแทนด้วยยางพันธุ์ดี และการลดพื้นที่ควรมุ่งเน้นไปที่พื้นที่ปลูกยางในเขตป่า และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมมากกว่า
- ประเด็นเรื่องการปลูกยางแบบผสมผสาน มีความเห็นด้วย และควรสนับสนุนเนื่องจากการช่วยกระจายความเสี่ยงของเกษตรกร
- ประเด็นเรื่องการใช้งานยางภายในประเทศ เห็นด้วยและควรสนับสนุน แต่การสนับสนุนของภาครัฐขาดความต่อเนื่อง ควรมีการออกระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างที่กำหนดให้มีการใช้ยางภายในประเทศเข้าไปด้วย นอกจากนี้สินค้ายังมีราคาสูง ทำให้ไม่สามารถแข่งขันในการจัดซื้อจัดจ้างได้
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานยางธรรมชาติ มองว่าในฐานะผู้ใช้งาน ยางที่ได้มาตรฐานถือว่ามีดีกว่า และใช้งานได้ง่าย แต่ราคาไม่แตกต่างจากยางธรรมดา ทำให้เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการดำเนินตามมาตรฐาน ยางที่ได้มาตรฐานเหมาะกับผลิตภัณฑ์ขั้นสูงที่มีมูลค่าเพิ่มสูงกว่า ผลิตภัณฑ์ยางธรรมดาที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ ไม่คุ้มค่าและไม่เห็นความแตกต่างในเรื่องของคุณภาพ โดยมาตรฐานที่ผู้ประกอบการให้ความสนใจมากกว่าคือ มาตรฐาน ISO ส่วนมาตรฐาน FSC นั้นมองว่าทำได้ยาก และใช้เวลานาน
- ประเด็นเรื่องงานวิจัย มองว่ายังขาดการประชาสัมพันธ์ และไม่มีการนำไปใช้จริง และควรมีการทำวิจัยทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ควรมีหน่วยงานด้านการนำนวัตกรรมไปใช้ มีนวัตกรรม และนักคิด และขาดนักออกแบบผลิตภัณฑ์ยาง
- ประเด็นด้านการเพิ่มความเข้มแข็งของเกษตรกร มองว่าภาครัฐควรมีโครงการจ้างผู้จัดการสหกรณ์ แทนสถาบันเป็นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อเป็นรากฐานในการสร้างความเข้มแข็ง และความสามารถของสหกรณ์
- ประเด็นเพิ่มเติม ควรมีการให้ทุนเรียนเกี่ยวกับโพลีเมอร์ และยางให้แก่บุตรหลานเกษตรกรชาวสวนยาง

นายฟอง วงษ์ชนะ สกย. บ้านหุแแร่ จำกัด

นายชูเกียรติ สุขกา สกย. บ้านหุแแร่ จำกัด

นางสาวสมญาดี บุญญคง สกย. ท่าข้ามพัฒนายาง จำกัด

- ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูก มองว่าชาวสวนยางส่วนใหญ่เป็นผู้สูงวัย ส่วนคนรุ่นใหม่ไม่นิยมทำสวนยางแล้ว ประกอบกับมีการเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า ซึ่งจะทำให้เนื้อที่ปลูกยางค่อย ๆ ลดลง และมองว่าการลดพื้นที่ปลูกยางไม่ได้ช่วยเหลือเรื่องความเป็นอยู่ของเกษตรกร
- ประเด็นเรื่องการปลูกผสมผสาน มีความเห็นว่าเป็นการสร้างความปลอดภัยแก่เกษตรกรในการต้องหาตลาดสำหรับพืชที่ปลูกใหม่ นอกจากนี้พืชในแต่ละกลุ่มปลูก ควรเหมือนกัน ทั้งกลุ่ม และแต่ละกลุ่มต้องแตกต่างกัน
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานสวนยาง มองว่าเป็นสิ่งที่ดี ควรมีการส่งเสริม เป็นการเพิ่มความรู้จักเกษตรกรชาวสวนยาง แต่ตลาดยังไม่ได้มีการแบ่งแยกคุณภาพของยางอย่างชัดเจน
- ประเด็นเรื่องปัญหาแรงงาน มองว่ายังมีปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนแรงงาน และมีปัญหาเรื่องความเชี่ยวชาญในการกรีดยาง ยังไม่ได้มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการกรีดยาง เนื่องจากมองว่ายังไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม
- ประเด็นเรื่องการสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร เห็นด้วยกับการสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบัน เนื่องจากในปัจจุบันสถาบันยังไม่มีความเห็นด้วยแน่นอนมากพอ เกษตรกรเน้นแต่ความสะดวก และยังไม่เห็นประโยชน์จากการเข้าร่วมสถาบันเกษตรกร
- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศ มองว่าความแน่นอนและต่อเนื่องของนโยบายภาครัฐเป็นสิ่งสำคัญ ในการช่วยเหลือเรื่องการแปรรูปของสถาบันเกษตรกร ควรมีการระบุอย่างชัดเจนว่าแต่ละปีจะมีการใช้ยางเท่าใด
- ประเด็นเรื่องการวิจัย คาดหวังว่าสถาบันเกษตรกรจะสามารถนำนวัตกรรมมาใช้ได้ และควรมีการดึงงานวิจัยออกมาให้ชัดเจน
- ประเด็นเพิ่มเติม มองว่าการยางแห่งประเทศไทยมีการช่วยเหลือกลุ่มธรรมชาติได้นอกเหนือไปจากกลุ่มสหกรณ์ที่เป็นนิติบุคคล

นายสมพล ศรีถวิล ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล

นายวรวิทย์ หัตถุหมัด แผนงานและข้อมูล การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล

นายเสถียร โสมโสภา สหกรณ์ชาวสวนยาง กยท. เฉลิมพระเกียรติ สตูล จำกัด

นายมาพน ชูด้วง สหกรณ์ สกย. วังใหม่พัฒนา จำกัด

นายอุดม คงสมคิด เกษตรกรชาวสวนยาง จังหวัดสตูล

นายอัครอรอนเอด ยาทิกุล เกษตรกรชาวสวนยาง จังหวัดสตูล

- ผลผลิตยางในพื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นน้ำยางสด และมียางรมควันเล็กน้อย และจะมีการสนับสนุนให้ผลิตยางเครพเพิ่มขึ้น เป็นทางเลือกใหม่สำหรับเกษตรกร ทำให้ความต้องการเครื่องมือแปรรูปยางเครพมีเพิ่มสูงขึ้น แต่ทั้งนี้ยางเครพยังไม่มีเครื่องมือ และแนวทางการตรวจสอบคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพ

- ประเด็นเรื่องการปลูกยางผสมผสาน ไม่เห็นด้วยหากมีการปลูกร่วมในสวนยาง เนื่องจากทำให้สวนยางรก และยากต่อการเก็บเกี่ยวผลผลิต ทั้งจากยางและพีชร่วม นอกจากนี้พีชที่ปลูกจะให้ผลผลิตได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากมีการแย่งสารอาหาร และแสง ควรแบ่งพื้นที่แยกปลูกจะเหมาะสมกว่า
- ประเด็นเรื่องมาตรฐานสวนยาง มองว่าควรมุ่งเน้นไปที่แปลงปลูกใหม่ เพราะจะสะดวกต่อการเริ่มทำตามมาตรฐานมากกว่าสวนยางที่มีการปลูกมาแล้วระยะเวลาหนึ่ง
- ประเด็นเรื่องการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐ มองว่าขาดความต่อเนื่อง และไม่ได้มีการกำหนดให้มีการใช้ยางไว้เป็นการเฉพาะในสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง ทำให้บางครั้งสถาบันเกษตรกรยังไม่ได้มีการคืนทุน และไม่คุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ และมองว่าการที่สถาบันเกษตรกรจะแปลงไปเป็นโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางด้วยตนเองนั้น เป็นไปได้ยากถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ
- ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศมองว่าสามารถนำการเก็บเงิน CESS มาประยุกต์ใช้ได้ โดยมีการกำหนดให้เก็บเงิน CESS แบบขั้นบันได และลดหย่อนได้หากมีการตั้งโรงงานภายในประเทศ
- ประเด็นเรื่องการวิจัย มองว่ามีงานวิจัยอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ไม่ได้มีการนำมาใช้จริง และสถาบันเกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงได้ เนื่องจากไม่มีทุนเพียงพอ

➤ ภาพรวมความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูกยาง

ในภาพรวมสำหรับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมองว่า ยังคงเห็นด้วยกับการลดพื้นที่ปลูกยาง อย่างไรก็ตามเกษตรกรกลับนิยมปลูกยางเนื่องจากดูแลรักษาง่าย และมีรายได้สม่ำเสมอ ซึ่งมีความขัดแย้งกันเอง สำหรับภาครัฐและการยางแห่งประเทศไทย มองว่าการลดพื้นที่ปลูกยังควรมีการดำเนินการต่อไปเพื่อรักษาระดับราคายาง โดยมุ่งเน้นไปที่พื้นที่ที่มีการบุกรุกป่า หรือพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกยาง

ขณะที่สำหรับภาคเอกชนมองว่า การใช้ยางพาราในระดับโลกมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ จึงไม่ควรลดพื้นที่ปลูกยางลง และทำให้จุดเด่นจากการเป็นผู้ผลิตยางพาราอันดับหนึ่งหายไป แต่ก็ไม่ควรมีการเพิ่มพื้นที่ปลูกไปมากกว่านี้ จึงเห็นควรให้มีการรักษาระดับพื้นที่ปลูกในปัจจุบันไว้ให้คงที่ และส่วนของภาคการศึกษา มองว่าควรมุ่งเน้นไปที่การลดพื้นที่ปลูกยางในเขตพื้นที่ป่า และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

ประเด็นเรื่องมาตรฐานการทำสวนยางยั่งยืน

ในมุมมองของเกษตรกรมองว่า การทำตามมาตรฐานเป็นเรื่องที่ดีในระยะยาว แต่ในระยะสั้นยังไม่เห็นประโยชน์ และการทำตามมาตรฐานทำให้ต้นทุนของเกษตรกรเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ราคายางไม่มีความแตกต่างจากเดิม และต้องมีค่าตรวจสอบมาตรฐานทุกปี ซึ่งเป็นภาระเกษตรกร นอกจากนี้เกษตรกรยังขาดความเข้าใจในมาตรฐานอย่างถ่องแท้ และสำหรับภาครัฐและการยางแห่งประเทศไทย มองว่า มาตรฐานเป็นสิ่งที่สมควรได้รับการส่งเสริมและผลักดันให้เกษตรกรนำไปใช้ ตัวชี้วัดนี้จึงควรคงไว้ แต่อาจประสบปัญหาในแง่ของค่าเป้าหมายที่อาจไม่บรรลุเนื่องจากเกษตรกรให้ความสนใจน้อย อาจต้องมีการให้การสนับสนุนเพื่อสร้างแรงจูงใจ

ในส่วนของภาคเอกชน มองว่าการผลักดันสวนยางให้ได้มาตรฐานเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และตลาดโลกยังคงมีแนวโน้มความต้องการเพิ่มสูงขึ้น การมีผลผลิตยางที่ได้มาตรฐานจะช่วยลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าของสินค้าภายในมุมมองของเอกชน อย่างไรก็ตามสาเหตุที่ราคายางที่ได้มาตรฐานไม่มีความแตกต่างจากยางปกติ เนื่องจากการผลิตยางมาตรฐานยังคงมีน้อยอยู่ ไม่เพียงพอที่จะให้เอกชนนำไปคัดคุณภาพแยกขายได้ จึงต้องขายรวมกับยางปกติ ขณะที่ภาคการศึกษาเห็นควรให้มีการผลักดันมาตรฐานการทำสวนยางยั่งยืนต่อไป โดยมุ่งเน้นไปที่มาตรฐานสากล มากกว่าการทำมาตรฐานของตนเอง

ประเด็นเรื่องการใช้ยางภายในประเทศ

สำหรับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร มองว่ามีศักยภาพสามารถแปรรูปเป็นสินค้าขึ้นปลายได้ แต่ยังคงขาดองค์ความรู้ ช่องทางการตลาด และเงินทุน ซึ่งยังคงต้องพึ่งพาอาศัยภาครัฐ ในส่วนของ การใช้ยางในภาครัฐ ที่ภาครัฐสนับสนุนสถาบันเกษตรกร เกษตรกรมองว่าเป็นช่องทางสำคัญในการเพิ่มการใช้ยางภายในประเทศ แต่การสนับสนุนดังกล่าวยังคงขาดความต่อเนื่อง และมีระยะสั้น ซึ่งไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนของสถาบันเกษตรกร และสำหรับหน่วยงานภาครัฐ นอกจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคมแล้ว ก็ยังมองไม่เห็นถึงช่องทางการนำผลิตภัณฑ์ยางจะนำมาใช้ทำอะไร

ในส่วนของผู้ประกอบการภาคเอกชน มองว่าการเพิ่มการใช้ยางภายในประเทศเป็นสิ่งที่ช่วยรักษาเสถียรภาพและอำนาจในการต่อรองของอุตสาหกรรมยางไทย แต่ทั้งนี้ส่วนใหญ่การสนับสนุนให้มีการใช้ยางภายในประเทศมักเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้ยางปริมาณไม่มาก ควรที่จะมีการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนอุตสาหกรรมปลายน้ำในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมยางล้อที่มีการใช้ยางเป็นจำนวนมาก แต่ไม่สนับสนุนให้ต่างชาติมีการลงทุนในอุตสาหกรรมกลางน้ำ เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อสถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเอง และอาจสูญเสียอำนาจการควบคุมราคาให้ต่างชาติ ขณะที่ส่วนภาคการศึกษามองว่าการแปรรูปยางขึ้นปลายน้ำของไทยส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้น้อยมาก จึงควรมุ่งเน้นไปที่ผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้งานภายในชีวิตประจำวัน

ประเด็นเรื่องการปลูกยางแบบผสมผสาน

ในมุมมองเกษตรกร มองว่ายังไม่เห็นแนวทางการปลูกแบบผสมผสานที่แน่ชัด ยังไม่พบพืชที่เหมาะสมกับการปลูกร่วมกับต้นยางสำหรับแต่ละพื้นที่ และเป็นที่ต้องการของตลาด นอกจากนี้การปลูกแบบผสมผสานยังยากต่อการดูแลพืช และให้ผลผลิตที่ไม่เต็มที่ เมื่อเทียบกับการแบ่งพื้นที่ปลูกแยก ควรมีคู่มือให้กับเกษตรกร และสำหรับมุมมองของการยางแห่งประเทศไทย และภาคการศึกษา มองว่าเป็นตัวชี้วัดที่ควรได้รับการสนับสนุน แต่ก็ยังไม่สามารถชี้ชัดถึงพืชที่สมควรปลูกร่วมกับต้นยางได้ นอกจากนี้ไม่ยั่งยืน

๑๑.๓ การจัดประชุมเพื่อนำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) เสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี

บริษัท ฯ ได้มีการนำเสนอ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ในวันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. ผ่านระบบสื่อสารทางไกล Zoom โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๒๘ ท่าน ทั้งนี้ที่ประชุมได้เห็นชอบต่อร่างแผนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๑๕ ปี ที่ได้มีการเสนอไป ซึ่งมีการปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ โดยมีรายละเอียดเนื้อหาการประชุม ดังนี้

นายทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ประธานอนุกรรมการ)

- ให้ข้อเสนอแนะในการทบทวน บริบทหรือแนวโน้มของอุตสาหกรรมยางพารา และความเข้มแข็งของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร โดยต้องให้มีความชัดเจนว่าจะเสริมสร้างความเข้มแข็งและช่วยแก้ไขจุดอ่อนของเกษตรกรอย่างไร ตัวอย่างเช่น การสร้างยุวชนเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ อาจอยู่ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ เป็นการชดเชยทดแทนเกษตรกรรุ่นเก่า และเสริมสร้างความเข้มแข็ง ให้เกิดความต่อเนื่องในเกษตรกรที่จะมาประกอบอาชีพเกษตรกรชาวสวนยาง และในส่วนของสถาบันเกษตรกร มีความอ่อนแอตรงจุดไหน ในเชิงโครงสร้าง หรือระบบการบริหารจัดการอย่างไร แล้วจึงนำไปสร้างเป็นแผนงานโครงการ
- ประเด็นเรื่องระบบการผลิต โดยมุ่งเน้นให้ได้ผลผลิตต่อไร่ที่สูง มีความเห็นว่าการโค่นยางอาจจะไม่เป็นการแก้ปัญหาที่ตรงจุดนัก โดยปรับเปลี่ยนให้เป็นโครงการที่ต้องดำเนินการ
- ประเด็นเรื่องการแปรรูป มองว่ามีความสำคัญ แต่การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่ายังไม่มี ความชัดเจนและขาดความต่อเนื่อง เช่น โครงการส่งเสริมการใช้ยางพาราของหน่วยงานภาครัฐ ที่หากไม่ได้รับเงินงบประมาณ อาจไม่สามารถดำเนินการได้ และต้องอาศัยภาคีเครือข่ายทำงานร่วมกัน การแปรรูปจะต้องเกิดจากความต้องการของตลาด เชื่อมโยงไปถึงเรื่องรายได้และการตลาด โดยการศึกษาได้มีการทำมาครบถ้วนแล้ว แต่เห็นควรแยกให้ชัดเจนโดยต้องยึดโยงผูกพันกับสาระสำคัญที่ได้ศึกษามากับสิ่งที่ได้ดำเนินการมาแล้ว นอกจากนี้ประเด็นเรื่องโรคใบร่วง มองว่าเป็นเรื่องที่เกิดในเชิงมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์แล้วพบว่ามีความกระทบพอสมควร

ทำให้ผลผลิตน้ำยางลดลง ซึ่งจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการทบทวนแผน

นายสมปรารถนา สุขทวี ผู้แทนสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

- สอบถามถึงการให้คำนิยามของตัวชี้วัดจำนวนนักวิจัยหน้าใหม่ที่ทำงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวข้องกับยางและผลิตภัณฑ์ยาง ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ว่า มีการให้คำนิยามอย่างไร และวัดจากสิ่งใด โดยที่ปรึกษาได้ชี้แจงว่า เป็นนักวิจัยที่เริ่มมีการทำวิจัยเกี่ยวกับยางพาราเป็นครั้งแรก

นางสาวชัตติยา วิสารรัตน์ ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

- ได้ให้ข้อสังเกตว่า วิสัยทัศน์ของแผนยุทธศาสตร์ ควรปรับให้มีความครอบคลุมถึงอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ และมีคำสำคัญ คือ คุณภาพ และผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง
- ระบุว่าตัวชี้วัดที่ ๔ มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา ควรมีการนิยามไว้ว่ารวมถึงผลิตภัณฑ์ใดบ้าง นับรวมไปถึงผลิตภัณฑ์ยางแปรรูปชิ้นต้นด้วยหรือไม่ และค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้มองว่าสามารถปรับให้มีความท้าทายมากยิ่งขึ้นได้ เพราะปัจจุบันมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพาราทั้งแปรรูปยางต้นน้ำและปลายน้ำอยู่ที่ประมาณ ๕-๖ แสนล้านบาท และอีก ๑๕ ปี คิดว่าจะเพิ่มได้มากกว่า ๘ แสนล้านบาท และควรสะท้อนให้เห็นถึงการยกระดับการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางของประเทศไทยที่มีมูลค่าสูงมากขึ้นด้วย

๑๑.๔ การจัดประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงในการดำเนินงาน และรวบรวมสภาพปัญหาที่พบจากการดำเนินงานและแนวทางแก้ไข

บริษัท ฯ ได้มีการจัดประชุมดังกล่าว ภายใต้ชื่อ “การประชุมเพื่อรวบรวมความคิดเห็นและร่วมสร้างแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ยางพารา ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)” ในวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๙.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องสุรศักดิ์ ๑ ชั้น ๑๑ โรงแรมอีสติน แกรนด์ สาทร กรุงเทพมหานคร และระบบสื่อสารทางไกล Zoom โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๗๔ ท่าน โดยแบ่งเป็น ณ ห้องประชุม จำนวน ๔๔ ท่าน และผ่านระบบสื่อสารทางไกล Zoom จำนวน ๑๓๐ ท่าน โดยมีรายละเอียดเนื้อหาการประชุม ดังนี้

- ประเด็นเรื่องมาตรฐานการจัดการสวนยางอย่างยั่งยืน มีผู้สอบถามถึงความเป็นไปได้ในการบรรลุเป้าหมาย ๑๐ ล้านไร่ และมาตรฐานใดที่ควรมุ่งเน้น โดยที่ปรึกษาได้ให้ข้อสังเกตว่าขึ้นอยู่กับเป้าหมายของผู้บริโภคว่าต้องการผลผลิตในระดับใด ส่วนการที่จะบรรลุเป้าหมายได้นั้น ที่ปรึกษามองว่า ขึ้นอยู่กับการดำเนินการในอนาคต โดยมองว่ามีความเป็นไปได้ หากสามารถทำให้ราคาขายที่ได้มาตรฐานสูงกว่าราคาขายปกติ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกับภาคเอกชน

- เจ้าหน้าที่จากการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงใหม่ ให้ข้อสังเกตว่า ในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์หากการยางแห่งประเทศไทย สามารถเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการจากงบประมาณพัฒนาจังหวัด หรือภูมิภาคได้ จะช่วยให้การดำเนินการเป็นไปได้อย่างราบรื่นและบรรลุผลได้ เนื่องจากหลายโครงการมีส่วนช่วยในการพัฒนาท้องถิ่น และยังมีหลายโครงการของภาครัฐที่สามารถใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบได้ แต่ยังไม่ได้มีการใช้งาน นอกจากนี้ยังมีหลายโครงการที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เน้นแต่การใช้จ่าย ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ทั้งให้ข้อสังเกตว่าหากนำงบประมาณในการโค่นต้นยาง ไปใช้สนับสนุนการลงทุนสร้างโรงงานแปรรูปจะมีความเหมาะสมกว่า
- ผู้แทนจากสภาอุตสาหกรรมให้ข้อสังเกตว่า ในอีก ๕-๑๐ ปี ข้างหน้า จะยังไม่มีวัสดุใดมาใช้ทดแทนยางได้ มีแต่จะมุ่งเน้นไปที่การใช้ยางมากยิ่งขึ้น ไม่ควรลดปริมาณการผลิตยางพาราลง นอกจากนี้ในประเด็นเรื่องการใช้จ่ายภายในประเทศ มองว่าสิ่งที่เป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมาย คือ ปัญหาในเรื่องของแรงงานที่มีไม่เพียงพอ และต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก
- เจ้าหน้าที่การยางแห่งประเทศไทย ระบุว่าบางตัวชี้วัดสามารถบรรลุเป้าหมายได้ แต่บางตัวไม่สามารถดำเนินการได้ ในส่วนที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ อาจต้องมีการปรับปรุงแก้ไขในแต่ละตัวชี้วัด เช่น การปลูกทดแทนเป็นจำนวน ๔ แสนไร่ แต่งบประมาณที่น้อยลงอาจทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ ทั้งนี้ที่ปรึกษามองว่าการที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในช่วง ๕ ปี อาจเป็นผลมาจากการช็อคทางเศรษฐกิจ อันเป็นผลมาจากโรคระบาด ซึ่งเป็นเรื่องชั่วคราว ไม่ใช่ระยะยาว ซึ่งต้องนำจุดนี้มาพิจารณาด้วย
- ผู้แทนจากกรมส่งเสริมการเกษตร มองว่าเกษตรกรที่ปลูกยางพาราในปัจจุบัน ถึงแม้จะมีการสนับสนุนในรูปแบบของสินเชื่อ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสร้างอาชีพเสริมให้แก่เกษตรกร แต่ยังมีสิ่งที่ขาด คือ ถึงแม้จะมีนวัตกรรมผลิตภัณฑ์หลายอย่าง แต่เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงงานวิจัยเหล่านั้นได้
- ผู้แทนจากฝ่ายอุตสาหกรรมยาง การยางแห่งประเทศไทย มองว่าปัจจัยที่เกิดขึ้นจากจีน หากเกิดความต้องการลดการใช้ยางจริง อาจเกิดจากการไปลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งก็ส่งผลต่อมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดจากสหรัฐอเมริกาในอุตสาหกรรมล้อยาง ในส่วนของความเหมาะสมของพื้นที่ที่มองว่า ไทยยังมีพื้นที่ที่เหมาะสมมากกว่าจีน ส่วนประเด็นเรื่องการลดพื้นที่ปลูก ควรควบคู่ไปกับการพัฒนาสายพันธุ์ยาง ถึงแม้จะมีพันธุ์ยางดีหลายสายพันธุ์แต่ยังไม่ได้มีการเข้าถึงได้อย่างเพียงพอ มีมาตรการใดในการควบคุมการปลูกยางของเกษตรกรในพื้นที่ที่เหมาะสม อีกประการที่กังวลคือเรื่องของ สิ่งแวดล้อม เรื่องกลิ่น เรื่องน้ำเซรั่มยาง ที่ต้องมีการจัดการอย่างเหมาะสม

- ความต้องการใช้อย่าง มองว่าขึ้นอยู่กับเทคโนโลยี ถู่มืออย่างปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้สารสังเคราะห์ และยางธรรมชาติก่อให้เกิดการแพ้
- ผู้เข้าร่วมได้ตั้งข้อสังเกตว่า การลดพื้นที่ปลูก ควรลดแบบไหนที่กำลังปลูกอยู่หรือกำลังจะปลูกใหม่ เนื่องจากเกษตรกรที่พึงกรีดยางได้ จะมีความไม่ต้องการที่จะโค่นต้นยาง ซึ่งยังไม่ได้เก็บเกี่ยวผลประโยชน์
- ผู้เข้าร่วมตั้งข้อสังเกตว่า อยากให้อัพเดทข้อมูล เป็นปัจจุบันที่สุด ในส่วนของยุทธศาสตร์ฉบับนี้ มาจากฐานวิเคราะห์ในปี ๕๘ ซึ่งอยู่ในสถานการณ์ที่ว่ายางพาราเป็นอุปทานส่วนเกิน ซึ่งต้องพิจารณาในจุดนี้ (พันธุ์ยางเดิม RAM๖๐๐ ใหม่ สบย ๒๕๕๑) นอกจากนี้มีส่วนของโรคใบร่วง สิ่งที่ยากเห็น คือ ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ที่ประเทศไทยควรมุ่งไป
- ฝ่ายเศรษฐกิจยาง การยางแห่งประเทศไทย มองว่าควรให้ความสำคัญในเรื่องของ sustainable supply chain หากมองทั้งระบบ การลดพื้นที่ปลูกยาง จะส่งผลต่อตำแหน่งทางการค้า ส่วนประเด็นเรื่องมาตรฐาน มองว่าการรวมกลุ่มของสถาบันเกษตรกรเป็นจุดแข็งของประเทศไทย ในขณะที่ประเด็นเรื่องตลาด มองว่าตลาดกลางเป็นจุดแข็ง มีคุณภาพ ไม่มีประเทศไหนเทียบได้

**๑๑.๕ จัดประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ อาทิ
หน่วยงานภาครัฐ เกษตรกรชาวสวนยาง สถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง ผู้ประกอบกิจการ
ยาง**

บริษัท ฯ ได้มีการจัดประชุมดังกล่าว ภายใต้หัวข้อ “การประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ยางพารา ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐)” ในวันจันทร์ที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๐๐ น. ณ ห้องสุรศักดิ์ ๑ ชั้น ๑๑ โรงแรมอีสติน แกรนด์ สาทร กรุงเทพมหานคร และผ่านระบบสื่อสารทางไกล Zoom โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๗๔ ท่าน โดยแบ่งเป็น ณ ห้องประชุม จำนวน ๔๔ ท่าน และผ่านระบบสื่อสารทางไกล Zoom จำนวน ๑๓๐ ท่าน และจัดประชุมในวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสถลสถานพิทักษ์ การยางแห่งประเทศไทย มีผู้เข้าร่วมผ่านระบบสื่อสารทางไกล Zoom จำนวน ๙๗ ท่าน รวมทั้งหมดมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๒๗๑ ท่าน โดยมีรายละเอียดเนื้อหาการประชุม ดังนี้

- ผู้แทนจากสถาบันวิจัยยาง ให้ข้อคิดเห็นว่า ในการทำยุทธศาสตร์ยางพาราในครั้งนี้ ควรกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนว่าต้องการสิ่งใดจากยุทธศาสตร์นี้ ทั้งนี้ประเทศไทยมีการส่งออกยางเป็นอันดับหนึ่ง แต่เรื่องของรายได้ยังไม่เพียงพอ ควรพุ่งเป้าไปที่การแก้ปัญหาให้แก่เกษตรกร ยกกระดับคุณภาพชีวิต และแก้ปัญหาความยากจน ในขณะที่ราคายังไม่สูงมากพอที่จะครอบคลุมต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ ในการสร้างความเข้มแข็ง สิ่งใดคือความเข้มแข็ง รายได้ไม่ใช่เป็นเพียงปัจจัยเดียว
- อยากให้นอกจากรายได้ของเกษตรกรจะเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอแล้ว ควรมีกลยุทธ์สนับสนุนด้านต้นทุนการผลิตด้วย

- ผู้เข้าร่วมให้ความเห็นว่า ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ตัวชี้วัดที่ ๑ ในปี ๖๖-๗๐ รายได้มีความเชื่อมโยงกับผลผลิตต่อไร่ ซึ่งมีความไม่แน่นอน ขึ้นลงในแต่ละปี แล้วร้อยละของการปลูกผสมผสานสามารถบรรลุได้หรือไม่ และเรื่องการทำตามมาตรฐานได้มีจำนวนไม่มาก เป็นไปได้หรือไม่ที่จะบรรลุเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ที่ ๒ การยางแห่งประเทศไทย มีงบประมาณที่สามารถลดพื้นที่ปลูกยางได้เพียงปีละ ๑ ล้านไร่ ซึ่งไม่เพียงพอที่จะบรรลุตามเป้าหมาย
- ผู้แทนจากกรมที่ดิน ให้ข้อสังเกตว่า การวัดรายได้ ที่เป็นเป้าหมายของ ๒๐ ปี การเพิ่มขึ้นของรายได้ ควรมีการนำเงินเพื่อเข้ามาคำนวณร่วมด้วย จะวัดรายได้ที่แท้จริงอย่างไร และส่วนตัวชี้วัดในสะสมของพื้นที่แปลงใหญ่อยากให้อยู่ในรูปของร้อยละ และดูเหมือนขัดแย้งกับตัวชี้วัดในการลดพื้นที่ และในตัวชี้วัดที่มีการคำนวณจากจำนวนประชากร ควรคำนึงถึงการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่ทำให้เกษตรกรมีจำนวนลดน้อยลงด้วย
- ผู้เข้าร่วมให้ความเห็นว่าในเรื่องของการวิจัยมีการใช้วิจัย ควรมาจากผู้ที่ต้องการวิจัย ไม่ใช่ผู้วิจัย ประกอบกับการได้ผลวิจัยเยอะเป็นสิ่งที่ดี แต่ในมุมมองของเกษตรกร วิสาหกิจ มีเพียงแค่ ๒ กลุ่มที่มีชื่อเสียง หากการวิจัยประสบความสำเร็จจริง และมีการเชื่อมโยงไปสู่เกษตรกรจริง ก็จะช่วยเรื่องรายได้ด้วย
- ผู้แทนจากกรมพัฒนาที่ดิน ให้ความเห็นว่าสืบเนื่องจากนโยบายประเทศจีน ในหัวข้อการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในการวิจัย ควรที่จะมีการคำนึงถึง ผลกระทบจากดิน soil organic carbon stock หรือก๊าซเรือนกระจก เข้าไปด้วย ซึ่งการประเมินสามารถนำไปเป็นบรรณดัดแปลงให้แก่วิจัยได้
- ผู้เข้าร่วมให้ข้อสังเกตว่ายุทธศาสตร์ที่ ๒ ตัวชี้วัดใด ที่สะท้อนถึงการลดต้นทุนการผลิต ต้องมีเส้นขีดที่ไม่สามารถต่ำกว่านี้ได้อีกแล้ว
- เจ้าหน้าที่จากการยางแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นว่า ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ตัวชี้วัดการขายยางผ่าน กยท. แต่เดิมมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับการซื้อขายทั้งหมด แต่ต้องการให้ตลาดกลาง กยท. เป็นตลาดอ้างอิง เลยต้องสร้างความน่าเชื่อถือผ่านการซื้อขายในตลาดที่เพิ่มขึ้น และวัดปริมาณ ณ ปีสุดท้าย ส่วนเรื่องส่งออกมีเป้าหมายคือเน้นไปที่การส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง และให้ความเห็นว่ายุทธศาสตร์ที่ ๔ เป้าประสงค์ที่ ๒ อยากให้มีการอ้างอิงในระดับโลก
- ผู้เข้าร่วมให้ข้อสังเกตว่า มีความยั่งยืนของตัวชี้วัดทางยุทธศาสตร์ ในเรื่องตัวชี้วัดพื้นที่ปลูก ผลผลิตต่อไร่ และการซื้อขายในตลาดยางที่เพิ่มขึ้น จะเพียงพอหรือไม่ที่จะบรรลุ และแต่ละตัวชี้วัดสอดคล้องกันหรือไม่

- ผู้แทนจากการยางแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ ให้ความเห็นว่า ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อยากให้แก้กฎหมายที่ กยท. พื้นที่ไม่สามารถเบิกเงินงบประมาณจากคลังจังหวัดได้ และเรื่องการใช้ยางภาครัฐ ปัญหาหลักคือการเบิกจ่ายงบประมาณ ทำให้การดำเนินงานไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่
- ผู้แทนจากสภาอุตสาหกรรม ให้ความเห็นในเรื่องของนโยบายจีน ที่มุ่งสู่การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ในมุมมองของอุตสาหกรรม มองว่าส่งผลให้โรงงานที่ไม่ผ่านมาตรฐานต้องหยุดการดำเนินกิจการเป็นจำนวนมาก
- ผู้แทนจากตลาดกลางยางพาราสงขลา การยางแห่งประเทศไทย มองว่าเกษตรกรไม่สามารถผลิตยางพาราได้ตามความต้องการของตลาด และผลิตไม่ตรงความต้องการของตลาด ทำให้อาจขาดทุน เช่น สหกรณ์ผลิตยางแผ่นอย่างเดียว อาจขาดทุน และยากในการฟื้นตัว ทั้งนี้ได้มีการให้ความรู้และอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมให้ขายผลิตภัณฑ์ยางสอดคล้องกับความต้องการยางในช่วงต่าง ๆ
- ผู้เข้าร่วม ให้ข้อสังเกตว่า การรวมกลุ่มของเกษตรกรชาวสวนยางในลักษณะของกลุ่มธรรมชาติมีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ยังไม่มีการที่ครอบคลุมถึงคนกลุ่มนี้
- ผู้เข้าร่วมเสนอให้มีการให้ข้อมูลความต้องการยางแต่ละประเภทในแต่ละช่วงเวลา ให้แก่เกษตรกร และเสนอให้มีการใช้กลยุทธ์เชิงรุกในการโน้มน้าวตลาด ด้วยจิตวิทยาเชิงบวก

๑๑.๖ การจัดประชุมเพื่อนำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐) ที่ผ่านการปรับปรุง เสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี

บริษัท ฯ ได้มีการนำเสนอ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๐) ที่ผ่านการปรับปรุง ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ในวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๑๐.๐๐-๑๑.๐๐ น. ผ่านระบบสื่อสารทางไกล Zoom โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๕๔ ท่าน โดยคณะกรรมการได้มีการรับทราบและเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงตามที่ฝ่ายเลขานุการได้มีข้อเสนอแนะมา มีรายละเอียด ดังนี้

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

ตารางที่ ๓- ๒๐๒ ความเห็นของฝ่ายเลขานุการฯ เกี่ยวกับการกำหนดตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของ
แผนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี

ตัวชี้วัด (หน่วย)	คาดการณ์ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ค่าเป้าหมายระยะ		
		ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐
๑. จำนวนพื้นที่ปลูกยางในพื้นที่ไม่เหมาะสม (ล้านไร่)	๕.๙	๔.๙ (ลด ๒ แสนไร่/ ปี)	๓.๔ (ลด ๓ แสนไร่/ ปี)	๑.๔ (ลด ๔ แสน ไร่/ปี)
๒. ปริมาณผลผลิตยาง กิโลกรัม/ไร่/ปี) หมายเหตุ : ข้อมูลจาก สำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร	๒๒๘	๒๘๕	๓๒๐	๓๖๐
๓. สัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ (ร้อยละ)	๑๑.๗๕ (๒.๑๘๘๑ ล้านตัน)	๑๘.๐	๒๒.๕	๒๘.๐
๔. มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา (ล้านบาท) หมายเหตุ : ค่าเป้าหมาย ณ ปีสุดท้ายของแต่ละ ระยะ	๑.๗๕๕๒	๑.๙๕๐๐ ๖๐๐,๐๐๐	๒.๕๕๐๐ ๗๐๐,๐๐๐	๓.๓๕๐๐ ๘๐๐,๐๐๐
๕. รายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง (บาท/ปี) หมายเหตุ : รายได้จากการทำสวนยาง + รายได้จากอาชีพเสริม	๑๓,๖๘๐	๑๕,๖๗๕	๑๗,๖๐๐	๑๙,๘๐๐

ตารางที่ ๓-๒๑ ความเห็นของฝ่ายเลขานุการฯ เกี่ยวกับการกำหนดตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของ
แต่ละยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด (หน่วย)	คาดการณ์ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ค่าเป้าหมาย		
		ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรชาวสวนยาง และสถาบันเกษตรกร ชาวสวนยาง				
๑. รายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง หมายเหตุ : รายได้จากการทำสวนยาง + รายได้จาก อาชีพเสริม	๑๓,๖๘๐	๑๕,๖๗๕	๑๗,๖๐๐	๑๙,๘๐๐

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด (หน่วย)	คาดการณ์ ผลการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑- ๒๕๖๕	ค่าเป้าหมาย		
		ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐
๒. ร้อยละของเกษตรกรชาวสวนยางที่มีรายได้จากการทำสวนยางผสมผสาน และสวนยางยั่งยืน หน่วยคืออะไร (พัฒนาวิธีการสำรวจรายได้จากการทำสวนยางผสมผสานและยั่งยืน) ความเห็น: ๑. ควรระบุหน่วยวัดให้ชัดเจน ๒. คำอธิบายในวงเล็บมีความหมายอย่างไร	๓.๒๔ (๔๖,๖๓๕ ราย)	๑๐.๐	๒๐.๐	๔๐.๐
๓. จำนวนเกษตรกรชาวสวนยางยกระดับเป็น Smart Farmer (ราย)	๒๙,๘๔๓	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
๔. พื้นที่สวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่ (สะสม) (ผลการดำเนินงานในปี ๖๑-๖๕ เฉลี่ย ๘๑,๖๐๕ ไร่/ปี จึงควรเพิ่มความท้าทายของตัวชี้วัด และเพิ่มขึ้นช่วงร้อยละ ๒๐) (ไร่)	๓๗๖,๔๒๒.๔๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๘๐,๐๐๐	๕๗๖,๐๐๐
๕. ร้อยละสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ผ่านการประเมินศักยภาพในระดับ ๓ (หรือระยะก้าวหน้า) (ร้อยละ)	๒๑.๗๔ (๑๔๑ สถาบัน)	๔๐.๐	๖๐.๐	๘๐.๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน				
๑. จำนวนพื้นที่ปลูกยาง (ปรับตัวชี้วัดเป็นการลดพื้นที่ยางในพื้นที่ไม่เหมาะสม ปี ๖๔ เท่ากับ ๒,๙๑๖,๘๐๙ ไร่ และเหมาะสมเล็กน้อย เท่ากับ ๒,๙๙๗,๕๘๗ ไร่ และลดลงตามเป้าหมาย ๒๐๐,๐๐๐ ไร่/ปี) (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร GISTDA) (ล้านไร่) ความเห็น: ควรปรับให้เป็นตัวเดียวกันกับตัวชี้วัดใหญ่ ข้อที่ ๑	๒๒.๐๐ (ข้อมูลจาก กยท.) (๕,๙๑๔,๓๙๖ ไร่)	๑๙.๙ (๔,๙๑๔,๓๙๖ ไร่ หรือ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่/ปี)	๑๙.๑ (๓,๔๑๔,๓๙๖ ไร่ หรือ ๓๐๐,๐๐๐ ไร่/ปี)	๑๘.๔ (๑,๔๑๔,๓๙๖ ไร่ หรือ ๔๐๐,๐๐๐ ไร่/ปี)
๒. พื้นที่สวนยางเก่าที่โค่นและปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดี (ไร่/ปี) ปรับลดเป้าหมายตามข้อจำกัดของงบประมาณกองทุนพัฒนายางพารา	๑๕๓,๓๐๐	๔๐๐,๐๐๐ ๑๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐ ๑๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐ ๑๐๐,๐๐๐
๓. ปริมาณผลผลิตยางต่อไร่ (ร่วมกับการส่งเสริมเปลี่ยนพันธุ์ยางผลผลิตสูง) (กิโลกรัม/ไร่/ปี)	๒๒๘ (ข้อมูลจาก สศก.)	๒๘๕	๓๒๐	๓๖๐

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด (หน่วย)	คาดการณ์ ผลการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑- ๒๕๖๕	ค่าเป้าหมาย		
		ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐
๔. จำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ผลิตยางแปรรูปและได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP (แห่ง)	๔๗	๔๕	๖๐	๘๐
๕. จำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ได้รับการส่งเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยาง (แห่ง)	๑๐	๓๐	๖๐	๑๐๐
๖. พื้นที่สวนยางที่อยู่ในระบบการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต (ล้านไร่) แทน พื้นที่ปลูกสวนยางที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (FSC)	-	๑	๑๐	๑๘
๗. ต้นทุนการผลิตยางลดลง (ที่มาศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธันวาคม ๒๕๖๓) ความเห็น: ๑. กรณาระบุหน่วยวัดให้ชัดเจน ๒. เทียบกับปีใด YoY หรือไม่ ๓. ควรกำหนดเป็นเป้าหมายคงที่		๕	๑๐ ๕	๑๕ ๕
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม				
๑. จำนวนนักวิจัยหน้าใหม่ที่ทำงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวข้องกับยางและผลิตภัณฑ์ยางพาราเป็นครั้งแรก (คน/ปี) ความเห็น: ผลการดำเนินงานเป็นค่าสะสม ๕ ปี ควรตัดหน่วยต่อปีออก เนื่องจากจำนวนนักวิจัยหน้าใหม่ ๒๐๐ คนต่อปีเป็นจำนวนที่เยอะเกินไป	๓๕๘	๒๐๐ ๕๐	๒๒๐ ๖๐	๒๔๐ ๗๐
๒. จำนวนผลงานวิจัย/นวัตกรรม (ชิ้นงาน/เทคโนโลยี) ที่เกี่ยวข้องกับยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา (เรื่อง/คน/ปี)	๔๓๑	๑.๕	๒	๒
๓. ร้อยละของจำนวนผลงานตาม (๒) ที่จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (ร้อยละ)	๒๒.๒๒ (๔๐ เรื่อง)	๒๐	๒๕	๓๐
๔. ร้อยละของจำนวนผลงานตาม (๒) ที่พัฒนาต่อยอดเชิงพาณิชย์/นำไปใช้ประโยชน์ (ร้อยละ)	๓๑.๑๑ (๕๖ เรื่อง)	๒๐	๒๕	๓๐
๕. อุปสงค์ต่อยางจากงานวิจัย/นวัตกรรมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) ความเห็น: ควรตัดออก เนื่องจากวัดยาก และยังไม่มีความเป้าหมายที่ชัดเจน				

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด (หน่วย)	คาดการณ์ ผลการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑- ๒๕๖๕	ค่าเป้าหมาย		
		ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐
๖. การเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนจากงานวิจัย/ นวัตกรรม (ร้อยละ) ความเห็น: ควรตัดออก เนื่องจากวัดยาก และยังไม่มี ค่าเป้าหมายที่ชัดเจน				
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาตลาด และช่องทางการ จัดจำหน่าย				
๑.ปริมาณการซื้อขายยางในตลาด กยท. ในแต่ละ ระยะ (ล้านบาท) ความเห็น: ผลการดำเนินงานเป็นค่าสะสม ๕ ปี แต่ ตัวชี้วัดควรกำหนดค่าเป้าหมาย ณ ปีสุดท้ายของแต่ละ ระยะ	๒.๒๙๕๘	๓.๕๐๐๐ (เพิ่มขึ้น ๑.๐๐๐๐ ล้านบาท) ๗๐๐,๐๐๐ ต้น	๕.๐๐๐๐ (เพิ่มขึ้น ๑.๕๐๐๐ ล้านบาท) ๑,๐๐๐,๐๐ ๐ ต้น	๗.๐๐๐๐ (เพิ่มขึ้น ๒.๐๐๐๐ ล้านบาท) ๑,๔๐๐,๐๐ ๐ ต้น
๒.มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา (รวมไปถึงสินค้า จากยางพาราในชั้นกลางน้ำและปลายน้ำ) (ล้านบาท) ความเห็น: ผลการดำเนินงานเป็นค่าสะสม ๕ ปี แต่ ตัวชี้วัดควรกำหนดค่าเป้าหมาย ณ ปีสุดท้ายของแต่ละ ระยะ	๑.๗๕๕๒ ๔๕๐,๐๐๐	๑.๙๕๐๐ ๖๐๐,๐๐๐	๒.๕๕๐๐ ๗๐๐,๐๐๐	๓.๓๕๐๐ ๘๐๐,๐๐๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาปัจจัยสนับสนุน				
๑.จำนวนห้องปฏิบัติการทดสอบและรับรองคุณภาพที่ ได้มาตรฐานในระดับนานาชาติที่ตั้งขึ้นใหม่ (แห่ง/ปี) ความเห็น: ผลการดำเนินงานเป็นค่าสะสม ๕ ปี ควร ตัดหน่วยต่อปีออก เนื่องจากจำนวนห้องปฏิบัติการ ๑๐ แห่งต่อปีเป็นจำนวนที่เยอะเกินไป	๑๘	๑๐ ๕	๑๕ ๕	๒๐ -
๒.มูลค่าเงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ ในอุตสาหกรรมยางพารา (ล้านดอลลาร์สหรัฐ/ปี)	๒,๖๓๔.๑๙ (ยางธรรมชาติ + ถู่มือยาง + ถูงยางอนามัย + ล้อยาง พาหนะ)	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	๒,๐๐๐

แผนปฏิบัติการด้านยางพารา พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐

ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด (หน่วย)	คาดการณ์ ผลการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑- ๒๕๖๕	ค่าเป้าหมาย		
		ปี ๖๖-๗๐	ปี ๗๑-๗๕	ปี ๗๖-๘๐
๓.สัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ (ผลผลิตยางธรรมชาติ ปี ๖๑-๖๕ เท่ากับ ๑๙.๔๐๗๑ ล้านตัน มีปริมาณการใช้ยางธรรมชาติในประเทศปี ๖๑-๖๕ เท่ากับ ๒.๘๐๒๑ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๔) (กองการยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) (ร้อยละ) ความเห็น: ควรคงค่าเป้าหมายเดิมของระยะแรก เนื่องจากค่าเป้าหมายในระยะแรกยังไม่บรรลุ	๑๑.๗๕ (๒.๑๘๘๑ ล้านตัน)	๒๒.๕ ๑๘.๐	๒๘.๐ ๒๒.๕	๓๕.๐ ๒๘.๐
๔.สัดส่วนการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐต่อการใช้ยางภายในประเทศ (ร้อยละ)	๑๕.๔๕ (๐.๖๐๐๒ ล้านตัน)	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐

๑๑.๗ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ยางพารา ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘) ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒

บริษัท ฯ ได้มีการจัดประชุมดังกล่าว ภายใต้ชื่อ “การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ยางพารา ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๖๘) ครั้งที่ ๑” ในวันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. และจัดประชุมภายใต้ชื่อ “การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการของแผนยุทธศาสตร์ยางพารา ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๖๘) ครั้งที่ ๒” ในวันที่ ๑๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องสุรศักดิ์ ๑ ชั้น ๑๑ โรงแรมอีสติน แกรนด์ สาทร กรุงเทพมหานคร และระบบสื่อสารทางไกล Zoom โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน ๙๕ ท่าน โดยแบ่งเป็น ณ ห้องประชุม จำนวน ๓๑ ท่าน และผ่านระบบสื่อสารทางไกล Zoom จำนวน ๘๔ ท่าน โดยมีรายละเอียดเนื้อหาการประชุม โครงการเร่งด่วนในระยะเวลา ๓ ปี ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง

โครงการเร่งด่วนที่ควรมีการดำเนินงานในระยะ ๓ ปี ๒๕๖๖-๒๕๖๘

- ๑) โครงการพัฒนาอาชีพเพื่อความยั่งยืนของเกษตรกรชาวสวนยาง ๑
- ๒) การประกันรายได้ให้เกษตรกรตามต้นทุนจริงในปัจจุบัน ๑
- ๓) โครงการ Matching ทางธุรกิจให้เกษตรกร สถาบันเกษตรกร กับผู้ประกอบการยาง ๑
- ๔) โครงการเพิ่มการพัฒนาสถาบันให้จัดตั้งโรงงานแปรรูป ขนาดต้น เช่น โรงงานยางเครฟ น้ำยางข้น เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับยางพารา ๑

- ๕) โครงการปลูกพริกไทยในสวนยางเพื่อเพิ่มมูลค่าให้เกษตรกร ๑
- ๖) โครงการเลี้ยงไก่ไข่ในสวนยาง ๑
- ๗) โครงการทำปุ๋ยหมักในสวนยาง ๑
- ๘) โครงการลดการใช้แรงงานโดยการให้ความรู้เกษตรกรหันมาใช้การกรีดยางแบบเจาะต้น ๑
- ๙) โครงการสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเกษตรกร
วิสาหกิจชุมชนรวมถึงผู้ประกอบการ ๒
- ๑๐) โครงการรวมกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๒
- ๑๑) โครงการการจัดอบรมให้ความรู้ เพื่อสร้างการจัดทำสวนยางในรูปแบบต่างๆ ๓
- ๑๒) โครงการให้ความรู้สถาบันเกษตรกรในเรื่องมาตรฐานของยางแต่ละประเภท ๓
- ๑๓) โครงการให้ทุนการศึกษาแก่ลูกของเกษตรกร โดยให้มีเรียนในด้านที่เกี่ยวข้องกับ
เกษตรกร
- ๑๔) โครงการอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยางพาราทั้งระบบ ๓
- ๑๕) โครงการสร้างแรงจูงใจในเกษตรกรรุ่นใหม่ในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับยางพาราทั้งระบบ ๔
- ๑๖) โครงการ Rubber Academy ๔
- ๑๗) โครงการรักษาเสถียรภาพราคายาง ๓
- ๑๘) โครงการพัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง ๒
- ๑๙) โครงการจัดซื้อปุ๋ยเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง ๑
- ๒๐) โครงการจัดฟันสารเคมี (Drone) ป้องกันใบร่วง ๓

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน

โครงการเร่งด่วนที่ควรมีการดำเนินงานในระยะ ๓ ปี ๒๕๖๖-๒๕๖๘

- ๑) โครงการจัดทำแผนที่แสดงความเหมาะสมในการปลูกยาง
- ๒) โครงการลดพื้นที่ปลูกยางในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมด้วย Agri map
- ๓) โครงการรวมกลุ่มการผลิตปุ๋ยยาง เพื่อลดต้นทุน
- ๔) โครงการวิเคราะห์คุณภาพดิน เพื่อให้ใส่ปุ๋ยได้อย่างเหมาะสม
- ๕) โครงการพัฒนาโปรแกรมวัดมาตรฐานไม้ด้วยตนเอง
- ๖) โครงการพัฒนาฝีมือแรงงานในการกรีดยาง
- ๗) โครงการส่งเสริมการผลิตไม้ยางให้ได้มาตรฐาน
- ๘) โครงการจัดทำฐานข้อมูลพืชร่วมยาง ที่เกษตรกรเข้าถึงได้ง่าย
- ๙) โครงการอบรมความรู้ด้านการใช้ฐานข้อมูลพืชร่วมยาง
- ๑๐) โครงการติดตามการดำเนินงานการใช้ฐานข้อมูลพืชร่วมยาง
- ๑๑) โครงการจัดทำฐานข้อมูลของยางพาราที่ใช้มาตรฐาน
- ๑๒) โครงการพัฒนาพนักงาน กยท. ด้านมาตรฐานยางเพื่อส่งเสริม
- ๑๓) โครงการประเมินมาตรฐานการจัดการป่าไม้ ในเบื้องต้น
- ๑๔) โครงการส่งเสริมให้ความรู้แก่สถาบันเกษตรกรในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยาง

- ๑๕) โครงการสร้างฐานข้อมูลสำรวจตรวจสอบพื้นที่ปลูกยางพารา เพื่อตรวจสอบพื้นที่ปลูกยางพารานอกเขตป่า

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

โครงการเร่งด่วนที่ควรมีการดำเนินงานในระยะ ๓ ปี ๒๕๖๖-๒๕๖๘

- ๑) โครงการจัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเกี่ยวกับยางพารา/ไม้ยางพารา
- ๒) โครงการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมด้านความยั่งยืน และโมเดล BCG
- ๓) โครงการจัดประกวดงานวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเกี่ยวกับยางพารา/ไม้ยางพารา (ระดับนักเรียน ระดับเกษตรกร ระดับประชาชนทั่วไป)
- ๔) โครงการจัดทำฐานข้อมูลนักวิจัยเกี่ยวกับยางพารา/ไม้ยางพารา
- ๕) โครงการทุนการศึกษาเพื่อพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่
- ๖) โครงการเสริมสร้างเครือข่ายนักวิจัยด้านยางพารา
- ๗) โครงการพัฒนาหลักสูตรด้านยางพาราในสถานศึกษา
- ๘) โครงการต่อยอดงานวิจัยสู่การใช้ในเชิงพาณิชย์
- ๙) โครงการพัฒนาและอบรมทักษะของเกษตรกรรุ่นใหม่ (Upskill Reskill)
- ๑๐) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีอัตโนมัติในกระบวนการผลิตยาง
- ๑๑) โครงการจัดทำคู่มือบริหารจัดการแรงงาน
- ๑๒) โครงการแลกเปลี่ยนนักวิจัยด้านยางพาราระหว่างประเทศ
- ๑๓) โครงการประชุมเชิงวิชาการนานาชาติด้านงานวิจัยยางพารา
- ๑๔) โครงการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและนวัตกรรมยางพาราระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย

โครงการเร่งด่วนที่ควรมีการดำเนินงานในระยะ ๓ ปี ๒๕๖๖-๒๕๖๘

- ๑) โครงการจัดตั้งศูนย์รวมยางสร้างอำนาจในการต่อรอง และราคาขายที่เป็นธรรม
- ๒) โครงการศึกษาข้อมูลคู่แข่งที่ส่งออกยางธรรมชาติจากประเทศต่างๆ เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง และความต้องการตลาด
- ๓) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสนับสนุนตลาด สำหรับหลังบ้านและหน้าบ้าน: Data analyze
- ๔) โครงการสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System)
- ๕) โครงการกำหนดจำนวนโครงการ R&D ระหว่างเอกชนและหน่วยงานวิจัยให้มีจำนวนโครงการที่ทำให้เกิดการใช้เชิงพาณิชย์
- ๖) โครงการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพาราทั้งในตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ
- ๗) โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางที่ประเทศไทยสามารถผลิตได้เพียงผู้เดียว
- ๘) โครงการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ยางจากคู่แข่งทางการค้า

- ๙) โครงการส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถส่งยางได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งมาตรฐานการผลิต และมาตรฐานคุณภาพของยาง
- ๑๐) โครงการกำหนดมาตรฐานยางแผ่น ยางแท่ง น้ำยาง และผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าในต่างประเทศ
- ๑๑) โครงการกำหนดมาตรฐานการผลิตยางแผ่น ยางแท่ง น้ำยาง และผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ สำหรับผู้ผลิตยาง
- ๑๒) โครงการพัฒนามาตรฐานสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้ายางพาราทั้งในและต่างประเทศ
- ๑๓) โครงการส่งเสริมการจัดจำหน่ายสินค้ายางและผลิตภัณฑ์ยางพาราในรูปแบบออนไลน์ และออฟไลน์ โดยจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ
- ๑๔) โครงการผลักดันการค้าผ่านตลาดพาณิชย์ (e-commerce) และช่องทางการกระจายสินค้ารูปแบบใหม่
- ๑๕) โครงการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปยางพาราให้มีประสิทธิภาพ
- ๑๖) โครงการจัดทำช่องทางการตลาดให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น เช่น การซื้อขายผ่านแอปพลิเคชัน และแพลตฟอร์มเจรจาธุรกิจยางพารา
- ๑๗) โครงการจัดงานแสดงหรือมหกรรมยางโลก โดยมีความร่วมมือกับต่างประเทศ
- ๑๘) โครงการสร้างพันธมิตรและการขยายความสัมพันธ์กับเครือข่ายองค์กรด้านการค้าทั้งในและต่างประเทศ
- ๑๙) โครงการประเมินความพร้อมด้านทรัพยากรสำหรับการลงทุนในอนาคต
- ๒๐) โครงการส่งเสริมและการกระตุ้นการลงทุนของผู้ผลิตต่างชาติ เช่น ให้ส่วนลดหรือสิทธิประโยชน์ด้านภาษี

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาปัจจัยสนับสนุน

โครงการเร่งด่วนที่ควรมีการดำเนินงานในระยะ ๓ ปี ๒๕๖๖-๒๕๖๘

- ๑) โครงการพัฒนากำลังคนสมัยใหม่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของอนาคต เช่น Data Analytic และ Data Scientist
- ๒) โครงการสร้างความรู้พื้นฐานของอุตสาหกรรมยางพาราให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องเกษตรกร ภาคเอกชน ภาครัฐ และประชาชนทั่วไป
- ๓) โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการใช้ยางพาราภาครัฐ เพื่อสร้างประสิทธิภาพในการติดตามการใช้ยางพาราได้อย่างทันกาล
- ๔) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศยางพาราทั้งระบบ
- ๕) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการนำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) มาใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น
- ๖) โครงการพัฒนาการแปรรูปให้ได้มาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับยางพารา

- ๗) โครงการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยางพารา เพื่อลดอุปสรรคในการพัฒนาของอุตสาหกรรมยางพารา
- ๘) โครงการปรับปรุงระเบียบในการจัดตั้งหน่วยธุรกิจภายใต้การดูแลของรัฐวิสาหกิจ
- ๙) โครงการสร้างโรงงานแปรรูปยางที่ผ่านมาตรฐาน FSC โดยเฉพาะ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ยางพารา
- ๑๐) โครงการปรับปรุงระบบการผลิตของอุตสาหกรรมยางให้รวดเร็วและทันสมัยมากขึ้น โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมดิจิทัล
- ๑๑) โครงการสร้างหน่วยธุรกิจของการยางแห่งประเทศไทยเพื่อหารายได้เพิ่มเติมให้แก่หน่วยงาน
- ๑๒) โครงการจัดทำแพลตฟอร์มเพื่อประสานความสามารถระหว่างองค์กร และการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์ (Synergy) E ERP ระหว่างองค์กร

๑๒. การวิเคราะห์ SWOT ของยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี มีรายละเอียด ดังนี้

จุดแข็งของอุตสาหกรรมยางพารา

- S๑ ประเทศไทยมีสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการปลูกยางพารา
- S๒ ประเทศไทยผลิตและส่งออกยางธรรมชาติเป็นอันดับที่ ๑ ของโลก
- S๓ ประเทศไทยมีนโยบายและมาตรการของภาครัฐที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราในส่วนของต้นน้ำ และมีกฎหมายและหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องยางพาราโดยเฉพาะ
- S๔ ถึงแม้ว่าราคายางธรรมชาติของประเทศไทยจะสูงกว่าคู่แข่ง แต่ก็ยังได้เปรียบในเรื่องของคุณภาพของสินค้าที่เหนือกว่าคู่แข่ง
- S๕ โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ยางที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยมีความได้เปรียบเรื่องต้นทุนหลายรายการ เมื่อเทียบกับการตั้งโรงงานในประเทศจีน

จุดอ่อนของอุตสาหกรรมยางพารา

- W๑ ยางธรรมชาติที่ผลิตได้ถูกใช้ภายในประเทศเพียงร้อยละ ๑๔ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๘๖ ถูกส่งออกในรูปแบบของยางวัตถุดิบ
- W๒ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางได้รับผลกระทบสูงเมื่อราคายางตกต่ำ
- W๓ ประสิทธิภาพในการผลิตยางธรรมชาติต่ำกว่าคู่แข่ง ในขณะที่ต้นทุนในการผลิตยางธรรมชาติกลับสูงกว่าคู่แข่ง
- W๔ แรงงานในสวนยางมีแนวโน้มขาดแคลนทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- W๕ มีสวนยางบางส่วนรุกรานพื้นที่ป่าสงวนและอุทยานแห่งชาติ
- W๖ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่วนใหญ่ไม่มีเป้าหมายนำไปใช้งานจริง หรือไม่ได้มีการนำไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์

โอกาสของอุตสาหกรรมยางพารา

- O๑ เศรษฐกิจโลกกำลังอยู่ในระยะฟื้นตัว ทำให้ตลาดโลกมีความต้องการใช้ยางธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น
- O๒ รถยนต์ไฟฟ้ายังคงมีความต้องการใช้ยางล้อเช่นเดียวกับรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์แบบสันดาปภายใน
- O๓ ผลิตภัณฑ์ยางที่ใช้ในทางการแพทย์มีโอกาสเติบโตได้ดี เนื่องจากหลายประเทศเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

ภัยคุกคามของอุตสาหกรรมยางพารา

- T๑ ยางสังเคราะห์มีความสามารถใช้ทดแทนยางธรรมชาติได้มากขึ้น
- T๒ ราคายางถูกกำหนดมาจากภายนอก (ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้)
- T๓ ประเทศผู้นำเข้ามีการกำหนดมาตรการกีดกันทางการค้าในรูปของมาตรฐานสิ่งแวดล้อม เช่น มาตรฐาน FSC, PEFC, CoC เป็นต้น
- T๔ การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานที่มีความรู้รุนแรงมากยิ่งขึ้น
- T๕ ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงขยายพื้นที่ปลูกยางพาราอย่างต่อเนื่อง
- T๖ ภัยธรรมชาติ และโรคระบาดที่เกิดขึ้นกับต้นยาง

และเมื่อนำเอาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกัน ในลักษณะของ TOWS Matrix จะได้กลยุทธ์ ๔ กลยุทธ์ คือ (๑) SO กลยุทธ์เชิงรุก จากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงรุก (๒) ST กลยุทธ์เชิงป้องกัน จากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน (๓) WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข จากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงแก้ไข และ (๔) WT กลยุทธ์เชิงรับ จากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงรับ โดยกลยุทธ์เดิมตามยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี มีรายละเอียด ดังนี้

กลยุทธ์เชิงรุก

- SO๑ - พัฒนายาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานระดับสากล
- SO๒ - ยกระดับตลาดยาง กยท. ให้เป็นตลาดที่ทั่วโลกใช้ในการอ้างอิง
- SO๓ - พัฒนาระบบการซื้อขายยางในรูปแบบ “กองทุนอีทีเอพยางพารา”
- SO๔ - ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย/กฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ
- SO๕ - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา

- SO๖ - ส่งเสริมการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางพารา

กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ST๑ - พัฒนาบุคลากรให้เพียงพอกับความต้องการของอุตสาหกรรมยางพารา
- ST๒ - วางแผนบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวที่ทำงานอยู่ในอุตสาหกรรมยางพาราอย่างเป็นระบบ
- ST๓ - ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณสมบัติของยางธรรมชาติร่วมกับยางสังเคราะห์
- ST๔ - ลดจำนวนต้นยางในสวนยางแล้วปลูกทดแทนด้วยพืชเศรษฐกิจอื่นๆ

กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- WO๑ - ส่งเสริมและจูงใจให้มีการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่
- WO๒ - พัฒนาระบบการผลิตและแปรรูปยาง/ไม้ยางพารามีประสิทธิภาพ
- WO๓ - พัฒนาเกษตรกรชาวสวนยางให้มีรายได้เพิ่มขึ้น มีกระแสรายได้ที่สม่ำเสมอ และเป็น Smart Farmer
- WO๔ - พัฒนาสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางให้มีการบริหารงานแบบมืออาชีพ และมีความสามารถในการทำธุรกิจ
- WO๕ - ผลักดันให้มีการนำผลงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้งานจริง หรือนำไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์
- WO๖ - พัฒนาตลาดเพื่อรองรับผลิตภัณฑ์ยางพาราที่ผลิตได้
- WO๗ - พัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านยางพาราให้มีความเป็นเอกภาพ

กลยุทธ์เชิงรับ

- WT๑ - ปรับโครงสร้างการใช้และการส่งออก โดยการเพิ่มปริมาณการใช้ภายในประเทศ และเพิ่มการส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง
- WT๒ - เร่งแก้ไขปัญหาสวนยางรุกล้ำพื้นที่ป่าสงวนและอุทยานแห่งชาติ
- WT๓ - เร่งส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางยื่นขอใบรับรองมาตรฐาน FSC/PEFC
- WT๔ - พัฒนา/จัดหาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับใช้ทดแทนแรงงานคนในสวนยาง

๑๓. การทบทวนและประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของยุทธศาสตร์ยางพาราในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

การจัดทำยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย กลยุทธ์ แนวทางการพัฒนา ตลอดจนแผนปฏิบัติการไว้ ดังนี้

➤ **วิสัยทัศน์ (Vision)**

“ประเทศผู้ผลิตยางคุณภาพดี เกษตรกรมีรายได้มั่นคง”

➤ **พันธกิจ (Mission) ประกอบด้วย ๘ พันธกิจ ดังนี้**

๑. พัฒนาเกษตรกรชาวสวนยาง/สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางให้มีความเข้มแข็งและมีรายได้ที่มั่นคง
๒. ส่งเสริมการผลิตยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราให้มีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากล
๓. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า
๔. ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา
๕. พัฒนาระบบตลาด และช่องทางการจัดจำหน่ายยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราทั้งในประเทศและต่างประเทศ
๖. ส่งเสริมการใช้ยางภายในประเทศ
๗. ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับยางพาราทั้งระบบให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสมบูรณ์ถูกต้อง มีความชัดเจน และมีความทันสมัย
๘. ปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ/กฎหมาย และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา

➤ **เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี**

ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ได้กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ไว้เป็นตัวชี้วัด จำนวน ๕ ตัวชี้วัด โดยแต่ละตัวชี้วัดได้มีการกำหนดเป้าหมายเป็น ๔ ระยะๆ ละ ๕ ปี ดังนี้

1. **จำนวนพื้นที่ปลูกยาง:** ยุทธศาสตร์ยางพาราฯ ตั้งเป้าหมายว่าจะลดจำนวนพื้นที่ปลูกยางจาก ๒๓.๓ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๙ ลงเหลือ ๑๘.๔ ล้านไร่ ในปี ๒๕๗๙
2. **ปริมาณผลผลิตยาง:** ยุทธศาสตร์ยางพาราฯ ตั้งเป้าหมายว่าจะเพิ่มปริมาณผลผลิตยางจาก ๒๒๔ กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๓๖๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี ในปี ๒๕๗๙
3. **สัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ:** ยุทธศาสตร์ยางพาราฯ ตั้งเป้าหมายว่าจะเพิ่มสัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศจากร้อยละ ๑๓.๖ ในปี ๒๕๕๙ เป็นร้อยละ ๓๕.๐ ในปี ๒๕๗๙

4. มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา: ยุทธศาสตร์ยางพาราฯ ตั้งเป้าหมายว่าจะเพิ่มมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพาราจาก ๒๕๐,๐๐๐ ล้านบาท/ปี ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๘๐๐,๐๐๐ ล้านบาท/ปี ในปี ๒๕๗๙
 5. รายได้จากการทำสวนยาง: ยุทธศาสตร์ยางพาราฯ ตั้งเป้าหมายว่าจะเพิ่มรายได้จากการทำสวนยางจาก ๑๑,๙๘๔ บาท/ไร่/ปี ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๑๙,๘๐๐ บาท/ไร่/ปี ในปี ๒๕๗๙
- โดยสามารถจัดแบ่งเป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ใน ๔ ระยะ

ตารางที่ ๒๐ เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปีในแต่ละระยะ

ตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๕๙)	เป้าหมายระยะ			
			๑ - ๕ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๖ - ๑๐ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐ - ๑๕ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๕ - ๒๐ ปี (๒๕๗๖ - ๒๕๘๐)
(๑) จำนวนพื้นที่ปลูกยาง	ล้านไร่	๒๓.๓	๒๐.๖	๑๙.๙	๑๙.๑	๑๘.๔
(๒) ปริมาณผลผลิตยาง	กิโลกรัม/ไร่/ปี	๒๒๔	๒๕๐	๒๘๕	๓๒๐	๓๖๐
(๓) สัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ	ร้อยละ	๑๓.๖	๑๘.๐	๒๒.๕	๒๘.๐	๓๕.๐
(๔) มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา	ล้านบาท/ปี	๒๕๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐
(๕) รายได้จากการทำสวนยาง	บาท/ไร่/ปี	๑๑,๙๘๔	๑๓,๗๕๐	๑๕,๖๗๕	๑๗,๖๐๐	๑๙,๘๐๐

๒.๑ ยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้มีการกำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย กลยุทธ์ แนวทางการพัฒนา แผนงาน/โครงการ หน่วยงานที่รับผิดชอบ และงบประมาณ ไว้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้นและสม่ำเสมอ
๒. สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางมีความเข้มแข็งและเป็นที่ยึดเหนี่ยวของเกษตรกรชาวสวนยางได้
๓. สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางมีการบริหารงานแบบมืออาชีพ และมีขีดความสามารถในการทำธุรกิจ
๔. เกษตรกรชาวสวนยางรุ่นใหม่มีความพร้อมที่จะรับสืบทอดกิจการต่อจากบิดามารดา

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย: ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

ตารางที่ ๒๑ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๑

ตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๕๙)	เป้าหมายระยะ			
			๑ - ๕ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๖ - ๑๐ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐ - ๑๕ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๕ - ๒๐ ปี (๒๕๗๖ - ๒๕๘๐)
(๑) รายได้จากการทำสวนยาง	บาท/ไร่/ปี	๑๑,๙๘๔	๑๓,๗๕๐	๑๕,๖๗๕	๑๗,๖๐๐	๑๙,๘๐๐
(๒) ร้อยละของเกษตรกรชาวสวนยางที่มีรายได้จากการทำสวนยางผสมผสาน	ร้อยละ	N/A	๕.๐	๑๐.๐	๒๐.๐	๔๐.๐
(๓) จำนวนเกษตรกรชาวสวนยางยกระดับเป็น Smart Farmer	ราย/ปี	๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
(๔) พื้นที่สวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่	ไร่/ปี	N/A	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
(๕) ร้อยละสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ผ่านการประเมินศักยภาพในระดับ ๓ (หรือระยะก้าวหน้า)	ร้อยละ	N/A	๒๐.๐	๔๐.๐	๖๐.๐	๘๐.๐

กลยุทธ์ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ และมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑.๑: การเพิ่มรายได้ครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางและการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรชาวสวนยางสู่การเป็น Smart Farmer

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางลดจำนวนต้นยางในสวนยาง และทำสวนยางผสมผสานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางทำเกษตรโดยใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และปรับเปลี่ยนไปเป็นเกษตรกรแบบเต็มเวลา (Fulltime Farmer)
- พัฒนาทักษะเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสวนยาง
- ศึกษา ออกแบบ และพัฒนา “กองทุนรักษาเสถียรภาพรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง” ขึ้นในประเทศไทย

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- พัฒนาทักษะที่ถูกต้องเกี่ยวกับการคัดเลือกพันธุ์ยาง การปลูกยาง การดูแลรักษาต้นยาง การกรีดยาง และการแปรรูปยางขั้นต้น และสร้างทักษะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการ ให้กับเกษตรกรชาวสวนยาง
- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสวนยาง เช่น การให้ปุ๋ยตามค่าการวิเคราะห์ดิน ระบบน้ำหยดในสวนยาง เทคนิคการกรีด/ระบบการกรีด และเทคโนโลยีรีมโพลี เป็นต้น
- ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และพัฒนาทักษะที่ถูกต้องในการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา
- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางทำบัญชีครัวเรือน และสร้างวินัยการออม

กลยุทธ์ที่ ๑.๒: การส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางและ
การสนับสนุนการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ส่งเสริม สนับสนุนและจูงใจให้เกษตรกรชาวสวนยางรวมกลุ่มกันบริหารจัดการในรูปแบบแปลงใหญ่ โดยการรวมสิทธิ์ในแปลงที่ดินของเกษตรกรชาวสวนยางแต่ละรายให้เป็นทุนปรับเปลี่ยนพันธุ์ยางที่ปลูก บริหารจัดการแบบองค์รวม และส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางทำงานเป็นแรงงานในสวนยางแปลงใหญ่ (เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางนำเวลาว่างไปสร้างให้เกิดรายได้ และแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในสวนยาง)
- พัฒนาสินเชื่อ หรือเครื่องมือทางการเงินเพื่อสนับสนุนการทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ทำสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่จัดหาเทคโนโลยี/นวัตกรรมเพื่อนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางเป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางหรือรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง
- เชื่อมโยงสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางทุกระดับ/ทุกพื้นที่เข้าด้วยกันเป็นเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง
- พัฒนาสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางต้นแบบเพื่อใช้เป็นสถานที่ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้นำสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย

กลยุทธ์ที่ ๑.๓: การพัฒนาสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางให้มีการบริหารงานแบบมืออาชีพ และมีขีดความสามารถในการทำธุรกิจ

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ถ่ายทอดเทคโนโลยี/นวัตกรรมในการแปรรูปยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา
- พัฒนาระบบการบริหารงานภายในและระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง
- ส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการทำธุรกิจ
- ส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางจัดทำแผนธุรกิจที่ครอบคลุมทั้งแผนการผลิต แผนการตลาด แผนการเงิน และบริหารความเสี่ยง

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ถ่ายทอดความรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้กับผู้บริหารของสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง เช่น ความรู้และทักษะด้านการทำธุรกิจ/การตลาด, การบริหารจัดการ, การเขียนโครงการ/การเขียนแผนธุรกิจ, การบริหารความเสี่ยงโดยใช้กลไกตลาดซื้อขายล่วงหน้า เป็นต้น
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการตั้งบริษัทร่วมทุนระหว่างสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางกับบริษัทเอกชนหรือกับสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางด้วยกันเอง เพื่อขยายขอบเขตการทำธุรกิจให้กว้างขึ้น
- สนับสนุนให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการทำธุรกิจ

กลยุทธ์ที่ ๑.๔: การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้กับกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางรุ่นใหม่

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- พัฒนาทักษะในการทำธุรกิจให้ครอบคลุมทั้งด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด
- ถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และพัฒนาทักษะที่ถูกต้องในการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา
- พัฒนาทักษะเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสวนยาง

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- พัฒนาทักษะที่ถูกต้องเกี่ยวกับการคัดเลือกพันธุ์ยาง การปลูกยาง การดูแลรักษาต้นยาง การกรีดยาง และการแปรรูปยางขั้นต้น
- เชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางรุ่นใหม่ในแต่ละพื้นที่ผ่านกิจกรรมการประชุม/สัมมนา
- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางรุ่นใหม่เข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการจริง
- ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางรุ่นใหม่

ตารางที่ ๒๒ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๑

ชื่อหน่วยงาน	กลยุทธ์			
	๑.๑	๑.๒	๑.๓	๑.๔
การยางแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓	✓
กรมส่งเสริมการเกษตร	✓	✓	✓	✓
กรมส่งเสริมสหกรณ์	✓	✓	✓	
กรมพัฒนาที่ดิน	✓			✓
สถาบันการเงิน		✓	✓	
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	✓		✓	
สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย			✓	✓
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม			✓	✓
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย			✓	✓
สมาคมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา/ไม้ยางพารา			✓	✓

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๖ ประเด็น ดังนี้

๑. สวนยางที่บุกรุกพื้นที่ป่าหมดไป
๒. สวนยางเก่าที่ต้นยางเสื่อมสภาพมีจำนวนพื้นที่ลดลง
๓. ปริมาณผลผลิตยางต่อไร่เพิ่มสูงขึ้น
๔. ต้นทุนในการผลิตยางลดลง
๕. ผลิตภัณฑ์ยางพาราที่ได้รับมาตรฐานมีจำนวนเพิ่มขึ้น
๖. พื้นที่สวนยางพาราที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนมีจำนวนเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย: ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ประกอบด้วย ๖ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

ตารางที่ ๒๓ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๒

ตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๕๙)	เป้าหมายระยะ			
			๑ - ๕ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๖ - ๑๐ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐ - ๑๕ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๕ - ๒๐ ปี (๒๕๗๖ - ๒๕๘๐)
(๑) จำนวนพื้นที่ปลูกยาง	ล้านไร่	๒๓.๓	๒๐.๖	๑๙.๙	๑๙.๑	๑๘.๔
(๒) พื้นที่สวนยางเก่าที่โค่นและปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดี หรือไม้ยืนต้นชนิดอื่นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ	ไร่/ปี	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐
(๓) ปริมาณผลผลิตยาง	กิโลกรัม/ไร่/ปี	๒๒๔	๒๕๐	๒๘๕	๓๒๐	๓๖๐
(๔) จำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ผลิตรายแปรรูปและได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP	แห่ง	๑๗	๓๐	๔๕	๖๐	๘๐
(๕) จำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ได้รับการส่งเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยาง	แห่ง	N/A	๖	๓๐	๖๐	๑๐๐
(๖) พื้นที่สวนยางที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (FSC)	ล้านไร่	๐.๔	๔	๑๐	๑๔	๑๘

กลยุทธ์ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ และมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๒.๑: การบริหารจัดการพื้นที่การผลิตและปริมาณผลผลิตยางพารา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- เร่งจัดทำข้อมูลพื้นที่สวนยางที่บุกรุกพื้นที่ป่าให้มีความชัดเจน
- กำหนดมาตรการ และบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาสวนยางที่บุกรุกพื้นที่ป่า
- จัดทำแผนที่การเพาะปลูกยางตามอายุของต้นยาง พร้อมทั้งประมาณการปริมาณผลผลิตของทั้งโลก
- ศึกษา และกำหนดมาตรการเพื่อจำกัดพื้นที่การเพาะปลูกยางพาราใหม่ อย่างเป็นระบบ
- กำหนดเขตพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับเพาะปลูกยาง (พื้นที่ Zoning) เพื่อระงับ/เปลี่ยนแปลงการปลูกยางในพื้นที่ไม่เหมาะสมเป็นพืชอื่น
- กำหนดให้การปลูกยางใหม่จะต้องมาขึ้นทะเบียนก่อนปลูก เพื่อได้รับสิทธิ์การส่งเสริม และสนับสนุนการปลูกแทนในอนาคต
- ให้อำนาจกับเกษตรกรชาวสวนยางที่สามารถลดพื้นที่เพาะปลูกยางได้ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเพื่อลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐในระยะยาว
- ส่งสัญญาณให้เกษตรกรชาวสวนยางทราบว่าในอนาคตปริมาณผลผลิตยางจะเกิดภาวะอุปทานล้นตลาด

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- โคนต้นยางเก่า และปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดี หรือไม้ยืนต้นชนิดอื่นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ

กลยุทธ์ที่ ๒.๒: การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ส่งเสริม สนับสนุน และจูงใจให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางบริหารจัดการสวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่
- ส่งเสริม สนับสนุน และจูงใจให้เกษตรกรชาวสวนยางปลูกยางพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูง และมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ หรือกำหนดสัดส่วนของพันธุ์ยางในการส่งเสริม และสนับสนุนการปลูกแทน
- ให้อำนาจกับเกษตรกรชาวสวนยางที่สามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ได้ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเพื่อลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐในระยะยาว

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตและแปรรูป เพื่อให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของผลผลิตให้ดีขึ้น
- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางเก็บข้อมูลต้นทุนการผลิต และพัฒนาให้เกษตรกรมีความสามารถในการลดต้นทุนการผลิต
- ลดต้นทุนด้าน Logistic ในกระบวนการผลิต แปรรูป และการส่งออกยาง/ผลิตภัณฑ์ยางพารา
- สนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำในการปรับเปลี่ยนเครื่องจักร เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต

กลยุทธ์ที่ ๒.๓: การพัฒนาคุณภาพ และยกระดับมาตรฐานสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทาน

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- เร่งส่งเสริม และสนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนยางยื่นขอใบรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน (FSC/PEFC/มอก. ๑๔๐๖๑)
- กำหนดคุณภาพ/มาตรฐานของยางแปรรูปขั้นต้นให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการปลายทาง และส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพยางแปรรูปขั้นต้นเพื่อให้ได้มาตรฐานดังกล่าว
- ส่งเสริม และสนับสนุนให้เกษตรกรชาวสวนยางที่แปรรูปยาง ปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพยางแปรรูปให้ได้มาตรฐาน GMP
- ให้รางวัลกับเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้ายาง/ไม้ยางได้ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเพื่อลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐในระยะยาว

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการผลิต และแปรรูปยางและผลิตภัณฑ์ยางพารา
- ทบทวน และกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) สำหรับสินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์ยางพาราทุกประเภทให้เทียบเท่ามาตรฐานระดับสากล
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ยางพาราให้ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) และมาตรฐานสากล
- ผลักดันให้ผู้ประกอบการใช้ประโยชน์จากห้องปฏิบัติการ หรือศูนย์ทดสอบและรับรองคุณภาพยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราที่มีอยู่อย่างเต็มที่
- ปรับปรุงกระบวนการในการขอใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพารา ให้มีความสะดวกและรวดเร็ว

ตารางที่ ๒๔ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๒

ชื่อหน่วยงาน	กลยุทธ์		
	๒.๑	๒.๒	๒.๓
การยางแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	✓	✓	✓
กรมป่าไม้	✓		
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	✓		
สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ	✓		
กรมพัฒนาที่ดิน	✓		
กรมวิชาการเกษตร	✓	✓	✓
กรมส่งเสริมการเกษตร	✓	✓	✓
สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย	✓	✓	✓
สถาบันการเงิน		✓	
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม		✓	✓
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม		✓	✓
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย		✓	✓
สมาคมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา/ไม้ยางพารา	✓	✓	✓
สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม			✓
หน่วยงานรับรองมาตรฐาน FSC/PEFC/CoC			✓

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. มีผลงานวิจัย/นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับยางพาราจำนวนเพิ่มมากขึ้น
๒. มีสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์เกี่ยวกับยางพาราจำนวนเพิ่มมากขึ้น
๓. มีนักวิจัยหน้าใหม่ที่ทำงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวข้องกับยางพาราจำนวนเพิ่มมากขึ้น
๔. มีผลิตภัณฑ์ยางพาราที่พัฒนาต่อยอดมาจากผลงานวิจัยจำนวนเพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย: ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย ดังตารางที่

ตารางที่ ๒๕ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๓

ตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๕๙)	เป้าหมายระยะ			
			๑ - ๕ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๖ - ๑๐ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐ - ๑๕ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๕ - ๒๐ ปี (๒๕๗๖ - ๒๕๘๐)
(๑) จำนวนนักวิจัยหน้าใหม่ที่ทำงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวข้องกับยางและผลิตภัณฑ์ยางพารา	คน/ปี	N/A	๓๖	๔๐	๔๔	๔๘
(๒) จำนวนผลงานวิจัย/นวัตกรรม (ชิ้นงาน/เทคโนโลยี) ที่เกี่ยวข้องกับยางและผลิตภัณฑ์ยางพารา	เรื่อง/คน/ปี	N/A	๑	๑.๕	๒	๒
(๓) ร้อยละของจำนวนผลงานตาม (๒) ที่จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา	ร้อยละ	N/A	๑๕.๐	๒๐.๐	๒๕.๐	๓๐.๐
(๔) ร้อยละของจำนวนผลงานตาม (๒) ที่พัฒนาต่อยอดเชิงพาณิชย์/นำไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ	N/A	๑๕.๐	๒๐.๐	๒๕.๐	๓๐.๐

กลยุทธ์ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ และมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๓.๑: การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา และการพัฒนา/จัดหาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกี่ยวกับยาง/ไม้ยางพารา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- วิจัยและพัฒนาพันธุ์ยางที่เติบโตเร็ว ให้ผลผลิตสูง (ไม่ต่ำกว่า ๔๐๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี) มีเปอร์เซ็นต์ความเข้มข้นของน้ำยางสูง มีลำต้นใหญ่ (ปริมาณเนื้อไม้มาก) และทนทานต่อสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง
- วิจัยและพัฒนารูปแบบการปลูก และระบบการกรีดยางเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุด
- ผลักดันให้ภาครัฐออกมาตรการทางภาษีเพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางชนิดใหม่ๆ โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ยางธรรมชาติในปริมาณมาก และ/หรือผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
- วิจัยและพัฒนาเพื่อปรับปรุงคุณสมบัติยางธรรมชาติร่วมกับยางสังเคราะห์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Rubber) และยางนาโนคอมโพสิต (Rubber Nano composites)
- วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากองค์ประกอบที่ไม่ใช่ยางในน้ำยาง (เช่น ไขมัน โปรตีน สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ เป็นต้น)
- ส่งเสริมการจัดหา Know How เทคโนโลยี และนวัตกรรมเกี่ยวกับยาง/ไม้ยางพาราจากต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๓.๒: การเพิ่มจำนวนนักวิจัย และการต่อยอดผลงานวิจัยในเชิงพาณิชย์

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการกำหนดโจทย์วิจัยจากปัญหา/ความต้องการของภาคธุรกิจเอกชน
- ผลักดัน และสร้างสิ่งจูงใจให้มีการนำเอาผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และต่อยอดในเชิงพาณิชย์
- เชื่อมโยงข้อมูล องค์กรความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมระหว่างสถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย กับภาคธุรกิจเอกชน

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- เพิ่มจำนวนนักวิจัยหน้าใหม่ที่ทำงานวิจัยและพัฒนา การพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกี่ยวข้องกับยางพารา โดยการผลักดันให้นักวิจัยที่ทำวิจัยเกี่ยวกับยางสังเคราะห์หันมาทำวิจัยเกี่ยวกับยางธรรมชาติ และยางคอมปาวด์ (Rubber Compound) เพิ่มมากขึ้น
- สนับสนุนทุนสำหรับการศึกษาดูงาน ทุนสำหรับการแลกเปลี่ยน และทุนสำหรับการค้นคว้าวิจัยให้นักวิชาการ/นักวิจัยที่ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวข้องกับยางพารา
- สนับสนุนให้มีการจัดงานสัมมนาทางวิชาการด้านยางพาราระดับนานาชาติขึ้นที่ประเทศไทยเป็นประจำทุกปี
- สนับสนุนให้นักวิจัย/ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงเงินทุนสนับสนุนการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยางพารา

**กลยุทธ์ที่ ๓.๓: การพัฒนา/การจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือระบบการบริหารจัดการ
เพื่อรองรับการขาดแคลนแรงงานคนในสวนยาง**

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ศึกษา และวางแผนการพัฒนา/การจัดการเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับใช้ทดแทน
แรงงานคนในสวนยางอย่างเป็นระบบ

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- พัฒนา/จัดหาเทคโนโลยีในการให้ปุ๋ย ให้น้ำ และให้ยาฆ่าแมลงให้เหมาะสม
กับสภาพความแตกต่างของภูมิประเทศและภูมิอากาศ โดยใช้เทคโนโลยี GPS ร่วมกับ
เทคโนโลยี Proximal Sensing
- พัฒนา/จัดหาเทคโนโลยีการเก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางดิบโดยใช้เทคโนโลยี GPS ร่วมกับ
จักรกลอัตโนมัติและเทคโนโลยีหุ่นยนต์ เช่น เครื่องกรีดยางอัตโนมัติ หุ่นยนต์
(Robot) สำหรับใช้ในการกรีดยาง และการเก็บน้ำยาง

**กลยุทธ์ที่ ๓.๔: การประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ และประชาคมวิจัย
ระดับนานาชาติ**

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ประสานความร่วมมือ และผลักดันให้ประเทศไทยมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในสภาไตรภาคี
ยางพาราระหว่างประเทศ (ITRC) บริษัท ร่วมทุนยางพาราระหว่างประเทศ จำกัด
(IRCo) และตลาดกลางยางพาราระดับภูมิภาค (RRM)

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- สนับสนุนการเจรจาการค้าระหว่างประเทศในประเด็นเรื่องการค้ากีดกันทางการค้า
ที่เกี่ยวข้องกับยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา
- แสวงหาและประสานความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนายางพารากับองค์กรระหว่าง
ประเทศที่เกี่ยวข้องกับยางพารา และสถาบันวิจัยยางของประเทศต่างๆ
- ประสานความร่วมมือในการวิจัยยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา กับนักวิจัยยาง
และผลิตภัณฑ์ยางพาราของสถาบันวิจัยยางทั่วโลกอย่างใกล้ชิด

ตารางที่ ๒๖ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๓

ชื่อหน่วยงาน	กลยุทธ์			
	๓.๑	๓.๒	๓.๓	๓.๔
การยางแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓	✓
สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย	✓	✓	✓	✓
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	✓	✓	✓	✓
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	✓	✓		✓
สมาคมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา/ไม้ยางพารา	✓	✓		✓
กระทรวงการคลัง	✓			
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	✓			✓
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	✓			
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร			✓	✓
กรมส่งเสริมการเกษตร			✓	

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาตลาดและช่องทางการจัดจำหน่าย

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๖ ประเด็น ดังนี้

๑. เกษตรกรชาวสวนยาง/สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางขายผลผลิตได้ในราคาที่เป็นธรรม
๒. ตลาดยางที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบจริงของประเทศไทยเป็นตลาดที่ทั่วโลกใช้ในการอ้างอิง
๓. ผลิตภัณฑ์ยางพารามีตลาดภายในประเทศและต่างประเทศรองรับมากขึ้น
๔. มูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยางพาราเพิ่มขึ้น
๕. ข้อมูลสารสนเทศด้านยางพารามีความเป็นเอกภาพ
๖. ช่องทางการจัดจำหน่ายยางพาราเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย: ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

ตารางที่ ๒๗ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๔

ตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๕๙)	เป้าหมายระยะ			
			๑ - ๕ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๖ - ๑๐ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐ - ๑๕ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๕ - ๒๐ ปี (๒๕๗๖ - ๒๕๘๐)
(๑) ปริมาณการซื้อขายยางในตลาดยางกยท.	ตัน/ปี	๑๕๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
(๒) มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา	ล้านบาท/ปี	๒๕๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐

กลยุทธ์ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ และมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๔.๑: การพัฒนาตลาดยางที่ซื้อขายโดยมีการส่งมอบจริงให้เป็นตลาดที่ทั่วโลกใช้ในการอ้างอิง

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- เชื่อมโยงธุรกรรมการซื้อขายยางในตลาดกลางยางพาราแต่ละแห่งเข้ากับตลาดยางท้องถิ่นเพื่อสร้างข้อมูลด้านปริมาณและราคาให้ทั่วโลกนำไปใช้ในการอ้างอิง
- ศึกษา ออกแบบ และพัฒนาตราสารทางการเงินเพื่อใช้เป็นเครื่องมือซื้อขายยางพาราในรูปแบบของ “กองทุนอีทีเอพยางพารา (Rubber ETF)” ขึ้นในประเทศไทย พร้อมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน/ระบบข้อมูลสารสนเทศ (IT) และสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ซื้อและผู้ขาย
- พัฒนาตลาดยางเกรดพรีเมียมทั้งตลาดในระดับประเทศ และตลาดระดับภูมิภาค (เช่น ตลาดยางพาราระดับภูมิภาค (ITRC Regional Rubber Market: RRM) เพื่อจูงใจให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางหันมาผลิตยางแปรรูปให้ได้มาตรฐาน GMP
- ส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางนำสินค้าที่ได้มาตรฐาน GMP ไปขายในตลาดยางพาราระดับภูมิภาค (ITRC Regional Rubber Market: RRM)

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- จัดตั้งตลาดกลางยางพาราภาคเหนือ และตลาดกลางยางพาราภาคกลาง และตะวันออก
- ผลักดันให้มีการซื้อขายยางก้อนถ้วย และยางเครฟในตลาดกลางยางพาราทุกแห่ง
- เพิ่มจำนวนผู้ซื้อ/ผู้ขาย และปริมาณ/มูลค่าการซื้อขายในตลาดกลางยางพาราทุกแห่ง
- ศึกษา ออกแบบ และพัฒนาตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Marketplace) สำหรับการซื้อขายยางพารา
- ศึกษา และพัฒนาเครื่องมือสำหรับใช้ในการตรวจหาค่า DRC ที่มีความเที่ยงตรง และแม่นยำ
- ศึกษา และพัฒนามาตรฐานในการคัดเกรด/การจัดชั้นยางแผ่นให้มีความชัดเจน

กลยุทธ์ที่ ๔.๒: การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยางพารา
ภายในประเทศแนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- สำรวจข้อมูลความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ยางพาราของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการส่งเสริมการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราให้กับสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการคัดสรรผลิตภัณฑ์ยางพาราที่ผลิตโดยสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง
- จัดงานแสดงสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยางพารา (Thailand Rubber Expo) เป็นประจำทุกปี
- ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยางพาราในย่านแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ (โดยเน้นสินค้าประเภทหมอน/ที่นอนยางพารา) พร้อมกับพัฒนาระบบการขนส่งสินค้าไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก
- ผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐใช้ผลิตภัณฑ์ยางที่ผลิตจากโรงงานภายในประเทศ
- ออกมาตรการด้านการเงินและการคลังเพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ
- ปกป้องและปราบปรามการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยางโดยการหลอกลวงผู้บริโภคว่าสินค้าทำมาจากยางพาราแท้ ๑๐๐%

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารากับผู้ซื้อที่อยู่ในประเทศไทย
- จัดทำฉลากรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ยางพารา โดยใช้แนวทางเดียวกับการจัดทำฉลากประหยัดไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

กลยุทธ์ที่ ๔.๓: การพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยางพาราในต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ศึกษา/วิเคราะห์/วิจัยเพื่อค้นหาแนวโน้มและโอกาสในการขยายตลาดส่งออกสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยางพาราไปยังตลาดใหม่ๆ ที่มีศักยภาพ
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราได้มีโอกาสนำสินค้าไปเปิดตลาดในต่างประเทศผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การเข้าร่วมงานแสดงสินค้า กิจกรรม Road Show กิจกรรมจับคู่ธุรกิจ เป็นต้น
- ผลักดันให้ภาครัฐออกมาตรการด้านการเงินเพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการเพิ่มการส่งออกผลิตภัณฑ์ยาง

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- จัดทำตราสินค้า (Brand) ของผลิตภัณฑ์ยางพารา ภายใต้ชื่อ “Rubber Product of Thailand” พร้อมทั้งทำการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ในประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมาย เพื่อให้ทั่วโลกยอมรับในคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ยางพาราจากประเทศไทย
- ผลักดันให้มีการจัดตั้งศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าประเภทยางพาราในประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมาย
- ผลักดันให้มีการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมการค้ายางพาราขึ้นในประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมาย

กลยุทธ์ที่ ๔.๔: การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านยางพารา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับยางพาราทั้งระบบที่จัดเก็บและเผยแพร่โดยหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสมบูรณ์ถูกต้อง มีความชัดเจนทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึก และมีความทันสมัย พร้อมทั้งแบ่งปันข้อมูลสารสนเทศดังกล่าว ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจ
- วิเคราะห์สถานการณ์เร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับยางพารา พร้อมทั้งเผยแพร่ ชี้นำ และแจ้งเตือนให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับรู้ และปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- สำรวจ และศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับต้นทุนในการผลิตยางธรรมชาติ
- จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยางและฐานข้อมูลทะเบียนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นฐานในการกำหนดมาตรการช่วยเหลือ

ตารางที่ ๒๘ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๔

ชื่อหน่วยงาน	กลยุทธ์			
	๔.๑	๔.๒	๔.๓	๔.๔
การยางแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓	✓
สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย	✓			✓
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	✓			✓
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	✓			
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์	✓			
สำนักนายกรัฐมนตรี		✓		
หน่วยงานภาครัฐที่มีการใช้ผลิตภัณฑ์ยางพารา		✓		
สถาบันการเงิน		✓	✓	
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย		✓		
กรมการค้าภายใน		✓		
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ			✓	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม		✓	✓	
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม		✓	✓	
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓	✓
สมาคมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา/ไม้ยางพารา	✓	✓	✓	✓
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	✓			✓
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม		✓		✓
กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ			✓	

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาปัจจัยสนับสนุน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๖ ประเด็น ดังนี้

๑. มีกฎหมาย/กฎระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา
๒. มีโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรองรับและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา
๓. มีกำลังคนเพียงพอต่อความต้องการของอุตสาหกรรมยางพารา
๔. มีจำนวนผู้ประกอบการแปรรูปยาง/ไม้ยางพาราเพิ่มมากขึ้น
๕. มีการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมยางพาราเพิ่มขึ้น
๖. ปริมาณการใช้ยางภายในประเทศเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย: ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

ตารางที่ ๒๙ ตัวชี้วัด/เป้าหมายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๕

ตัวชี้วัด	หน่วย	ข้อมูลพื้นฐาน (ปี ๒๕๕๙)	เป้าหมายระยะ			
			๑ - ๕ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๖ - ๑๐ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐ - ๑๕ ปี (๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๕ - ๒๐ ปี (๒๕๗๖ - ๒๕๘๐)
(๑) จำนวนห้องปฏิบัติการทดสอบและรับรองคุณภาพที่ได้มาตรฐานในระดับนานาชาติที่ตั้งขึ้นใหม่	แห่ง/ปี	N/A	๑	๑	๑	๐
(๒) มูลค่าเงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมยางพารา	ล้านดอลลาร์ สรอ./ปี	N/A	๕๐๐	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	๒,๐๐๐
(๓) สัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ	ร้อยละ	๑๓.๖	๑๘.๐	๒๒.๕	๒๘.๐	๓๕.๐
(๔) สัดส่วนการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐต่อการใช้อย่างภายในประเทศ	ร้อยละ	๐.๕	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐	๑๕.๐

กลยุทธ์ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๕ ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์ และมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๕.๑: การปรับปรุงแก้ไข และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยางพารา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ทบทวน และปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยางพาราให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ โดยเฉพาะการปรับปรุงแก้ไข พรบ. การยางฯ และ พรบ. ควบคุมยาง ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน
- เพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยางพารา โดยเฉพาะการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อปลูกยางพารา การลักลอบส่งออกยางโดยไม่จ่ายค่าธรรมเนียมการส่งออก และการลักลอบนำเข้ายางแผ่นที่ด้อยคุณภาพจากต่างประเทศ
- ทบทวน ปรับปรุง และแก้ไขมาตรการส่งเสริมการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในอุตสาหกรรมยางพารา โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อจูงใจให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ทบทวน และปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดขอบเขตของพื้นที่ป่าให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง/สถานการณ์ในปัจจุบัน

กลยุทธ์ที่ ๕.๒: การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งห้องปฏิบัติการทดสอบและรับรองคุณภาพยางผลิตภัณฑ์ยางพารา ที่ผ่านมาตรฐานห้องปฏิบัติการทดสอบ (ISO-๑๗๐๒๕)
- เร่งพัฒนานิคมอุตสาหกรรมยางพารา (Rubber City) และโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้พร้อมรองรับการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI)

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ศึกษาและพัฒนาระบบ Logistic & Supply Chain สำหรับอุตสาหกรรมยางพารา เพื่อเชื่อมโยงอุตสาหกรรมยางพาราเข้ากับส่วนสนับสนุนต่างๆ และตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- จัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จเกี่ยวกับยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา
- จัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนายางพารา พร้อมทั้งสนับสนุนเครื่องมือ งบประมาณ และบุคลากรอย่างเพียงพอ เช่น สถาบันวิจัยยางล้อ สถาบันวิจัยยางที่ใช้ในทางการแพทย์ สถาบันวิจัยยางที่ใช้ในงานด้านวิศวกรรม สถาบันวิจัยยางนาโนคอมโพสิต สถาบันวิจัยยางที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้ยางพารา เป็นต้น และสถาบันออกแบบ (Design Center) ผลิตภัณฑ์ไม้ยางพารา
- ปรับปรุง/พัฒนาระบบโลจิสติกส์ยาง และยกระดับระบบการขนส่งทางราง/ทางน้ำ ให้พร้อมเป็นท่าเรือสำหรับส่งออกยาง ผลิตภัณฑ์ยางพาราของไทย

กลยุทธ์ที่ ๕.๓: การพัฒนาบุคลากร

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ศึกษาวิเคราะห์ และจัดทำแผนความต้องการ และแผนพัฒนากำลังคนด้านยางพารา ของประเทศไทย
- ส่งเสริมการฝึกอบรมบุคลากรด้วยหลักสูตรระยะสั้น และเร่งสร้างแรงงานที่มีฝีมือ (หรือช่างฝีมือ/ช่างเทคนิค) ด้านการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงานในอุตสาหกรรมยางพารา

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในด้านที่เกี่ยวข้องกับยางพาราให้สอดคล้องกับแผนความต้องการกำลังคนด้านยางพารา
- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานักวิจัย/นักวิทยาศาสตร์/วิศวกรด้านยางพารา (โดยเฉพาะด้านวัสดุศาสตร์)
- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการค้าขายยางพารา/ไม้ยางพาราอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
- รวบรวมข้อมูล จัดระบบข้อมูล และวางแผนการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว ที่ทำงานอยู่ในอุตสาหกรรมยางพารา
- สนับสนุนการจัดตั้งสถาบันการศึกษาเฉพาะทางด้านยางพาราขึ้นในประเทศไทย

กลยุทธ์ที่ ๕.๔: การส่งเสริมการใช้งานภายในประเทศ และการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยางพารา

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาเร่งด่วน

- ส่งเสริมการใช้งานในหน่วยงานภาครัฐ เช่น ส่งเสริมการใช้งานพาราเป็นส่วนผสมในการสร้างถนน, ส่งเสริมการใช้งานในงานด้านวิศวกรรมการขนส่ง ฯลฯ
- ปรับปรุง/พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้า เพื่อดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาประกอบธุรกิจการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราในประเทศไทยมากขึ้น
- จัดกิจกรรม Road Show ในประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมาย เพื่อนำเสนอสิทธิประโยชน์/สิ่งจูงใจต่างๆ และเชิญชวนให้มาลงทุนประกอบธุรกิจการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราในประเทศไทย
- จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะธุรกิจ (Business Incubation Center) หรือศูนย์อัจฉริยะด้านการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา (Rubber Intelligence Center)
- ให้องค์กรวิจัยและพัฒนาเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้ายาง/ไม้ยางได้ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเพื่อลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐในระยะยาว
- ให้องค์กรวิจัยและพัฒนาผู้ประกอบการในประเทศที่สามารถแปรรูปยางธรรมชาติเป็นผลิตภัณฑ์ยางและส่งออกได้ตามเป้าหมาย เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

แนวทางการพัฒนาทั่วไป

- ส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางปรับเปลี่ยนจากการผลิตยางแปรรูปขั้นต้นไปเป็นการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา
- ส่งเสริมการผลิตพลังงานชีวมวลจากเศษไม้ยางพารา และการผลิตก้อนเชื้อเพลิงจากไม้ (Wood Pellet)
- ส่งเสริมการจัดตั้งธุรกิจ Startups ที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมในการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา

ตารางที่ ๓๐ หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องต่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๕

ชื่อหน่วยงาน	กลยุทธ์			
	๕.๑	๕.๒	๕.๓	๕.๔
การยางแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓	✓
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	✓	✓	✓	
กรมวิชาการเกษตร	✓	✓		
กรมส่งเสริมการเกษตร	✓			
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	✓	✓	✓	✓
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	✓	✓		✓
การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	✓	✓		✓
กรมการค้าต่างประเทศ	✓			✓
สถาบันการเงิน	✓			✓
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	✓	✓	✓	✓
สมาคมที่เกี่ยวข้องกับยางพารา/ไม้ยางพารา	✓	✓	✓	✓
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	✓	✓		✓
กรมป่าไม้	✓			
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	✓			
สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม		✓		
สถาบันการศึกษา/สถาบันวิจัย	✓	✓	✓	✓
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม		✓	✓	✓
กระทรวงคมนาคม		✓		✓
กรมเจ้าท่า		✓		
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ		✓	✓	
กระทรวงแรงงาน			✓	
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	✓		✓	✓
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม			✓	✓
ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย				✓
กระทรวงการคลัง				✓
หน่วยงานภาครัฐที่มีการใช้ผลิตภัณฑ์ยางพารา				✓
กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ				✓

ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปีไปสู่การปฏิบัติมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

๑. แต่งตั้ง “คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราฯ” ขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย และแต่งตั้ง “คณะทำงานด้านต่าง ๆ” ขึ้นมาเพื่อรับผิดชอบการขับเคลื่อนแต่ละยุทธศาสตร์ โดยทั้งคณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานด้านต่างๆ นั้นจะทำงานภายใต้คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ (กนย.)
๒. สร้างความเข้าใจแก่หน่วยงานงานต่างๆ จะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราให้เข้าใจในเนื้อหาสาระ เจตนารมณ์ จุดมุ่งเน้น และเป้าหมายของยุทธศาสตร์ฯ รวมทั้งตระหนักถึงความสำคัญมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีความเต็มใจที่จะร่วมกันผลักดันยุทธศาสตร์ฯ ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ เพื่อนำไปสู่การระดมทรัพยากรและบูรณาการการทำงานโดยทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน
๓. หน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราฯ จะต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางที่ชัดเจนเพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมรวมทั้งควบคุมกำกับดำเนินการดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จ
๔. หน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราฯ จะต้องสร้างความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ฯ กับแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราฯ จะต้องกำกับ ติดตาม รายงาน และประเมินผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ (กนย.) ทราบเป็นระยะ ๆ

การดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปีไปสู่การปฏิบัตินั้นได้มีการกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินการขับเคลื่อนโดยแบ่งออกเป็น ๓ ระยะคือ (๑) ระยะ ๑ - ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (๒) ระยะ ๖ - ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และ (๓) ระยะ ๑๑ - ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๘๐) โดยในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในแต่ละช่วงเวลา มีการกำหนดประเด็นสำคัญในแต่ละช่วงเวลา ดังนี้

➤ **ระยะ ๑ - ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)**

ในการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราในระยะ ๑ - ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) นั้นได้มุ่งเน้นในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- บังคับใช้กฎหมายเพื่อจัดการแก้ไขปัญหาสวนยางที่บุกรุกพื้นที่ป่าสงวน/อุทยานแห่งชาติ ให้หมดไปโดยเร็ว
- โคนต้นยางเก่า และปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดี หรือไม้ยืนต้นชนิดอื่นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ
- กำหนดเขตพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับเพาะปลูกยาง กำหนดให้การปลูกยางใหม่ต้องมาขึ้นทะเบียนก่อนปลูก และกำหนดสัดส่วนของพันธุ์ยางในการส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกแทน
- ประกาศมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (FSC) ของประเทศไทย และส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางยื่นขอ FSC
- ดำเนินการชักจูงให้นักลงทุนชาวไทยและชาวต่างประเทศลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบในประเทศไทยมากขึ้น
- ส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางลดจำนวนต้นยางในสวนยาง และทำสวนยางผสมผสาน
- เพิ่มผลผลิตโดยส่งเสริมการปลูกยางพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูง และใช้ระบบการกรีดที่เหมาะสมกับยางแต่ละพันธุ์
- สนับสนุนการจัดตั้งห้องปฏิบัติการทดสอบและรับรองคุณภาพยาง และผลิตภัณฑ์ยางพาราที่ผ่านมาตรฐานห้องปฏิบัติการทดสอบ (ISO-๑๗๐๒๕)
- ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศด้านยางพาราให้มีความเป็นเอกภาพ มีความสมบูรณ์ถูกต้อง และทันสมัย
- ผลักดันการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน
- วิจัยและพัฒนาพันธุ์ยาง รูปแบบการปลูกยาง และระบบการกรีดยางที่ให้ผลผลิตสูง
- วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางชนิดใหม่โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ยางในปริมาณมาก หรือผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
- เพิ่มจำนวนนักวิจัยหน้าใหม่ที่ทำงานเกี่ยวกับยางพารา และสนับสนุนให้มีการกำหนดโจทย์
- วิจัยจากปัญหา/ความต้องการของภาคธุรกิจเอกชน
- เชื่อมโยงธุรกรรมการซื้อขายยางในตลาดกลางยางพาราแต่ละแห่งเข้ากับตลาดยางท้องถิ่น เพื่อสร้างข้อมูลด้านปริมาณและราคาให้ทั่วโลกนำไปใช้ในการอ้างอิง
- ส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางปรับเปลี่ยนจากการผลิตยางแปรรูปขั้นต้นไปเป็นการผลิตผลิตภัณฑ์ยางพารา
- จัดตั้งศูนย์บ่มเพาะธุรกิจ (Business Incubation Center) ด้านการแปรรูปยาง/ไม้ยางพารา
- จัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยางพาราในย่านแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

- จัดงานแสดงสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยางพารา (Thailand Rubber Expo)
- จัดกิจกรรม Road Show ในประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมาย เพื่อนำเสนอสิทธิประโยชน์/สิ่งจูงใจต่างๆ
- ปรับปรุงแก้ไข พรบ. การยางฯ และ พรบ. ควบคุมยาง ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยางพาราทั้งระบบ

➤ ระยะ ๖ - ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ในการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราในระยะ ๖ - ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ได้มุ่งเน้นในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- สนับสนุนให้ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ยางพาราให้ได้มาตรฐาน มอก. และมาตรฐานสากล
- ผลักดัน และสร้างสิ่งจูงใจให้มีการนำเอาผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และต่อยอดในเชิงพาณิชย์
- ออกมาตรการด้านการเงินและการคลังเพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ
- สนับสนุนให้ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ยางพาราได้มีโอกาสนำสินค้าไปเปิดตลาดในต่างประเทศ
- จัดตั้งศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าประเภทยางพาราในประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมาย
- จัดทำตราสินค้าผลิตภัณฑ์ยางพารา ภายใต้ชื่อ “Rubber Product of Thailand” พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ในประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมาย
- ออกมาตรการด้านการเงินเพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางเพิ่มขึ้น
- จัดตั้งสถาบันวิจัยยางล้อ และสถาบันวิจัยยางที่ใช้ในทางการแพทย์
- พัฒนาการซื้อขายยางพาราในรูปแบบของ “กองทุนอีทีเอฟยางพารา (Rubber ETF)”
- พัฒนา “กองทุนรักษาเสถียรภาพรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง”
- พัฒนานิคมอุตสาหกรรมยางพาราภาคตะวันออก (จ.ระยอง) และโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง
- ปรับปรุง/พัฒนาระบบโลจิสติกส์ยาง และยกระดับระบบการขนส่งทางราง/ทางน้ำ

➤ **ระยะ ๑๑-๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๘๐)**

ในการดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราในระยะ ระยะ ๑๑ - ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๘๐) ได้มุ่งเน้นในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- พัฒนาและจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับใช้ทดแทนแรงงานคนในสวนยาง
- จัดตั้งสถาบันวิจัยยางที่ใช้ในงานด้านวิศวกรรม สถาบันวิจัยยางนาโนคอมโพสิต และสถาบันออกแบบ (Design Center) ผลิตภัณฑ์ไม้ยางพารา
- จัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) เกี่ยวกับยาง และผลิตภัณฑ์ยางพารา
- วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากองค์ประกอบที่ไม่ใช่ยางในน้ำยาง
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดขอบเขตของพื้นที่ป่าสงวน/อุทยานแห่งชาติให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง/สถานการณ์ในปัจจุบัน
- จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมการค้ายางพาราขึ้นในประเทศที่เป็นตลาดเป้าหมาย

นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ยางพาราในระยะ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้ประเมินความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงบริบทต่างๆ ของโลก ที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ยางพาราฯ ในระดับสูง (high) ได้แก่ การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และการขยายตัวของความเป็นเมือง ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในสวนยาง และการเพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตยางในตลาดโลกจากประเทศที่อยู่ในประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม (Cambodia Laos Myanmar Vietnam: CLMV) และทวีปแอฟริกา ทำให้ราคายางพาราในตลาดโลกมีแนวโน้มลดลง ขณะที่การเปลี่ยนแปลงที่มีระดับความเสี่ยงในระดับปานกลาง ได้แก่ ภาวะโลกร้อน ส่งผลกระทบต่อผลผลิตของปริมาณผลผลิตน้ำยางดิบ และยางสังเคราะห์และสิ่งทดแทนมีแนวโน้มที่จะสามารถใช้ทดแทนยางธรรมชาติได้มากขึ้น จะทำให้การขยายตัวของปริมาณความต้องการใช้ยางธรรมชาติในระยะยาวมีข้อจำกัด/อุปสรรค

๑๔. ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของยุทธศาสตร์ยางพารา

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

สถานการณ์ยางพาราของไทยก่อนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในปี ๒๕๕๙ การผลิตยางของไทย มีปริมาณผลผลิตยาง ๔,๓๘๘,๐๕๓ ตัน โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๑ ต่อปี มีพื้นที่ปลูกยาง ๒๓.๓ ล้านไร่ พื้นที่กรีดยาง ๑๘.๘๑ ล้านไร่ และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ ๒๒๔ กก./ไร่/ปี ประเด็นปัญหาด้านการผลิตที่สำคัญ คือ การปลูกยาง อยู่ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (ประมาณ ๔.๒ ล้านไร่) ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับผลตอบแทนเฉลี่ยต่อไร่ต่ำ และมีพื้นที่ปลูกยางพาราบางส่วนอยู่ในพื้นที่ป่าสงวน ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่อาจถูกหยิบยกขึ้นเป็นเหตุผลในการใช้มาตรการกีดกันทางการค้าจากต่างประเทศ

สถานการณ์การส่งออกสินค้ายางของไทย ในปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๘๖.๔ ของผลผลิตยาง ถูกส่งออกในรูปวัตถุดิบชั้นกลางให้แก่ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ยางในต่างประเทศ มีเพียงร้อยละ ๑๓.๖ ของผลผลิตยางที่มีการนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางเพื่อใช้และส่งออกไปต่างประเทศ ประเด็นปัญหา จากโครงสร้างการส่งออกดังกล่าว ส่งผลให้ราคายางในประเทศมีความผันผวนตามตลาดยาง ในต่างประเทศ ซึ่งเป็นการซื้อขายในตลาดซื้อขายสัญญาล่วงหน้า ซึ่งผู้ซื้อยางในตลาดดังกล่าว ประกอบด้วยกลุ่มผู้ใช้อย่าง และนักเก็งกำไร ทำให้ราคายางในตลาดต่างประเทศมีความผันผวนค่อนข้าง สูง นอกจากนี้ การส่งออกยางในรูปวัตถุดิบชั้นกลาง ยังทำให้ไทยสูญเสียโอกาสในการเพิ่มมูลค่าสินค้า จากผลิตภัณฑ์ยางปลายน้ำอีกด้วย นอกจากนี้ ปัจจัยคุกคามจากภายนอกที่สำคัญได้แก่ การขาดแคลน แรงงานในสวนยางจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของไทย อันจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ การผลิตยางของไทย และส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังอุตสาหกรรมยางของไทยในอนาคตอีกด้วย

ความสำเร็จที่คาดหวังของยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีจุดมุ่งหมายให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางพารา โดยนำความได้เปรียบ ด้านวัตถุดิบยางของไทยในฐานะผู้ปลูกยางพารา มาใช้ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางในประเทศเพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๑๓.๖ ในปี ๒๕๕๙ เป็นร้อยละ ๓๕.๐ ในปี ๒๕๘๐ รวมถึงมีการส่งออกยางพารา ซึ่งจะสามารถ สร้างมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้นจากเดิม ๒๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๘๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๘๐ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางของไทยจะเติบโตเพิ่มขึ้นมากกว่า ๓ เท่าจากปี ๒๕๕๙ ซึ่งการเติบโตดังกล่าวต้องสามารถรักษาความได้เปรียบในการเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบ ยางพาราที่มีศักยภาพของโลกได้ด้วย ดังนั้นจึงได้มีการกำหนดตัวชี้วัด และเป้าหมายหลัก ดังนี้

การลดพื้นที่ปลูกยาง มีหลักคิดที่สำคัญ คือ การลดและส่งเสริมให้มีการปลูกยางในพื้นที่ ที่มีความเหมาะสมตาม Agri-map จำนวน ๑๘.๔ ล้านไร่ (ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๐) รวมถึงการจัดการพื้นที่ ปลูกยางที่อยู่ในพื้นที่ป่าสงวน อย่างไรก็ตาม การลดพื้นที่ปลูกดังกล่าว ต้องมีการพัฒนาประสิทธิภาพ การผลิตควบคู่ไปกับการลดพื้นที่ปลูก การลดพื้นที่ปลูกจะทำให้ปริมาณผลผลิตยางในประเทศลดลง ประเทศไทยสูญเสียความได้เปรียบด้านปริมาณวัตถุดิบ และเป็นอุปสรรคในการขยายตัว ของอุตสาหกรรมยางพาราในที่สุด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เพื่อรักษา ระดับผลผลิตยางรวมของประเทศให้รองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมยางพาราในอนาคต

การเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ มีหลักคิดที่สำคัญ คือ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต้องสามารถรักษาระดับ ผลผลิตยางรวมของประเทศให้รองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางในอนาคต

รายได้จากการทำสวนยาง มีหลักคิดที่สำคัญ คือ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราเป็นส่วนสำคัญ ในการรักษาความได้เปรียบของการเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบยางที่มีศักยภาพของโลก จะต้องมียาได้ จากการทำสวนยางเพียงพอต่อการดำรงชีวิต เพื่อจูงใจให้เกษตรกรยังประกอบอาชีพการทำสวนยาง ต่อไป

การประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ ในวันอังคารที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ วาระที่ ๓ ผลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ มีรายละเอียดผลการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

การดำเนินงานตามตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ด้านจำนวนพื้นที่ปลูกยางพารา พบว่า ประเทศไทยสามารถลดพื้นที่ปลูกยางพาราเหลือเท่ากับ ๒๒.๑๐ ล้านไร่ ต่างจากค่าเป้าหมาย เท่ากับ ๑.๕๐ ล้านไร่ และการคาดการณ์จำนวนพื้นที่ปลูกยางจะลดลงเหลือ ๒๒.๐ ล้านไร่ ทำให้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ตัวชี้วัดด้านผลผลิตยางต่อไร่ ในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เท่ากับ ๒๒๓ กก./ไร่/ปี และค่าคาดการณ์ผลผลิตยางต่อไร่ ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๒๒๘ กก./ไร่/ปี ต่างจากค่าเป้าหมาย เท่ากับ ๒๒ กก./ไร่/ปี เช่นเดียวกับตัวชี้วัดด้านสัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ ในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เท่ากับร้อยละ ๑๐.๑๙ และคาดการณ์สัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ ในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เท่ากับร้อยละ ๑๑.๗๕ ต่างจากค่าเป้าหมายที่ร้อยละ ๑๘.๐๐ เท่ากับร้อยละ ๖.๒๕ นอกจากนี้ รายได้จากการทำสวนยาง ตามผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔ เท่ากับ ๑๑,๕๔๙.๑๗ บาท/ไร่/ปี (๒๒๓ กก./ไร่ * ๕๑.๗๙ บาท/กก.) และค่าคาดการณ์รายได้จากการทำสวนยาง ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ จะเท่ากับ ๑๓,๖๘๐ บาท/ไร่/ปี (๒๒๘ กก./ไร่ * ๖๐ บาท/กก.) ต่างจากค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๖๐ บาท/ไร่/ปี

อย่างไรก็ตาม ตัวชี้วัดด้านมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา ตามผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เท่ากับ ๑.๔๕๕๒ ล้านล้านบาท และค่าคาดการณ์ในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๑.๗๕๕๒ ล้านล้านบาท สูงกว่าค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับ ๐.๒๕๕๒ เนื่องจากการเติบโตของการส่งออกผลิตภัณฑ์ถุงมือยาง จากการแพร่ระบาดของ COVID-๑๙

ตารางที่ ๓๑ ผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔
และคาดการณ์ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔	ร้อยละของ ผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย	คาดการณ์ผลการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ร้อยละของ ผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย
๑. จำนวนพื้นที่ปลูกยาง	ล้านไร่	๒๐.๖๐ (ณ ปี ๒๕๖๕)	๒๒.๑๐ (ข้อมูลจาก กยท.)	๔๔.๔๔	๒๒.๐๐ (ข้อมูลจาก กยท.)	๔๘.๑๕
๒. ปริมาณผลผลิตยางต่อไร่	กก./ไร่/ปี	๒๕๐ (ณ ปี ๒๕๖๕)	๒๒๓ (ข้อมูลจาก สศก.)	๘๙.๒๐	๒๒๘ (ข้อมูลจาก สศก.)	๙๑.๒๐
๓. สัดส่วนการใช้ยาง ภายในประเทศ	ร้อยละ	๑๘.๐๐ (๓.๘๖๒๕ ล้านตัน)	๑๐.๑๙ (๒.๑๘๘๑ ล้านตัน)	๕๖.๖๕	๑๑.๗๕ (๒.๑๘๘๑ ล้านตัน)	๖๕.๒๘
๔. มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ ยางพารา	ล้านล้านบาท	๑.๕๐๐๐	๑.๔๕๕๒	๙๗.๐๑	๑.๗๕๕๒	๑๑๗.๐๑
๕. รายได้จากการทำสวนยาง	บาท/ไร่/ ปี	๑๓,๗๕๐	๑๑,๕๔๙.๑๗ (๒๒๓ กก./ไร่ * ๕๑.๗๙ บาท/กก.)	๘๔.๐๐	๑๓,๖๘๐ (๒๒๘ กก./ไร่ * ๖๐ บาท/กก.)	๙๙.๔๙

เมื่อพิจารณาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี รายยุทธศาสตร์ พบว่า ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถดำเนินงานได้สูงกว่าค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ในทุกตัวชี้วัด แต่ในยุทธศาสตร์อื่นๆ สามารถดำเนินงานได้ตามค่าเป้าหมายในบางประเด็นเท่านั้น รายละเอียดค่าเป้าหมาย ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ และค่าคาดการณ์ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ที่ ๑ ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ พบว่า ตัวชี้วัดที่เป็นไปตามค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ได้แก่ พื้นที่สวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่ เท่ากับ ๓๒๖,๔๒๒.๔๐ ไร่ สูงกว่าค่าเป้าหมายที่ ๒๕๐,๐๐๐ ไร่ หากแต่ตัวชี้วัดด้านรายได้จากการทำสวนยางเกษตรกรชาวสวนยางที่มีรายได้จากการทำสวนยางผสมผสาน เกษตรกรชาวสวนยางยกระดับเป็น Smart Farmer สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ผ่านการประเมินศักยภาพในระดับ ๓ (ระยะก้าวหน้า) ยังไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ได้ตั้งไว้ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ แต่จากการคาดการณ์ผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ตัวชี้วัดด้านเกษตรกรชาวสวนยางยกระดับเป็น Smart Farmer และพื้นที่สวนยางในรูปแบบแปลงใหญ่ จะมีค่าสูงกว่าเป้าหมาย หากแต่ตัวชี้วัดอื่นๆ จะยังมีผลการดำเนินงานน้อยกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๓๒ ผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔
และคาดการณ์ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ในยุทธศาสตร์ที่ ๑

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔	ร้อยละของ ผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย	คาดการณ์ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ร้อยละของ ผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย
๑. รายได้จากการทำสวนยาง	บาท/ไร่/ปี) (ผลผลิต/ไร่* ราคา/กก.)	๑๓,๗๕๐	๑๑,๕๔๙.๑๗ (๒๒๓ กก./ไร่ * ๕๑.๗๙ บาท/กก.)	๘๔	๑๓,๖๘๐ (๒๒๘ กก./ไร่ * ๖๐ บาท/ กก.)	๙๙.๔๙
๒. เกษตรกรชาวสวนยางที่มีรายได้ จากการทำสวนยางผสมผสาน	ร้อยละ (เกษตรกรทั้ง ประเทศ ๑,๔๓๙,๒๐๗ ราย)	๕.๐๐ (๗๑,๙๖๐ ราย)	๒.๕๒ (๓๖,๓๓๕ ราย)	๕๐.๔๙	๓.๒๔ (๔๖,๖๓๕ ราย)	๖๔.๘๐
๓. เกษตรกรชาวสวนยางยกระดับ เป็น Smart Farmer	ราย	๒๕,๐๐๐	๒๔,๒๔๓	๙๖.๙๗	๒๙,๘๔๓	๑๑๙.๓๗
๔. พื้นที่สวนยางในรูปแบบแปลง ใหญ่	ไร่	๒๕๐,๐๐๐	๓๒๖,๔๒๒.๔๐	๑๓๐.๕๗	๓๗๖,๔๒๒.๔๐	๑๕๐.๕๗
๕. สถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ ผ่านการประเมินศักยภาพใน ระดับ ๓ (ระยะก้าวหน้า)	สถาบัน เกษตรกรทั้ง ประเทศ ๑,๑๐๖ สถาบัน	๒๐.๐๐ (๒๒๑ สถาบัน)	๙.๕๘ (๑๐๖ สถาบัน)	๔๗.๙๖	๒๑.๗๔ (๑๔๑ สถาบัน)	๖๓.๘๐

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ที่ ๒ พบว่า ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ตัวชี้วัดด้านจำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ผลิตยางแปรรูปและได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP (๓๘ แห่ง) และจำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ได้รับการส่งเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยาง (๑๐ แห่ง) สูงกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ หากแต่ตัวชี้วัดการลดจำนวนพื้นที่ปลูกยาง มีผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เท่ากับ ๒๒.๑๐ ล้านไร่ และคาดว่าจะลดลงเป็น ๒๒.๐๐ ล้านไร่ ในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ยังสูงกว่าค่าเป้าหมายที่ต้องการลดพื้นที่ปลูกยาง เท่ากับ ๒๐.๖๐ ล้านไร่ สอดคล้องกับการเพิ่มพื้นที่สวนยางเก่าที่โค่นและปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดีหรือไม่ ยืนต้นชนิดอื่นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ มีผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เท่ากับ ๑.๓๓๓๐ ไร่ ต่อปี และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น ๑.๕๓๓๐ ไร่ต่อปี ในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ ๒.๐๐๐๐ ไร่ต่อปี นอกจากนี้ พื้นที่สวนยางที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ยังมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายค่อนข้างมาก มีผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เท่ากับ ๐.๑๙๒๒ ล้านไร่ และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น ๐.๓๓๓๓ ล้านไร่ ในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ ๔.๐๐๐๐ ล้านไร่

ตารางที่ ๓๓ ผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์ยางพารา ระยะ ๒๐ ปี ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ และคาดการณ์ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ในยุทธศาสตร์ที่ ๒

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔	ร้อยละของ ผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย	คาดการณ์ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ร้อยละของ ผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย
๑. จำนวนพื้นที่ปลูกยาง	ล้านไร่	๒๐.๖๐ (ณ ปี ๒๕๖๕)	๒๒.๑๐ (ข้อมูลจาก กยท.)	๔๔.๔๔	๒๒.๐๐ (ข้อมูลจาก กยท.)	๔๘.๑๕
๒. พื้นที่สวนยางเก่าที่โค่นและปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดีหรือไม่ยืนต้นชนิดอื่นที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ	ไร่/ปี	๒.๐๐๐๐	๑.๓๓๓๐	๖๖.๖๕	๑.๕๓๓๐	๗๖.๖๕
๓. ปริมาณผลผลิตยางต่อไร่	ก.ก./ไร่/ปี	๒๕๐ (ณ ปี ๒๕๖๕)	๒๒๓ (ข้อมูลจาก สศก.)	๘๙.๒๐	๒๒๘ (ข้อมูลจาก สศก.)	๙๑.๒๐
๔. จำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ผลิตรายแปรรูปและได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP	แห่ง	๓๐	๓๘	๑๒๖.๖๗	๔๗	๑๕๖.๖๗
๕. จำนวนสถาบันเกษตรกรชาวสวนยางที่ได้รับการส่งเสริมเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยาง	แห่ง	๖	๑๐	๑๖๖.๖๗	๑๐	๑๖๖.๖๗
๖. พื้นที่สวนยางที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน	ล้านไร่	๔.๐๐๐๐	๐.๑๙๒๒	๔.๘๐	๐.๓๓๓๓	๘.๓๓

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ที่ ๓ พบว่า ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ บรรลุค่าเป้าหมายในทุกตัวชี้วัด ทั้งในด้านจำนวนนักวิจัยหน้าใหม่ที่ทำงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวข้องกับยางและผลิตภัณฑ์ยางพารา (๓๓๑ คนจากค่าเป้าหมาย ๑๘๐ คน) และจำนวนผลงานวิจัย/นวัตกรรม(ชิ้นงาน/เทคโนโลยี) เกี่ยวข้องกับยางและผลิตภัณฑ์ยางพารา (๓๖๔ เรื่องจากค่าเป้าหมาย ๑๘๐ เรื่อง) เพื่อยื่น/จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (ร้อยละ ๑๙.๔๔ จากค่าเป้าหมายร้อยละ ๑๕.๐๐) และถูกพัฒนาต่อยอดเชิงพาณิชย์/นำไปใช้ประโยชน์ (ร้อยละ ๒๐.๐๐ จากค่าเป้าหมายร้อยละ ๑๕.๐๐) และจากการคาดการณ์ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ จำนวนนักวิจัยหน้าใหม่จะเพิ่มเป็น ๓๕๘ คน และจำนวนผลงานวิจัย/นวัตกรรม เท่ากับ ๔๓๑ เรื่อง ที่จะถูกยื่น/จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เท่ากับร้อยละ ๒๒.๒๒ และพัฒนาต่อยอดเชิงพาณิชย์/นำไปใช้ประโยชน์เท่ากับร้อยละ ๓๑.๑๑

ตารางที่ ๓๔ ผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ และคาดการณ์ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ในยุทธศาสตร์ที่ ๓

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔	ร้อยละของ ผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย	คาดการณ์ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ร้อยละของ ผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย
๑. จำนวนนักวิจัยหน้าใหม่ที่ทำงานวิจัยและพัฒนาเกี่ยวข้องกับยางและผลิตภัณฑ์ยางพารา	คน	๑๘๐	๓๓๑	๑๘๓.๘๙	๓๕๘	๑๙๘.๘๙
๒. จำนวนผลงานวิจัย/นวัตกรรม (ชิ้นงาน/เทคโนโลยี) ที่เกี่ยวข้องกับยางและผลิตภัณฑ์ยางพารา	เรื่อง	๑๘๐	๓๖๔	๒๐๒.๒๒	๔๓๑	๒๓๙.๔๔
๓. ร้อยละของจำนวนผลงานตาม (๒) ที่ยื่น/จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา	ร้อยละ	๑๕.๐๐ (๒๗ เรื่อง)	๑๙.๔๔ (๓๕ เรื่อง)	๑๒๙.๖๓	๒๒.๒๒ (๔๐ เรื่อง)	๑๔๘.๑๕
๔. ร้อยละของจำนวนผลงานตาม (๒) ที่พัฒนาต่อยอดเชิงพาณิชย์/นำไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ	๑๕.๐๐ (๒๗ เรื่อง)	๒๐.๐๐ (๓๖ เรื่อง)	๑๓๓.๓๓	๓๑.๑๑ (๕๖ เรื่อง)	๒๐๗.๔๑

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ที่ ๔ พบว่า ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ด้านตัวชี้วัดปริมาณการซื้อขายยางในตลาดยาง กยท. เท่ากับ ๑.๗๙๕๘ ล้านตัน และคาดการณ์ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ จะเพิ่มเป็น ๒.๒๙๕๘ ล้านตัน ซึ่งจะยังคงต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ ๒.๕๐๐๐ ล้านตัน อย่างไรก็ตาม ตัวชี้วัดด้านมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางพารา มีผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เท่ากับ ๑.๔๕๕๒ ล้านล้านบาท และคาดว่าจะเพิ่มเป็น ๑.๗๕๕๒ ล้านล้านบาท ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ซึ่งจะสามารถบรรลุได้ตามค่าเป้าหมายที่ ๑.๕๐๐๐ ล้านล้านบาท

ตารางที่ ๓๕ ผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์ยางพารา ระยะ ๒๐ ปี ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔
และคาดการณ์ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ในยุทธศาสตร์ที่ ๔

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔	ร้อยละของ ผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย	คาดการณ์ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ร้อยละของ ผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมาย
๑. ปริมาณการซื้อขายยางในตลาด ยาง กยท.	ล้านตัน	๒.๕๐๐๐	๑.๗๙๕๘	๗๑.๘๓	๒.๒๙๕๘	๙๑.๘๓
๒. มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์ ยางพารา	ล้านล้านบาท	๑.๕๐๐๐	๑.๔๕๕๒	๙๗.๐๑	๑.๗๕๕๒	๑๑๗.๐๑

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ที่ ๕ พบว่า ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ตัวชี้วัดด้านมูลค่าเงินทางตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมยางพารา เท่ากับ ๒,๕๘๔.๑๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และคาดว่าจะเพิ่มเป็น ๒,๖๓๔.๑๙ ในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ สูงกว่าค่าเป้าหมายที่ ๒,๕๐๐ ล้านบาท ในขณะที่ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดด้านจำนวนห้องปฏิบัติการทดสอบและรับรองคุณภาพที่ได้มาตรฐานในระดับสากล และสัดส่วนการใช้จ่ายในหน่วยงานภาครัฐต่อการใช้จ่ายภายในประเทศ ยังไม่สามารถบรรลุตามค่าเป้าหมาย แต่คาดว่าจะสามารถบรรลุตามเป้าหมายได้ในปี ๒๕๖๕ โดยคาดว่าจำนวนห้องปฏิบัติการทดสอบและรับรองคุณภาพที่ได้มาตรฐานในระดับสากล จะเพิ่มขึ้นจาก ๔ แห่งเป็น ๑๘ แห่งในปี ๒๕๖๕ สูงกว่าค่าเป้าหมายที่ ๕ แห่ง และสัดส่วนการใช้จ่ายในหน่วยงานภาครัฐต่อการใช้จ่ายภายในประเทศ จะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๖.๙๑ (๐.๒๖๖๙ ล้านบาท) เป็นร้อยละ ๑๕.๔๕ (๐.๖๐๐๒ ล้านบาท) สูงกว่าค่าเป้าหมายที่ร้อยละ ๑๕.๐๐ (๐.๕๗๙๔ ล้านบาท)

อย่างไรก็ตาม ผลการดำเนินงานด้านสัดส่วนการใช้จ่ายภายในประเทศ ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ เท่ากับร้อยละ ๑๐.๑๙ (๒.๑๘๘๑ ล้านบาท) และค่าคาดการณ์ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เท่ากับร้อยละ ๑๑.๗๕ (๒.๑๘๘๑ ล้านบาท) ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ร้อยละ ๑๘.๐๐ (๓.๘๖๒๕ ล้านบาท)

ตารางที่ ๓๖ ผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์ยางพารา ระยะ ๒๐ ปี ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ และคาดการณ์ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ในยุทธศาสตร์ที่ ๕

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔	ร้อยละของ ผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่า เป้าหมาย	คาดการณ์ ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕	ร้อยละของ ผลการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับค่า เป้าหมาย
๑. จำนวนห้องปฏิบัติการทดสอบ และรับรองคุณภาพที่ได้มาตรฐานในระดับสากล	จำนวนห้องปฏิบัติการ/ ผลิตภัณฑ์/แห่ง	๕	๔	๘๐.๐๐	๑๘	๓๖๐.๐๐
๒. มูลค่าเงินทางตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมยางพารา	ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ	๒,๕๐๐	๒,๕๘๔.๑๙ ยางธรรมชาติ + ถุงมือยาง + ถุงยาง อนามัย + ล้อยาง พาหนะ	๑๐๓.๓๗	๒,๖๓๔.๑๙ ยางธรรมชาติ + ถุงมือยาง + ถุงยาง อนามัย + ล้อยาง พาหนะ	๑๐๕.๓๗
๓. สัดส่วนการใช้ยางภายในประเทศ (ปริมาณผลผลิตยางของไทย ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ เป็น ๒๑.๔๕๘๕ ล้านตัน มาจากผลผลิตปี ๒๕๖๑-๒๕๖๔ จำนวน ๑๖.๕๕๘๕ ล้านตัน และคาดการณ์ผลผลิตปี ๒๕๖๕ จำนวน ๔.๙ ล้านตัน)	ร้อยละ	๑๘.๐๐ (๓.๘๖๒๕ ล้านตัน)	๑๐.๑๙ (๒.๑๘๘๑ ล้านตัน)	๕๖.๖๕	๑๑.๗๕ (๒.๑๘๘๑ ล้านตัน)	๖๕.๒๘
๔. สัดส่วนการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐต่อการใช้ยางภายในประเทศ	ร้อยละ	๑๕.๐๐ (๐.๕๗๙๔ ล้านตัน)	๖.๙๑ (๐.๒๖๖๙ ล้านตัน)	๔๖.๐๖	๑๕.๔๕ (๐.๖๐๐๒ ล้านตัน)	๑๐๓.๕๙

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ

ที่ ๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี

.....

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี และในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีมติรับทราบแผนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และให้ปรับแก้เวลาในการดำเนินการให้สอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติเป็นระยะเวลา ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๓ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๑.๔ อธิบดีกรมการค้าภายใน	อนุกรรมการ
๑.๕ อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๑.๖ อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
๑.๗ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	อนุกรรมการ
๑.๘ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ
๑.๙ อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	อนุกรรมการ
๑.๑๐ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
๑.๑๑ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑.๑๒ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
๑.๑๓ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	อนุกรรมการ
๑.๑๔ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑.๑๕ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
๑.๑๖ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑.๑๗ ผู้แทนกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๑.๑๘ ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	อนุกรรมการ
๑.๑๙ ผู้แทนสำนักงบประมาณ	อนุกรรมการ

/๑.๒๐ ผู้แทน...

๑.๒๐ ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ
๑.๒๑ ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๒ ประธานกรรมการหอการค้าไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๓ นายกสมาคมธุรกิจไม้ยางพาราไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๔ นายกสมาคมไม้ยางชั้นไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๕ นายกสมาคมยางพาราไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๖ ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	อนุกรรมการ
๑.๒๗ ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๑.๒๘ ผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๙ ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑.๓๐ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๑ ผู้อำนวยการฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร การยางแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ จัดทำแผนงาน โครงการ ตามกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา ในยุทธศาสตร์ยางพารา ระยะ ๒๐ ปี ตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบปรับไปดำเนินการ

๒.๒ ขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ ในข้อ ๒.๑ และรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค รวมถึงแนวทางในการแก้ปัญหาและทบทวนยุทธศาสตร์ยางพารา ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ต่อคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ

๒.๓ แต่งตั้งคณะทำงานหรือประสานหน่วยงานและเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลได้ตามความจำเป็น และเหมาะสม

๒.๔ ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ

คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี

ที่ ๒๓ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี

ตามคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ที่ ๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๔ เห็นสมควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒.๓ ของคำสั่งคณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ที่ ๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ และแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี ขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราด้านการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรชาวสวนยางและสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง
 - ๑.๑ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ประธานคณะทำงาน
 - ๑.๒ ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร คณะทำงาน
 - ๑.๓ ผู้แทนกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คณะทำงาน
 - ๑.๔ ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน คณะทำงาน
 - ๑.๕ ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คณะทำงาน
 - ๑.๖ นายสุนทร รัชชรงค์ คณะทำงาน
ผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทย
 - ๑.๗ ประธานกรรมการเครือข่ายสถาบันเกษตรกรชาวสวนยาง การยางแห่งประเทศไทย ระดับประเทศ คณะทำงาน
 - ๑.๘ นายสุวิทย์ ทองหอม คณะทำงาน
ที่ปรึกษาสมาคมเกษตรกรชาวสวนยาง
 - ๑.๙ ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การยางแห่งประเทศไทย คณะทำงาน
และเลขานุการ
 - ๑.๑๐ ผู้แทนฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร การยางแห่งประเทศไทย คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. คณะทำงาน...

๒. คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราด้านการเพิ่มประสิทธิภาพ และการยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน

๒.๑	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	ประธานคณะทำงาน
๒.๒	ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
๒.๓	ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน
๒.๔	ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๒.๕	ผู้แทนกรมวิทยาศาสตร์บริการ	คณะทำงาน
๒.๖	ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	คณะทำงาน
๒.๗	ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	คณะทำงาน
๒.๘	ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร	คณะทำงาน
๒.๙	ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	คณะทำงาน
๒.๑๐	ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	คณะทำงาน
๒.๑๑	ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	คณะทำงาน
๒.๑๒	ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ
และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	คณะทำงาน
๒.๑๓	นายสุนทร รัชชรงค์
ผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๒.๑๔	นายบุญส่ง นันทอง
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมยาง	คณะทำงาน
๒.๑๕	นายทศพล ขวัญรอด
ปราชญ์ชาวบ้าน	คณะทำงาน
๒.๑๖	ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมและพัฒนากการผลิต
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
และเลขานุการ
๒.๑๗	ผู้อำนวยการฝ่ายอุตสาหกรรมยาง
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๘	ผู้แทนฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ

๓. คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม และการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน

๓.๑	ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ	ประธานคณะทำงาน
๓.๒	ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม	คณะทำงาน
๓.๓	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม	คณะทำงาน
๓.๔	ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	คณะทำงาน
๓.๕	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	คณะทำงาน

๓.๖ ผู้แทน...

๓.๖	ผู้แทนกรมป่าไม้	คณะทำงาน
๓.๗	ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	คณะทำงาน
๓.๘	ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร	คณะทำงาน
๓.๙	ผู้แทนการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๓.๑๐	ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ	คณะทำงาน
๓.๑๑	นายวิมล ปั่นคง
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริมการวิจัย
สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา
(องค์การมหาชน)	คณะทำงาน
๓.๑๒	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยยาง
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
และเลขานุการ
๓.๑๓	ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๑๔	ผู้แทนฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๔. คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราด้านการพัฒนาตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย
๔.๑	ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย	ประธานคณะทำงาน
๔.๒	ผู้แทนกรมการค้าภายใน	คณะทำงาน
๔.๓	ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	คณะทำงาน
๔.๔	ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ	คณะทำงาน
๔.๕	ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม	คณะทำงาน
๔.๖	ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	คณะทำงาน
๔.๗	ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	คณะทำงาน
๔.๘	ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	คณะทำงาน
๔.๙	ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	คณะทำงาน
๔.๑๐	ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	คณะทำงาน
๔.๑๑	ผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๔.๑๒	ผู้แทนสมาคมยางพาราไทย	คณะทำงาน
๔.๑๓	ผู้แทนสมาคมน้ำยางข้นไทย	คณะทำงาน
๔.๑๔	ผู้แทนสมาคมธุรกิจไม้ยางพาราไทย	คณะทำงาน
๔.๑๕	ผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	คณะทำงาน
๔.๑๖	ผู้แทนสมาคมผู้ผลิตถุงมือยางไทย	คณะทำงาน
๔.๑๗	นายณพชัย ภูจักรเกษม
ที่ปรึกษาด้านการตลาดและการผลิต
ชุมนุมสหกรณ์กองทุนสวนยางจังหวัดบึงกาฬ จำกัด	คณะทำงาน

๔.๑๘	ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจ
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
และเลขานุการ
๔.๑๙	ผู้แทนฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๕. คณะทำงานกลั่นกรองยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี		
๕.๑	ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย	ประธานคณะทำงาน
๕.๒	รองผู้ว่าการด้านปฏิบัติการ การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๕.๓	รองผู้ว่าการด้านธุรกิจ การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๕.๔	รองผู้ว่าการด้านบริหาร การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๕.๕	ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๕.๖	ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาการผลิต
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๕.๗	ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจยาง
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๕.๘	ผู้อำนวยการฝ่ายอุตสาหกรรมยาง
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๕.๙	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยยาง
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๕.๑๐	ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๕.๑๑	ผู้อำนวยการฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กร
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
และเลขานุการ
๕.๑๒	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๑๓	หัวหน้ากองนโยบายและแผน
การยางแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

ให้คณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราที่ ๑ - ๔ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) พิจารณาจัดทำ/ทบทวนแผนงาน โครงการ งบประมาณ รวมทั้งสร้างความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์กับแผนงาน โครงการ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว

๒) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ รวมถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ ๒๐ ปี

๓) ประสานงานกับหน่วยงานและเชิญบุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลคณะทำงานตามความจำเป็นและเหมาะสม

๔) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ให้คณะทำงาน...

ให้คณะทำงานกลั่นกรองยุทธศาสตร์ยาวพาราระยะ ๒๐ ปี มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๑) รวบรวมและพิจารณากลั่นกรองแผนงาน โครงการ ของคณะที่ ๑ - ๔ ให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด เป้าหมายและรายงานผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ยาวพาราระยะ ๒๐ ปี
 - ๒) นำเสนอคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยาวพาราระยะ ๒๐ ปี
 - ๓) ประสานงานกับหน่วยงานและเชิญบุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลคณะทำงานตามความจำเป็นและเหมาะสม
 - ๔) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายทองเปลว กองจันทร์)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ยาวพาราระยะ ๒๐ ปี

การยางแห่งประเทศไทย
Rubber Authority of Thailand

67/25 ถนนบางขุนนนท์ แขวงบางขุนนนท์ เขตบางกอกน้อย กทม. 10700
โทร. 0-2433-2222 Email. saraban@raot.mail.go.th
www.raot.co.th